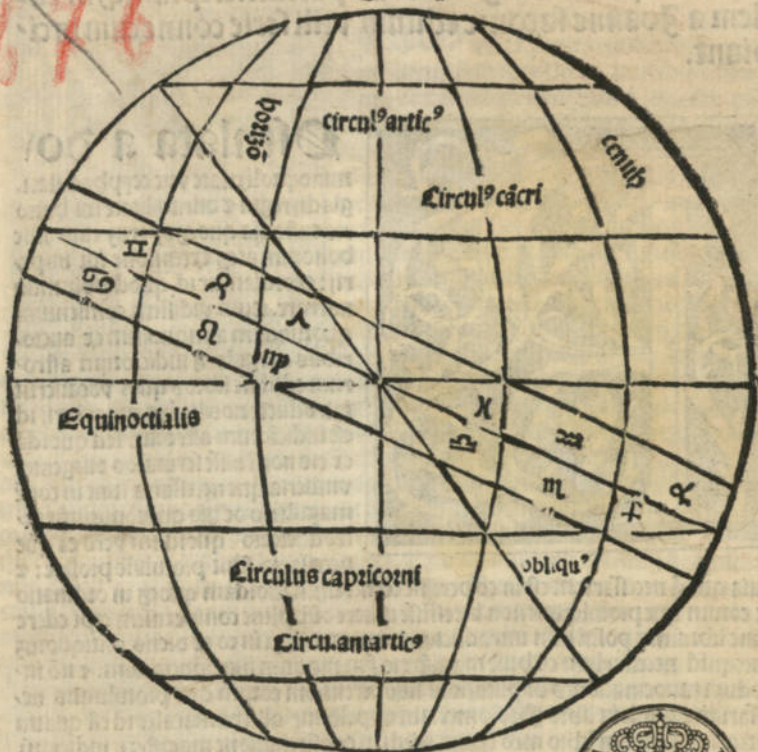

~~S. A.~~

De M. J. J.

Alphabetus cum commento. Moniter Impresso.

~~1676~~

Bibliotheca

Res.
3794 v.

Tibellus isagogicus ab dilazi. id est serui gloriosi dei. qui dicitur alchabitius ad magisterium iudiciorum astro- rum interpretatus a Joanne hispalensi scriptumque in eun- dem a Joanne saxonie editum vtili serie connexum inci- piunt.

Restulata a do

mino prolixitate vite cephadala. i. gladij regni z durabilitate sui hono- ris custodia quoque operuz eius siue bonorum atq; extensione sui impe- rij: exordiamur id quod volumus narrare. Cum vidissem conuenientum quorundam antiquo- rum ex aucto- ribus magisterij iudiciorum astro- rum edidisse libros quos vocauerunt introductorios huius magisterij id est iudiciorum astro- rum, sed quosda ex eis non fuisse scrutatos diligenter vniuersa que necessaria sunt in codē magisterio de his que conueniūt in- troductorio: quosdam vero ea que necessaria sunt protulisse prolixē: z

quia quod necessarium est in eo perisise cernerem. Quosdam quoque in ordinatio- ne eorum que protulerunt non incessisse itinere discipline conspersissem cepi edere hunc librum: z posui enim introductorium atq; collegi in eo ex dictis antiquo- rum quicquid necessarium est huic magisterio sūm modum introductorium: z nō in- trodixi ratiocinationes disputationi siue defensionī eorum que proculimus ne- cessarias euz sint in libro Ptolomei qui appellatur alabamacalet id est quattu- or tractatum: z in libro meo quem edidi in confirmatione magisterij iudiciorum astro- rum: z in destructione epistole haistebenhalī in annullatione eius ex ratioci- natione que ad hoc possint sufficere: z diuisi eum in quinque differentias. Prima differentia est in esse circuli signorum essentiali z accidentali. Secunda differentia in naturis planetarum septem: z quid illis proprium: z quid significant. Tertia differentia in his que accidunt planetis septem in semetipsis: z quid accidat eis adinuicem. Quarta differentia in expositione nominum astrologorum. Quinta differentia in vniuersitate partium z expositione esse earum in gradibus.

Differentia prima.

De diuisione circuli signorum.

Itach idem circulus signoz: diuidit in .xii. partes equales s'm diuisione circuli signoz: & hec .xii. partes dicuntur signa & referunt ad imagines q̄ sunt sub eodē zodiaco circulo: q̄ sūt Aries: Taurus: Gemini: Cácer: Leo: Virgo: Libra: Scorpius: Sagittarius: Capricornus: Aquarius: Pisces. Et vnū quodq; istoz signoz diuidit in xxx. partes equales. que gradus vocant. Et gradus diuidit in .lx. minuta: & minutum in .lx. secunda: & secundam in .lx. tertia. Similiter sequuntur quarta. s. & quinta ascendendo vsq; ad infinita. Et sex ex his signis sunt septentrionalia. i. ab initio arietis vsq; in finem virginis que sunt septentrionalia a linea equinoctiali: & sex meridiana. i. ab initio libe vsq; in finē pisciū. Et sex ex illis dicuntur directe ascendētia. i. ab initio cácri vsq; in finē sagittarij. Et sex tortuose ascendētia dicuntur. i. ab initio capricorni vsq; in finē geminoz. Et tortuose ascendētia obediūt directe ascendētibz: hoc est: duo signa q̄ fuerint vnus longitudinis a capite cácri obediūt sibi vt gemini cancro. Taurus: Leo: Virgo. Et pisces libe aquarius scorpionis. Et capricornus sagittario. Et duo signa q̄ fuerint vnus longitudinis a capite arietis dicuntur cōcordātia in itinere vt aries & pisces. Taurus & aq̄rius. Gemini & capricornus. Cácer & sagittarius. Leo & scorpio. Virgo & libra. Et vocat medietas circuli q̄ est ab initio leonis vsq; in finē capricorni medietas maxima: & est medietas solis: qz sol in oī hac medietate h̄z principiū sicuti h̄nt planete in suis terminis: Et alia medietas q̄ est ab initio aq̄rij vsq; in finē cácri vocat minima: & est medietas lune: qz luna s̄l' h̄z in oī hac medietate principiū sicuti sol in maxima & vocat illa medietas q̄ est ab initio arietis vsq; in finē virginis medietas calida: & alia q̄ est ab initio libe vsq; in finē pisciū vocat medietas frigida. Et vocat illa q̄rta pars circuli q̄ est ab initio Arietis vsq; in finē geminoz quarta calida humida vernalis puerilis sanguinea. Et illa q̄ est ab initio cancri vsq; in finē virginis d̄r q̄rta calida sicca estiuālis iuuenilis colerica. Et illa q̄ est ab initio libe vsq; in finē sagittarij d̄r q̄rta frigida sicca autumnalis melācholica: & s̄gt̄ in finē diuinitatis mediocris etatis. Et illa q̄ est ab initio capricorni vsq; in finē pisciū d̄r q̄rta frigida h̄uida defectiua senilis hyemalis stanca. Oibus autē planetis q̄ ferunt in his signis nō q̄ sunt in eis. s̄z qz ferunt sub eis hoc ē indirecto coz. Alios & pp̄ior circulo signoz & cursu tardior ē Saturnus: deinde Iupiter. deinde Mars. deinde Sol. deinde Venus. deinde Mercurius. deinde Luna q̄ est terre pp̄ior & cursu oibus velocior. Significantur autē etiam p̄ caput draconis & caudam cum planetis quedam significaciones sicut exponemus in sequentibus.

De domibus planetarum.

Habent quoq; planete in his signis p̄tates: quas dā p̄ naturam: q̄sdā p̄ actiō. Que sūt p̄ naturā sūt hec dom̄. Exalta

quare nō diuidit in pluribz q̄ in solā duodecim partibz

hoy causa
tylomeg in
quadrupertio
signat et similit
in p̄p̄e. 7. tabula
ff. regis alfonsi

nō quibz h̄nt signa
ob h̄nt quibz h̄nt
ob h̄nt ob h̄nt
solū equidistanti sibi
accanti p̄ncipiū

q̄ una
creta
senfibi
crogen
et alia
obliqua

no quadrupertio
signat et similit
in p̄p̄e. 7. tabula
ff. regis alfonsi

tio. Terminus. Triplicitas. Facies. De illis autem que per accidens sunt loco con-
 uenienter tractabimus. ¶ Domus sunt hec Aries et Scorpius. domus Martis
 taurus et libra. domus Ceneris Gemini et Virgo. domus Mercurij cancer. do-
 mus Lune Leo. domus Solis. Sagittarius et Discus. domus Jouis. Capricor-
 nus Aquarius. domus Saturni. Septimum autem signum a domo uniuscu-
 iusq; planete dicitur eiusdem fore detrimentum: Et si duo signa fuerint domus
 unius planete: dicuntur concordantia in almanica: hoc est in circulo qui latius
 est in medio et in ligatura stricus: et habet significare circulum zodiaci. ¶ Si-
 gna autem in que planete dum intrant dicuntur gratulari in eis et domini eorum
 sicut in Dorothium sunt hec. Saturnus dum intrat aquarum gaudere dicitur Ju-
 piter in Sagittario. Mars in scorpione. Venus in Tauro: et Mercurius in
 Virgine.

De exaltationibus planetarum.

Hec sunt exaltationes planetarum
 Sol exaltatur in arie: hoc est in. xix. gradu eius Luna in. iiij. gradu
 Tauri Saturnus in. xxj. libere. Jupiter in. xv. gradu canceri. Mars in. xxvij. gra-
 du Capricorni. Venus in. xxvij. gradu Discum. Mercurius in. xv. Virgine.
 Caput orationis in. iiij. gradu geminorum. Et cauda in. iiij. gradu Sagittarij. In
 septimo autem signo ab exaltatione uniuscuiusq; planete: in simili gradu erit eius
 decessio: verbi gratia: sicut sol exaltatur in. xix. gradu arietis. ita in. xix. gradu
 libere cadit: et sic de ceteris. Ptolomeus autem ponit arietem totum exaltationez
 solis. Et taurum totum exaltationem Lune et cetera similiter.

De triplicitatibus.

Triplicitates vero sic distinguis. Omnia enim
 tria lingua que in vna natu-
 ra videntur concordari faciunt triplicitatem et eodem nomine vocan-
 tur: hoc est triplicitas. Aries ergo Leo et Sagittarius faciunt triplicitatem pri-
 mam: quia unumquodq; istorum signorum est igneum masculinum. diurnum
 calidum. scilicet et siccum colericum. sapore amarum est quoque et hec triplici-
 tas orientalis. Cuius domini sunt in die sol et in nocte Jupiter et eorum parti-
 ceps in die ac nocte est saturnus. ¶ Triplicitas secundam est ex Tauro virgi-
 ne et capricorno: quia hec sunt signa feminina nocturna terra frigida. scilicet et
 sicca melancolica sapore acris meridiana. ¶ Illius quoque triplicitatis domi-
 ni sunt in die Venus et nocte luna quarum particeps in die ac nocte est Mars.
 ¶ Tertia triplicitas est ex geminis libra et aquario: quia hec signa sunt ma-
 sculina diurna sanguinea. scilicet calida humida aerea sapore dulcia occidentalia. Cuius
 triplicitatis domini sunt in die Saturnus et in nocte Mercurius: eorum
 quoque particeps in die ac nocte est Jupiter. ¶ Quartam vero triplicitatem fa-
 ciunt Cancer Scorpius et pisces: quia hec sunt femininam nocturna septentrio-
 nalia aquatica flativa frigida humida sapore salia. Cuius triplicitatis domini
 sunt in die Venus: et in nocte Mars: quorum particeps in die ac nocte est Luna.

*De triplicitates memora-
 a teneant digni com-
 patem in arietis et
 minimo et ab arietis
 et sic constituent tripli-
 citates numerando
 4. digni et eadem
 in eodem digno faci-
 ut eandem triplicita-
 te et posse prima in
 eipe a-taurus et
 nec fiant oes tri-
 plicitates. Et sic
 quater in 3. m. p. eno
 geminis.*

Tabula domoꝝ exaltationis Gaudioꝝ casus & Triplicitatum planetarum.

V	♂	die	☉	9. di.			♄	21		☽	7. n.	♄	a
VI	♀	no.	☾	3		♀				♀	☾	♂	b
VII	♀	di.	♁	3			♁	3		♄	♀	♄	c
VIII	☾	d. n.	♄	15			♂	28		♀	♂	☾	d
IX	☉	d. n.								☉	♄	♄	a
X	♀	n.	♀	15		♀	♀	27		♀	☾	♂	b
XI	♀	d.	♄	12			☉	19		♄	♀	♄	c
XII	♂	n.				♂	☾	3		♀	♂	☾	d
XIII	♄	d.	♁	3		♄	♁	3		☉	♄	♄	a
XIV	♄	n.	♂	28			♄	15		♀	☾	♂	b
XV	♄	d.				♄				♄	♀	♄	c
XVI	♄	n.	♀	27			♀	15		♀	♂	☾	d

De signis mobilibus fixis & communibus.

Quattuor quoque ex his signis dicuntur esse nobilia. scilicet Aries Cancer Libra & Capricornus. Et quattuor fixa. scilicet Taurus Leo Scorpius & aquarius. Reliqua vero quattuor fixa. scilicet Gemini Virgo Sagittarius & pisces sunt communia. Dicuntur autem mobilia fixa vel communia: quia quando Sol ingreditur aliquo istorum monetur. i. mutatur tempus vel figuratur. i. in eodem statu perseverat: aut fit commune. i. medietas illius unius temporis erit vel medietas alterius: verbi gratia: quando Sol ingreditur signum Arietis tempus mutatur. id est vertitur hyems in ver. Et quando intrat Taurum figuratur idem tempus vernale quando vero Sol ingreditur geminos fit tempus commune. i. dimidius veris & dimidius estatis & sic de ceteris.

mobilia.
has proprietates accidunt tales possunt inter ceteras esse valde in iudicio circa eas attendit et maxime in natiuitatibus.

Aspiciuntur etiam signa se aspiciere: hoc est omne signum aspicit tertium ante se & tertium post se quod est undecimum & hic aspectus dicitur sextilis & est aspectus dilectionis & medie amicitie: & dicitur etiam sextilis eo quod teneat sextam partem circuli. scilicet 60. gradus: verbi gratia: planeta qui fuerit in initio Arietis aspiciet cum qui fuerit in geminis ante se: & eius qui fuerit in aquario post se qui est aspectus amicitie. Et aspiciet quartum ante se & quartum post se. scilicet decimum & hic aspectus vocatur tetragonus eo quod teneat quartam partem celi. scilicet 90. gradus: & est aspectus discordie atque medie inimicitie & aspiciet quoque quintum signum ante se & quintum post se: quod est nonum: & hic aspectus dicitur trigonus vel trigona radiatio eo quod tertiam partem celi. scilicet 120. gradus teneat: & est aspectus discordie & dilectionis perfecte. Aspiciet autem septimum per oppositionem: & est aspectus inimicitie perfecte. Et si in his signis: ita se aspicientibus fuerint planete dicuntur se aspiciere hic est aspectus: & si duo planete teneant in uno signo dicuntur coniuncti. Cum vero fuerit planeta in aliquo signo erunt radij illius in signis illis que aspiciunt ipsum signum in simili gradu atque minuto: verbi gratia: si fuerit Mars in primo gradu arietis & in primo minuto eiusdem gradus erunt radij eius in primo gradu signi libe & in primo minuto eiusdem gradus: & sic intellige de ceteris aspectibus ut in hac figura patet evidentissime.

et sic quod intrat mobilia scilicet na effectibus q. anni temporibus.

*ex hoc canone
numerabis dis
mitates senten
les*

ipſis. nam dñs domus habet. ſ. fortitudines: & dominus erat. 4. & dñs tripli. 3.
dominus termini duas: & dominus faciei vnam. Intellige ergo ex hoc nume
ro fortitudines planetarum: qui enim magis abundat in numero magis abun
dant in fortitudine. & quidam preponunt terminum triplicitatis idest volunt vt
dominus termini ſit fortior domino triplicitatis: ſed iam expoſuimus ſuperius
in quo valet vnusquuſq;. Quidam etiam de hac re tale dederunt comparatio
nem dicentes quod planeta cui fuerit in domo ſua eſt ſimilis viro in domo atq;
in dominatione ſua: & cum fuerit in exaltatione ſua eſt ſimilis viro in regno ſuo
& gloria: & cum fuerit in termino ſuo eſt ſicut vir inter parentes & cognatos ſuos
atq; gentes: & cum fuerit in triplicitate ſua erit ſicut vir in honore ſuo. & inter au
piliatores atq; miniſtros ſuos & cum fuerit in facie ſua erit ſicut vir in magiſte
rio ſuo. De ſunt vniuerſe poteſtates planetarum: eſſentiales in ſignis & ſequun
tur has figure ſignorum.

De eſſentijs ſignorum & quid ſignificent in ſemetipſis.

Quia in ſignis ſunt quedam ſigna que dicuntur rationalia ſcili
cet. Virgo Gemini Libra & Aquarius & prima medie
tas. Sagittarij quia eorum imagines in circulo ad imagines hominum
figurantur hec quoq; dicuntur ſigna pulchras voces habentia hec quoq; vigent
cum fuerint in oriente. Et quedam dicuntur alas habentia ſcilicet. Gemini Vir
go & Piſces. Et quedam quadrupedia: vt Leo & Sagittarius. Quedam coru
ſunt domeſtica: vt Aries Taurus. Capricornus: & hec vigent cum fuerint in me
ridie. Virgo autem & Capricornus & Aquarius vigent cum fuerint. in Septen
triones. Et ex ſignis quedam ſunt toruoſa & vitioſa. ſcilicet Aries Taurus Can
cer ſcorpio & Capricornus: Et quedaz ex eis dñr plures proles habentia. ſ. Can
cer ſcorpio & Piſces. Et hec vigent cum fuerint in occidente. Et quedam ex eis
ſunt ſterilia: vt Gemini. Leo & Virgo. Et quedam ſunt paucos filios habentia:
vt Aries Taurus Libra Sagittarius Capricornus & Aquarius. Et quedam di
cuntur multum luxurioſa. ſcilicet Aries Taurus Leo & Capricornus. Et ex ſi
gnis quedam dicuntur mediam vocem habentia que formantur ad imagines
animalium balantium: & mugientium & rugientium: vt Aries Taurus Leo &
Capricornus. & vltima pars ſagittarij. Et quedam ſunt voce carentia. ſcilicet
illa q̄ formant ad imagines aialiu voce carentiu. ſ. Cancer. ſcorpio & Piſces.

*hec naturalibus
ſeruiunt.*

De ſignificationibus ſignorum.

Quod vnunquodq; ſignum habet propriam ſignifica
tionem in his q̄ ſignificant ex crea
tione membrorum & moribus omnium & regionum & ſeminarum & ar
borum & cetera. Aries habet ex corpore hominis caput & facies & ex regionibus
bebel: & ferim. idest babiloniam & perſidam & arabiam & ſalaſtum & paleſtinam.
Taurus habet arbores que plantantur: & ex corpore hominis habet collum & gu
ſuris nodum. & ex regionibus extrimet & almechium & ſandem & araterad. **Gemi**
ni eſt ſignu largu boni animi & habet ex corpore hominis humeros & brachia &
manus: & ex regionibus yrgei & armenia nuthrabigeteleleniſter. i. egyptum et
bartha. **Cancer** habet ex arboribus eas q̄ fuerint eq̄les longitudine. & ex corpore
hominis pectus cor ſtomachum coſtas ſplenē et pulmonē et ex regionibus arme
nia minore et orientalem plagam buthabē & maſſem & acin: & habet participa
tionē in barach & aſrabicen. **Leo** habet arbores proceras. idest lōgas calidus &

*Aries
hanc hec reudu
tionis
di ſeruiunt*

*gemini
cancer
leo*

versutus: et multe angustie atq; tristitie: et ex corpore hominis stomachum cor
 dorsum latus et ex regionibus arturi vsq; in finem regionis habuabilis. Virgo
 habet quicquid seminatur ex seminibus et est larga boni animi: et habet ex corpo- *Virgo liberalis*
 re hominis venirem et interioram. scilicet. i. dyastragma et intestina: et ex regioni-
 bus argumenta et asem idest quedam regio circa hierusalem et alfozas idest eu-
 fraten et insulam que hispania et festur vel aseum. Libra habet arbores proceras *Libra*
 et est larga boni animi: et habet ex corpore hominis lumbos et inferiora ventris
 umbilicum et pectinem et verenda anchas et illa et nates: et ex regionibus terram
 romanorum vel grecorum et que succedunt eis affines vsq; ad Africam: habet
 etiam araffe vel azim vsq; in finem ethiople et barthan: habet et carmen et sege-
 stem et thebis vel thebil et tabrasten barah et ambarath. Scorpius habet arbo- *scorpius*
 res longitudine equales largus boni animi et habet ex hominis corpore verenda
 testiculos vesicam anum et femora et ex regionibus helehiger et rura Arabu
 et fines eius vsq; in allegem et habet in alchach participationem. Sagittarius *sagittarius*
 ingeniosus et calidus habet ex corpore hominis femora: et ex regionibus ethiopi-
 am et maharahen et achint vel acenis vel achichit que est india. Capricornus bo- *capricornus*
 ne vite iracundus cautus et calidus: multe tristitie habens ex corpore se hominis
 genua et ex regionibus ethiopiam annabanalcon et acuish et mahamen vsq; ad
 duo maria et abant et achuit que est india. Aquarius habet ex corpore hominis *aquarius*
 crura vsq; ad inferiora canillarum idest tallozum et ex regionibus azenes idest
 nigredinem et altupha et partes eius et terram elies et partem terre egypti et oc-
 cidentalem plagam et terre achuit. Pisces calidus et cautus commixtus multi *pisces*
 colozis habens ex corpore hominis pedes: et regionibus carabarem et septen-
 trionalem plagam terre turgem et participationem in romanis vsq; ad essen ha-
 bet insulam et egyptium et alexandriam et mare licium.

De significatione planetarum in signis secundum membra hominis.

Quod si quidem planete significauerint

erunt dolorem habent in vno quoq; signo membra sibi propium. Tra-
 ctemus ergo de doloribus planetarum in signis: et primu incipiamus ab Arie-
 te Saturnus in ariete habet pectus. Jupiter ventrem. Mars caput. Sol femora
 Venus pedes. Mercurius crura. Luna genua In tauro. Saturnus ventre. Jupi-
 ter dorsum. Mars collis. Sol genua. Venus caput. Mercurius pedes. Luna cru-
 ra. In geminis: Saturnus ventre. Jupiter verenda et que succedit. Mars pectus
 et que succedit. Sol crura et chauillas idest talos. Venus collum. Mercurius ca-
 put. Luna femora in cancro. Saturnus virilia et omnia eis succedentia. Jupiter
 femora. Mars pectus. Sol pedes. Venus brachia et humeros. Mercurius ocy-
 los et guttur. Luna caput In leone. Saturnus verenda et eis succedentia. Jupi-
 ter femora et genua. Mars ventrem. Sol caput. Venus cor. Mercurius hume-
 ros et guttur. Luna collum. In virgine. Saturnus pedes. Jupiter genua et co-
 rum succedentia. Mars ventrem. Sol collum. Venus ventres. Mercurius cor.
 Luna humeros. in libra Saturnus genua et eorum succedentia. Jupiter oculos
 et eorum succedentia. idest partes capitis. Mars verenda et eorum succedentia.
 Sol humeros. Venus caput. Mercurius ventrem. Luna cor. In scorpione. Sa-
 turnus canillas. idest talos et eorum succedentia. Jupiter pedes. Mars caput
 brachia et femora. Sol cor. Venus verenda et eorum succedentia. Mercurius

dorsum. Luna ventrem. ¶ In sagittario. Saturnus pedes. Jupiter crura & ca-
 dut. Mars pedes & manus. Sol ventrem. Venus femora & brachia. Mercuri-
 us verenda & cor. Luna dorsum. ¶ In capricorno. Saturnus & caput & pedes.
 Jupiter genua & oculos. Mars crura & humeros. Sol dorsum. Venus femora
 & cor. Mercurius verenda & eorum succedentia. Luna femora. ¶ In aquario.
 Saturnus caput & collum. Jupiter humeros pectus & pedes. Mars cauitas &
 cor. Sol verenda & eorum succedentia. Venus genua & eorum succedentia. Mer-
 curius femora & cor. Luna verenda. ¶ In pisce saturnus humeros & brachia
 collum. Jupiter cor & caput. Mars cauitas & ventrem. Sol femora & eorum suc-
 cedentia. Venus collum & dorsum. Mercurius crura & verenda. Luna femoralia.

¶ De gradibus signorum masculinis & femininis.

Sunt quoque in vnoquoque signo gradus qui proprie dicuntur mascu-
 lini atque feminini. Nam ab initio Arietis vsque in .8. gradum
 dicuntur esse masculini: & ab .8. in .9. feminini: & a .9. in .15. masculini. & a
 15. vsque in .22. feminini: & a .22. vsque in finem arietis masculini quos decreuimus
 describere sicut descripsimus terminos: & hic modo depingimus tabulam vt leui
 us redatur opus deo auxiliante.

V	mas.	8	femi.	1	mas.	6	femi.	7	mas.	8		
♄	femi.	5	mas.	6	femi.	6	mas.	4	femi.	3	mas.	6
♃	femi.	5	mas.	11	femi.	6	mas.	4	femi.	4		
♂	mas.	2	femi.	6	mas.	2	femi.	2	mas.	11	femi.	4
♁	mas.	5	femi.	3	mas.	7	femi.	8	mas.	7		
♆	f.mi.	8	mas.	4	femi.	8	mas.	10				
♅	in ii.	5	femi.	10	mas.	5	femi.	7	mas.	3		
♄	in ii.	4	femi.	10	mas.	3	femi.	8	mas.	5		
♃	mas.	2	femi.	3	mas.	7	femi.	12	mas.	6		
♂	mas.	11	femi.	8	mas.	11						
♁	mas.	5	femi.	10	mas.	6	femi.	4	mas.	2	femi.	3
♆	mas.	10	femi.	10	mas.	3	femi.	5	mas.	2		

¶ De gradibus lucidis: tenebrosis & fumosis & vacuis.

Quoniam in vnoquoque isto signorum sunt gradus qui dicuntur lucidi:
 & gradus qui dicuntur tenebrosi: & gradus qui dicuntur fu-
 mosi: & gradus qui vocantur vacui. Dicunt enim quidam quod ab initio
 arietis vsque in tertium gradum sunt tenebrosi: & a .iii. in .8. lucidi: & ab .8. in .16. tene-
 brosi: & a .16. in .20. lucidi: & a .20. vsque ad .24. vacui. & a .24. vsque in .29. lucidi: &
 a .29. in finem arietis vacui. de quibus faciemus tabulam si deus voluerit.

Υ	te.	3	lu.	5	te.	8	lu.	4	va	4	lu.	5	va	1
♄	te.	3	lu.	4	va	5	lu.	3	va	5	lu.	8	te.	2
♃	lu.	4	te.	3	lu.	5	va	4	lu.	6	te.	5	va	3
♂	lu.	12	te.	2	va	4	fu.	2	lu.	8	va	2		
♆	te.	10	fu.	10	va	5	lu.	5						
♁	te.	5	lu.	3	va	2	lu.	6	fu.	6	va	5	te.	3
♅	lu.	5	te.	5	lu.	8	te.	3	lu.	6	va	3		
♄	te.	3	lu.	5	va	6	lu.	6	fu.	2	va	5	te.	3
♃	lu.	9	te.	3	fu.	7	lu.	4	lu.	7				
♂	te.	7	lu.	3	lu.	5	lu.	4	te.	3	va	3	te.	5
♆	fu.	4	lu.	5	te.	4	lu.	8	va	4	lu.	5		
♁	te.	6	lu.	6	te.	6	lu.	4	va	3	lu.	3	te.	2

¶ De gradibus putealibus.

¶ In signis sūt qđā gradus q vocant putei: cū fuerit planeta in aliquo eorū dī esse in puteo: vt est sex gradus arctici & cetera: vt in hac tabula sequenti ostenditur.

*hoc ē qđ aliquis pla
neta ē in aliquo
trigo signorū gradu
v̄ nulla habens vi
corē tunc fiet in
puteo*

Υ	6	11	16	23	29		♄	1	7	10	30			
♄	5	12		24	25		♃	9	10	22	23	27		
♃	2	12	17	26	30		♂	7	12	15	24	27	30	
♂	12	17	23	26	30		♅	2	7	17	22	24	28	
♆	6	13	15	22	23	28	♁	1	12	17	22	24	29	
♁	8	13	19	21	25		♂	4	9	24	27	28		

¶ De gradibus azemena id est debilitas corporis.

¶ In signis qđā gradus q dñr gradus azemena, i. gradus debilitatis corporis. Est enī azemena qđā debilitatio corporis tēporalis: vt surditas: cecitas: mēbrū amissio: & cetera talia q̄ qđā vixerit hō sup hēbit: nisi miraculose sanet. Cum ergo fuerit luna in his gradibus in nativitate alicuius pueri: accidet ei predicta azemena fm significationem loci & aspectus seu loca planetarum. Significatur quoq; azemena p̄ astra diversis modis: sicut in libro naturarū inuenies gradus aut azemene sunt hī q̄ describunt hī in tabula.

♄	6	7	8	9	10		♃	19	19				
							♂	1	7	8	18	19	
♃	9	10	11	12	13	14	15	♅	26	27	28	29	
♂	18	27	28					♁	18	19			

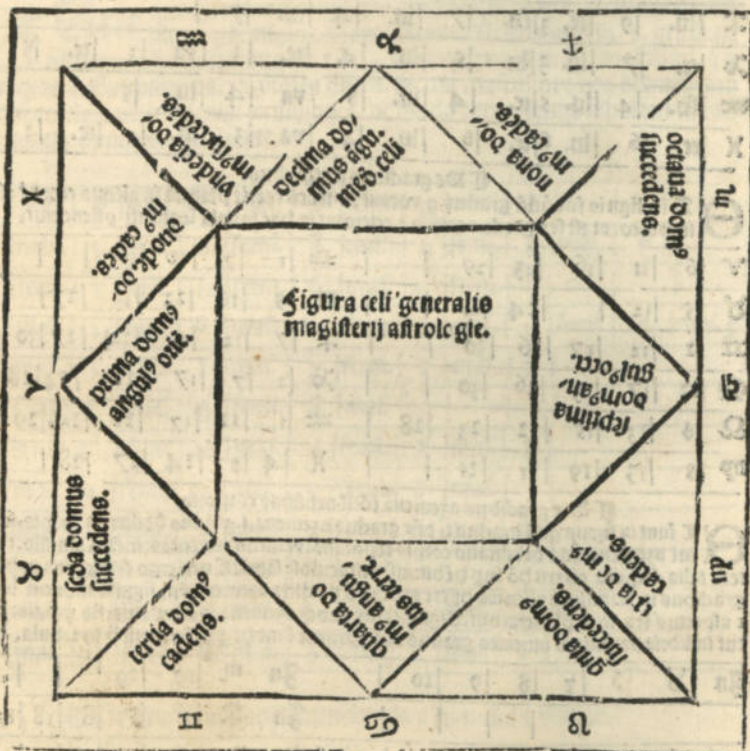
¶ De gradibus augmentantibus fortunam.

¶ In hoc circulo sūt qđā gradus q dñr agētes fortunā: q̄ in ista tabula descripti sūt.

Υ	19					♄	3	5	21				
♄	3	15	27			♃	7	18	20				
♃	11					♂	13	20					
♂	1	2	3	4	15	♅	12	13	14	20			
♆	2	5	7	19		♁	7	16	17	20			
♁	3	14	20			♂	13	20					

De gradibus competentibus.
¶ Duo gradus q fuerint vni^o lōgitudis a capite signoz mobilis dñr cōpotētes. i. vni^o fortitudis z plortes seu picipes in v̄tute. vt. 10. gra. capricoz. vl cācri cū. 10. gra. sagit. vel gemino. z 20. gra. arie. vl libre cū. 10. gradu pitctū vl v̄gis.

¶ Sed quia auxiliāte deo iā ptulim^o ēē circuli signoz cēntale: nūc pferam^o accēntale. Nā circulus figurat i oi hora tali figura: q̄ didit i q̄tuor pte: q̄s didit circul^o hemisperij: z circul^o meridiē. i. circulus mediū celi: q̄ fac mediū diē: z vna q̄q; ps istaz p̄tū didit i tres ptes iēq̄les

et si hec i domo stet sc̄p ta ad partē leuā in celō orientalis q̄ dicitur ad dextrā ponitur

hec et appo es dicunt us domus dentes!

fm ascēsiōes signi ascēdētis atq; hoc mō diuidit circulus i. 12. ptes q̄ vocant domus notant quoq; z cuspidēs z turres: cui^o opus expositū ē in libro. Exhibi. i. i libro cursus fidez. Principiū quoq; diuisiōis est horoscopus: hoc ē ascēdēs cuius initū ē sup circulū hemisperij orientalis deinde sc̄da dom^o sc̄q; z tertia: ceteraq; dom^o vsq; ad. 12. Quarta at ps q̄ ē ab ascēdēte vsq; ad mediū celi: q̄ ē dom^o. 12. 11. z. 10. dī q̄rta pars orientalis masculina: z adueniens significat initū vite: z vocatur puerilis sanguinea vernalis. Et pars alia que est a medio celi vsq; ad gra

domus occidentalis signi idest septime qui est super circulum hemispherij occidentalis que est domus nona octaua: et septima: et est meridiana feminina recedens significat mediam etatem: et vocatur profecto iuuentutis est iuuialis colerica. **T**ertia quoque pars que est ab occidente usque ad gradus quarte domus que est super circulum meridiem sub terra que est domus sexta. s. z. 4. est occidentalis masculina adueniens significat finem vite: et vocatur autumnalis melancholica et est senilis et est mediocris etatis. **Q**uarta pars que est a quarta domo usque ad ascendens que domus est tertia secunda atque ascendens est septentrionalis feminina recedens significat quod accidit homini post mortem eius et ad quid deueniet et corpus eius vel eius dispositio de dimissa substantia: aut quid dicitur de eo scilicet utrum laudetur vel vituperetur: et vocatur hec pars senilis slegmatica defectiua hyemalis. **E**t ille due partes que sunt a medio celi usque ad ascendens. et ab ascendente usque ad quartam domum: ista medietas vocatur medietas ascendens: et relique partes que sunt a quarta domo usque ad septimam: et inde ad medium celi vocatur medietas descendens. **E**t quicquid fuerit super terram ex circulo idest illa pars circuli superior dicitur dextra. et que sub terra idest illa pars inferior dicitur sinistra. **E**t ascendens et quarta et septima et decima dicuntur alamed idest quas nos angulos vocamus et pulchrius sonet. **E**t secunda domus octaua et quinta et undecima succedentes angulis vocantur. Tertia autem z. vi. viii. ac. xij. cadentes ab angulis dicuntur. Cum ergo planeta in angulis vel eius succedentibus fuerit dicitur proficere: et si fuerit in cadentibus ab angulis dicitur deficere: et vnaqueque istarum domorum significat aliquid de esse hominum.

De domibus et significationibus earum.

Prima domus cuius initium oritur in circulo hemispherij orientalis vocatur aithale. i. ascendens hec signat corpora et vita et initia operum in interrogationibus et oratione et locutione et rumoribus et quicquid cogitat interrogans in animo suo: et signat initia vite. **E**t dixit alendeggod in natiuitate. **Q**ui dominus triplicitatis ascendens prius signat vitam et naturam nati seu interrogatis et eius delectationem atque voluntates: et quid diligat: et quid odio habeat: et quid boni seu mali ei adueniat in initio vite eius: et dominus triplicitatis secundus signat vitam et corpus et virtutem seu fortitudinem et medietatem vite: et dominus triplicitatis tertius significat id quod socij eius significauerunt: et significat finem vite in morte.

Secunda domus est domus substantie ac victus et ministrorum et auxiliatorum: et significat finem annorum vite idest finem iuuentutis. **E**t dixit alendeggod de dominis triplicitatis domus substantie de primo scilicet secundo ac de tertio vide quis eorum sit fortior esse et loco hunc facies merito auctorem substantie et significatorem acquisitionis: **Q**ui fuerit in medio celi inueniet hanc a regere: et si fuerit in domo fidei alias fiducie est melius. Similiter dominus triplicitatis. primus dat substantiam in initio vite: et secundus in medio vite et tertius in fine eius.

Tertia domus est fratrum et sororum et propinquorum ac dilectorum fidei atque religionis mandatorum ac legatorum mutationum atque itinerum minorum: et significat esse vite ante mortem. **D**ixit alendeggod dominus triplicitatis domus fratrum. primus signat fratres maiores: et secundus medios. tertius minores: et itaque eorum dignitas et eorum esse secundum loca eorum

Quarta domus est patrū hereditatū finis rerū & thesaurorū & dñs absconditor atq; occultorū & signat de esse vite hoīū finē. Dixit alēdeggod qd dñs triplicitatis domus patrū. primus significat patres. secundus ciuitates & terras. tertius fines rerū & carceres.

Quinta domus filiorū & dilectionū legatorū atq; donationum: & significat qd futurū sit post mortē ex laude scilicet & vituperio. Dixit alēdeggod qd dñs triplicitatis domus filiorū. primus significat filios & vitam. secundus dilectionem. tertius vero legatos.

Sexta domus est infirmitatū & seruoꝝ: & significat finē vite: & qd futurū sit ante senectutē. Dixit alēdeggod dñs triplicitatē sē domus infirmitatū primus significat infirmitates & valitudines ab infirmitatibus & a malis & deteriorationes. secundus significat vernaculos & seruos. tertius significat quid eueniet ex eis & eorum vilitatem atq; opera. & significator est bestiarum ac pecorum: & omnium quadrupedum: & fontitudinis eorum multitudine quoq; eoꝝ ac paucitatis more eorum in manu eius vel egressione eoꝝ ab ea. scilicet manu: carceris quoq; atq; retentionis.

Septima domus est mulierū: nuptiarū: p̄tentionū quoq; atq; participationū & oppositorū: & signat medietatē finis vite & gaicnecutē. Dixit alēdeggod qd dñs triplicitatis domus. vij. primus significat mulieres. scds cōtentiones. tertius cōmixtiones & participationes.

Octaua domus est mortis: significat timorē & mortē atq; alm̄ attitudinē. i. substantias vel hereditates mortuorū quas debet heredes post mortem ipsorum possidere & significat annorum vite finem post senectutem. Dixit alēdeggod qd dominus triplicitatis domus mortis. primus significat mortem. secundus precepta seu res antiquas. tertius almanacū id est que hereditanda sunt ex mortuis.

Nonā domus est peregrinationū itinerū fidei atq; religionis sapientie p̄bie & libroꝝ epistolaz quoq; ac legatorū narratio nū sermōꝝ atq; somnioꝝ: & initium dimidiē vite significat. Dixit alēdeggod qd dñs triplicitatis domus peregrinationis. primus significat peregrinationem & omne quod accidit ei. secundus significat fidem atq; religionem & valitudines harum atq; modum earum. tertius significator est sapientie somnioꝝ & stellarū & augurioꝝ & veritatis exercenūm in eis atq; mendaciū.

Decima domus est regina & opoz sublimationis: vel exaltationis regni quoq; atq; memorie & vocis. scilicet impero & magisterioꝝ atq; matrū: & significat dimidiū annoꝝ vite. Dixit alēdeggod qd dñs triplicitatis domus regie. primus significat opus & exaltationem. scilicet sedis sublimationem & altissimā mātionē. scds igit̄ vocem imperij & audaciā in eodem. tertius significat stabilitatem eius atq; durabilitatem.

Undecima domus est fiducie & laudis atq; fortune: amicorū quoq; & ministroꝝ ac auxiliatoꝝ: & signat finē annoꝝ medietatis vite. Dixit alēdeggod qd dñs triplicitatis domus fiducie. primus signat fiduciā. secundus amicos. tertius vilitatē seu profectus eorum.

Dodecima domus est inimicorū & laboris atq; tristitie iudicij & susurratiōis calitatū igenioꝝ atq; bestiarū: & signat finē vite & qd contingit matribus in conceptione sua ex bono vel malo. Dixit

aleu deus god dominus triplicitatis domus inimicorum primus significat inimicos. scds labores. tertius vero bestias z pecora. Hec sunt que significant. xij. domus.

De coloribus duodecim domorum.

Significant *Etia. xij. domus colores: z hi sunt: nam domus ascendens vel prima. z. xij. sunt albe. ij. z. xij. viri des. ij. z. xj. crocei. iij. z. x. ruber. v. z. viij. mellie. i. habent mellis colorez vj. vero. z. viij. nigre sunt.*

De gaudijs planetarum in domibus.

Quoniam *Planeta hz in vnaque qz istaru domorum quandā pte ex pntibus. s. accidentalibus q dicunt gaudiu: qz mercurius gaudet in ascendente. Luna in domo. iij. Venus quoqz in. v. z. mars in. vj. Sol in. ix. Jupiter in. xj. Saturnus in. xij.*

De fortitudine angulorum.

Quod dicitur *In significatione domorum z anguli significant fortitudinē z pfectionē. Eadentes vero ab angulis debilitatem z detrimentū. nisi q. viij. z. iij. significant rē apertā z detectā eius fama. xij. z. vj. significant occultationem z retentionē z vilitatē rerum. Anguli autē z dñi angulorum significant magnitudinē honoz precij atqz fortune. fortitudinē z exercitationē z elongationem a casu: z pientia eorum in cadentibus est contraria fortune. i. dedecus z casus. De succedentibus vero angulorum. domus que succedit decē. i. vndecima significat fortitudinē z fortunā mediā amicorum. z ex ea pte i qua erat fiducia. z illa que sequit quartā. i. v. significat fortunā mediā p donationes z venerationes z cā filiorum cū veneratione leticia z gaudio. que aut succedit ascendenti que est secunda significat similiter fortunā mediā ex cā substantie z ministrorum q vero succedit septime. i. octaua significat similiter fortunam mediā ex alimaueritū idest ex substantia que hereditat a mortuis z rebus occultis.*

De significationibus dominorum angulorum.

Hec quoqz *Sunt significationes domorum angulorum dñi fuerint pntes in angulis. Penitentia dñi ascendenti in ascendente significat eius fortunā per semetipsum: z per suos acquisitionē: z significat pientia eius. i. x. per regē z magisteria altiora: z cū fuerit. i. vij. p conventiones z factores atqz vxores p pientia quoqz eius in quarta significat fortunā p hereditates z cās patrum z p productiones aquarū z populationes vel plantationes. i. edificationes z ex rebus antiquis z radicalibus. C Sigt quoqz dñs. x. p pntia sua in cadē decima fortunā vel p regē vel p regnū magnum z magisteria altiora: z significat p pientia sua in septima regnū p victoria contentionū z ex causis vxorum z p pntia eius in quarta significat regnū p amicitia nobilitū z regis eius p causas tribunorum z p dispensatores regnū z cultus terrarū z edificationes ciuitatū z p diuisiones fluminū z custodias ciuitatū z ex rebus antiquis: z per pntia suam in ascendente significat regnū p gentia z p propinquitatē regis rebus vulgi. C Pntia autē dñi septime in septima significat fortunā p negociationes z p conventiones*

¶ p nutritiones quoq; z mulieres: z p satores: z significat p pntia eius in quarta
 p conuentiones mulieru: z p negociationes: z p casu patru z hereditatu z cultus ter
 re z pntia sua in ascendente p uentiones z negociationes per causas medicine
 atq; astronomie: z per opera spiritalia atq; ingenie z consumilia: z significat per
 presentiam suam in decima fortunam per conuentiones z negociationes z per
 vxores z per causas regis. Presentia vero domini quartie in quarta significat
 fortunam ex cultu terre: z fructu per causas patrum atque res antiquas: z
 per presentiam eius in ascendente significat fortunam ex cultu terre z fructu per
 ingeniam z consilij profunditatem: z presentia sua in .x. significat profectum ex
 cultu terre z fructu per causas regis z magisteriorum. Et presentia sua in septima
 significat fortunam ex cultu terre z fructum per causas vxorum z satorum: z per
 negociationes. Nec significant domini angulorum per presentiam tuam in angu
 lis suis. Similiter ergo facies de presentia dominorum ceterarum domorum: z
 ideo introduximus tantum dominos angulorum vt essent exemplar in ceteris.

¶ Qualiter sciatur quis planeta sit dominator.

¶ **Q**uamuis scire planetam dominatorem rei aspicias quis
 planetarum sit pluris auctoritatis in domo rei: z planetā
 qui significat naturam illius rei: sicut dicemus in naturis planetarum vi
 de ergo quis planetarum sit fortior in domo rei: z in parte eius ex fortitudine
 bus quas predictimus idest ex numero quem predictimus dum de fortitudine pla
 netarum z potestate tractauimus z qui fortior omnibus fuerit in loco rei: ipse erit
 dominator eius: verbi gratia: si interrogatio fuerit de substantia z volueris scire
 quis sit dominator eius z fuerit secunda domus que significat substantiam scilicet
 cet quintus gradus signi arietis: quia domus est martis: habet in hoc loco mars
 quinque fortitudines: exaltatio quoq; est solis. z habet in eo quattuor fortitudines
 est etiam ipse solis triplicitas: z habet in eo tres fortitudines. habet ergo sol ibi
 septem fortitudines. et est terminus Iouis et habet ibi duas fortitudines: et est etiam
 facies martis: et habet ibi vnam fortitudinem ergo mars habet ibi sex fortitudi
 nes: quinque ex domo et vna ex facie: et sol septem: et talis planeta vocatur almbra.
 idest vincens. Sol ergo accipit ibi principatum: quia habet ibi septem fortitudi
 nes et ipse dominatur ibi in domo substantie. Similiter accipies in loco partis
 substantie et partis fortune et participem illozum facies Iouem qui est significa
 tor substantie numeraliter et commiscebis partium et planetarum testimonia: et
 facies hoc idem de omnibus domibus z scies dominatores earu.

¶ De potestatibus accidentalibus planetarum.

¶ **Q**uod potestatibus quoq; planetarum accidentalibus est
 alba idest similitudo. et hoc est cum fue
 rit planeta diurnus in die super terram et in nocte sub terra et planeta no
 cturnus in nocte super terram: et in die sub terra et si hoc fuerit masculinus pla
 neta in signo masculino: et planeta femininus in signo feminino dicitur esse in sua
 similitudine. idest in suo albais. Et erit fortitudo eius vt viri fortitudo in loco ei
 profectus. idest acquisitionis atq; fortune.

Differentia secunda in naturis planetarum septem et quid sit illis propriū et quid significant de esse rerum.

Et quia auxiliante deo iam peregrimus quod proposuimus tractare de circulo signorum et eius accidentibus prosequamur nunc intentionem septem planetarum et naturas eorum esse quoque eorum et quid significant.

Saturnus est masculinus malus diurnus et est significator patrum si fuerit pueri natiuitas in nocte: et significat senectutem ultimam si fuerit occidentalis: et initium senectutis si fuerit orientalis: et significat granitates frigoris et siccitatis: et ex complexione corporum melancolicam: et augmentum eius atque distillationem. Et fortassis erit quandoque complexio frigida humida ponderosa et fetida est odoris: et multe comestionis et vere dilectionis: et significat profunditatem consilij: et multitudinem silentij: et ex magisterijs res antiquas et preciosas: et significat cultus agrorum et populationem terrarum et fluminum si fuerit fortunatus: et res viles et laboriosas si fuerit malus: ut frictiones in balneis: et fullones et nautas. Et si fuerit fortunatus erit vere dilectionis spaciosus et patiens. Et si fuerit malus erit indiscretus stabilis tristis et merens male suspicionis multum suspiciens et mouens homines in susurrationibus. Et si fuerit fortunatus significat de substantia res antiquas et durabiles et hereditates terre cultus: et si fuerit malus significat aquas sordidas et mali saporis veteres atque conuertibiles. Et ex infirmitatibus morbos slegmaticos et melancolicos et viscosos et congelatos acutos: ut lepram morpheam podagram et cancras et cetera huiusmodi: et significat peregrinationes longinquas canceres et vincula la bozem quoque ac tarditatem et afflictionem et almaneritū id est substantias mortuorum: patres etiam et auos et fratres maiores eunuchos seruos et viles homines: et significat ex operibus opera coriorum si fuerit solus significator absque complexione alicuius planetarum: quod si complectitur et Jupiter significat opus pergamenti in quo scribuntur diuini libri. Et si complectitur sibi mars significat soleas sotularium et preparationes earum. Et si complectitur sibi sol significat opus consuetorum coriorum. Et si complectitur ei venus significat opus coriorum ex quibus fiunt tympana et alia instrumenta quibus vitur in ludis. Et si complectitur ei mercurius significat opus coriorum in quibus scribuntur testamenta et numeri stipendiorum. Et si complectitur ei luna significat preparationem coriorum serarum et montanorum animalium et huiusmodi similia: et significat de sectis eam que vnitates confitentur: si fuerit fortunatus et si fuerit malus significat credentiam vnitatis cum multa tamen hesitatione id est dubitatione. Et dixit messchala id est quem voluit deus exaltari: qui fuit vnus astrologus in scientia peripicius iudicij: quare sic dictus est quod significat fidem iudicij. ideo quia antiquioribus: et omnes confitentur eam et ipsa nullaz aliam: sicut Saturnus cui omnes iunguntur et ipse nulli: significat quoque indumenta nigra. Et dixerunt quidam alij quod Saturnus significat interiora auris et splenem: ac stomachum: et habet ex coloribus nigredinem: et de saporibus sti-

pticos & acetosos. Et ex diebus sabbatum. & ex noctibus eaz que precedit quartam feriam. Et quantitas orbis eius est nouem graduum. Et anni fridarie eius sunt. xj. marini vero. 465. & maiores. 57. & medij. 43. & dimidium: minore. 30. Fortitudo eius in plagis circuli est in dextra septentrionis. Et dixit mellephala qd significat de figuris hominum homine inter nigrum & croceum: qui cum ambulauerit mergit oculos suos in terram ponderosis incessu adiungens pedes. & macer recuruus habens paruos oculos: & siccam cutem venosos rarus habens barbam in maxillis labia spissa callidus ingeniosus seductor interfectoz. Et dixit Dorotheus hic significat hominem corpore valde pilosuz iunctis supercilij: & habet ex regionibus aſcine & indiam & omnem terram nigrozuz. Et ex partibus habens partem fortitudinis & stabilitatis. significat terras vel res terrarum & hereditatum: & eos qui presunt operibus & audaciam & laborez ingena & causas mortis. & habet ex partibus mundi aegyptus & alchuius & eorum confinia & terras nigrozuz & montes eorum.

Iupiter fortuna masculinus diurnus: & est significator substantie & operatur calorem & humiditatem temperatam aeream sanguineam & de etatibus significat iuuentutem vsq; ad perfectionem etatis: & ex magisterijs qd pertinent ad legem. vt iusta iudicia iudicare: & pacem inter homines mittere. & in bonis studere & substantie significat abundantiam: & ex negocijs illa que fiunt absq; seductione & sigt aiā & vitam & letitiam & vritatem & religionem & patientiam & oē preceptum pulchrum & preciosam & abundantia veneris: & ex infirmitatibus que fiunt ex sanguine per augmentum quatitatis que nō fuerit superflua extra naturam: nec ex sanguine vſto & cōuertibili: & est planeta sapientie & intellectus & vſus. Cui si complectitur saturnus significat nigromantiam & incantationes & exorcismos &c. Et si complectitur ei Mars significat scientiam medicine. Et si complectitur ei sol significat scientiam sectarum & prudentiaz in contentionibus & disputationibus. Et si complectitur ei venus significat compositionem sonorum & aliarum scientiarum delectabilem. Et si complectitur ei Mercurius significat scientiam arithmetice & scribendi: astronomiam quoq; & philosophiam & geometriam. Et si complectitur ei luna significat scientiam dispositionis aquarum & mensure carū necnon terrarum: & ex qualitate animi significat largitatem & verecundiam atq; iustitiam & ex sectis pluralitatem atq; simulat. onem. Quidam autem dixerunt qd significat epar & stomachum & aurem sinistram & brachia atq; ventrem: inferiora quoq; pectinis & intestina & ex coloribus colorem cineritum & viridem & horum similes: & ex saporibus habet dulcem. & quantitas orbis eius est graduum nouem. & ex diebus habet diem Jouis. & ex noctibus noctem diei lune: & anni fridarie eius idest dominationis eius sunt duodecim. & anni maximi sunt. cccxxvij. maiores. 79. medij. 45. & dimidium: minores vero duodecim. & fortitudo eius ex plagis circuli est in occidentente. Et dixit mellephala qd ex hominibus significat hominem album habentem ruborem in facie: habentem oculos non prozus nigros: nares nō equales & breues calium: in aliquo dentium habentem nigredinem: pulchre stature boni animi bonis moribus: pulchri corporis. Et dixit Dorotheus qd significat hominem habentem magnos oculos: & pupillam latam barbam crispam & habet ex regionibus alchirath & babiloniam & aſen & persidem:

et alaozmes et archadiam et ex partibus habens partem habitudinis pfectus et significat fidem et appetitum in bonis: et ex operibus salubritatem securitatem et participationem.

Quia masculinitas nocurnus malus operatur calorem et siccitatem et est significator fratrum et peregrinationum: et habet ex etatibus iuvenitatem usque in finem iuventutis: et natura eius colorica amara saporis et ex magisterijs omne magisterium igneum et quod sit per ferrum et ignem: sicut est percussio gladioz cum martellis. Cumque ei complectitur Saturnus significat percussione ferri. Si Jupiter significat percussione eris. Si sol significat percussione onem nummorum aureorum. Si venus significat magisterium ornamentorum. Si mercurius percussione acuum. Si luna significat percussione lancearum et librorum. significat etiam cum solus suscipit significationem opus medicine. Si nullus planeta ei complectitur significat minutionem: et vulnerationem et operationem et horum similia. Et si complectitur ei Saturnus significat opus medicine et vulnerum. Et si iupiter significat opus naturaz. Et si sol significat curam oculorum. Si venus signat opus ornamenti: ut tonsuraz crinium et barbarum et abscisionem vngularum: et si mercurius signat abscisionem venarum. Si luna significat eradicationem dentium et purgationem aurium. Et per se significat iniurias inferorum et effusionem sanguinis et opprobria per vim et abscisiones viarum et iracundiam et ducatum exercitus et festinationem et inuercundiam et peregrinationem extra patriam. et feditatem coitus. et castus pueroz id est abortiuorum: et fratres medios atque soroz: scientiam ac discretionem cure bestiarum. Et ex infirmitatibus febres calidas et sanguineas et pustulas sanguineas alabastra que est rubedo corporis cum asperitate et feditate et contumitione carnum cum putredine: et dimidij capitis dolorem: et ignem sacrum et pauorem et cogitationes horribiles que inquietant homines et commouent et impediunt atque manes reddunt: et quicquid fuerit cum inflammatione calozis. Et ex qualitate animi commotionem scilicet animi et conturbationem. Si aspexit enim Saturnus significat odium et maximam inuidiaz: et ex sectis eam in qua bellum fuerit et vnitatem et celeritatem mutationis a fide: et multitudinem hesitationis et mutationem de testamento in testamentum: erunt tamen hec omnia sub vnitatem. Dixerunt quidam quod habet ex membris felrenes et veneas et decursum spermatis et dorsum: et habet ex coloribus rubedinem: et ex saporibus amarum: et quantitas orbis eius est. 8. grad. et ex diebus habet diem martis et ex noctibus noctem sabbati: et anni fridarie eius sunt septem et annieius maximi sunt. 164. maiores sunt. 66. medij autem. 40. et dimidij: et minoz. 15. et fortitudo eius in plagis circuli in meridie. Et dixit mescola quod significet de imaginibus hominum hominem rubeum habentem capillos rufos et faciem rotundam leuiter homines de honestatem habentem oculos croceos horribilis aspectus audacem acutum habentem in pede signum vel maculam. Et dixit Dorothius quod significat habentem acutum aspectum: et ex partibus partem audacie et significat perseuerantiam calliditatem et superbiam et leuitatem et mobilitatem et audaciam et negociationem acuitatem et festinationem in omnibus rebus: et habet ex partibus mundi Alsee et terras romanorum usque in occidentem: et terras iuscorum.

Sol per aspectum fortunatus est; et malus per coniunctionem in vno signo et est masculus diurnus operatur caliditatem et siccitatem: et est significator patrum si fuerit natiuitas in die significat regnum maximis et animam vitalem et lumen et splendorem et intellectum et pulchritudinem et mundiciam atque fidem. Et ex etate finem iuuentutis. Et participatur vniuersis planetis in dispositione annorum. Et ex magisterijs regimen et principatum: et significat iaculationem iaculorum et venationem purgationem cum omni specie purgandi quae corpora interiora et exteriora purgantur. Et ex infirmitatibus significat infirmitates calidas et siccas in corporibus apparentes. Et ex substantia aurum plurimum et vniuersas species substantie. Et ex qualitate ipsius animi sublimitatem prudentiam et que sequuntur honestatem. scilicet largitatem et gloriam: et prolixitatem mentis. Et ex sectis culturam bonam et eis similia. Et significat imperium vocis et fortitudinem celeritatis. Si complexitur ei saturnus significat villicationem et huiusmodi principatum. Si iupiter significat in fide principatum et religionem et etiam iudicem inter homines iudicantem opera oppressorum vel iniuriarum. et. Si mars signat ducatum exercitus et inuestigationem bellorum. Si venus signat regnum per mulieres et per obsequium potentium. Si mercurius signat consultores regum et opus librorum et hereditatum et maiorum operum. Si luna signat opus legatorum et detectionem consiliorum et huiusmodi similia: Et dixerunt quidam quod sol signat imaginem vultus hominis: et proprie ex vris oculum dextris: et ex mulieribus oculum sinistrum: et dixerunt quidam quod habet cor et medulla et femora. Et ex infirmitatibus commestione carni in ore: et detrimentum oris proprie descendit in aequo in oculum: potestas eius in capite. Et dixerunt indici quod cum fuerit in ascendente erit comburens. et habebit signum in facie. Et habet ex coloribus quicquid videtur peregrino colore: et ex saporibus acres. Et quantitas orbis eius est. 15. graduum. Et ex diebus diem habet dominicam: et ex noctibus noctem 30. mensis anni frigiditatis eius sunt decem. Et anni eius maiores sunt. 120. maximi sunt. in. 1460. medij. 39. et dimidius vel sem quosdam. 69. et dimidium: minores vero 19. Fortitudo eius ex plagis circuli est in oriente. Et dixit mesalea quod signa de figuris hominum eum que habet colorem inter croceum et nigrum. i. fuscum tecum cum rubore breui stature scriptum caluum pulchri corporis: et habet ex saporibus acutum. Et dixit Dorothy quod figura solis et lune est figura planetarum que fuerunt cum eis: et eius que dignior fuerit in loco eorum. Si ergo velis scire figuram solis scito quod sit crocea habens partem ruboris capillorum oculi eius aliquantum croci. Et ex partibus habens partem futurorum. i. parte diuinationis et est significator naturarum et spiritus sapientie eleuationis et perfectionis fidei quoque scientiarum et laudum. Et ex partibus mundi habet zamarach et cura et ferit et eius terminos et terras romanorum.

Quena fortuna se ninina nocturna et est significatrix mulierum et vxorum ac matrum si fuerit natiuitas diurna et operatur frigus et humiditatem temperatam: et ex etate habebit iuuentutem vel adolescentiam: et ex magisterijs instrumenta ludorum ornamenta quoque et figuras pulchras et ludos alcarum et schachorum et saltationes et oia et fornicationes ac fornicatores et filios fornicationis et multitudinem coitus: et vniuersa genera luxurie et compositiones coronarum et vsus earum: et pulchritudinem.

ac mundiciam vestimenta etiā ⁊ ornamenta. Aurum ⁊ argentum ⁊ dilectionē ludos risus ⁊ gaudium ⁊ vnguentis diuersisq; speciebus vti potationes ⁊ ebrietates; fec; credit omnibus; largitatem quoq; significat; ⁊ dilectionē diligentiam amorem iustitiam ⁊ domos orationis retinet quoq; fidem; ⁊ significat magisterium omnium signorum veluti musicaz. zc. qd si complectitur ei Saturnus significat sonum cantationum quibus desentur aliquando moztur; vel quas cantant edificatores quando edificat edificia. Et si complectitur ei Jupiter significat sonum lectionum vel cantationum quibus vtuntur domini sectarum in altari bus ⁊ locis orationis eorum in laudem dei omnipotentis. Et si Mars signat sonos quibus vtuntur seculares ⁊ cantus vulgi in quibus fit mentio blasphemie vel preliorum: vel in quo fit mentio carceris vel laboris ⁊ horum similia: vt cantus in quo fit mentio captiōis ⁊ alligatiōis ⁊ percussioneis flagellorum. Si Sol signat sonum ligni quo cantatur coram regibus ⁊ nobilibus. Si Mars curius sonum qui exercetur in cōpositione versuum. Et si luna significat cantus naturam in nauibus. ⁊ ex infirmitatibus morbos habet frigidos ⁊ humidos qui accidunt proprie ⁊ multotiens in membris genitalibus. Et ex substantia que acquiritur propter pulchritudinem: vt sunt ornamenta mulierum: ⁊ vestimenta carū margaritas atq; picturas. Et ex qualitate animi suauitatem ⁊ amicitiam ⁊ commestionem ⁊ his similia: ⁊ cupiditates potōis ⁊ cōmestioneis ac coitus. Et ex sectis culturā idolorum: ⁊ eos in quibus maxime exercentur commestiones atq; potationes. Et dixerunt quidam qd significat anchas ⁊ spinam dorsū ⁊ sperma. Et alij dixerunt qd habet significare pinguedinez ⁊ carnes ⁊ renes ⁊ vliuā matricem ventrem pectinem ⁊ vmbilicū. Et habet ex coloribus albedines: et ex saporibus vinctuosum. Et quantitas orbis eius. 7. graduum. Et habet ex diebus diem Venereis: et ex noctibus noctem martis. Et anni fridarie eius sunt octo. Et anni eius maiores. 8. 2. maximi. 151. et medij. 45. minores vero. 8. Fortitudo eius in plagis circuli est in dextra orientis. Et dixit Mesceala qd signat de figuris hominum hominem album trahentem ad nigredinem pulchri corporis ⁊ capillorum: faciem habentem rotundam: et paruam habentem maxillam pulchros oculos: et eius nigredo oculorum est plusq; oporet. Et dixit Dorothyus signat hominem pulchram faciem habentem pulchros oculos ⁊ multos capillos ⁊ plus album confectum rubore crasum ostendentem beniuolentiam. Et habet ex partibus partem desiderij ⁊ significat amicitia ⁊ iudiciū ⁊ dilectionem ⁊ patientiam ⁊ coniunctiones masculorum. Et habet ex partibus mundi albiget ⁊ alterne ⁊ terras arabum.

Mercurius cōmixtus masculinus diurnus inclinatur p naturas suas ad eum qui cōplectitur ex planetis ⁊ ex signis: et est significator fratrum minorum: et significat seruos ⁊ dilectionē concubinarum signat etiā deitatem ⁊ oracula prophetarum ⁊ crudelitatem ⁊ opus ⁊ honorem vel orationem. Qui si in natura sua fuerit ⁊ nullus planeta ei complectitur significat res terreas ⁊ rerum augmentationem crescendo: et ex etate iuuentutem: et profectum in ea: et ex operibus opera que generant cognitionem p: edicationem ⁊ rhetoricam ⁊ negociationes ⁊ extimationem ⁊ geometriam: et dispositionem rei ⁊ philosophiam ⁊ auguria ⁊ prouerbia ⁊ scripturam: et verificandi scientiaz ⁊ opus numeri maxime. Qui si complectitur Sa

urnus significat ex opere numeri optis mensurę terrarum z hereditatem z numerum edificiorum atq; telarum. Si Joviter signat numerum plallendi z numerum librorum diuinorum. Si Mars significat numerum qui fit in donatiuis exercitiis z pugnantium z numerum percussionum flagellorum atq; clauarum. Si sol signat picele numero regnum z substantie domorum. Si Celenus signat numerum chordarum lignorum seu cythararum numerum sonorum atq; fistularum. Si Luna signat numerum ferculorum q̄ sūt ad comestiones itinerantium extra domum. Et signat de infirmitatibus infirmitates spirituales anime. i. cogitationes horribiles: z inquietudinem mentis atq; dubitationes z cetera similia. Significat etiam animi qualitatem zc. similia s̄m cōplexionem suam z coniunctionem: cum fuerit fortunatus erunt bonitates s̄m genis fortune que facit eum fortunatum: z s̄m locum in quo fuerint fortunatus mercurius: z cum fuerit malus erunt iniquitates s̄m malum quod cum facit malum: z s̄m locum in quo factus est malus. Et significat ex secis cultura vni tatis z horum similia: z hoc secreto cum hypocrisis z simulatione. Et dixerunt quidam q̄ significat femora ymblicum z pectinem z crura nervos atq; venas z ex coloribus habet omnem colorem commixtum atq; variatum: z alez menium qui est color floris lilij agręstis: et ex saporibus acetosum. Et quantitas orbis eius est. 7. graduum: et habet ex diebus diem mercurij: et ex noctibus noctē diei dominice. Anni fridare eius sunt. 13. et anni eius maiores. 76. maximi. 460. medij. 48. minores vero. 20. fortitudo eius in plagis circuli est in septentrione. Et dixerunt quidam mercurius a medio retrogradationis eius vsq; ad stationem secundam significat pueritiam: et a statione secunda vsq; ad coniunctionē solis iuuentutem: et a coniunctione solis vsq; ad stationem primam mediam etatem: et a statione sua prima vsq; ad medium retrogradationis significat senectutem et contrarietatem: et in coniunctione sua per directionem vsq; ad stationem primam significat dilectionē et amicitiam et amoris imitationem: et ex statione sua secunda ad coniunctionem iens significat inquisitionem dilectionis et concordiam: et a statione sua prima iens iterum ad retrogradationem significat inquisitionem contrarietatis et dissimulationis traditatem et verecundiam partium et occupationem et stuporem in rebus: et in medio retrogradationis significat celeritatem temperatam propter ingenij debilitatem. et apud stationem secundam significat stuporem et occupationem ingenij et tarditatem et egressus ab hac celeritatem et apertionem ingeniorum: et coniunctione sua soli per directionem significat celeritatem ex passionem ingeniorum et latitudinem vel augmentationem eorum. Similiter Ceneri accidit in his locis z planetis altioribus. Et dixit meseala mercurius significat ex figuris hominem non multum album neq; nigrum habentem colorem: frontem habentem eleuatam z longam: in facie longitudinem z nasum longum raram habentem barbam in maxillis z oculos pulchros non ex toto nigros: longos quoq; habentem digitos. Et ex partibus habet partem negotiationis: z significat timorem z infestationem z bellum z inimicitias z seductiones z contrarietates: z significat quoq; perfectum magistrum z subtilitatem in opere z inquisitione: z in ceteris que sunt in hominibus ex actis z contentionibus: Et ex terris habet adelech alcudem z maxime in merdite: z terras indorum.

Luna fortuna feminina nocturna opera frigiditatem & humiditatem; & ex significatrix matrum; si fuerit nauitas nocturna & est in ea salia temperatum & significat etatem pueritiam & inuam crece di. & ex operibus habet legationes mandata; & opera aquarum atq; terrarum secundum quantitatem fortunam vel infortunam vel maius qn fuerit bona significat bonum & conuersio. Significat etiam principatum si fuerit vel fuerit domina aliquibus rebus ad regem pertinentibus si fuerit fortunata a sole in bono aspectu & in bono loco. Et de habitantia significat argumentum & territorium si habuerit auctoritatem in quarta & ex de religionem. Et ex infirmitatibus epulen siam paralysim guttam caducam & vultus tortionem enodatio nem membrorum & commotionem; & quicquid fuerit in similitudine frigoris & humiditatis. Et qualitatem animi secundam coniunctionem suam cum planetis. Et si complectatur fortuna; & fuerit fortuna ipsa. Venus significat curialitatem & benignitatem; & animi suauitatem; & motum honestatem; & motus celeritatem; & dignum obsequium. Si fuerit supier significat honestatem cautelam & societatem & benignitatem & vite pulchritudinem. Et si composita fuerit malis & fuerit mars significat studium iurisdictionis inter homines & vium in talibus. Et si saturnus odium simulationes ac inuidiam. Si fuerit tot ab aspectu laudabili significat dispositione regalem. Et si fuerit assercurius significat rhetoricam id est facundiam & bonitatem lingue scripturam. Et dixerunt quidam qd significat cogitationem & nouitatem animi & deuotatem ientis & granitatem lingue & mulieres honestas; & iuraciones paruulorum & matres & materteras. & preparationes ciborum. Et dixerunt alij qd significat cerebrum proprie & pulmonem. Et ex colubus habet crocum; & ex lapidibus iaium. Et quantitas orbis eius est. 12. graduum. Et significat ex viris oculum nni strum; & ex mulieribus ocyrum. Et ex diebus habet diem iune; & ex noctibus noctem veneris. Anni fridarie eius sunt nouem maiores autem. 120. maximi. 520. & medij. 66. & dimidium; & secundum quosdam. 39. & dimidium; & minores vero vigesimogno. Et fortuna eius ex plagis circuli in dextra occidentis. Et dixit Adeseala qd significat de figuris hominum hominem albam contractum rubore iunctis super cuius; bantulum habentem oculos non ex toto nigros faciem rotundam pulchram staturam; & in facie eius signum. Et ex terris habet archo & iunanam & aldeiaz. Et quidam dixerunt qd significat pueritiam ab initio mensis vsq; ad. 7. dies; & a. 7. diebus vsq; ad. 14. dies iuuentutem; & significat etatem perfectionis. i. medie etatis vsq; ad. 21. dies & noctis; & senectutem vsq; ad coniunctionem; id est vsq; in finem mensis quando coniungitur soli. Et cum fuerit subradijs Solis agnificat secreta & res occultas; & similiter omnis planeta; in initio mensis quando crescit significat omne quod faciendum est; & in impleuone sua quod destruendum est; quia decrescit; & in initio mensis ipsa & Sol significat accuatores; & in fine mensis decrescit; & si significat in initio mensis lucrum & continentiam. in fine mensis stipendia & dispersiones. & significat in oppositione contrarietatem; & in initio inuentionis ad oppositionem id est cum fuerit inter eam & oppositionem. 15. gradus significat inuentionem & eius causam; & cum separata fuerit ab oppositione significat causa exceptionis a contrarietate; & in crux suo de subradijs Solis significat exitum ab occultatione & his filia; & in introitu sub radijs significationes ad oc.

cultandum: et hora dimissionis a Sole significat apertionem exitus sui ab occultatione: et hora exitus sui de sub radijs significat apparitionem et aduentum ab absentia et dum fuerit in quarto aspectu Solis significat diminutionem rei seu descensionem ab alto in infimum. Similiter in quarto aspectu secundo sed in quarto aspectu primo significat apparitionem rerum et lucrum et augmentum continentie: et in quarto aspectu Solis secundo significat horum opposita. Et dixerunt quidam quod Luna in coniunctione quidem usque ad dimidium luminis sui primum erit natura eius humida et medietate luminis sui usque ad impletionem erit natura eius calor: et ab impletione usque ad dimidium sui luminis secundum erit natura eius siccitas: et a dimidio luminis sui secundi usque ad coniunctionem erit natura eius frigus. Reliqui vero planete ab ortu suo usque ad stationem suam primam in natura humiditatis erunt et significant pueritiam: et a statione sua prima usque ad oppositionem solis erit natura eorum calor: et significat iuuentutem: et ab hoc loco usque ad stationem secundam erit natura eorum siccitas: et significat perfectam etatem: et a statione sua secunda usque ad occultationem suam primam erit natura eorum frigus: et significat senectutem frigidam. Et dixerunt quidam quod sol significat spiritum id est animam vitalem. Luna cogitationem et sensum. Saturnus merorem et tristitiam utilitatem malum. Iupiter sapientiam et rationem. Mars iram furiam et celeritatem. Venus ludum et gaudium. Mercurius rationalitatem seu dialecticam et disciplinam. Et quia diximus in hoc capitulo de significatione planetarum dum completur alteri planete. Similiter etiam est considerandum in ceteris rebus que significant planete

Ordine vero planetarum seu principatu eorum in conceptione puerorum: et quod diu fuerint in ventre matris. Sciendum est quod primus mensis ab hora conceptionis est Saturni. Secundus Iouis. Tertius Martis. Quartus Solis. Quintus Venus. Sextus Mercurij. Septimus Lune. Octavus Saturni: et ideo non vivit qui nascitur in octavo mese eo quod sub potestate Saturni nascitur: et nonus Iouis Principatus quoque sine ordinatio planetarum in vita humana. id est qualiter disponat vitam nati ita dividitur. Luna incipit ab ingressu nati id est a natiuitate pueri: et disponit secundum quantitatem annorum nutrimentorum qui sunt quattuor anni. Deinde Mercurius post decem. deinde Venus octo. postea Sol. 19. postea Mars quindecim. postea Iupiter duodecim. deinde Saturnus usque in finem vite.

De natura capitis draconis et caude.

Caput draconis est masculinum. Simili etiam est fortuna et natura eius est opposita ex natura Iouis et Venus: et hoc significat regnum et fortunatamque substantiam. Et dixerunt et quidam quod natura eius est augmentatio: quia cum fuerit cum fortuna auget fortunam eorum: et cum fuerit cum malis auget malitiam eorum: et anni fridarie eius sunt tres. Cauda vero eius est mala: et natura eius est composita ex natura Saturni et Martis: et significat deiectionem et casum atque paupertatem. Et dixerunt quidam quod natura eius significat diminutionem quod cum fuerit cum fortunis diminuit fortunam eorum: et cum fuerit cum malis diminuit malitiam eorum: ideoque dictum

est captus: est fortuna cum est cō fortunis. z malum cum malis: z canda mala cō bonis z bona cum malis: z anni eius fridarie eius sunt duo.

De horis diei z noctis quorum sunt planetarum.

Si fuerit aliq̄ dies vel nox alicuius plāetaz erit p̄ma hora ipsius planete z secūda hora alterius planete qui ei succedit: ceterorumq; s̄m ordine circuloz pari ratione est successio: vbi gratia: die veneris cuius est z dies prima hora est ip̄sus veneris. secūda mercurij. tertia lune. quarta saturni quinta Jouis. sexta martis. septima solis. octava iterum veneris. nona mercurij. decima lune. vndecima saturni. duodecima Jouis. ecce habes. 12. horas diei inaequales. Item de horis noctis. Prima hora sequentis noctis est martis cuius est z tota nox. Secūda Solis. Tertia veneris. Quarta mercurij. quinta Lune. sexta saturni. septima Jouis. octava iterum martis. nona solis. decima veneris. vndecima mercurij. duodecima lune. z sic habes etiam. 12. horas noctis inaequales. Et incipit dies sabbati postea cuius prima hora est saturni: z ip̄sus est tota dies sic per ordinem numerando inuenies horas dierum z noctium z diuisiones earum super planetas singulos si deus voluerit:

De horis masculinis z femininis.

Dicuntur z hore esse masculine z feminine: quia hora prima vniuersumq; diei z noctis ē masculina. secūda feminina. tertia masculina. quarta feminina. sicq; succedunt per ordinem. vna scilicet feminina. alia masculina. vsq; in finem diei z noctis.

Differentia tertia in his que accidunt planetis septē in semetipsis et quid accidat eis abinuicem.

Et quia iam annuente deo iam peregrinus esse planetarum in semetipsis: et quid significant: prosequamur narrando quid eis accidat in semetipsis et abinuicem id est a quibusdam erga quosdam.

Significatio planetarum in semetipsis est vt sit planeta ascendens in circulo augis sue minor lumine et magnitudine atq; cursu id est cum fuerit inter ipsū et sua; augē minus. 90. gradibus an̄ vel retro: si autem fuerint inter ipsū et augē. 90. gradus equalis in lumine et magnitudine atq; cursu: si vero fuerit extra hec duo loca. i. plus 90. erit descendens de circulo augis et apparebit maior lumine et magnitudine ac cursu vel velocior: et si fuerit portio eius equata minus. 180. gra. erit augens numerum. et si fuerit plus erit minuens numerum: et si fuerit portio eius equata ex. 180. gra. vel. 360. erit nec augens nec minuens: et si addatur equatio equata super medium cursum dicitur augens cursum vel numerum: et si minuitur eius

*erit in auge et
auge p̄r planetā
stare.*

equatio dicitur minuens numerum. Et quando aliquis planetarum altiorum. 3. vadit plus medio cursu suo dicitur augere cursum: et si minus vadit dicitur minuire cursum: et si vadit tantum dicitur cursu equalis et quando aliquis planetarum inferiorum vadit plus medio cursu solis erit augens cursum. quando vadit minus dicitur minuens cursum: et quando vadit tñ erit cursu equalis. Lu minarius aut esse in cursu est sicut esse trium altiorum planetarum. fit quoque planeta septentrionalis cū transierit genzahar suum. i. cū transierit per viam solis tens a meridie septentrionem ille transitus. i. ulla abscisio circulozū dicitur genzahar. cū ergo planeta transierit ipsam abscisionē et fuerit inter planetā et ipsaz abscisionem minus. 90. gra. erit planeta septentrionalis ascendens: et cū fuerit a. 90. vsq; ad. 180. erit septentrionalis descendens: et cū transierint hunc numerū. i. cū habuerit plus tens ad. 170. erit meridianus descendens: et cū transierint hunc numerū tens ad. 390. erit meridianus ascendens. hoc est cū planetaz in semetipsis.

O esse autem planetaz ab iuice tractemur. s. qd accidat. s. planetis erga luminaria: et dicemus ex hoc qd dixit Ptolemeus dalmugea hoc est de visione inuicem faciei ad facie. hoc est cum fuerit inter planetam et solem: dum non fuerit planeta occidentalis id est dum sequitur solem tantum quantum est inter domum illius planete et domum solis de signis: aut cum fuerit inter ipsum planetam et lunam cum fuerit orientalis a luna id est dum succedit luna tantum quantum est inter domum planete et domum lune ex signis: de fit cum fuerit planeta tantum distans a sole post quantum distat domus eius a domo solis: similiter de luna dicitur: quia cum planeta successerit soli et fuerit a sole saturnus: scilicet in 6. signo: et iupiter in. 5. mars in. 4. venus in. 3. mercurius in. 2. tunc dicitur esse in almugea solis. Similiter cum fuerit inter vñquemque planetam et lunam succedentem hic numerus signorum vñiscipius: usq; planete dicitur esse in almugea lune.

De ductoria. i. securitate planete.

Q hoc ductoria planete. i. vt sit planeta in suo hazy. i. in parte sibi ppria et aliquo anguloz ascensionis: et aliqd luminaris: s. si sit planeta in die orientalis a sole: in nocte occidentalis a luna et omnis planeta dicitur esse in sua ductoria secundum quosdam cum fuerit inter planetam orientalem et solem. 60. gra. Et omnis planeta ex quo tegitur a radijs solis donec appareat de subradijs vocatur combustus: et dum incipit intrare radios dicitur incepisse comburi: et dum absconditur sub radijs et fuerit prope solem per. 12. gra. dicitur oppressus et cum fuerit cum sole in vno gradu fuerintq; inter eos. 16. minuta: vel infra et latitudo eius similiter vocatur vnitus: et cum tranferit eandem vnionē petens extrā donec videat vocatur euasus. Et ex quo apparent tres altiores de supradijs et incipiunt orti. l. apparere mane ante solem: hoc est cū fuerint ppinquoiores circulo hemispetij orientalis donec veniant ad oppositionem vocantur orientales dextri: et ex quo trāserit oppositionē donec cōiungantur iterū soli vocantur occidentales sinistri. Venus vō et Mercurius ex quo sepe a sole a gradib; solis in medio retrogradationis sue: et apparent donec cōburant a sole in sua directione vocantur orientales: et ex quo sepe a sole

in medio directionis sue donec iterum comburant in retrogradatione sua vocantur occidentales: et cuius fuerit in ortu suo. i. cum fuerit orientales vocantur dexteri: et dicitur esse masculus: et occiduo suo. i. cum fuerit occidentales vocantur sinistri et dicitur esse femineus: et tunc sunt fortiores. ¶ Tres vero altiores postquam exierit de subradijs solis vocantur orientales et dicitur augmentari in fortitudine usque ad 30. gradus. a sole et vocantur post hoc usque ad 30. gradus. alios orientales fortes vel fortiores: et cuius transierint solis. 60. gradus vocantur planete orientales entes ad debilitatem donec veniant ad retrogradationem tunc noiantur orientales retrogradi: donec sint et veniant in oppositio: et post hoc erunt occidentales retrogradi cum transierint oppositionem. donec perveniant ad directionem: deinde a directione usque ad 60. gradus. post directionem donec sit longitudo eorum a sole. 30. graduum dicuntur occidentales fortes: deinde a longitudine. 6. gradus. post directionem dicuntur occidentales entes ad debilitatem: deinde sunt occidentales debiles donec intrent sub radijs solis. ¶ Inferiores quoque ex quo seperant a sole: et ipsi retrogradi vocantur orientales debiles: sicque esse non desistunt donec veniant ad directionem suam: et tunc sunt orientales fortes: donec longitudo eorum sit a sole sicut longitudo solis ab eis fuit dum cepissent debilitari entes ad retrogradationem: deinde sunt orientales debiles donec supponant radijs solis post hoc sunt coniuncti: deinde combusti cunctes ad apparitionem donec videantur: et ex quo seperant a sole in directione usque ad 60. gradus sunt fortiores: et a 60. usque ad horam sue retrogradationis erunt occidentales fortes: et donec fuerint cum sole erunt debiles. et planeta cum exierit de subradijs solis: et nulli planete unctus fuerit dicitur quod sit in lumine suo: hoc est esse planetarum cum luminaribus.

De his que accidunt planetis ad se invicem.

Questio autem illorum erga se invicem hoc est idem quod coniunctio. i. cum fuerint duo planete in duobus signis aspicientibus se et fuerit lenior in signo suo minus gradibus quam fuerit ponderosior in signo suo: fuerintque inter eos. 6. gradus. vel infra: tunc dicitur quod lenior eat ad coniunctionem ponderosioris: et cum gradus eorum fuerint equales perficiunt coniunctio eorum: et cum transierit eum erit ab eo separatus coniunctio hec dicitur coniunctio longitudinis. ¶ Coniunctio vero latitudinis est: ut duo planete iungantur per latitudinem. Et si fuerit applicatio coniunctionis oportet: ut sit latitudo eorum equalis in una parte: et si fuerit coniunctio ex oppositione oportet ut sint latitudines eorum equalis: ita ut latitudo unius sit ascendens in septentrione: et alterius descendens in septentrione vel unius ascendens in meridie: et alterius descendens in meridie: aut si fuerit applicatio ex aliquo aliorum aspectuum: et hoc est quod sit latitudo unius septentrionalis ascendens: et alterius meridiana descendens: et e converso in meridie: et hec est applicatio latitudinis que dicta est. ¶ Et cum separatur unus planeta ab alio et nulli planetarum iungitur quodam in eodem signo fuerit dicitur cursu vacuus. ¶ Et cum fuerit planeta in aliquo signo: et alius planeta non aspexerit hoc signum alter planeta quodam in eodem fuerit dicitur ferallus vel aggressus. ¶ Et cum separatur planeta lenis a planeta ponderosioris et iunctus fuerit alteri transierit naturam primi ad secundum. Transierit etiam planeta naturam alio modo hoc est ut planeta lenis iungatur planete ponderosioris: et ipse ponderosior iterum alteri se ponderosioris: tunc melius transierit natura in lenioris ad ponderosioris. ¶ Si autem non iungit unus istorum alteri: et iungit uterque

alteri: tunc si aspexerit ille tertius planeta aliquem locorum circuli redditus lumen eorum ad locum ipsum: et hoc vocatur redditus luminis. Iterum si vnus planeta non iungitur alteri: sed alter planeta tertius in virosq; transtulit lumen: tunc hec coniunctio dicitur etiam redditus luminis. ¶ Sequitur prohibitio et fit duobus modis. Vno scilicet ex coniunctione hoc cum fuerint tres plane- te in vno signo: sed in diuersis gradibus: et fuerit ponderosior plus gradibus tunc ille qui est medius prohibet priorem illum. scilicet qui est minus gradu- bus ne iungatur ponderosiori donec pertransseat eum. Secundo modo vt duo plane- te sint in vno signo: et leuior iungatur ponderosiori: alter quoq; iungatur eidem ponderosiori per aspectum: ille ergo qui est cum eo in vno signo aspicien- tem prohibet a ponderosioris coniunctione: si fuerint tamen gradus illius qui iungitur: et ipsius qui aspiciat equales. idest vnus numeri. Si vero ille qui aspi- cit fuerit propior gradus ponderosioris erit coniunctio aspicientis. Et si con- iungitur planeta domino illius signi in quo fuerit: vel domino ex al tatio- nis seu domino ceterarum dignitatum in quibus fuerit: dicitur pulsare idest mittere naturam illius planete domini scilicet eiusdem dignitatis ad eum. ¶ Et si fuerit planeta in aliqua dignitatum suarum et fuerit iunctus alij plane- te qui habeat etiam partem dignitatis in eodem loco mittit etiam vtrinq; natu- ram suam. s. et illius cui iungitur: et hec missio omnis vocat alcobol idest receptio.

Nunc sequitur redditus. i. quando iungit planeta alicui planete q; cōbu- rit. i. qui fuerit sub radijs solis vel fuerit retrogradus red- ditus et virtutem propter debilitatem suam quam non valet retinere: tunc si fuerint vtriusq; planete in angulo vel succedentibus angulorum erit red- ditus cum proficuo: similiter si fuerit qui coniungitur ei tantum in angulo: et il- le cui coniungitur receperit eum. Si autem fuerit planeta qui iungitur cadens ab angulo: et ille cui coniungitur in angulo vel in sequenti angulorum: aut si vtriusq; fuerint cadentes erit redditus cum detrimento.

Inde sequitur almenē. idest refrenatio que fit quando planeta vult con- iungi alteri sed: ateq; iungat accidit retrogradano et sic destrui- tur eius coniunctio. ¶ Hanc sequitur alichorad. i. contrarietas acci- dens: hec fit cum aliquis planeta leuis fuerit multorum graduum in signo et alter illo ponderosior minus gradibus tertius quoq; leuior primo volens con- iungi ponderosiori: sed ateq; ei coniungatur fit retrogradus ille leuior qui habet plures gradus et iungitur et applicatur illi ponderoso et transiens illum iungitur etiam alteri planete leuiori: et sic destruitur coniunctio illius prioris cum ponderoso.

Sequitur alfazim. i. frustratio. h quoq; fit cū aliqs planeta pe- tit coniunctionē alterius planete sed ateq; pueniat ad eā mutat iste i aliud signū et erit aliqs planeta i paucis gradib⁹ aspiciens ipsum signum et erunt radij eius in initio signi. Cumq; exierit sequens planeta de primo signo iungitur isti aspicienti et annullatur coniunctio quam habebat cum illo. scilicet cum primo.

Hinc sequitur absclio luminis hoc est quādo aliqs planeta petit cō- iunctionē alterius et fuerit i secūdo signo a signo illius cui iungit alter planeta: sed ateq; iungatur ei prius fit ille qui est in secūdo signo

retrogadus coniungiturq; ei z abscindit lumen suum a planeta qui volebat coniungi ei: similiter si fuerit planeta iens ad coniunctionem alterius planete: z ipse alter planeta cui vult iungi petat coniunctionem alterius planete se ponderosioris: sed anteq; perueniat leuis ac gradus ponderosioris iungitur ipse ponderosius alteri seipso ponderosiori: z abscindit lumen illius a planeta primo leuiori.

De locis fortunatis z malis.

Sunt quoq; his planetis loca in quibus confortantur z in quibus debilitantur: z loca in quibus fiunt fortune: z loca in quibus fiunt mali. Sed loca in quibus fiunt fortune sunt h: vt scilicet sint in aspectibus bonorum idest in aliquo aspectu vtili: scilicet sextili: aut in trino aspectu quia a quibusdam ita nominatur exagona radiatio quoq; ac trigona: z vt sint malica dentes ab eis sintq; separati ab infortuna: z iuncti fortune: aut sint obsessi a fortunis vel radijs eorum idest vt sint inter duas fortunas vel inter radios fortunarum. ¶ Ille est enim obsessio vt habeat planeta fortunam vel radios eius ante se z aliam fortunam: vel eius radios post se. Et quidam vocant hoc altifert idest veneratio: aut sint vnti cum sole in vno gradu aut sint in aspectu eius sextili: siue trino vel consimili aspectu lune z luna tunc fit fortunata: z vt cursu sint veloces aucti lumine z numero: aut sint indignationibus suis vel in suo haim: idest in sua similitudine vt fit videlicet planeta masculinus in signo masculino z femininus in signo feminino z diurnus in die super terras z in nocte sub terra nocturnus in nocte super terram z in die sub terra z reliqua z vt sint in signis in quibus habuerint dignitates seu potestates suas: vel gaudijs suis vel in gradibus lucidis recepti: z ex fortitudine eorum est vt sint ascendentes in septentrione: aut sint septentrionales: vel sint ascendentes in circulo augis sue: aut in statione secunda hoc est quando fuerint in statione vbi dirigantur a retrogradatione: aut sint exeuntes de sub radijs solis: aut sint in angulo: vel in sequenti eius aut sibi tres altiores orientales a sole: q; si eum aspexerint sextili: aut trino aspectu: erit illis hoc augmentum fortitudinis: aut fuerint in quartis masculinis z sol cu fuerit in illis quartis masculinis: aut in signis masculinis erit fortis etiam nisi sit in libra: quia ibi cadit. Et ex fortitudine trium inferiorum est vt sint occidentales a sole: aut in quartis femininis z ex fortitudine lune: vt sit in nocte super terram z in die sub terra in loco feminino: vel in signo feminino: z cum fuerit in exaltatione solis.

De infortunio planetarum.

Qui infortunio vero planetarum z destructione eorum est vt sint in coniunctione malorum: aut in oppositione eorum: vel in eorum tetragona: aut trigona: aut exagona radiatione: aut si fuerit inter eos z corpus mali vel radijs eius minus termino planete: aut fuerint in terminis malorum aut domibus eorum: aut sint mali eleuati super eos a .x. vel .xj. a locis eorum: z multo deterius si non receperint eos. Aut fuerint in coniunctione solis: vel oppositione eius: vel in tetragona radiatione: aut fuerint in capitibus suorum

genzahar: aut cum caudis suis. aut cum capite draconis vel cauda sintq; inter eos & inter aliquem istorum scilicet locorum. 2. gradus vel infra: & maxime si fuerit luna aliquo eorum: similiter & sol tunc magis impediuntur ab eis. idest a capite vel cauda cum fuerint inter ipsum & unum eorum etiam. 4. gra. ante vel retro: aut fuerint planeta obsessi inter duos malos: hoc est vt sit planeta in signo aliquo & eius eo malus: vel radij eius ante se: & malus vel radij eius post se: aut seperatur a malo per coniunctionem: vel per aspectum: & iungatur tali modo alteri malo: aut fuerit malus: vel radij eius in signo quod est ante eum: idest in secundo ab eo: & in signo quod est post eum: idest in. 1. 2. ab eo fuerit alter malus vel radijs eius. Similiter dicitur de signis q; sint obsessa. Quod si aspexerit fortuna vel sol eundem planetam obsessum: vel signum obsessum a trino: vel a sextili aspectu fueritq; inter eum & coniunctionem minus septem gradibus sol uitur ipsa malitia vel obsessio. ¶ Et hoc vt sit planeta retrogradus: vel sub radijs solis combustus: aut cadens ab ascendente: aut ex debilitate eorum: vt sint tardi cursu: aut statione prima: hoc est quando stant: vt retrogradi fiant: aut sint in gradibus tenebrosis. aut sint masculini in signis femininis: & gradibus femininis in die sub terra: & in nocte super terram: aut sint feminini: in signis masculinis: & in gradibus masculinis in nocte sub terra: et in die super terram: aut sint in oppositione dignitatum suarum: seu potestatum: aut descendentes in meridiem vel meridiani: aut cadentes ab angulis: vel a succedentibus angulorum: aut in domibus cadentibus: aut sint in via combusta que est medietas vltima libe: et prima medietas scorpionis: aut iungantur planeta retrogrado vel impedito seu cadenti: aut non sint recepti. Aut sint tres altiores a solo occidentales: aut in quartis femininis: et debilitas solis est: vt sit in signis femininis: aut in quartis femininis: nisi sit in domo nona: et debilitas trium inferiorum est vt sint orientales: aut quartis masculinis.

De amicitia et odio planetarum.

Quid dicitur in planetis q; sint quidam eorum se inuicem diligentes et odientes: nam de diligentibus quidam antiquorum dixerunt q; Jupiter diligit omnes planetas et sit amicus eorum et ipsi illius preter martem. Veneris amici sunt omnes planete et omnes diligunt eum preter saturnum. ¶ Saturni autem amici sunt Jupiter Sol et Luna et inimici eius Mars et Venus et ipsa plus habet eum odio. ¶ Et amica martis est Venus et ceteri planete odio habent eum et plus Jupiter et Sol. ¶ Solis vero amici sunt Jupiter et Venus: et inimici Mars Mercurius et Luna. ¶ Mercurij amici sunt Jupiter Venus: et Saturnus tantum: et inimici eius sunt Sol et Luna et Mars. Lune autem amici sunt Jupiter et Venus et Saturnus. et inimici Mars et Mercurius. Capitis draconis amici sunt Jupiter et Venus. et inimici Saturnus et Mars. Caudae vero amici Saturnus et Mars. inimici Sol et Luna Jupiter et Venus. Et sunt alie species inimicitie cum fuerint duo planete habentes domos suas oppositas: vt Mars et Venus: et cu iunguntur aperio portarum. Tertia quoq; species inimicitie est vt sint duorum planetarum ex altationes opposite. Fortior autem planetarum amicitia est: vt concordet planeta cum planeta in natura et in qualitate atque substantia et potestate sicut concordat Mars cum sole: quia vterq; concordat in caliditate et siccitate et acuitio.

ne et celeritate: et est dominus exaltationis eius in qua apparet eius fortitudo: et
 uti concordat Luna et Venus in frigore et humiditate: et est domina exaltatio-
 nis eius. Cum autem concordauerunt duo planetae in natura et substantia: ut
 Jupiter et Venus sunt amici.

Differentia quarta in expositione nominum astrologorum.

Prosequamur nunc expositionem nominum astrolo-
 goꝝ. Initium horꝝ est. Coniunctio et res significantes de
 structiones seu mutationes que fiunt in hoc seculo ex
 coniunctionibus: quarꝝ numerus est sex: maior autem
 omnibus coniunctionibus est coniunctio saturni et Jouis
 in initio arietis et h̄ fit in. 960. annis. ¶ Secūda autē eorꝝ
 coniunctio est in initio vniuscuiusqꝝ triplicitatis et h̄ fit i
 240. annis. Signatur. n. in vnaquaqꝝ triplicitate duo/
 decies: et fortassis facit in vnaquaqꝝ triplicitate. 13. cō
 iunctioes: deinde mutat eorꝝ coniunctio ad triplicitatem
 que huic succedit. ¶ Tertia autē coniunctio est saturni et martis in initio cācri que
 fit in omnibus. 30. annis. ¶ Quarta quoqꝝ est coniunctio iouis et saturni in vnoquoqꝝ
 signo que fit in omnibus. 20. annis. ¶ Quinta est descensio luminariū maioris
 in pūctum et equinoctij vernalis temporis. scilicet ingressus solis in capite arie/
 tis que fit in oī anno. ¶ Sexta est coniunctio luminarium et oppositio eorum que
 fit in dimidio cuiusqꝝ mensis lunaris. Et quando dicitur ascendens coniunctio
 dicitur vel significatur ascendens mundi. id est signum quod ascendit hora introi/
 tus solis in predictum punctum equinoctij vernalis in initio scilicet illius anni
 quo debet fieri coniunctio predicta.

De animodar. i. gradus ascendens natiuitatum inuestigatione.

Ex hoc animodar qd̄ est inuestigatio gradus ascendens alicuius na/
 tiuitatis: et putant multi astrologorum qd̄ inueniatur per eundem idem
 gradus ascendens natiuitatis alicuius. sed hoc falsum est. et hoc iam
 patefecit in libro meo quem feci de animodar. sed inuenitur per eundem di/
 gnior omnibus gradibus circuli post gradum ascendens in eadem hora secti/
 dum cursum naturalem: et concordat multotiens. id est accidit aliquando inue/
 niatur per eum gradus ascendens. Cuius rei cognitio est vt consideretur gra/
 dus coniunctionis vel gradus preventionis que fuerit ante ipsam natiuitatem:
 et si fuerit coniunctio illi natiuitati proprio vocatur ipsa natiuitas coniunctio-
 nis. et si fuerit preventio illi proprio dicitur preventionalis. id est in qualicunqꝝ
 eorum fuerit natiuitas in coniunctione. scilicet vel preventionem eodem modo et
 nomine natiuitas predicta nuncupatur. et quia gradus coniunctionis est idem
 gradus in quo iunguntur luminaria nulla est inquisitio: nec indiget expositio
 ne in preventionem autem quia vnumquodqꝝ luminarium est in gradu suo. id est
 in diuersis gradibus. Necesse est nobis scire quem horꝝ gradum velit intelligi
 gradum preventionis: et iam dixit Ptolomeus: quia gradus illius luminaris
 qd̄ fuerit super terram est gradus preventionis. et quidam sapiētū dixerūt qd̄ si
 venerit in preventionem qd̄ vnum luminarium sit in gradu orientis et alterum in
 gradu occidentis: tunc gradus orientis erit gradus preventionis. Et dixit Uelli-

us: quia gradus preventionis est gradus in quo fit impletio volens intelligi gradus lune. sed q: hoc est opus Ptolomei opz in hoc nos redire ad eius finiaz cum ergo gradus coniunctionis vel gradus preventionis certissime patuerit constitutus gra. ascendentem per estimationem hore natiuitatis z quatuor angulos reliquas domos: deinde aspicias gra. coniunctionis: vel gradum preventionis que fuerit ante natiuitatem: z quis planetaruz in eo fuerit dignior vel fortior in eadem hora coniunctionis vel preventionis per multitudinē dignitatum seu potestatum. i. cōsiderabis quis planetar: habet maius dñm in eodem loco. Ilunc ergo planetam equabis ad horam opinatam natiuitatis. deinde aspicias vtrū sit gradus illius planete in signo in quo est propior gradui. x. domus aut gradui ascendens z cui horz ppior fuerit facies hūc angulū ad istar gradus ipsius planete z eius min uti: z diuides. xij. domus p eū dixit Ptolomeus si planete plures conuenerint in domino eiusdem loci z fuerint equales in fortunidine constitues dñm loci illum qui fuerit dñs batiā: q: si in hoc etiam cōuenerint cōstitues eum qui velocius debet mutari ab esse suo ad id qd fuerit melius. i. cum qui voluerit exire de aliquo signo in quo fuerit: z intrare aliud in quo habuerit plures dignitates: vel si fuerint orientales a sole eliges eum qui soli fuerit propinquior z non fuerit subradis. Si vero in angulo fuerit ille est eligendus qui gradui eiusdem anguli fuerit propinquior: z hoc intellige.

Q Ex hoc hylech. i. locus vite in natiuitatibus cuius scientia est: vt primo aspicias horā natiuitatis: que si fuerit in die accipies a sole: qui si fuerit ante gradū signi ascendens per. 5. gradus aut infra: aut fuerit in 10. vel. 11. siue masculinum fuerit ipsum signū seu femininū aptus erit: vt sit hylech. Si aut fuerit in his tribus locis. i. in septima vel octaua vel nona in signo mascul. sibi aptus erit: vt sit hylech. Si vero fuerit in his tribus locis in signo feminino nō erit aptus: vt sit hylech. Ilunc aspiciens lunā que si fuerit in ascendente vel in secunda vel tertia: aut in septima vel octaua erit apta hylech siue masculinum siue femininum fuerit signum. Et si fuerit ante gradū signi ascendens p 5. gradus vel infra: aut fuerit in. 10. vel. 11. aut in quarta vel quinta vel in septima in signo feminino aptetur hylech. Si aut fuerit in aliquo istorum in signo masculino non erit apta hylech si fuerit in die natiuitas. Si vero natiuitas fuerit nocturna incipiamus a luna que si fuerit in aliquo predictorum locoz: s̄m q: predictum erit apta hylech. Si autem luna non fuerit in eis aspiciens post hoc ad solē. qui si fuerit ante gra. 7. per. 5. gra. vel infra: aut si fuerit in. 4. vel in 5. erit aptus vt sit hylech siue signū fuerit masculinū siue femininū si vero fuerit ante ascendentem. 5. gradibus vel infra: aut in ascendente: vel in secundo signo mascul. aptabitur etiam hylech. Si autem fuerit in aliquo istorum locorum in signo feminino nō erit aptus hylech. Quod si laminariū aliquod non fuerit aptū hylech. Aspice post hoc natiuitatem: vtrum sit coniuunctionalis aut preventionalis. i. vtrum sit post cōiunctionē vel preventionem. Quod si fuerit natiuitas coniuunctionalis z fuerit gradus coniunctionis in aliquo angulorum. vel in succedenti angulo: erit in loco apto hylech. Si vero predictus gradus fuerit cadens ab his octo locis idest ab angulis z a succedentibus angulis non erit hylech. Aspiciens tunc gradum partis fortune: qui si fuerit in aliquo angulorum vel in succedentibus angulis: erit in loco apto hylech. Si vero cadens fuerit ab his octo locis. Aspices post hoc gradum ascendens z constitues eum hylech. Si

vero natiuitas preuentionalis fuerit: Incipies a gradu preuentionis. Aspiciasque eum sicut prius fecisti in gradu coniunctionis: et post ipsum gradum partis fortunę post ipsum gra. ascendens eo ordine quo predictimus in gra. coniunctionis. De fixa autem signorum non curabis. idest non aspicias utrum sint signa illa mas. vel femi. nisi tantummodo in luminaribus hoc est in gradu coniunctionis vel preuentionis et ascendens et partis fortunę non consideres utrum sint in mas. signis vel femi. tam in angulis quę in succedentibus angulorum. sed hec quatuor tantum erunt: tunc apta hylech cum fuerint in his octo locis. i. in angulis vel succedentibus eorum: si vero fuerint in locis recedentibus. idest cadentibus ab angulis non erunt apta hylech. Apparet itaque quod sol fit hylech apud in die et nocte super terram et sub terra in. 11. locis: super terram in. 6. locis: et sub terra in. 5. Luna quoque apta erit hylech in die et nocte super terram et sub terra similiter in. 11. locis super terram in. 5. et sub terra in. 6. et cum hoc si fuerit luna in his locis sub radijs solis non erit apta hylech. Aspiciens autem hylech in angulis et succedentibus eorum sicut equantur. 12. domus circuli per gradus horarum ascendens sicut exponitur eius opus in canone planetarum. idest in libro cursum planetarum. Cuius equaueris domos hoc modo omnis planeta qui fuerit ante gradum signi ascendens vel cuiuslibet domus per. 5. gradus vel infra erit fortitudo eius valida in domo que ei succedit: et omnis locus ex locis que predictimus est aptus hylech: si aspexerit eum aliquis dominorum illius qui fit dominus domus: aut dominus exaltationis: aut dominus termini: aut triplicitatis: aut dominus faciei: et si non: non erit aptus hylech

De alcohoden.

Quod ex hoc Alcohoden qui est significator vite: idest dominus annorum vel dans annos quem cum uolueris scire et iam prenostris hylech eo ordine quem predicti aspicias dominum domus hylech: aut dominum exaltationis eius: aut dominum termini eius aut dominum triplicitatis: aut faciei eius quis horum fortior fuerit et attentior in loco hylech: et si aspexerit hylech erit dignior alcohoden. quod si non aspexerit hylech qui fuerit plurius auctoritatis aspicias eum qui fuerit auctoritatis minoris donec inuenias aliquem ex illis qui aspiciat: quod si non aspexerit hylech non poterit ille locus esse hylech: et tunc queres ab alio hylech et iterum queres ab eodem secundo hylech alcohoden eo ordine quo predictimus: quod si equales fuerint duo planete vel tres in auctoritate gradus hylech. et aspexerit uterque erit dignior alcohoden qui fuerit fortior loco. Si vero fuerint equales in fortitudine loci scilicet. ubi fuerint ipsi planete erit ille alcohoden qui proprius fuerit gradui hylech. Quibusdam autem uidebatur melius inspicere a domino domus qui si aspexerit hylech ponebant eum alcohoden et non considerabant alterum: et si non inuenissent dominum domus aspicientem hylech accipiebant dominum exaltationis quem si aspiciere uiderent hylech ponebant alcohoden eum et non considerabant alium similiter faciebant de domino triplicitatis termini atque faciei per ordinem: et erat Dorotheus proponens dominum termini in hoc domino domus. Et quidam dixerunt quod si equales fuerint duo planete vel tres vel plures in dignitate: et in propinquitate aspectus gradus hylech ille erit alcohoden qui erit in loco laudabili a sole: idest qui fuerit cum sole in uno

gradu. per. 16. minuta. aut infra: vel propinquior gradus anguli: aut in initio ortus sui: idest cum mane apparerit: aut fuerit in statione sua secunda: vel in aliquo esse scilicet laudabili a sole sicut praediximus ipse erit alcochoden. Si vero gradus Solis fuerit hylech: et fuerit in Ariete vel in Leone erit Sol hylech: et alcochoden simul et non considerabitur alius alcochoden praeter eum similiter si fuerit gradus Lune hylech: et fuerit in Tauro vel in cancro habeto eam pro hylech et alcochoden: simul et non considerabis alcochoden alium praeter eam.

Almuta est quae praestit nativitati: ab eo significat esse nati post hylech et alcochoden: et ipse planetis ceteris est plurius auctoritatis in ascendente et in locis luminariu atque in loco prae fortunae in loco quoque coniunctionis vel praeventionis quae est ante nativitate. Sed si praefuerit aliquis planeta duobus locis aut tribus aut quattuor aut pluribus praeter multitudinem potestatis suae erit ipse almuta. idest auctor et significator vite post hylech: et alcochoden et per eum significatur esse nati: et quidem habent eum pro alcochoden ad dandum vitam.

De projectione signorum.

Quod ex hoc signum perfectionis in annis nativitatis atque mundi. Nam in annis nativitatum scia est: ut aspicias quot anni transierint nato ex annis solaribus perfectis aspicias quot anno signum unum et incipies ab ascendente nati per successione signorum quousque finitus fuerit numerus signorum quod succedit est signum perfectionis ab ascendente signum videlicet anni intrantis quem non misisti in numero hoc erit in tali gradu sicut fuit in ascendente nativitatis: et dominus eiusdem dicitur alcochoden cuius interpretatio est dominus anni. Similiter numerabis a signo solis unicusque anno signum unum: et exhibit per hoc signum perfectionis a sole. Similiter a signo Lune et a medio celi: et a parte fortunae in similitudinem gradus radicis: idest puncti nativitatis. Cuius rei exemplar est quod quidam natus est oriente capricorno scilicet .17. gradu eius. et sol erat in piscibus. 15. gradu. et medium celi scorpionis. octo gradu. et luna in libra. 15. gradu. et pars fortunae in leone. 17. gradu. et iam transierunt nato tres anni perfecti pertinetque quartus annus abscendente in ariete qui est quartus a capricorno usque ad .17. gradum eiusdem arietis. et erit mars alcochoden: peruenit locus solis ad geminos usque ad .15. gradum eiusdem signi: et peruenit luna ad capricornum. ad .15. gradum et profectus a medio celi ad octo gradum a quartum. et profectus a parte fortunae peruenit usque ad .17. gradum scorpionis. Cumque peruenit annus ad gradum perfectionis: ut ad .17. gradum arietis in hoc exemplo: et fuit inter ipsum et similem gradum succedentis signi ad quem debet peruenire annus sequens in eadem domo planeta vel radij eius: et voveris scire quando pervenerit profectio ad ipsum planetam vel ad radios eius aspicias quid sit inter gradum ad quem perveniet annus: et planetam vel radios ex gradibus et minutis: et multiplicabis illud per .12. et sexta illius numeri quem multiplicas vel in .12. gradus. et .6. unius gradus et quot prouenerint erunt dies ex anno illo in quo fueris in quibus perveniet profectio a gradu in quo incipit usque ad gradum ad quem numerasti post fieri profectio ipsius planete. Et profectio autem ex annis mundi

si dixit alchindus est quod fuerit inter annum coniunctionis que significauit
 sarracenoꝝ sectam & inter annum albergerat in quo cepit primū predicare ma
 hometus qui fuit primus annoꝝ arabū .52. anni solares. & .57. dies: & fuit ascē
 des anni illius coniunctionis predicte secte signum geminorum: & puenit profectionis
 eiusdem anni ad virginem: & inter ipsum primū annoꝝ arabū: & primū annoꝝ
 tezdagird regis persarum fuerunt .362. dies scilicet perfecti. Cum ergo volue
 ris habere nouitiam huius rei accipe annos tezdagird & verte eos in dies sicut iā
 expositum est in azig in libro cursuum planetarū: & adde delcyper dies qui sunt
 inter primū annoꝝ arabū & tezdagird: & diuide hoc per .365. dies &
 quartam partem diei: & quod diuisiones exierint tot erunt anni solares: & quod
 remanserit ex mensibus & diebus erit ex anno imperfecto: quod cum ita collectū
 fuerit ex annis ipsi sunt anni solares ab initio annoꝝ arabū: projice ergo om
 ni anno signum vnum: & incipe a virgine: & ad quodūq; signum te perduxerit nu
 merus ipsum erit signum ad quod peruenit annus mundi ab ascensione coniu
 ctionis predicte secte. ¶ Alijs autem extra alchindum visum est: vt adderent super
 annos tezdagird perfectos .61. annos. & .11. menses & .12. dies & .16. horas: ex an
 nis perfidos qui sunt sine fractione. i. sine quarta diei: & extenderent hos annos
 in dies ac veterent dies in annos solares sicut prediximus: & inciperent projicere
 ab initio libie: q; si volueris profectionem a signo coniunctiois secte sit prolectio
 a scorpione: si vero volueris profectionem ab ascendente regni minue ex annis
 tezdagird annos illos .317. perfidos & verte eos in annos solares sicut predixi
 mus: & incipe projicere a virgine. ¶ Rursus si volueris profectionem ab ascen
 sione profectionis mutationis coniunctionis a triplicitate aquatica ad triplicita
 tem igneam minue ex annis tezdagird perfectis .176. annos & verte illos qui re
 manent in annos solares. & incipe projicere a leone: & quo peruenit numerus
 in eodem signo erit profectus vniuscuiusq; initij eorum que diximus.

¶ De directione significatoris.

Quod ex hoc sequitur atazir. i. directio: hoc est vt dirigas sigtoꝝ
 aliquē ad aliquem locum signorū: & scias quid sit
 inter eos ex gradibus directionis accipiesq; vnicuiq; gradui annū vnū.
 Cum ergo volueris scire hoc: & fuerit ille significator in ascendente: quemuis diri
 gere ad aliquem partem circuli minue ascensiones gradus in quo fuerit signifi
 cator: quem volueris dirigere p ascensioes regionis de ascensionibus gradus illi
 us ad quem volueris dirigere eum: & quod remanserit erit gradus directionis: q;
 si fuerit significator in gradu septime minues ascensiones nadir. id est oppositi gra
 dus: in quo est significator de ascensionibus nadir illius gradus ad quem vo
 lueris ipsum dirigere in illa regione. Si vero fuerit significator in medio celi vel in
 angulo terre: minues ascensiones gradus significatoris de ascensionibus illius
 gradus ad quem volueris eum dirigere per ascensiones circuli directi: & quod re
 manserit erit gradus directionis. Si vero fuerit ille significator quem volueris
 dirigere in aliquo loco extra quattuor angulos. Aspicias longitudinem eius ab
 aliquo horum angulorum qui sunt angulus medij celi atq; angulus terre: hoc
 est vt aspicias significatorem: qui si fuerit inter ascendens & medium celi: minues
 ascensiones gradus medij celi per circulum directū de ascensionibus gradus

significatoris: & si fuerit inter .7. & medium celi: minues ascensiones gradus signi-
ficatoris de ascensionibus gradus medij celi per circulum directum: & quod re-
manferit ex qualicumq; horum locorum fuerit: illud diuides per partes horarū
illius diei gradus in quo fuerit significator: & quod exierit erunt horae longitudi-
nis ab angulo. Et si fuerit inter ascendens & angulum terre minues ascensiones
gradus significatoris per circulum directum de ascensionibus gradus anguli ter-
re. Rursus si fuerit significator inter angulum terre & .7. minues ascensionea
gradus anguli terre per circulum directum de ascensionibus gradus significato-
ris: & quod remanserit ex qualicumq; horum locorum diuides per tempora ho-
rarum diei nadir idest oppositi gradus significatoris: & quod exierit ipse erunt lo-
gitudines horae ab angulo. ¶ Cumq; scueris longitudinis horas ab angulo & vo-
lueris dirigere significatorem ad aliquem locum circuli signorum: & fuerit signi-
ficator in medio circuli orientalis qui est a medio celi vsque ad angulum terre de
eis que succedunt ascendens: minue ascensiones gradus illius in quo fuerit si-
gnificator de ascensionibus gradus illius ad quem volueris dirigere per circu-
lum directum: & quod remanserit erit significator circuli directi: serua eum. Post
hoc minues ascensiones illius gradus in quo fuerit significator per ascensiones
regionis de ascensionibus illius gradus ad quem volueris eum dirigere: & quod
remanferit erit significator regionis: post hoc aspice residuum quod fuerit inter
significatorem circuli directi: & significatorem regionis: accipiesque sextam par-
tem eius & multiplicabis in horis longitudinis ab angulo: & qd fuerit erit equa-
tionem super significatorem circuli directi. Et si fuerit significator circuli directi
plus minues equationem ex eo: & quod remanserit erit gradus directionis.
¶ Item si fuerit significator quem volueris dirigere in medietate circuli occide-
ntalis que est ab angulo terre vsque ad medium celi de eo quod succedit. septem mi-
nues ascensiones nadir gradus significatoris quem volueris dirigere de ascen-
sionibus nadir gradus illius ad quem volueris dirigere eum per circulum directum
& quod remanserit erit significator circuli directi. Post hoc minues ascensiones
nadir gradus significatoris per ascensiones regionis de ascensionibus nadir gra-
dus illius ad quem volueris eum dirigere. & quod remanserit erit significator re-
gionis: deinde accipies residuum quod fuerit inter significatorem circuli dire-
cti & significatorem regionis accipiesque sextam partem eius: & multiplicabis
in horis longitudinis ab angulo: & quod fuerit erit equatio post hoc aspices si-
gnificatorem circuli directi si fuerit minor significatore regionis addes equa-
tionem super significatorem circuli directi: & si fuerit significator circuli dire-
cti plus significatore regionis minues equationem de significatore circuli dire-
cti: & quod ex eo exierit erit gradus directionis. ¶ Quod si fuerit significator in
aliqua quarta: & locus ad quem diriges eum in alia quarta diriges signifi-
catoris ad angulum qui ei succedit: post hoc diriges ab angulo ad locum quem ad-
modum ostendi tibi directionem ab angulo & iunges vrasq; directionis.
¶ Quod cum scueris significatorem & volueris scire quo perueniet directio de
circulo signorum in aliquo annorum: fueritque significator in ascendente: ad-
des numerum annorum: super ascensiones gradus ascendentes: & facies eum
arcum in ascensione regionis: & quo exierit arcus gradu de circulo signorum
ibi perueniet directio in eodem anno. Si vero fuerit significator in septem addes

numerum annorum super ascensionem nadir gradus signorum: et arcuabis eum etiam
 in ascendens regionis: et quod exierit de circulo signorum: ad eum nadir praeve
 nire directio eodem anno. Quod si fuerit signorum in. 10. vel. 4. addes super ascensionem
 gradus signorum in circulo directo numerum annorum: et arcuabis eum in ascensionibus
 circuli directi: et quod exierit de circulo signorum ibidem praeveniet in eodem anno dire
 ctio. Et si vero fuerit significator extra haec quatuor loca que sunt anguli scias ho
 ras longitudinis ab angulo sicut praedixi: quod si fuerit significator in medietate ortu
 tali: addes super ascensionem gradus significatoris per circulum directum. numerum anno
 rum quos volueris et arcuabis hoc in ascensionibus circuli directi: et quod exie
 rit erit significator circuli directi: serva eum. post hoc addes numerum annorum etiam super
 ascensionem gradus signorum in regione: et arcuabis hoc in ascensione regionis: et quod
 fuerit exit significator regionis: post hoc accipies sextam partem residui inter
 signorum circuli directi: et signorum regionis: et multiplicabis eum in horis longitudinis
 ab angulo et quod fuerit erit equatio. Quod si fuerit signorum circuli directi mi
 nor significator regionis addes equationem super significatorem circuli directi:
 et si fuerit plus minues eam. de eo: et quod remanserit ibi praeveniet directio ex cir
 culo signorum eodem anno. Quod si fuerit signorum in medietate occidentali facies eum
 nadir gradus significatoris sicut fecisti cum gradu signorum in opere quod est ante eum: et
 quod fuerit ibidem praeveniet directio ex circulo signorum in eodem anno: et lo
 cus ad quem praeveniet directio dicitur locus divisionis et dominus termini illi
 us loci dicitur divisor: quod si fuerit in gradu divisionis planeta alius aut radij eius
 aut prope locum ante eum dicitur hic planeta aut dominus radiorum particeps divi
 sionis in divisione. Significatores quoque qui diriguntur sunt quinque loca. id est
 gradus ascendens: et gradus Solis a gradus Lune gradus quoque partis fortunae ac gradus
 medij celi. Gradus namque ascendens dirigitur ad accidentia dignoscenda que
 accidunt in corpore: et gradus solis ad dignitatis et exaltationis causas: honoris quo
 que atque regni: et Luna propter esse anime et corporis atque coniungit: et pars for
 tune propter acquisitiones et profectus cingitatem et largitatem et medij celi
 propter magisterium et ceteras dispositiones particulares et esse eorum. Si autem
 fuerit ascendens revolutionis alicuius annorum mundi vel natiuitatum diriguntur
 tur significatores eius secundum hanc directionem unicuique scilicet gradui diei unum.
 Quibusdam videtur ut dirigantur significatores anni hoc modo omnibus: scilicet
 licet. 59. minutis: et. 8. secundis unum diem: nam directio regnum et principum
 sic dirigitur eis a gradu medij celi per ascensionem circuli directi omnibus. 56.
 minutis: et octo secundis unum diem: donec praeveniat ad bonis vel malos pa
 netas. Et dirigitur esse regnum in incolumitate: aut infirmitate ex gradu ascen
 dentis ad bonos vel malos planetas omnibus. 59. minutis. et octo secundis
 diem unum per ascensionem regionis. et directio in revolutione annorum mun
 di et praenoscendum esse vulgi vel rusticorum a gradu ascendens. similiter et
 ad praenoscendum esse regis a gradu medij celi. et in revolutione annorum nati
 uitatum ad praenoscendum esse nati a gradu ascendens revolutionis omnibus
 59. minutis et octo secundis per ascensionem regionis diem unum.

De algebughar.

Quod ex hoc sequitur algebughar in natiuitatibus et est directio gradus ascen
 dentis: hoc est ut aspicias gradum ascendens in termino cuius sit
 planete minues ascensionem ascendens in ascensionibus que sunt in directio si

dum erit eius dorongen sol dominus lonis. Et si fuerit a. 10. vsq; in finem eius erit dorongen iupiter dominus sagittarij.

Quod **Ter** hoc dominus orbis in natiuitatibus hoc est vt aspicias dñm hore in qua oris natus dabisq; ascendens z dñm hore anno primo natiuitatis eius z significabit per esse eius idest domini hore sanitas vel infirmitas corporis nati sicut figur per dñm ascendens radicis. i. natiuitatis: z dabis dñm secunde hore ab ea secunde domui ab ascendente in secundo anno z significabitur per eum esse suum in eodem anno esse substantie zc. sicut significatur per esse domini domus substantie: z dabis dominuz tertie hore ab ea tertie domui ab ascendente tertio anno z significabitur per esse illius in eodem anno esse fratrum z sororum z ceterorum sicut significabitur per esse domini tertie domus. z dabis dominuz hore quarte domui quarte ab ascendente in anno quarto: z significabitur per esse suum in eodem anno esse patrum z eorum qui significantur per domum quartam. Similiter facies de dominis horarum per successionem dabis scilicet dominum vnus cuiusq; hore domui ex domibus radicalibus eritq; domino hore. 12. ab hora natiuitatis domus. 12. ab ascendente radicis: z annus. 12. z dominus. 12. hore a natiuitate radicis ascendens z anni. 13. z dominus. 14. hore ab ea domus substantie z. 14. anni. Et nominat dñs hore prime dominus ascendens hore. z dominus. 2. hore dominus. hore domus substantie z dominus hore tertie dñs hore domus fratrum: z sic de alijs. Similiter dominus vnus cuiusq; hore horarum nominat nomine domus: z nominat etiam orbis dominus z significat per eum omni anno sicut significatur per al cochoden: hoc est per dominum anni: z quidam astrologorum ponunt dominum orbis. i. ascendens radicis anno primo z. 2. anno planetam qui huic succedit. z in tertio anno planetam qui huic succedit sicut dictum est in dño hore.

Quod **Ter** hoc alfidarie dispositio: hoc est cuius natiuitas fuerit diurna p̄ erit initio vite dispositioni eius fridarie sol secundū quantitatem annorum fridarie eius qui sunt decē: post hoc planeta qui succedit soli qui est venus cuius fridarie anni sunt octo. z post venerē planeta qui succedit ei z est mercurius: z anni eius sunt tredecim deinde luna: z anni fridarie eius sunt nouem: deinde saturnus z anni fridarie eius sunt. 11. deinde iupiter z anni fridarie eius sunt. 12. deinde mars: z anni fridarie eius sunt. 7. deinde caput draconis z anni fridarie eius sunt. 3. post hoc cauda: z anni eius. fridarie sunt duo sunt at anni collecti simul. 75. anni post hoc reuertitur dispositio ad solem: z sicut vsq; ad vltimuz planetarum. Si autē fuerit natiuitas nocturna incipit dispositio a luna disponetq; annos fridarie eius qui sūt nouē. sicut planeta post planetā sicut p̄ diximus in sole. Quisq; disposuerit planeta ānos fridarie sue disponet pp̄te primam septimaz solū. i. septimā partē fridarie sui. deinde p̄cipat ei i. secūda septima: planeta qui eū succedit: post hoc p̄cipatur ei in tertia septima plāeta. tertius qui succedit s̄m: z ita donec participat ei planeta qui est ante eum in vltima septima ex annis fridarie eius: z est vnusq; iudiciū eū p̄cipat alteri sup natiuitate.

Quod **Ter** hoc almanar. idest supereminencia qua dicit q̄ plāeta vadit sup planetam: hoc est vt aspicias cursuz planetę mediū z locum eius equatum: z si fuerit locus eius equatus minus mediū cursuz eius erit ascendens a medio circuli sui vsq; ad summitatem circuli: z si fuerit locus eius equatus plus mediū cursuz erit descendens a medio circuli sui vsq; ad

infimum eius: & si fuerit locus eius equatus equalis medio cursui erit in medio
 circuli sui deinde locum planete minus de medio cursu suo postquam hoc certissi-
 me cognoueris. i. locum equatum: vel e conuerso minor: de maiori eorum subtra-
 hendo & multiplicabis quod remanserit per septem & diuides per. 22. & quod d
 diuisione exierit erit hoc omni planete pro quantitate eius ascensionis vel descen-
 sionis. De uenere & mercurio accipimus quod est inter utraq; loca id est quod est in-
 ter locum solis & ueneris & mercurij & facimus ut supra: quia per hoc scimus
 quis eorum fortior sit in circulo angie: sed uenus & mercurius cum fuerit aliquis
 eorum orientalis & fuerit locus eius equatus minus loco solis accipies residu-
 um quod est inter locum solis & locum eius: faciesq; cum eo que admodum fece-
 ris ut dictum est in planetis altioribus ex multiplicatione et diuisione. ¶ Et propri-
 or ac fortior sit significatio planetarum dum abierint super se invicem. i. dum abie-
 rit alter super alterum in coniunctione: ¶ In oppositione autem et in quarto aspe-
 ctu erit significatio eorum minus apparens et debilioz. ¶ Et tamen cum vnus illo-
 rum fuerit ascendens et alter descendens tunc ascendens eorum vadit supra descen-
 dentem. ¶ Cum vero ambo fuerint descendens ille qui fuerit minoris descensionis
 vadit super illum qui fuerit maioris vel pluris descensionis. ¶ Si autem ambo
 fuerint ascendentes ille qui est maioris ascensionis vadit super illum qui fuerit mi-
 noris ascensionis. ¶ Dicitur quoque et alio modo id est ut scias latitudinem utriusq;
 planetarum: quia septentrionalis eorum vadit super meridianum. Et si fuerint am-
 bo septentrionales ille qui fuerit pluris latitudinis vadit super eum qui fuerit
 minoris latitudinis. ¶ Si autem fuerit utriusq; meridiani ille qui fuerit minoris
 latitudinis vadit super eum qui fuerit maioris latitudinis ideoque dicitur quod luna vadit
 super iouem in his duobus operibus. Similiter si fuerit aliquis duorum planeta-
 rum in medio circuli nullam latitudinem habens tunc ascendens septentrionalis
 vadit super eum qui caret latitudine & vadit ipse qui sine latitudine est super de-
 scendentem meridianum. Et ex hoc apertio potiarum dicitur cum iungitur
 planeta inferior planete superiori & fuerint cum hoc domus eorum opposite.

Quod ex hoc albuic & est res que valde seruabatur indi. Nam ipsi nu-
 merant post coniunctiones solis & lune. 12. horas & applicat
 eas soli & diuidunt. 12. horas trinas. i. in tres partes. i. in partem solis. &
 iudicant super omnes quattuor horas secundum iudicium domini: nam triplicitatis so-
 lis hora coniunctionis: deinde dant ueneri post. 12. horas & diuidunt eas iterum
 trinas & iudicant super omnem trinam diuisione secundum dominos triplicitatis uene-
 ris hora coniunctionis: post hoc faciunt similiter cum mercurio & alijs planetis
 per successionem eorum donec reuertitur orbis ad solem post. 84. horas & non
 cessant sic facere frequenter donec uenerit coniunctio secunda. Et quidam dicunt quod
 albuic sic hoc quod post coniunctionem sint. 12. hore inuales que uocantur cobuste
 & non oportet aliquem in his incipere aliquod opus: & post horas. 12. sunt. 71. ho-
 re incobuste in quibus est uillus operum incipitio & post has. 71. horas incobustas
 sunt. 12. cobuste similiter usque ad coniunctionem que succedit. post hoc diuidunt has
 horas. 12. in tres diuisiones id est in partes. Dixeruntque cum quis incipit in quatuor ho-
 ris primis deambulare vel bellare timida erit productio anime sue: & in quatuor ho-
 ris secundis timidum erit detrimentum corporis sui sine amissione anime: & in quatuor ho-
 ris ultimis timidum est detrimentum substantie sue & suorum & omnium que possidet.

Differentia quinta in commemoratione vniuersarum partium.

Et quia expleuimus expositiones eorum que sequuntur ex nominibus astrologorum. Exequatur nunc commemoratio vniuersarum partium. Et cum notauerimus in loco partium accipe a loco illo in locum illum et projice hoc ab ascendente vel de alio loco: dicimus ut addas super illud quod fuerit inter utraque loca gradus ascendentes: et projice ab ascendente vel ab initio signi a quo projicis. Cuius exemplar est opus partis fortune quod accipis quicquid est inter solem et lunam ex gradibus. et addas super eos gradus ascendentes signi: et quod collectus fuerit projicis illud a. 30. in. 30. gradus et incipis projicere ab initio ascendentes signi et quo significat numerus ibi est pars fortune: et in nocte contra a luna in solem et addes gradus desuper signi ascendentes et projice hoc de. 30. in. 30. et incipis projicere ab initio signi ascendentes. Et incipiamus hinc itaque post partem fortune partis. 12. domorum. et incipiamus ab ascendente.

Prima domus est pars vite et accipitur in die a ioue in saturnum et in nocte extra et projicis ab ascendente. Pars hyles accipitur a gradu iunioris seu puerioris que fuerit ante natiuitatem versus gradum lune: et projicis ab ascendente. Pars futurorum. i. pars solis accipitur in die a luna in solem et in nocte extra. et projicis ab ascendente. Pars dilectionis et concordie. i. pars veneris accipitur in die a parte fortune in parte futurorum: et in nocte extra et projicis ab ascendente. Pars stabilitatis et fidei ascendentes duratiōis nati est sicut pars concordie et dilectionis. Pars animositatis et audacie. i. pars martis accipitur in die a marte in gradum partis fortune et in nocte e conuerso. et projicis ab ascendente.

Secunda domus est pars substantie et accipitur in die et nocte a domino domus substantie in gradum atque minutum ingenij id est pars mercurij accipitur in die a parte futurorum in partem fortune: et in nocte e conuerso. et projicis ab ascendente. Pars beatitudinis et triumphum atque victorie id est pars iouis accipitur in die a parte futurorum in iouem et in nocte e conuerso et projicis ab ascendente.

Tertia domus est pars fratrum et accipitur in die a saturno in iouem et nocte e conuerso. et projicis ab ascendente. Pars benivolentie fratrum accipitur in die a sole in saturnum et in nocte e conuerso. et projicis ab ascendente. Quod si fuerit saturnus subradijs accipitur in die a sole in iouem et in nocte e conuerso. et projicis ab ascendente.

Quarta domus pars patrum est. et accipitur in die a sole in saturnum: et in nocte e conuerso: et projicis ab ascendente. Pars mortis accipitur in die a saturno in iouem et in nocte e conuerso: et projicis ab ascendente. Et si fuerit in domo sua sol vel aliqua domorum saturni accipitur in die a sole in saturnum: et in nocte e conuerso: et projicis ab ascendente et non consideres utrum saturnus sit apparatus vel subradijs. Pars hereditatis et possessionis accipitur in die ac nocte a saturno in lunam: et projicis ab ascendente. Pars nobilitatis nati: et eius de quo fit dubitatio utrum sit filius illius patris cui imponitur:

an alterius accipitur in die a gradu solis in gradu exaltationis sue: z projicitur ab ascendente. ¶ Quod si sol fuerit in gradu exaltationis sue in die z luna in nocte in gradu exaltationis sue erit pars in gradus ascendens: z erit significatio gradus ascendentis. ¶ Pars finis reruz accipitur in die z nocte a saturno vsq; ad dominum domus coniunctionis: aut peruentionis: z additur desuper gradus ascendentis: z projicitur ab ascendente.

Quinta domus est pars filioz: z accipitur i die a Joue in Saturnuz de nocte e conuerso: z projicitur ab ascendente. ¶ Pars que significat tps in quo dz filius fieri: z numerum eorum seu masculorum seu feminarum z quid mulier pariet accipitur in die ac nocte a marte. Jovem. z projicitur ab ascendente. ¶ Pars scientie filij masculi z feminine accipitur in die z nocte a Luna in Joue z projicitur ab ascendente. ¶ Pars p quam scitur natus de quo fit interrogatio vtruz sit masculus vel femina vel accipitur in die a dño domus lune in Lunam: z in nocte e conuerso: z projicitur ab ascendente. ¶ Pars significans filium cum peruenerit iupiter ad eum: idest ad gradũ partis significantis filium accipitur in die ac nocte a marte in iouez z projicitur ab ascendente. ¶ Pars dilectionis z gradus accipitur in die ac nocte a venere in saturnum: z projicitur ab ascendente. ¶ Pars scientie esse filiozum accipitur in die ac nocte a luna in venerem z projicitur ab ascendente.

Sexta domus est pars infirmitatis z aegritudinis. i. debilitatis in separabilis alicuius membroru accipitur in die a saturno i martem in nocte e conuerso: z projicitur ab ascendente. ¶ Pars seruozum accipitur in die a mercurio in lunam: z in nocte e conuerso: z projicitur ab ascendente. Et dixit alendezgod accipitur in die a mercurio in partem fortune: z in nocte e conuerso. Et dixit: oportet vt vtamur vtrifq; partibus in simul.

Septima domus est pars desponsationis viro:uz seu coniugij: z accipitur in die ac nocte a sole in venerem: z projicitur ab ascendente. Et hec pars similis est parti mandatorum z rumorum. Et pars desponsationis mulierũ vel coniugij ab hermete accipit in die ac nocte a venere in saturnum z projicitur ab ascendente. Et hec pars congruit parti cultus terre. ¶ Tercia pars desponsationis mulierũ sz velũ accipitur in die ac nocte a sole in martem: z projicitur ab ascendente. ¶ Pars delectationis ac voluptatis accipit in die ac nocte a venere in gradũ septime: z projicitur ab ascendente. ¶ Pars nuptiarum accipitur in die ac nocte a saturno in venerem: z projicitur ab ascendente.

Octava domus est pars mortis z accipitur in die ac nocte a luna in gradu z minutum domus octave: z additur desuper q; ambulauerit saturnus in signo suo z projicitur ab initio signi saturni. ¶ Pars planete qui interficit accipitur in die a dño gradus ascendentis in gradum lune: z in nocte e conuerso. ¶ Pars anni in quo timetur nato mors: z paupertas impedimentum ac destructio accipitur in die ac nocte a saturno in gradũ domini domus coniunctionis vel preuentionis q fuerit ante natiuitatẽ. ¶ Pars ligationis z carceris: z virum liberetur ab eo vel non accipitur in die a saturno in partem fortune z in nocte e conuerso.

Nona domus est pars peregrinationis accipit i die ac nocte a dño domus none in gradũ z minutum domus none: z projicitur ab ascendente. ¶ Pars itineris per aquam accipitur in die a saturno in. x. gra

dum signi cancri z in nocte e conuerso zc. Quod si fit erit saturnus in .15. gradu cancri erit gradus partis gradus ascendente. Pars religionis accipitur in die a luna in mercurium z in nocte e conuerso: z projicitur ab ascendente.

Domus decima pars regis z regni: quid operis faciat natus z accipitur in die ac nocte a saturno in luna z projicitur ascendente. Pars regis atq; regni accipit in die a marte in luna: in nocte e conuerso: z projicitur ab ascen. z est alia pars similitis parti patris. Pars operis z regni sim. Uellus accipitur in die ac nocte a sole in gradu medij celi: z projicitur ab ascen. Pars significans utrum sit causa regni aut no accipitur in die ac nocte a sole in gradu medij celi: z projicitur a ioue. Pars martis accipitur in die a venere in lunam: z in nocte e conuerso: z projicitur ab ascendente.

Undecima domus est pars amicorū z accipit in die ac nocte a luna in mercurium: z projicitur ab ascen. Et dixit alexandrogod accipit in nocte e conuerso. Pars significans effectū amicorū z amicitie accipit in die a parte solis in parte futuroz: z in nocte e conuerso z cetera.

Duodecima domus est pars inimicorū secundū hermetē z accipit in die ac nocte a dño domus inimicorū vsq; in gradu z minutum domus inimicorū z projicitur ab ascen. Et secundū quosdā antiquoz accipit in die z in nocte a saturno in marte zc. z hē sūt partes .12. domorum zc. Hē sūt alie partes quibus vtuntur magistri iudiciorum astroz multum. Ex quibus est pars que significat mendaciam rumorū quando ceciderit in signum totuosum vel mobile: aut dominus domus fuerit retrogradus vel impediū: aut aspererint eum mali vel ei sint coniuncti. Et significat veritatem rumorū eorum si ceciderit cum fortunis aut in domibus seu terminis earum vel aspererint cam aut fuerit in signo directo: z accipitur in die a mercurio in venere: in nocte e conuerso z projicitur zc. Et secundū alibum sar in die a mercurio in luna z in nocte e conuerso zc. Pars rationis z psonditatis sensus accipitur in die a saturno in luna z in nocte e conuerso zc. Pars sapientie z discipline accipitur in die ac nocte a saturno in iouem z projicitur zc. Pars guerre z pliciorū accipitur in die ac nocte a saturno in luna: z projicitur ab ascen. Pars pacis z concordie exercituz accipitur in die ac nocte a luna in mercurium z projicitur ab ascendente. Pars aspiciendi in reuolutione anni accipitur in die a luna in venere: z in nocte e conuerso z projicitur a sole.

De partibus reuolutionum in causis regnorū.

Quia auxiliante deo introduximus has partes q̄ conueniunt in rebus particularibus psequimur partes que conueniunt in reuolutione annorū mundi et coniunctionū significantium causas regni et stabilitatem seu durationem eius. Ex quibus est pars que dicitur pars regni seu imperij que exercetur in reuolutione mundi: accipiturq; a marte in lunam et projicitur ab ascendente coniunctionis que significat mutationes regni. Sic quoq; alio modo accipitur scilicet gradu ascendente coniunctionis in gradum coniunctionis et projicitur a gradu ascendente reuolutionis. Item fit alio modo accipitur a gradu medij celi reuolutionis vsq; ad solem et projicitur a ioue id est a gradu iouis. Pars tēporis regis. i. q̄dū debet durare: accipit hora electionis regis a sole in .16. gradum signi leonis z projicitur a luna deinde accipitur a luna in .15. gradum signi cancri et projicitur a sole. Alia pars de tēpe electio

nis regis accipitur hora electionis regis in die a Joue in Saturnum et in nocte
 e converso et projicitur ab ascendente revolutionis anni in quo surrexerit rex
 q̄ si fuerit iupiter in signo cōmuni et fuerit reuolutio diurna: fueritq; iupiter ca-
 dens ab angulis tunc accipitur a saturno in iouem. et adduntur desuper. 30 gra-
 dus et projicitur ab ascendente. Si vero saturnus et iupiter fuerit sibi oppositi
 z fuerint ambo cadentes ab ascendente mediatur q̄ fuerit inter eos. i. accipia-
 tur medietas graduum qui sunt inter eos. et projicitur ab ascendente. Et si fue-
 rit iupiter in exaltatione sua: z fuerit reuolutio in nocte numeratur ab eo in sa-
 turnum z projicitur ab ascendente.

O De partes maxime sunt ex qbus extrahit ips electionis regis z ei⁹
 durationis. Prima eazū est vt aspicias horā electionis regis
 qua peruenit profectus anni a cōiunctione triplicitatis que significauit
 secta in ex numero quo datur oibus. 30. gradibus annus z oibus gradibus duo
 bus cuz dimidio mensis vnus: z cū scieris in quo gradu vel signo sit hic serua
 eū: q̄ hic est locus a quo equabis primā partē: z cū vuleris aptare eū aptabis
 ascendens reuolutionis anni in quo surrexit ipse electus: post hoc aspice a pla-
 neta orientali a sole ex saturno z ioue in ipso anno vsq; ad gradum equationis
 partis prime q̄ seruaſti z projice ab ascendente reuolutionis anni z quo perue-
 nit numerus ipse est locus prime partis. Pars secunda sic inuenitur accipe
 in cōiunctione in qua surrexerit rex vel cepit regnum ad qd signū vel gradū per-
 uenit profectio anni ex numero quo datur oibus. 30. gradibus annus z. 2. gra-
 dibus cum dimidio mensis vsq; ad diē quo surrexerit rex: z ipse erit locus equa-
 tionis secunde partis: serua quoq; eum: post hoc aspice a planeta occidentali
 a sole ex saturno z ioue vsq; ad locum equationis partis secunde quam serua-
 ſti: z projice eū ab ascendente reuolutōis: z quo puenit erit locus partis secunde.
 Hec sunt partes que significant fortitudinem regis z eius durationem.

Item sunt alie partes in qbus vtuntur: reuolutionibus annozū mī
 di: z sciatu p eas quid graue de rebus in foro. z quid erit leue
 in precio: quidue preciosum seu vile: multum seu paruz: hoc est vt aspicias
 vbi ceciderit pars id est cuius planete domo exaltatione termino vel triplici-
 tate: qui planeta si fuerit retrogradus vel combustus vel in malo loco vileſcit
 illa res z erit paruz predictij. Si vero fuerit in loco fortitudinis aut in angulo z
 maxime in medio celi grauabitur illa res z erit magni precij: z si peruenit do-
 minus domus ad locum descensionis sue vileſcit illa res z aspice asp. ctus fortu-
 narū z planetarum maloz ad ea necnon z ad luna z dñm eius: z vide quomō
 z quis aspiciat ipsā partē si fortuna z luna aspexerint illā partē multiplicabitur
 illa res: z si aspexerint eā mali detrimētuz patitur. Pars dispositionis anni a
 luna in mercurium. Pars aque a luna in venerē. Pars ordei a luna in to-
 tiem. Pars cicercis q̄ est quondā genus leguminis a venerē in solē. Pars
 lentis a marte in saturnum. Pars fabarū a saturno in martē. Pars almu-
 fi. i. milia a saturno in martē. Pars ceparū a saturno i martē. Pars tritici
 a sole in martem. Pars nucum a mercurio in martē. Pars cūcari a mer-
 curio in venerem. Pars dacilorum a sole in venerē. Pars mellis a luna in
 solē. Pars alroz. i. ris q̄ est genus farris a ioue in saturnū. Pars oliuarū a
 mercurio in lunaz. Pars vuarū a saturno in venerem. Pars bombicis a
 mercurio in venerē. Pars alonicē. i. silami quondā genus seminis albi in si

similitudine seminis lini: et utunt eo medici: fit autem ex eo unguentum utile a mercurio in ioue vel a saturno in venerē. Pars que sunt albuces flex. i. mellones que sunt maghi et croci a mercurio in saturnum. Pars ciborum acriorum a saturno in martem. Pars ciborum dulcium a sole in venerē. Pars ciborum saporis apij vel hmoi herbarum saporis huiusmodi a marte in saturnum. Pars ciborum amarorum a mercurio in saturnum. Pars medicaminum acriorum a saturno in ioue. Pars medicaminum salsonum a marte in lunam. Pars medicaminum veneratorum a gēzahar. i. a capite draconis in saturnum: et piciant vniuersa hec ab ascēdēte reuolutionis anni. Nec sunt vniuersa que ceciderunt nobis ex pibus: introduximus quoque has pices nouissimas: et si est in eis narratio debilis: ne dimitteremus aliquid que posset esse introductorum ad magisterium iudiciorum astrologorum quoniam pferamus illud.

Tabula amicitie et inimicitie signorum.

Amici	γ	♃	♄	♅	♆	♇	♈	♉	♊	♋	♌	♍	♎	♏	♐	♑	♒	♓	♈	♉	♊	♋	♌	♍	♎	♏	♐	♑	♒	♓		
	♄	♅	♆	♇	♈	♉	♊	♋	♌	♍	♎	♏	♐	♑	♒	♓	♈	♉	♊	♋	♌	♍	♎	♏	♐	♑	♒	♓	♈	♉	♊	♋
	♆	♇	♈	♉	♊	♋	♌	♍	♎	♏	♐	♑	♒	♓	♈	♉	♊	♋	♌	♍	♎	♏	♐	♑	♒	♓	♈	♉	♊	♋	♌	♍

Commentum Joannis de saxonia super textu Alchabitij.

Vr sapiens dñabit astris. Dicit ptolomeus in sapiens almagesti. Et potest declarari sic. Ille dñabit astris que effectus puenientes ex ipsis astris potest impedire vel prohibere. Et hoc potest facere vir sapiens que et dñator est manifestus: quia ille dñat alteri que potest sibi dicere fac hoc et facit: et dimittit hoc et dimittit. Et in hoc pbatur auctoritate ptolomei in. s. ppone centiloquij: vbi dicit. Optimus astrologus multum malum prohibere potest quod secundum stellas veterum est cum eius natus presciterit. sic. n. pmuniet cum cui malum veterum est: ut cum venerit possit illud pati. Et confirmat auctoritate eiusdem in ppone. s. eiusdem: vbi dicit. Nisi

sapiens ita adiunabit opus stellarum quemadmodum reminator fortitudines naturales. Et s' advertendum est de modo per quem sapiens potest impedire vel adiunare opus stellarum. Certum est quod nos non possumus simpliciter impedire in finem celestem: sicut nec combustionem ignis. sed possumus disponere passum ad recipiendum alio: vel alio modo in finem celestem. Videmus. n. quod idem calor solis glacies dissolvit et restringit lunam. Huiusmodi habet de hoc familiare exemplum in cometa pallegate ppone. Optimus astrologus et dicit. si sciverimus quod debeat alicui evenire egritudo calida et sicca de natura martis: poterimus ipsum ante aduentum illius influentie mutare ad oppositum scilicet ad frigiditatem et humiditatem. et sic in finem que deberet sibi facere egritudinem reducet ipsum ad temperamentum. Et patet etiam cuilibet quod possumus im-

pedire actionē ignis ne comburat aliqđ cōbustibile determinatum. s. remouendo ipsum ab igne vel prosciendo a quam super ipsam. ¶ Cum igitur scientie diuidantur s̄m diuisionem rerum de quibus sunt: z quilibet dicatur sapiens in scientia sua accipiēdo large sapiam pro scia: sicut accipit albumazar in multis locis sui in introductorij: vt videamus de quibus sapiētibus sint dicta verba proposita: possumus distinguere inter sapientes: z sapientes modo quodam vnuerfalt. ¶ De nūmero igitur sapientum quidam sunt sapientes veraciter: quidam apparenter. Hanc distinctionem tangit Aristoteles in primo elenchorum vbi dicit. Quidam sunt pulchri propter decorem: quidam autem fingūt cōponentes se. Et isti. s. apparet sapientes sunt bipartiti: qm̄ quidam eorum apparēt sapiētes solum s̄m estimationem vulgi sicut dicitur huius mūdi. z qdam apud p̄uectos sicut sophiste. Primi sunt hñtes diuitias huius mūdi de quibus dicit Albumazar in introductorio suo magno: vbi loquit de sectis contradicētibz astronomie. Et sunt illi de noua secta. Dicit ibi albumazar. Dignior apud vnuerstatē vulgi est cui fuerit plus substantie: sicut sit qđ dignitas substantie apud ipsos est plus dignitate scie. Et dicit qđ cū fuerit hō hñs substantiā nō impedit eū si fuerit imperius in sciētia astroz: z medicine z ceteraz sciaz: pbātes probatiōe falsissima: quia probāt sciētiam per substantiā. Et hec pbatio erroris est pbatio falsissima: qđ res pbant p̄ genus suū. i. p̄ cōsimile. i. sapiētia p̄ sapiētiā: suba p̄ subam: z nō pbant p̄ nō cōsimile sibi ergo nō probat sapiētia p̄ subam. Alij apparēt sciētes vel sapiētes apud aliquos p̄uectos sicut sophiste. De quibus dicit Ari. in primo elenchoz: quibusdam magis opere precium est videri: z nō existere q̄ existere z non videri: z magister Alanus de insula loquēs de eis dicit. Huius scolas vstāt pauperes legisse: veras lites agitant: sūt agoniste. Hic pbat hic improbat: huic cōcludit iste. Aliqđ duo certum concludat ore sophiste. Vere sciētes differūt s̄m magis z minus certum: vt dicit Commētator scđo metaphysice. Scientie mathematice sunt in primo gradu certitudinis. Naturales vero sequūtur eas. Isti minus certi. s. logici z naturales nō trāserētes se ad alias scias: nō hñt de phia nisi verba: de istis etiam dicit magister Alanus. Iste semper clamitat z argumentat: dū Aristotelicas latebras rimat. Sed si q̄ras qualr aut qđ epulatur mens studio vinit. sed venter phylosophat. Magis certi sunt mathematici. Et illi sunt bipartiti: qm̄ qđā eoz studēt in motibus tñ z nō curāt de iudicijs: vel negāt ea. Et isti sunt de quibus dicit Albumazar in quarta z qnta secta cōtradicētum iudicijs s̄m qđ viderit postea. Scđū dī aut studēt in motibus z in iudicijs: de quibus dicit Alanus loquēs de ipso Albumazar. Illic astra polos celum septēq; planetas consulit Albumazar tertisq; reportat eorum. Cōsilitum armās terras firmansq; caduca. Cōtra celestes iras superisq; furorē. De istis Ptolomeus dicit verba p̄posita. Vir sapiēs dominant astris. In quibus vbi Ptolomeus tangit tres proprietates vel conditiones quas dō verus phylosophus hñt: z maxime astronomus: s̄m quas tria gñā hominū ab astronomia repellunt. Prima cōditio est stabilitas inētōnis. Scda est habitas dispositōis. Tertia est abdicatio terrene possessiōis. Primā tangit cum dicit vir. Scđā cū dicit: sapiēs. Tertia cū dicit: dñabiturastris. ¶ Quātū ad primā conditionem dicit Ptolomeus in prima p̄positione cētuloquij. Scia stellarum ex te z ex illis est. Et Haly in commēto eiusdem dicit. Qui res futuras scire desiderat duabus vijs opz incedere. Una vt accipiat motum stellarum z opa q̄ sūt in rebus s̄m motū earū. Et aspiciat libros quos antiqui scripserūt de significa-

tione motuum ipsorum: & adiungat his quęcumque probavit in tpe suo. Cum ergo ma-
 gnus sit labor in aspiciendo motus stellarum non potest astronomus esse effemina-
 tus nec remissus. Et cum multum tempus requirat ad respiciendum libros antiquo-
 rum non potest esse vagabundus. Oportet ergo ut astronomus sit firmus & stabilis
 in meditatione. Et sic effeminati & remissi ab astronomia sunt repulsi. ¶ Quantū
 ad secundam conditionem dicit Ptolomęus in septima propositione centiloquij.
 Nemo poterit dare certa iudicia sibi stellarum complexionem: nisi homo qui vim
 anime & complexionem nalem bene cognoverit vult ergo quod homo naturaliter debet esse
 dispositus ad istam sciām qui debet proficere in ea. Hoc sibi quod mihi videtur hęc ista
 sciā pre omnibus scientijs. Uidi enim bonos clericos in logica & in naturali phi-
 sica qui nullo modo poterant aliquid capere de astronomia: immo nec algorismū. Pa-
 tet ergo quod naturaliter indispositi repulsi sunt ab astronomia. de quibus Albuma-
 zar facit iectam sibi quod videbitur statim. ¶ Quantum ad tertiam additionem dicit
 Ilaly in commento prime propositionis centiloquij. Quia oportet nos sollici-
 tos esse circa mundana: auferitur a nobis futurorum cognitio: sed si a mundanis
 oibus separaremur possemus futura precognoscere: sicut videmus heremitarū
 quę plures qui futura predicunt. Et epilepticorum quidam dum epilepsia torquen-
 tur futura predicunt: quia tunc corporeis sensibus non utitur sed sola ut anime. Pa-
 tet ergo quod philosophus non debet esse dives teste philosopho septimo polince. Non
 oportet philosophum esse diuitem terre & maris: sed sufficit ut habeat famulum mini-
 strantem sibi olera. Et sic habentes diuitias huius mundi ab astronomia sunt re-
 pulsi. Quod aduertens Socrates aurum proicit in mari sicut narrat Valerius.
 Ista conditio non placet multis: nec etiam mihi. Quantum ad istas condiciones
 consolatur nos Albumazar in introductorio: & specialiter quantum ad vltimam:
 quia mutat eam ad oppositum. Dicit sic. Et fortassis non sufficiunt aliqui ad sa-
 piētiām huius magisterij dum aspiciunt in quibusdam rebus peruenire ex veri-
 tate & comprehensione earum ad hoc ut possint herozē a se repellere propter bre-
 uitatem exercitij eorum in cognitione omnium rerum quantum cognitio necesse ē
 illis in illa eadem intentione: quātum ad primam additionem. Et paucis interposi-
 tis dicit. Et homines subtiles & profunde sapientie forsitan non sufficiunt multi eorū
 qui viuunt eis comprehendere eas: cūque fuerit sciā huius magisterij ceterorūque
 magisteriorum que necessaria sunt in presentia rerum pre profunditate quam dixi-
 mus a sensibus longinqua quātum ad secundam additionem. Tunc consolatur nos
 & dicit. Non debet annullari quod ex eius sciā potest pertingi propter illud
 quod non potest pertingi. Et paucis interpositis dicit quod modicum sapientie mul-
 ti profectus. Et in hoc mutat tertiam conditionem ad oppositum. Et probat quod
 maior utilitas sit in astronomia quam in aliqua alia scientia. Et si contingat in ea
 error tolerabilior est & minus nocet quam in ceteris scientijs. Et dicit sic. Uidemus
 namque medicos errare in presentia infirmitatum & morborū dum predicunt que
 accidunt infirmo ex gravitate morbi & eius leuitate & ex celeritate sanitatis & eius
 tarditate: eius quoque sanitas vel morte: sed illud modicum erroris medicorum
 non impedit eos ab appetitu sui magisterij & ab eius dispositione & exercitio: nec
 generatur reprehensio vel dubium hominum erga eos qui viderunt ex modico
 erroris in suo magisterio querere utilitatem & profectum per eorum curationem
 & acquiescere eorum medicaminibus. Similiter & dispositores nauis non dimittunt
 magisteriū suū nec dimittunt homines cursū maris propter modicū errorē

naturam. Similiter ceterarum sapientiarum et magisteriorum auctores vix pof-
sunt euadere accidentia erroris seu aduentum alicuius impedimenti quod euenit
eis. sed propter hoc non annullatur eorum magisterium. Et horum omnium que
diximus erroris impedimenti plus est quam error astrologorum: quia medicus
cum errauerint in presentia infirmitatum: aut curatione: aut in medicaminibus
fortassis erit hoc causa perditionis animarum. ¶ Et cum errauerint naute for-
tassis erit hoc causa perditionis nauium et earum naufragium et eorum qui in
eis sunt interitus. Et si errauerint pastores et conceptionis animalium auctores
erit hoc fortassis prouocatio perditionis eiusdem generis animalium. Et vero si
astrologi errauerint hoc magis ascribitur ignorantie astrologi in presentia rei:
omittit enim inquisitor precauere horribilia antequam veniant et propter hoc for-
tassis erit illis dimissio cautele prouocatio eorundem horribilium aduenturum
et fortassis erit in eis perditio et fortassis non. In ceteris autem magisterijs non est
ita: quia maxima pars erroris eorum auctorum est perditio et impedimentum abs-
que dubio. Et in hoc quoque quod diximus dignitas et dignitatis scientie astro-
rum: si ergo est magisterium astrozum dignius ac nobilius ceteris magisterijs: et
femita eius magisterij: in errore in quibusdam horis est infra femitam ceterorum
magisteriorum et eorum errore sanior et minus impedimenti eorum veritas est
maloris proficui: quare equum est quantum decet omnes homines intellectuales
et sapientes recipere astrologos et vti eis et acquiescere veritati eorum in his que
dicunt. Hec autem scientia maxime illa pars que est de iudicijs multos habet
emulos et aduersarios. Quod aduertens ptolemeus in quadripartito suo confir-
ma iudicia astrozum. et Albumazar in magno introductio suo: et conueniunt
ambo in modo confirmandi: nisi quod Albumazar plura ponit quam ptolemeus
et pluribus vtitur rationibus ambo in confirmando iudicia incipiunt ab ope-
re solis. Dicit enim ptolemeus in tredecima propositione prime partis Quoniam
sol cum aere operatur in rebus omnibus existentibus in terra. Et ille in com-
mento exponens verba ptolemei Dicit ptolemeus vult nobis ostendere quod
sphaera ignis et aeris que mutantur per corpora celestia mutant res omnes que
sunt in terris. Et ille in commento secunde propositionis eiusdem dicit quod radi-
ces huius scientie sunt adeo manifeste quod populares nihil scientes sciunt et intel-
ligunt eas inspiciendo et experiendo ipsas. Et ptolemeus in. 21. in propo-
sitione dicit quod nesci populares sciunt res antequam accidant. Et quod magis est dicit ip-
se quod animalia muta sciunt res antequam accidant. Albumazar etiam confirmat
scientiam iudiciorum per multas rationes quas nunc omnes narrare esset val-
de longum. Specialiter autem. Albumazar disputat contra negantes iudicia
astrozum et diuidit ipsos in. 10. sectas. Et tangam breuiter de qualibet secta duo
aut tria verba. ¶ Prima secta dicit quod planetis non esset aliqua significatio su-
per res que sunt in hoc mundo que est sub circulo lune. Quibus dicit Albu-
azar quod omnes philosophi concordati sunt quod omnis substantia que mouetur motu
naturali efficit in essentijs rerum sibi coniunctarum per naturam conuersiones
naturales: hoc declarat in actione ignis. Sed corpora celestia mouent motu na-
turali: ideo efficiunt in quattuor elementis sibi coniunctis per naturam conuersiones
naturales. Hanc rationem innuit. Albumazar in multis verbis. Posset etiam
assumi contra illam sectam dicit Aristotelis primo metheroz. Necesse est mundum
inferiore contingens esse rationibus superioribus: et tota eius virtus inde guber-

netur. ¶ Secunda secta est eorum qui dixerunt qd planetis essent significaciones tantum super res vniuersales: vt sunt quattuor elementa: & sunt genera & species. Contra quos Albumazar ponit inter alia talem rationem. Totum non est totum: nisi per partes suas: ergo si significant super totum scilicet super speciem oportet qd significant super indiuidua que sunt partes specierum. ¶ Tertia secta est quorundam disputantium qui dixerunt quomodo planetis non esset significatio super possibile: sed solum super necessarium & impossibile. Et dicit Albumazar qd dissoluit rationes istorum philosophorum: & affirmauit possibile per multas rationes. Et inter alias ponit illam quam ponit Aristoteles in primo periermenias. scilicet qd non oportet consiliari vel auxiliari. ¶ Quarta secta est quorumdam qui aspererunt in scia totius que est scientia circulozum & esse eorum. Isti dixerunt qd planetis non esset significatio super res que sunt & eueniunt in hoc mundo ex indiuiduis animalium & seminum ac metallorum. Et qd eorum significatio esset sup corruptione vel mutatione temporum tantum. Et dicit Albumazar qd isti nequerunt negare hanc quantitatem. scilicet mutationem temporum esse ex fortitudine opis planetarum qd hoc ex eorum opere inuenit & apparet & eius repulsio est dedecus. Et postea arguit contra eos ex concessis. ¶ Quinta secta est eorum qui aspererunt in scientia totius et annullauerunt sciaz iudiciorum ex parte ex perimetorum. Et dixerunt qd iudicia astronomie non sunt vera: qd res pringunt per experimenta et minus qd potest capi veritas rei per experimenta est dum inuenit bis in vno celo. Et hoc est impossibile in planetis: qd planeta cum fuerit in aliquo loco ex signis et fuerint ceteri planetis aspiciente ipsum vel coniuncti ei non reuertunt ad ipsum celum ex signis nisi post multa milia annorum et non puenit vna vniuersi ad tantam quantitatem annorum quomodo ergo est possibile huiusmodi vt inueniat planetas bis super vnum celum quatenus probet ex reuolutione eorum ad loca eorum quod significet. Quibus dicit Albumazar qd antiquo uerunt planetarum nomen & eorum significaciones ex multis rebus & diuersis quarum quedam sunt particulares apparatus: quedam vero vniuersales. ¶ Particulares apparatus sunt quemadmodum inuenit ex operatione solis in calefactione & lune in humiditate & putredine: & ex operibus planetarum in corruptione & mutatione aeris in omni die ac nocte. Vniuersales vero quemadmodum inuenit ex eorum significacione in reuolutione annorum mundi & nauitatibus. Et breuiter vltimus vbi dicitur est qd hoc in modo tempore potest experiri illa que constant occurrunt: sed quantum ad alia que raro fiunt sicut sunt coniunctiones magne debet nobis sufficere dicta predecessorum nostrorum. ¶ Sexta secta est quorundam arithmeticorum qui pigritabant aspicere numerum stellarum. & equatione ipsarum ex libro in quo est scia totius certissime. id est almagesti quem Ptolemaeus edidit. sed inueniunt loca planetarum per diuersas tabulas & inueniunt tabulas differre quantum ad loca planetarum. ideo dixerunt qd iudicia non sunt vera ex quo non habent vera loca planetarum. Quibus dicit albumazar qd astronomus cum de aliqua reuoluerit iudicare in hoc debet considerare vt aspiciat naturas planetarum ac proprietates eorum & dominum signi vniuersumque eorum sue exaltationis atque dominos triplicitatis sue. locum quoque eius ex angulo & succedentibus eius & casu eius ab angulo & penitentia eius in domo substantie & domo fratrum & ceteris domibus circuli & postea iudicet. Gradibus vero signorum est significatio particularis qua vniuersi astrologi in quibusdam rebus propriis. Si autem fuerit in loco planetarum error ex minutis vel gradu vno non impedit hoc magisterium iudiciorum. Et oportet eum qui exercet magisterium iudiciorum cum dederit ei calculator loca pla

metar ex signis in quibusdā tpbus vt iudicet p ipsa loca in quibus sunt plane
te si significant illud vel illud. Certitudo vero gradus in quo loco sint: ex signis
suis secundum veritatem erit super calculatores z ab eis exigitur. Et ponit exem
plum de medicis dicens: qd medicus tenetur iudicare naturam vniuscuiusqz
medicaminis z cui rei sit vtilis z quib⁹ infirmitatibus pficiat. Inquisitio vero spe
cterum in regionibus z earū tritura a medicis nō est exigenda: sed ab auctoribus
specierum. Ita est dicit ipse de iudicijs astroz. Ad illum qui exercet indicia perti
net solum defendere qd planete significant super res huius mundi: z qd signifi
cent: z pertinet ad ipsum scire proprietates z naturas ipsorum. Ad calculato
rem vero pertinet verificare gradus eorum. ¶ Septima secta est eorum qd replen
runt hanc scientiam eo qd aspexissent in ea z impossibile fuit eos peruenire ad id
quod voverunt. Suntqz invidentes huius magisterij sectatores super scientia
eorum in ipsa. z repellunt scientiam magisterij iudiciorum ppter inuidiā. Istis
non est cōtradiciendū vt dicit Albumazar cū sit eorū negatio ad hoc magisteri
um. Nam negator nō debet constringi nisi per quod vincatur z cogatur venire
ad veritatem constantē. ¶ Octava secta est quorūdā qui se iactāt medicinali sci
entia: vt acquirant per eam non añ medici pbi z sapientes in magisterio medi
cine qui iam legerunt libros antiquorum in scientia medicine ac sciuerunt radi
ces magisterij eorum diuersitatē elemētōz seu tempōz ac naturarum: corruptio
nem quoqz eorum z cetera que sunt eis necessaria in magisterio eoz ex rebus sin
gularibus z rebus compositis. Isti nouerunt dignitates scientie iudiciorum
astroz. Et sciunt qd scientia astroz sit principium scientie medicine. Et vtun
tur magisterio iudiciorum in magisterio medicine vsqz frequēt in cognitione
morborum z augmētatione eorum z diminutione z in rēpōsibus curatiōis.
Multiplicaturqz eorum recta intentio in magisterio eorum: z liberātur infirmi
per manus eorum. ac multiplicantur pfectus hominum per eos. Quidāz vero
ex medicis ex his videlicet quorum imperitia abundat: ratio autē abbreviatur
in scientia quorūdam que necessaria sunt illis ad hoc contendunt in magiste
rio suo vt preponant acquisitionē z postponant scientiam: deniqz contradixerūt
scientie iudiciorum: z dixerunt qd non sit motibus planetarū in hoc mundo for
tutudo. Contra quos Albumazar allegat dictum Hippocratis dicens. Et iam di
xit Hippocaras in libro aeris dum mentionem faceret de diuersitate aeris z ele
mentorum seu naturarum qd res quas diximus de diuersitate aeris sunt in sci
entia astroz. Et qd scientia astroz non est modica parte scientie medicine.
¶ Nonā secta est vniuersitatis vulgi. Et isti diuidūtur i duas sectas. quaz vna
est eoz qui nesciunt dignitatem iudiciorum ceterarūqz scientiarum qz neqz digni
tatem prescientie rerum dignitatēqz hominibus apud eos est cui fuerit plus lub
stantie. De istis fuit prius dictum. Contra quos dicit Albumazar qd substantia
z fortuna aptantur sapienti z insipienti: for i quoqz z debili: homo non est lau
dabilis super hoc qd aptat ei ex hoc qz hoc non est aptatum et per sciam suam
neqz per insipientiā: neqz per fortitudinem seu debilitatē suam. sed laudat super
sapientia z cognitione: qz dignitas homines s. p. cetera animalia nō fit nisi p
sapientiam z cognitionem z per cognitionem rerū que fuerunt z q̄ future sunt.
Et quibusdā inuēpōs is dicit qd dignitas rerum in homine est suorum
scientia. ¶ Decima secta est etiaz vniuersalis vulgi. Et isti repulerunt scientiam
huius magisterij ppter hoc qd viderunt de multitudine erroris eorum qui se

iactant de ea: eo q̄ vulgus recipit res per cognitionē apparentie. Quos vidissent
 multitudinem erroris eorum qui se iactant de hac scientia in his que interrogan-
 tur ex scientia iudiciorum astrozum mendacem eam putantes repulerunt: & refe-
 runt magistros huius scientie ad insipientiam & dixerunt q̄ est iactantia casta. Di-
 cit Albumazar q̄ isti non sunt culpandi in contradictione magisteriorum hu-
 ius scientie: quia plurimi eorum qui se iactant de ea sunt homines insipientes
 & imperiti atq; caduci. Et quibusdam interpositis dicit q̄ isti exerceant sub no-
 mine huius magisterij varias seduciones quibus seducunt homines debiles
 vult dicere q̄ quidam operantur geomanticam: vel per sortilegia sub nomine
 huius scientie. isti non querunt nisi lucrum. Et dicit cum isti interrogantur de
 aliqua retendunt in responsionem ad rem qua gratulatur querens: & sibi con-
 gruit volentes cum letificare causa cupiditatis sue. Nec sufficiant de decem sectis
 quas ponit Albumazar. ¶ Et posset addi vndecima secta. Et sunt illi qui di-
 cunt q̄ ista scientia sit contra fidem. Quibus dico q̄ ipsi non legerunt libros
 sapientum antiquorum: quos si legissent scirent q̄ peccientia non est contra fi-
 dem: immo pro fide. Nonunt enim doctores huius scientie mundum creatum
 quod est primum fundamentum fidei. Dicit eni Haly Abéragel in prima par-
 te sui libri in capitulo de natura Iouis: q̄ tempore quo deus incipit creare mun-
 dum posuit Iouem in ascendente. Et Albumazar in introductorio suo dicit.
 Et dicamus primum q̄ motus circuli sit a virtute prime cause. Et quibusdam
 interpositis dicit. Ecce qualiter pertraximus creatorem & rebus apparentibus
 & notis que pertinguntur sensibus q̄ sit sempiternus habens virtutem absq;
 essentia finis immobilis & incorruptibilis altissimus sit nomen eius benedictus
 & exaltatum exaltatione maxima. ¶ De visione astronomie expedit me breui-
 ter & pono diuisionē quaz ponit Albumazar in introductorio suo magno. Due
 sunt species astronomie: quarum vna est scientia totius. s. de circulis & motibus
 eorum. Secunda est ars iudiciorum astronomie. Hanc diuisionem ponit etiam
 Ptolemeus in principio quadripartiti sui. Et Haly in commento idem. Pri-
 ma species est trapica perfecte & complete quantū ad principia & conclusiones
 a Ptolemeo in almagesti. Vel posset prima species subdividi. Scientia de mo-
 ribus est duplex: quedam est in instrumentalis: quedam tabularis. Illa instru-
 mentalis est duplex: quoniam quedam sunt instrumenta ad obseruandum siue
 inuestigandum motus: sicut sunt regule Ptolomei armille & consimilia. Alia
 sunt instrumenta pro operationibus quotidianis exercendis sicut astrolabij
 sphaera solida & consimilia. Secunda species. s. ars iudiciorum astrologie hz quatuor
 partes principales. Quarū prima est de interrogationibus. Secda de natuuitati-
 bus. Tertia de revolutionibus annoꝝ: & hec est duplex. s. de revolutionibus an-
 noꝝ mundi: & de revolutionibus annoꝝ natiuitatus. Quarta de electionibus.
 De istis quattuor partibus Haly Abéragel fecit vnuz librum completū. Ptole-
 meus autem in quadripartito omisit duas partes. s. de interrogationibus & ho-
 rarum electionibus. sed Haly qui commentauit ipsum: excusat ipsum dicens: q̄
 satis p̄nt haberi iste due partes ex his que Ptolemeus dicit ibide: p̄ter istas ipe
 quedā alte p̄tes iudiciorum. s. de cōiunctionib⁹ magnis: de imaginib⁹: de figillis: de
 quibus parū vel nihil habem⁹. Aduertetes aut plurimi antiquoꝝ & etiā moder-
 noꝝ q̄ iste p̄tes essent difficiles ad intelligendum debentibus primo adificere illā
 sanctam fecerunt libros introductorios in quibus posuerunt principia & expo-

fuerunt terminos quibus utuntur magistri iudiciorum. Inter autem alios introducto-
rios liber Alchabici, est magis approbatus apud modernos. Ideo dum istis
alijs de ipso ad presens intendimus. His visis ad literam descendamus.

Postulata a domino. In principio iustus libri, sepius possunt
queri: Primum que sit intentio libri. Secundo que
sit utilitas. Tertio quis sit titulus libri. Quarto cui parti philosophic sup-
ponatur. Quinto quando debet legi. Sexto de subiecto libri. Septimo de diui-
sione libri. Cuius intentio libri est patefacere scientiam yniuersalem que est scientia
necessaria est incipienti ad discere scientiam iudiciorum astrorum. Utilitas eius
patet: quonia omnis qui vult scientiam iudiciorum incipere doctrina huius li-
bri sufficiens erit ei quam si bene intellexerit poterit omnes libros iudiciorum
per se intelligere. Titulus huius libri talis est. Incipiunt yfagoge Alchabici ad
scientiam iudiciorum astrorum. Et debet legi ante omnem librum iudiciorum
astrorum. De qua parte fit patet ex precedentibus. Est enim de parte scientie iu-
diciorum astrorum. Subiectum cuius est illud quod est subiectum in tota astro-
nomia iudiciali scilicet corpus celeste in quantum per motum et lumen causat ge-
nerationem et corruptionem in rebus existentibus sub orbe lune. Diuisio libri
patebit in processu. Diuiditur autem iste liber prima diuisione in duas partes
scilicet in partem proemialem: et executiuam. Pars executiuam incipit ibi. In
nomine domini zodiacus et cetera. Pars executiuam diuiditur in quinque partes
secundum quod diuidit auctor in littera quas vocat quinque differentia secundum quod
patebit statim. Pars proemialis potest diuidi in quatuor partes quoniam in
prima innocat diuinum auxilium pro complectione operis sui: et cum hoc ca-
pitulatio benivolentiam regis sui ad cuius instantiam forte hunc librum composuit.
In secunda parte ostendit causam sui libri siue motus qui mouit eum ad facien-
dum hunc librum. In tertia parte excusat se de rationibus. In quarta parte
ponit diuisionem sui libri. Secunda pars incipit ibi: cum vidissem. Tertia pars in-
cipit ibi: et non introduxi. Quarta pars incipit ibi: Et diuisi eius in quinque dis-
tinctiones: Primum breuiter sicut homo fidelis petit a deo prolixitatem vite: ut pos-
sit opus suum complere. Et petit durabilitatem honoris gladij regis et custodi-
am operum suorum et ampliationem sui imperij.

Cum vidissem. In ista parte ponit causam que mouit ipsum ad faciendū
hunc librum. Et dicit quod cum vidisset multos antiquorum fecisse li-
bros introductorios ad scientiam iudiciorum astrorum et quosdam ex eis non
posuisse omnia necessaria ad introductionem et quosdam nimis prolixo tradi-
disse ea que tradiderunt: et inter confusa dicta eorum perijisse id est obscurata esse
illa que necessaria sunt ad introductionem. Et etiam quosdam non processisse
in dictis eorum ordine discipline preponendo illa que debent preponi: et post-
ponendo illa que debent postponi: sed fecisse contrarium. Incipit edere hunc
librum et collegit in eo ex dictis antiquorum ea que erant necessaria ad introdu-
ctionem: et inutilia omisit.

Et non introduxi. Hic excusat se de rationibus et dicit quod non potest: sunt in hoc
libro rationes que eent necessarie ad defendendum que dixi: quia
iste posite sunt in libro Ptolemei scilicet in quadripartito. Ibi enim Ptolemeus
confirmat iudicia per multas rationes. Et dicit etiam se fecisse unum librum

de confirmatione iudiciorum ubi posuit rationes ad hoc sufficientes.

Et diuisi eum. ^{hic ponit diuisionē libri sui. Et dicit q̄ diuisit eū in quinque differentias vt patet legendo litteram.}

In nomine domini zodiacus. ^{Finitio penio}

Incipit tractatus. Et pot̄ diuidi in quinque partes que sunt quinque differentie s̄m q̄ auctor diuidit in littera. Prima differentia est de esse circuli signorum essentiali z accidentali. Secunda est de naturis septem planetarum. Tertia quid accidit septem planetis. Quarta de expositione terminorum siue nominum quibus videntur magistri iudiciorum. Quinta de protectione partium. Secunda d̄tia incipit ibi: z quia auxiliante deo. Tertia ibi: Nā eē planetarū. Quarta ibi. Inītiū horum. Quinta ibi: z cui notauerimus. Prima pars diuidit in duas q̄si in p̄ma pte expedit se de esse circuli signorum essentiali. Secundo de esse accidentali. Secunda ibi. Nā circulus figurat i omni hora. Prima ps potest diuidi in quatuor ptes. In p̄ma determinat de diuisione circuli signorū z his que consequuntur ipsam diuisionē. In secunda pte determinat de dignitatibus planetarum in signis. In tertia de figuris signorum. In quarta qd̄ habent signa ex mēbris hominis z qd̄ habent ex regionibus z plantis. Secunda pars incipit ibi h̄nt quoq; planete. Tertia ibi. sequuntur has figure signorū. Quarta ibi: z vnum quodq; Prima pars pot̄ diuidi in quinque. In prima parte ponit diuisionē circuli signorum. In secunda pte comparat ista adiuices. In tertia comparat ea ad quatuor tpa anni: z ad quatuor etates: z ad quatuor humores. In quarta ponit ordinem planetarum z exponit quō accipitur in. cum dicitur planeta est in signo. In quinta addit quoddā de capite z cauda draconis. Secunda incipit ibi: z sex ex his signis sunt septentrionalia. Tertia ibi. z vocatur illa quarta. Quarta ibi: oibus autem planetis. Quinta ibi significat ēt per caput z caudam. Primo dicit q̄ circulus signorum diuiditur i duodecim ptes equeles que vocatur signa z nominantur nominibus duodecim imaginū qui sunt in ipso circulo signorū: que sūt aries taurus gemini. zc. Et quilibet signorū diuiditur in triginta ptes equeles que vocantur gradus. Et quilibet gradus diuiditur in sexaginta z vocatur minuta. Et quilibet minutū in sexaginta z vocantur secunda z quilibet secundū i sexaginta z vocantur tertia. z quolibet tertium i sexaginta z vocantur quarta: z sic vsq; in infinitum. Circa istam ptem p̄nt moueri duo dubia. Primum est de numero signorū. Secundum de ordine. De numero signorū disputat Albumazar dicens. Quidam ex his qui diuersa a nobis sentire cōtradixerunt dictis antiquorum in numero signorum. Et dixerunt cur putatis q̄ signa sunt duodecim nec plus nec minus. Quibus respondet Albumazar dicens: q̄ Aracis philosophus patefecit. 48. imagines que sunt i circulo. i. in octaua sphaera z earum nomina. z auctoritate eius sniam omnes sapientes antiq; z cōcordauerūt cum eo sup hoc. Et duo decim ex his imaginibus sunt in circulo signorū. Hac de cā dixerunt q̄ sunt duo decim. Aliam cām assignat Albumazar dicens: q̄ philosophi in iuenerūt quod omnes res que sunt z destruunt in hoc mūdo sūt cōpositae ex elementis z omni in diuiduo q̄ efficitur ex quatuor elementis sunt tria esse. s. initium medium z finis. Quattuor igitur elementa multiplicata per tria faciunt duodecim: igitur signa sunt duodecim. Tertia cā est quia per motū solis fit generatio z corruptio in rebus inferioribus z eius opus plus appet in hoc mūdo q̄ opus aliorū planetarum. Et

ipse rotat in his duodecim imaginibus et sunt ei locus. Et secundum decursum eius in his duodecim imaginibus variant tempora anni. Ideo philosophi posuerunt duodecim imagines digniores significatione. Et attribuerunt eis significationem vniuersalem. Ceteris vero triginta sex imaginibus attribuerunt significationem propriam. C Secunda dubitatio est de ordine et de principio. Aliquis enim posset dicere quare inceperunt ab ariete cum circulus non habeat principium neque finem. Ad hoc dicit Ptolemeus in. 156. propositioe prime partis quadripartiti quod ideo est principium ab ariete, quia est signum masculinum: et agens est dignius passio et equinoctialis transit per ipsum: et ab inde, id est ab equinoctiali incipit maior mutatio totius firmamenti. C Sed aliquis diceret per istam rationem videtur quod initium debeat esse a libra: quia est signum masculinum et equinoctialis transit per ipsum et maior motus firmamenti est ibi. que ergo inceperunt ab ariete potius quam a libra. Respondet solus per dictum Ptolemei in. 140. propositioe prime partis ubi dicit quod principium in firmamento est ille locus in quo complexio temporis est humidior sicut primaetas animalium est in qua complexio est humidior. Possit aliter dici quia ab ariete incipit generatio, a libra vero corruptio. C De ordine diceret aliquis quare posuerunt thaurum post arietem: et deinde gemini: postea cancrum. Dicit Albumazar quod quattuor sunt qualitates simplices elementorum. scilicet caliditas siccitas humiditas et frigiditas. Et due sunt ex istis sic agentia. scilicet caliditas et frigiditas et alie due sunt sicut patientia. scilicet siccitas et humiditas. Agentia autem sunt digniora patientibus: ideo incipit ab agentibus. Et agentium vnum est principium generationes. scilicet caliditas: et aliud principium corruptionis. scilicet frigiditas. Res autem prius generat quam corrumpit: ideo posuerunt arietem in principio quod est signum calidum et siccum de natura ignis quod est primo calidum. Et posuerunt cancrum in fine quod est signum frigidum et humidum de natura aque quod est primo frigidum. Et posuerunt thaurum post arietem: quod est signum frigidum et siccum de natura terre quia est primo siccum: quia siccitas terre conueniens est calori ignis. Et posuerunt signum geminorum ante cancrum. quia est signum calidum et humidum de natura aeris qui est primo humidus: et humiditas aeris est conueniens humiditati aque. C Ad euentiam predictorum intelligendum quod in octaua sphaera sunt quadraginta octo imagines: in quibus est concordia apud omnes antiquos sicut dicebatur. et sunt in eis. 1022. stelle que dicuntur stelle fixe et mouent omnes vno motu. scilicet ad motum octaue sphaere in centum annis ferre vno gradu. Et antiqui posuerunt eas in sex ordinibus ita quod illas que sunt maiores posuerunt in primo ordine et sunt quindecim. Et que sunt infra has posuerunt in secundo ordine: et sunt. 45. Et que sunt infra has posuerunt in tertio ordine: et sunt. 208. Et que sunt infra has posuerunt in quarto ordine: et sunt. 474. Et que sunt infra has posuerunt in quinto ordine: et sunt. 217. Et que sunt infra has posuerunt in sexto ordine: et sunt sexaginta tria. Et his. 48. imaginibus. 12. sunt in via solis sicut dictum est et sunt in eis ex stellis. 346. Nomina earum imaginum sunt aries thaurus et cetera. Et remanent. 36. imagines. quare. 21. declinat a via solis ad septentriones et. 15. ad meridiem. Que declinant ad septentriones sunt ex stellis supradictis. 360. Et nomina imaginum sunt hec. Prima est vrsa minor. Secunda est vrsa maior. Tertia draco. Quarta drus flamma vel succesus. Quinta canis latrans vel vtilis. Sexta corona septentrionalis. Septima icurua vel genus flexus. Octaua vultur cadens. Nona gallina. Decima sedens super sedem. Undecima desferens caput algal. duodecima tenes habenas. 13. serpetarius. 14. serpens. 15. amia

sol. 16. aquila volans. Alius liber hêt vultur volans. 17. delphicus. 18. equus primus. Alius liber hêt caput eq. 19. equus secundus. Alius liber hêt equus alatus. 20. mulier que non nouit virum. 21. est triangulus. Que vero declinant ad meridiem hêt ex stellis supradictis. 216. quorum imaginum nomina sunt hec. 1. zima earum est marinus leo quem quidam virum appellat. 2. algebar. i. canis validus. 3. flumens. 4. lepus. 5. canis maior. 6. canis minor. 7. archa noue. 8. serpens. 9. vas. 10. cornu. 11. deferens leonem et ipsius medietas est humane figure et altera equi. 12. leopardus. 13. thuribulum. 14. corona meridionalis. 15. piscis meridiantis.

Et ser ex his signis. In ista pre comparat auctor signa ad inclinationem. Et potest diuidi in tres partes. Primo comparat ea quod ad partes mundi: vel quod ad declinationes. Secundo quod ad altitudines. Tertio quod ad qualitates. Prima in principio. Secunda ibi: et ex illis dicuntur directe ascendenda. Tertia ibi: et vocatur medietas. Primo dicit quod ex predictis. 12. signis sunt septentrionalia: quia declinant a linea equinoctiali versus polum septentrionalem. Sicut a principio arietis usque ad finem virginis. Et alia sex sicut a principio libe usque ad finem piscium sunt meridionalia: quia declinant ab equinoctiali linea versus polum meridionalem. Iuxta quam partem est intelligendum quod equinoctialis est circulus quem describit sol raptu firmamenti. s. per motum diurnum quem est in primo puncto arietis et eundem describit in primo puncto libe. Ideo vocatur a Ptolomeo equator dies et noctis: quia tunc temporis dies et nox sunt eiusdem longitudinis per vniuersum mundum vbi sol oritur et occidit. Hoc ideo dico quia duo sunt loca in mundo super quod sol non oritur nec occidit quod est in principio arietis vel libe: quorum vnum est sub polo arctico et alter sub polo antaretico. Et sic posset moueri illa quod est. Et sub equinoctiali fit habitatio. Cuiusmodi non. Nam vbi est perpetua caliditas ibi non est habitatio: sed sub equinoctiali est perpetua caliditas. sol enim semper decurrit semper illam partem et modicum declinat ab illa. Item auctor sphaere dicit quod quatuor sunt zone in celo. quarum vna est torrida zona et illa secundum eum est sub equinoctiali et ex vtraque parte usque ad tropicos et due sub polis et due medie. Ibi vult quod tres earum sunt inhabitabiles scilicet torrida zona propter nimium calorem: et due existentes sub polis propter nimium frigus et alie due sicut eum sunt habitabiles quia temperate. Breuiter ego credo cum Ziticenna quod sub equinoctiali fit habitatio et optima habitatio. Et breuiter pono vnam rationem que mouit me. Ibi est optima habitatio vbi est maxima temperies: sed sub equinoctiali est maxima temperies: ergo etc. Maior est nota. Minorem declaro sub equinoctiali enim dies et nox sunt equales sicut dictum est: et tantum potest infrigidari aer in nocte sicut calefit in die. Item declinatio solis maxime variatur ibi. Mutatur enim declinatio in vno die per 24. minuta. id est forte vix potest accipere quod sol transseat directe supra capita eorum. quia hoc non accidit nisi sol intra ret principii arietis vel libe recte in meridie. Item sol nunquam manet in eadem altitudine sine super ipsos: sed statim in instanti si est motus in instanti variat altitudo. Ita enim velociter sicut summum mobile mouetur accedit ad meridiem et recedit a meridie. Et vbi debet fieri magna calefactio opponet quod radij infigantur per aliquod tempus. sicut videmus in speculo ardenti si moueret speculum non incidere festucas vel aliam rem que opponeretur. Item planete frigidi retinent ibi caliditatem calidior: quia omnes semper sunt ibi propinquius quibus quidam dicunt quod planete non causant frigiditates sed eorum frigiditas est calor minor. In veritate hoc non credo salua gratia illorum.

Vidi enim quod eadem causa frigoris non facit tantum frigus in partibus multum septentrionalibus quantum facit in minus septentrionalibus. Posset etiam probari ratione. Si esset ita quod nullus planetam influeret frigiditatem sed caret caliditate sequeretur quod presentia saturni in estate esset fieret calidior: quod tale additum tali: facit ipsum magis tale: sed hoc non videmus quare etc. Et si diceret aliquis quod minor caliditas sua temperat maiorem caliditatem solis sicut aqua tepida calida. hoc non valet: quod ibi fit mixtio materialis. In influentijs autem celestibus fit mixtio virtualis. Et est imaginandum in influentijs de maiori calore et minori sic de duobus ignibus calefacientibus unam ollam quorum unus est fortior alio. Certum est quod minor ignis non ifrigidabit ollam nec impediet fortior ignem in calefactione sua. Rationes in oppositum sunt solute: quia prima dicit quod est ibi perpetua caliditas. Dico quod non est ibi perpetua caliditas que impediat habitationem. Auctorem sphaerae nego in proposito quantum ad hoc.

Et sex ex illis dicuntur directe ^{ascendentia. Hec pars posset dividendi sed non est vis} Dicit breuiter quod 6. signa ex signis predictis ascendunt recte. et 6. oblique. Recte ascendunt a principio cancri usque ad finem sagittarii. Alia 6. ascendunt oblique. Ista habentur ex tractatu de sphaera. id non est hic standum. Postea dicit quod tortuose seu oblique ascendunt obediunt recte ascendentibus. Iuxta quod notandum quod si duo nascantur in quibusdam partibus in quibus omnes alie significationes sunt pars quantum ad radicem superiorem et est inferior: sed unus eorum nascatur sub signo directe ascendente et alter sub signo oblique vel tortuose ascendente. ille qui natus fuerit sub obliquo obediet alteri qui natus fuerit sub signo directo dum illa signa sunt eiusdem longitudinis a principio cancri. Terbi gratia: ille qui natus fuerit sub geminis obediet ei qui natus fuerit sub cancro: et ille qui sub thuro et qui sub leone. et ille qui sub arietate et qui sub virgine et sic de alijs. Postea dicit quod quilibet duo signa que sunt eiusdem longitudinis a principio arietis dicuntur concordantia. sicut pisces et aries aquarius et thaurus capricornus et gemini et sic de alijs. Et potest applicari sicut prius. Et hoc est ideo quia ascensiones illorum signorum sunt equaliter. Et hoc est quod dicit auctor tractatus de sphaera. quilibet duo signa equaliter distantia ab alterutro punctorum equinoctialium adequantur in suis ascensionibus. Postea dicit quod medietas circuli que est a principio leonis usque in finem capricorni vocatur medietas maxima propter ascensiones. Et est medietas solis: quia leo est domus solis et ascensiones incipiunt ibi notabiliter augmentari. Et sol habet in tota illa medietate dignitatem sicut planete in terminis suis. Et alia medietas est lune scilicet a principio aquarii. usque ad finem cancri: et illa vocatur medietas minima eo quod ascensiones notabiliter incipiunt ibi nominari. Et luna habet ibi dignitatem quam sol habet in maxima.

Et vocatur medietas. ^{Hic comparat signa ad nuicem quantum ad qualitates in generali.} Et breuiter dicit quod medietas que est a principio arietis usque ad finem virginis est medietas calida: quia facit nobis estatem. Et alia medietas est frigida: quia facit nobis hyemem.

Et vocatur illa quarta pars. ^{Hic comparat ista. 12. signa ad 4. tem}

pora anni: z ad. 4. etates: z ad. 4. humores siue cōplexiones. Et dicit q̄ quarta pars q̄ est a principio arietis vsq; ad principium cancri est calida z humida sicut vir z sicut etas puerilis z sicut complexio sanguine. Et alia quarta pars que est a principio cancri vsq; ad principium libe est calida z sicca sicut etas: z sicut secunda etas z sicut complexio colerica. Et alia quarta pars que est principio libe vsq; ad principium capricorni est frigida z sicca sicut autumnus: z sicut tertia etas que est principium diminutionis: z sicut complexio melancholica. Et quarta pars que est a principio capricorni vsq; ad finem piscium est frigida z humida sicut hyems: sicut etas vltima: z complexio flegmatica.

Om̄nibus autez planetis. ^{hic ponit ordinē. 7. planetarum z: quō accipit}
In. qm̄ dicit planeta est in signo z patet in littera. Sed nota hiet. Iplcem acceptio nem signi sicut ponit auctor sphaere: z quia ibi inuenies non pono hic.

Habent autem planete. ^{hic dicitur inquit auctor de diuisione cir}
culi signorum: z de quibusdam que consequuntur ipsam diuisionem. ^{hic dicitur inquit auctor de diuisione cir}
hic vult determinare de dignitatibus planetarum in signis. Et diuiditur in duas. Quoniam primo determinat de dignitatibus essentialibus. Secundo de accidentalibus: secunda pars est ibi: ex ptatibus quoq; planetarum accidentalibus in fine huius differentie. **Prima pars diuiditur in duas.** qm̄ in prima facit quod dicitur est. s. determinat de dignitatibus planetarum in signis. In secunda parte determinat de fortitudinibus quas habent in ipsis dignitatibus. **secunda ibi: z quia iam auxiliante deo.** **Prima pars diuiditur in quinque partes s̄m quinque dignitates:** quoniam primo determinat de dignitate planetarū que vocatur domus. **Secundo de dignitate que vocatur exaltatio.** **Tertio de dignitate que vocatur triplicitas.** **Quarto de dignitate que vocat terminus.** **Quinto de dignitate q̄ vocat facies.** s̄a ibi. he sunt exaltatiōes. tertia ibi. triplicitates sic distiguim⁹. q̄rta ibi. hnt quoq; in vnoquoq; signo. quia ibi. facies aut signoz. **Prima pars pōt diuidi in duas pres:** qm̄ in prima pte ondit q̄ sunt domus planetarum. **In scda pte q̄ qlibet eoz pter solē z lunā hz duas dom⁹.** quartū vna est ei magis principalior z illa vocat gaudiuz. tō ondit q̄ sunt ille domus in qb⁹ gaudēt s̄a ibi. signa aut in qb⁹. **Prima diuidit in duas.** **Primo ponit determinandum de dignitatibus planetarū z ponit diuisionem in littera.** **Secdo psequit ibi. domus he sunt.** Dicit q̄ planete hnt i signis pdictis quasdam dignitates seu ptates per naturam z quasdam per accidens. Que sunt per naturam sunt domus exaltatio triplicitas terminus z facies. De his autem dignitatibus quas habent per accidens vult postea dicere.

Bonus he sunt. ^{hic dicitur inquit auctor de diuisione cir}
Dicit q̄ aries z scorpius s̄nt domus martis. ^{hic dicitur inquit auctor de diuisione cir}
thaurus z libra dom⁹ veneris gemini z virgo domus mercurij: cancer domus lune: leo domus solis sagittarius z pisces domus iouis: capricornus z aquarius dom⁹ saturni. ^{hic dicitur inquit auctor de diuisione cir}
Postea dicit q̄. 7. signa a domo cumlibet dicit eius detrimētū: vbi gra. sicut leo est domus solis sic aquarius qd̄ est signū oppositū leoni est detrimētū solis: z eodem mō intelligas de alijs. Deinde duo q̄ duo signa que sunt dom⁹ vni⁹ planete dnr̄ cōcordantia in circulo. i. in circulo signorum siue zodiaco qui est latus in medio z in ligatura strict⁹: iuxta polos. Ad q̄ intelligēdū opz̄ imaginari circulo a trāseunte p

principia signozū z p polos zodiaci: z totū spaciū cōprehensū iter quoslibet
duos circulos est vnū signū sicut cōplicitū sūt in lectione precedēte. Ista con-
cordantia videt mibi parū facere ad hoc q̄ duo signa debeant esse domus vni⁹
palnere qz qlibet duo signa illo mō concordant. Iſo pōt aliter exponi siue glosa
ri verbi auctoris q̄ quelibet duo signa que sunt domus vnius planete dñr con-
cordantia in zodiaco q̄sū ad distantā a domib⁹ luminariū: z illo mō est verus:
verbi grā: gemini z virgo sunt domus mercurij z eq̄liter distant a leone z a can-
cro q̄ sunt domus luminariū: z thaurus z libra que sūt dom⁹ veneris eq̄liter di-
stant a leone z cācro. Et hanc cōcordantiā iuenies i oib⁹ Ptoleme⁹ assignat cāz
q̄re leo est dom⁹ solis z cācer domus lune z sifr de alijs in. 173. ppōne z. 6. pro
pōnibus sequentib⁹ p̄mepus de domib⁹ luminariū solis z lune dicit duo signa
septentrionalia que sunt p̄pingora zentib⁹ capitū n̄forū q̄s alia z hac rōne faci-
unt calozem que sunt cācer z leo posuerunt ambo p̄ domib⁹ duoz luminariū
magnis d̄ nobilib⁹. leone qz masculus domū solis z cācrū qz femina domū lune
Haly dicit in cōmēto exponēs verba p̄dicta q̄ duo signa maxie septentrionalia
sunt cācer z gemini: sed gemini est signū calidū z humidū. iō non cōcordat cum
aliquo eozum. In hoc q̄ humectat non concordat cū sole qui calefacit z desiccāt:
nec cū luna qz feminea est z nocturna. signū aut̄ geminoz est masculinum z di-
urnū. Sed leo concordat cū sole: qz est signū calidū z siccum. iō cōuenit vt leo sit
domus solis z qz luna seqtur solē. iō cōuenit vt dom⁹ lune sit circa domū solis.
Tunc diceret alijs q̄re ergo virgo non est dom⁹ lūe cū sit circa leonē qui est do-
mus solis. dicit haly q̄ signū virginis non cōuenit lune: qz virgo est signū siccū
luna vero humida. Et pp hoc posuerunt cancrū q̄ est humidus domus lune. de
domibus aliozū planetarū assignat duas cās: q̄rū vna accipit ab ordine plane-
tarū z signozū. Alia ab aspectib⁹. Breuiter vt cōcludā itētiōne suā paucis ver-
bis vult dicere q̄ capricornus z aq̄rius sunt domus saturni qz hec duo signa
maxime distant a domibus luminariū z saturnus est superior oīum planetarū.
Et sagittarius z pisces sunt domus Jouis. qz hec duo signa sunt iuxta domus
saturni: sicut Jupiter est sub saturno. Scorpio z aries sunt domus martis: quia
sunt iuxta domus Jouis sicut mars sub Jone. Libra z thaurus sūt domus ve-
neris pp eandem cām. Et virgo z gemini domus mercurij. Et si inceperit or-
dinem ab inferiori iuenies idē: verbi grā: virgo z gemini sunt iuxta domos lu-
minariū: n̄ z sunt domus mercurij: qz mercurius seqtur post lunā in ordine: z sic
de alijs. Alia cā q̄ assignat accipit ab aspectibus z vult dicere qz saturn⁹ est ma-
ior in fortuna: iō domus sue debet distare a domibus luminariū aspectu opposi-
to qui est aspectus p̄fecte inimicitie. Iſto aut̄ mō distant capricorn⁹ z aq̄arius.
Capricornus enim est in opposito domus lune. s. cancri. z aq̄arius in opposito
domus solis. s. leonis. Et Jupiter est fortuna maior. iō dom⁹ sue debent distare
a domib⁹ luminariū aspectu trino. i. aspectu p̄fecte amicitie. hoc mō distat sa-
gittarius z pisces: sagittarius enīz aspicit leonē aspectu trino. z p̄ sceē cācrū. Et
mars est in fortuna minor. iō dom⁹ suo debent distare a domib⁹ luminariū
aspectu quarto q̄ est aspectus medie inimicitie. Illoc mō distant scorpius z aries:
scorpius enī aspicit leonē aspectu quarto z aries cancrū. Venus est fortuna mi-
nor. iō domus sue debent distare a domibus luminariū aspectu sextili: qui est
aspectus amicitie medie. Illoc mō distant libra z thaurus. Libra enīz aspicit leo-
nem aspectu sextili: z thaurus cancrum. Et relinquuntur mercurio duo signa re-

manentia. s. virgo & gemini que sunt iuxta domos luminariū: qz mercurius nō
 pōt elongari a sole vltra vnum signū: immo non pōt elongari a sole secundū
 equationes tabularum alfonsij vltra 28. gradus & 7. minuta.

Signa autem in quibus. Cum quibet quicq; plane-
 tarū habeat duas domos
 ostēdit que sit domus p̄cipalis cuiuslibet eoz. Dicit qz saturnus gaudet i aqua-
 rio. Iupiter in sagittario. Mars in scorpione. venus i thaurō mercurius i virgīe
He sunt exaltationes. Dicit qz sol exaltatur in. 19. gra-
 du arietis. zē. Terra plana est.

Ptolemus assignat cām exaltationū planetaz in. 199. propositione prime par-
 tis quadripartii & in. 6. sequētib⁹. Vult dicere qz ideo aries est exaltatio solis: qz
 dum sol intrat arietem dies incipiunt augmentari supra noctes & calor eius inci-
 pit ibi apparere magis. Et libra est casus eius. qz ibi incipit noctes augmētari
 supra dies & calor incipit ibi diminui. Et qz saturnus est oppositus soli: quia vbi
 crescit calor minuitur frigus & contrario. iō libra est exaltatio saturni. aries vero
 casus. Et cum luna contingitur soli in arietē incipit lumen eius primo apparere
 in thaurō: iō thaurus est exaltatio lune & scorio casus suus: qz est signūz opposi-
 tum. Et qz Iupiter facit ventos septentrionales & cancer est signum septentrio-
 nale. ideo cancer est exaltatio Iouis & signum oppositū. i. capricornus est eius ca-
 sus. Et qz mars est radens per naturā & ppue cū fuerit in capricorno multo ma-
 gis cōburit: qz inclināt ad partē meridici. iō capricornus est exaltatio sua & est si-
 gnum oppositum exaltationi Iouis. & cancer est eius casus. Et qz venus natu-
 raliter humectat & maxime cum est in piscib⁹. ideo piscis est exaltatio veneris &
 signum oppositum scilicet virgo casus eius. Et quia mercurius deficat per se & i
 hoc est contrarius veneri. ideo virgo est exaltatio sua quod est signum opposi-
 tum exaltationi veneris. & piscis est casus eius. Zabumazar assignat fere eadē
 causas licet alijs vtatur verbis. et accipit eas a Ptolemo. ideo sufficiant ista de
 casus domozum et exaltationum.

Triplicitates vero. Prius determinavit auctor dō
 mibus & exaltationibus planeta
 rā. Nōc determinat de triplicitatibus. Et quia aspectus cōcomitantur tri-
 plicitates. ideo determinat ex consequenti de aspectibus signozum. Et secundum
 hoc hec pars potest diuidi in duas partes. In prima determinat de triplicitati-
 bus. In secunda de aspectibus ibi. secunda: dicuntur & signa se aspicere. Pri-
 ma pars. possunt diuidi in duas: In prima facit quod dictum est. In secunda
 ostendit que sunt signa mobilia que fixa que cōia: secunda ibi. quatuor quoq;
 ex his signis. Prima pars diuiditur in. 4. partes secundum. 4. triplicitates. se-
 cunda ibi. triplicitas. tertia ibi: triplicitas. quarta ibi quartam vero triplicitatez.
 Prima in duas. In prima terminat de ipsis triplicitatibus in generali. In
 secunda in speciali. Prima in principio. secunda ibi: aries leo & sagittarius.
 Dicit primo qz omnia tria signa que sunt eiusdem nature faciūt vnā triplicitatē.
 Postea dicit qz aries leo & sagittarius faciunt primam triplicitatem. qz illa tria
 signa sunt eiusdem nature scilicet ignea: masculina: diurna: colerica: calida &
 sicca sapore amara. & hec tria signa sunt orientalia. Et ista triplicitas sicut que
 libet aliarum habet tres dominos qui vocantur domini triplicitatis. Primus
 dominus huius triplicitatis in natiuitatibus vel questionibus vel quibuscūq;

alijs rebus que sunt indie est sol. Secundus est Jupiter. Tertius est saturnus
In rebus que sunt in nocte primus dominus huius triplicitatis est Jupiter.
secundus sol. tertius saturnus. ¶ Notandum est hic quod dicit Albumazar in
introductorio suo quod primum signum istius triplicitatis scilicet acria facit calo
rem temperatum secundum. s. leo facit calore letentē. tertiu. s. sagittarius facit ca
lorem corrūpentem. Quando aliquod istorum signoz ceciderit in ascendente cō
iunctionis vel oppositionis solis lune in tempore hyemali temperatur fri
gus. In tempore estivali fit calor excessivus maxime si dominus illius signi fue
rit presens in illo signo vel in aliquo angulorum aspiciens ipsum ascendens.
Postea dicit quod thaurus virgo et capricornus faciunt secundam triplicitatem qu
sunt eiusdem nature quia omnia tria sunt feminina nocturna terra frigida et sic
ca melancolica sapore acra meridiana. ¶ Huius triplicitatis domini sunt in die:
primus venus: deinde luna: deinde mars. Et in nocte luna primus deinde ve
nus: deinde mars. Dicit Albumazar quod primum signum huius triplicitatis fa
cit frigiditatem temperatam confortantem animalia et segetes. Secundum facit
frigiditatem ledentem. Tertium corrūpentē. Quando aliquod istorum signorum
ciderit in ascendente coniunctionis vel oppositionis solis et lune in hyeme et ma xi
me capricornus fit frigus maximus: maxime si Saturnus fuerit in ipsa triplici
tate. Deinde dicit quod tertiam triplicitatem faciunt gemini libra et aquarius: qu
sunt eiusdem nature. sunt enim masculina diurna sanguinea calida et humida aerea
occidentalia sapore dulcia. Eius dominus in die primus est Saturnus. secundus
Mercurius. tertius Jupiter. In nocte primus est Mercurius. secundus Satur
nus. tertius Jupiter. Et Albumazar dicit quod primum signum huius triplicitatis fa
cit ventos temperatos confortantes et dulces. Secundum facit ventos nocturnos.
Tertium facit ventos dissipantes animalia et segetes. Quando aliquod istorum
est ascendens in hora coniunctionis solis et lune mouent venti in illa lunatione.
et similiter intelligas de oppositione. Postea dicit quod quartam triplicitatem fa
ciunt cancer scorpio et piscis: quia omnia tria sunt feminina nocturna septentrio
nalia aquatica frigida et humida sapore salia. Cuius domini sunt in die: primus
venus. Secundus mars. Tertius luna. In nocte primus est mars. Secundus
venus. Tertius luna. Dicit Albumazar quod primum signum huius triplicitatis facit
humiditatem temperatam. Scdm abundantem. Tertium distruentem. Quia aliqd signoz ē
istorum fuerit in ascendente coniunctionis vel oppositionis solis et lune presumendum
de pluuia illo mēse. Ab ista enim triplicitate et a venere et a luna maxime incipiunt
pluuie. Dicit Abrahā auenere quod si in coniunctione vel oppositione que prece
dit introitū solis in arietē: siue fuerit coniunctio siue oppositio fuerit aliqd isto
rum signorum ascendens: tū hoc luminaria fuerit in angulis. i. in ascendente: vel
medio celi: vel in occidente: aut in angulo medie noctis erit nimia pluuia in il
lo anno. Sed si luminaria fuerint in casu ab angulis non descendet pluuia in il
lo mēse et in maiori parte illius anni. Et ego cryptus suz pluries quod quā ascendens
coniunctionis est signum aquaticū: et luna ante oppōnem intrat illud signū i eodē
die quā luna intrat gradū quod fuit in ascendente incipit pluuia et durat ad minus tā
tum quantum luna morat in illo signo. Et suo modo intelligas de vērosis signis
et frigidis. ¶ Hoc inueni per experientiam: sed postea hoc inueni in libro Abrahā
auenere. et multum gauisus fui: quia magis fui certus de veritate: sed Abrahā
dicit quod hoc maxime est verum si signum ascendens fuerit aliquis angulorum signu

re illius terre hoc intelligo de figura reuolutiōis illius anni i terra illa. Illa. n. di
 uersificat s'm diuersas regiōes. Et si nū fuerit aliq's agloz figura illius terre erit
 nubes sine pluuia. Eāe triplicitatum fere sūt eadē cā causis domoz: iō p'ra'sco.

Quattuor quoqz ex his signis sūt signa mo
 bilia z q̄ fixa z q̄ media siue cōtia. Et assignat cās z ponit exēpla lra est plana.
 Motandum est hic q' ptolemaeus dicit in. 22. propositione centiloquij. Mo
 ua uentimenta facere uel exercere luna in leone exīte tumendum est. Et dicit Ma
 ly in commento eiusdē ppōis q' oīa signa fixa in hoc sunt phibita: z marie leo:
 quia cum hoc q' est fixū est signū magne uictorie: z significat uictoriā oīuz rex q̄
 exercens z malum dominuz in eis. Et dicit q' p'facere intendit ptolemaeus scin
 dere z suere. Uer exercere intendit induere z uī: hoc possumus accipere regn
 lam q' oēs res quas volumus here fixas debemus incipere luna existente in si
 gno fixo: sicut edificare domos z cetera. Et res quas volumus cito mutare debe
 mus incipere luna existente in signo mobili sicut inter z cetera.

Discuntur autē signa se aspiciere. Huius auctor
 determinauit de signi
 tate planetarum que uocatur triplicitas. Et quia triplicitas accipitur a
 trino aspectu: ideo in hac parte incidentaliter determinat de aspectibus: z potest
 diuidi in duas partes: quoniam in prima parte determinat de aspectibus. In
 secunda parte de projectionibus radiozum. Secunda ibi: cum uero fuerit plane
 ta in aliquo signo. Prima pars potest diuidi in quattuor partes s'm quattuor
 aspectus. In prima determinat de aspectu sextili. In scda parte de aspectu quar
 to. In tertia de trino. In quarta de opposito. Scda ibi: z aspiciet quātū ante se.
 Tertia ibi: z aspiciet q̄ntū ante se. Quarta ibi: aspiciet q̄ septimū. Dicit primo si
 gna dñr se asp cere hoc mō. Omne signū aspiciet tertū post se z tertū ante se si
 cut arietes aspiciet signū geminoz qd est tertū ante se: z signū aquariū qd est ter
 tiū post se. Et hic aspectus dī sextilis eo q' tenet sextā p'tez circuli. s. 60. gradus q̄
 est quantitas duozū signoz: z uocat hic aspectus: aspectu amicitie medie z potest
 esse rō: quia quelibet duo signa isto mō distantia conueniunt in vna qualitate z
 cum hoc in sexu: uerbi gratia: aries z gemini conueniunt in caliditate z in mascu
 linitate: z similr aries z aquarius: thaurus z cancer conueniunt in frigiditate z fe
 minitate: z similr thaurus z pisces z sic intelligas de omnibus. Postea dicit q'
 quodlibet signum aspiciet quartū ante se z quartū post se: z iste aspectus dicitur
 tetragonus siue quartus: quia tenet quartam p'tē circuli. s. 90. gradus q̄ est quā
 titas triū signozū. Et uocat hic aspectus: aspectus inimicitie medie: qz q̄libet
 duo signa hoc modo distātia repugnat aliquando in vna qualitate: aliq̄ in am
 babus: discordant etiā in sexu: qz si vñū eoz est masculinū: alter erit femininum.
 Et hec est cā quare in morbis acutis: ut plurimum fit crisis cum luna uenerit ad
 quartū aspectū loci in quo fuit in principio morbi: maxime si fuerit repugnantia
 in ambabus qualitatibus: z communiter tūc fit crisis salubris: uerbi grā: si lu
 na fuerit in principi egritudinis in aliquo signoz triplicitatis ignee maxime in
 ariete cum uenerit ad quartū signū qd repugnat in ambabus q̄libetibus z in
 sexu cōmuniter fit crisis ad salutē sicut si fuerit in ariete quartus aspectus erit in
 cancro: si in leone quartus aspectus erit in scorpione si fuerit in sagittario quar
 tus aspectus erit in piscibus. In alijs autē signis nō ē repugnantia nisi i vna qua

te & in sexu. vbi gratia: thaurus & leo: thaurus est signū frigidū & sicca femininū
leo calidum & sicca masculinū. Et hanc repugnantiā inuenies in alijs suo mō. Et
ppier hoc crices in iitis signis aliqñ sunt ad salutem: & aliqñ ad mortem. Secun-
dum fortunarum vel infortunarum aspectum ad lunam. Deinde dicit q̄ quod-
libet signum aspiciat quintum ante se: & quintum post se: & hic aspectus dicitur tri-
nus eo q̄ tenet tertiam partem circuli. s. 12. gra. Et vocatur hic aspectus amicitie
pfecte: q̄ quibz tria signa hoc mō distantia faciunt vnā triplicitatē & conueniunt
in naturis sicut fuit dictū in. c. immediate pcedenti: postea dicit: aspiciat et̄ quod
libet signū septimū a se. i. signū oppositum: & iste est aspectus perfecte inimicie
rōne oppositionis. Est ois plāta q̄ fuerit in aliquo gradu al. cuius signi aspiciat
planeta extēnt in alio signo in cōsimili gradu eodē aspectu quo aspiciūt se illa
duo signa. Et auctor loquit̄ de gradibus zodiaci: sed s̄m doctrinā Ptolemei ac-
cipiunt aspectus equinoctiali: id p̄ littera sic glosari. Et hoc intelligendum de
gradibus equinoctialis. verbi gratia: si fuerit aliquis planeta in ariete: & alter
in geminis & subtrahat̄ fuerint ascensionēs circuli directi illius qui est in ariete
ab ascensionibus circuli directi illius qui fuerit in geminis si remanserint. 60.
gradus aspiciunt se aspectu sextili. Hoc modo intellige de alijs aspectibus.

Lum vero fuerit planeta. In hac parte auctor tāgit
projectiones radioꝝ & ex-
pedit se breuiter dicens. Si fuerit aliquis planeta in aliquo signo projicit radios
suos in cōsimili gradu signi: quod aspiciat ipsum aliquo aspectu. verbi gratia:
si aliquis planeta in primo gradu arietis & in secūdo minuto projicit radio: su-
os sextiles ad primum gradum geminoꝝ in secūdo minuto eiusdem. Auctor ni-
mis breuiloquus fuit in hoc capitulo. ideo oportet aliquantulum inozari circa
explanationem aspectum & projectionem radioꝝ. Intelligendum est primo
q̄ aspectus considerantur tribus modis. Uno modo s̄m gradus equales: & se-
cundum hunc modum auctor in littera locutus est de aspectibus & projectioni-
bus radioꝝ. Et vocant̄ gradus equales gradus zodiaci non p̄siderando ascen-
siones. Secundo modo cōsiderantur aspectus secundū gradus equinoctialis in
circulo directo: & hoc modo Ptolemeus iubet accipere aspectus in. 60. propo-
sitione centiloquij: vbi loquit̄ de causis dierū cretorū & hoc modo accipit̄ cō-
ter aspectus in interrogationibz & reuolutionibus annoꝝ mūdi: & in multis alijs.
Tertio mō considerant aspectus & p̄iectiones radioꝝ s̄m modum directionū:
& hoc modo accipiunt̄ in natiuitatibus. ¶ Intelligendum est iuxta capitulū de
aspectibus q̄ aspectus accipiunt̄ tribus modis: & tot modis etiam accipiuntur
p̄iectiones radioꝝ. Uno modo accipiuntur aspectus & p̄iectiones radioꝝ secun-
dum gradus circuli signoꝝ: ita q̄ cōputant̄ gradus zodiaci qui sunt inter vnū
planetā & aliū: & iste est modus quem ponit auctor in lra. Et hunc modus tenet
Abraham aueneyre. Et dicit q̄ quasi infinites est experius q̄ aspectus debent
accipi in zodiaco & non in equinoctiali: & hic modus est facilis valde. Et exēpli-
ficatū fuit sufficienter de hoc in sniando litteraz. Secūdo mō accipiunt̄ aspectus in
equinoctiali s̄m ascensionēs circuli directi s̄m quēadmodū iubet Ptolemeus ac-
cipere sicut dictum fuit sup lram. Cū igit̄ s̄m hunc modū volueris equare aspe-
ctus querere ascensionēs planete in circulo directo que incipiunt a capricorno:
& serua eas. Deinde eodem mō quere ascensionēs gradus alterius planete i eo-
dem circulo directo: & serua eas. Deinde subtrahat̄ ascensionēs illius qui pro-

pinquior fuerit capricorno s̄m ordinem signoz ab ascensionibus illius qui longus fuerit: & si remanserint. 60. gradus aspiciunt se aspectu sextili. Si remanserint. 90. gradus aspiciunt se aspectu quarto. Et si. 120. gradus remanserint aspiciunt se aspectu trino. Pro aspectu autem opposito nō oportet querere ascensiones. quia qñ duo planete opponuntur in zodiaco: opponuntur & in equinoctiali. Hic modus facilis est ideo non oportet hic multum stare. Tertius autē modus aspectuum & projectionis radioz est multum difficilis maxime nō exercitatis in calculationibus. Intelligentiū est primo circa hūc modū q̄ p̄ dicto radioz accipit s̄m ascensiones circuli directi qñ planeta cuius radios volumus projicere est in medio celi vel in angulo terre. Et qñ est in gradu orientis: vel in gradu occidentis accipitur s̄m ascensiones regionis siue orizontis obliqui s̄m tabulas factas ad illam regionem. Si autē nō fuerit planeta in aliquo quattuor hoz locorum. sed in locis intermedijs tunc accipiuntur mixtim. Cum igitur volueris projicere radios alicuius planete considera si planeta ille cuius radios vis projicere sit in medio celi. vel in angulo terre: & tūc quere ascensiones illius gradus in circulo directo super q̄s ad das. 60. gradus si volueris radiationē sextilē sinistrā. s̄ illā que procedit s̄m ordinē signoz a loco planete. Et gradus post additionē provenientes reduc ad gradus eq̄les in circulo directo s̄m doctrinaz canonum primi mobilis: & grad⁹ zodiaci qui puenit in illo sūt radij sextiles: & sic dixi d. 60. gradib⁹ pro radiatione sextili: ita intelligas de. 90. p radiatione q̄rta: & de. 120. p radiatione trina. Si autē volueris radiationem dextrā. s̄ illā que pcedit a loco planete versus occidentē subtrahē ab ascensionibus gradus planete. 60. grad. p radiatione sextili vel. 90. pro radiatione quarta: vel. 120. p radiatione trina. Et numerum q̄ remanet reduc ad gradus eq̄les sicut prius & gradus zodiaci q̄ extiterit in illo sunt radij. Exempluz in radiatione sinistra pono q̄ saturnus sit in angulo medij celi in fine sexti gradus virginis ascensiones illius gradus in circulo recto sūt. 147. gradus. 48. minuta. volo habere radiationē sextilē addā ergo. 90. gradus: & puenient. 307. gradus. 48. minuta que reducā ad gradus equales in circulo directo: & extunt. 10. gradus. 14. minuta. 4. secunda scorpionis. ibi sunt radij sextiles saturni sinistri in hoc casu. Exemplū in radiatione sextili dextra: subtrahā ab ascensionibus p̄dictis. 60 gradus: & remanēt 187. gradus: & 48. minuta. reducā ad gradus eq̄les in circulo directo. & extunt. 7. gradus. 9. minuta & 15. secunda cancri. ibi ergo in pposito sui radij sextiles dextri saturni. Si vero planeta cuius radios vis p̄icere sit in gradu orientis quere ascensiones gradus planete p tabulā ascensionū circuli obliqui deferentem tunc regionē. Et si volueris radiationem sinistram adde super ascensiones gradus planete. 60. gradus pro radiatione sextili. vel. 90. pro quarta radiatione: vel. 120. pro trina radiatione. Exemplū in radiatione sextili sinistra pono q̄ Jupiter sit in gradu orientis in fine. 10. gradus sagittarij ascensiones illius gradus in orizonte obliquo sunt. 275. gradus: & 27. minuta: & volo habere radiationē sextilē sinistrā addā sup ipsos. 60. gradus & puenient. 335. gradus & minuta. 27. quos reducā ad gradus equales in circulo obliquo & extunt. 12. gradus. 44. minuta. 12. secunda aquarij ibi ergo sūt radij sextiles Jovis. Exemplū in radiatione sextili dextra subtrahā ab ascensionibus gradus Jovis. 60 gradus & manent. 215. gradus. 27. minuta. reducā ad gradus equales & extunt. 25. gradus. 54. minuta 50. secunda libe. ibi sunt radij sextiles Jovis. Si vero pla-

meta fuerit in gradu occidentis operaberis cum gradū opposito. scilicet accipies ascen-
 siones nadir gradus planete in horizonte obliquo: et facies penitus eodem modo quo
 dicitur est. Sed postquam reduxeris ad gradus equales loci radiorum est loci oppositi il-
 lius loci quem inuenis. Et ut clarius pateat ponam in hoc exemplum. Pono quod Ju-
 piter sit in gradu occidentis in fine. 10. gra. sagittarij: quera ascensiones. 10. gra. ge-
 minorum et inuenio. 41. gradus. 9. minuta. addam. 60. gradus pro radiatione fertili: et
 pueniunt. 101. gra. 9. minuta. reducā ad gradus equales in horizonte obliquo: et
 exiit. 2. gradus. 10. minuta. 45. secunda leonis. sunt ergo radij in opposito istis.
 scilicet. 2. gradu 30. minuta. 45. secunda aquarij. Si autem planeta cuius radios vis pro-
 iicere non fuerit in aliquo locorum dictorum. tunc oportet accipere radiationem mixto modo
 secundum proportionem distantie gradus planete inter unum angulum et alium. Hodus autem
 est iste si planeta cuius radios vis proiicere fuerit inter medium celi et gradum
 ascendentem: accipe primo ascensiones gradus medij celi quas subtrahes ab ascen-
 sionibus gradus planete in circulo directo: et quod remanet est distantia a medio
 celi quam serua. Deinde super ascensiones gradus planete in circulo directo
 90. gradus adde pro radiatione fertili vel. 90. pro radiatione. 4. vel. 120. pro tri-
 na: et quod puenit reduc ad gradus equales in circulo directo: et quod proue-
 nerit serua. et vocetur radiatio circuli directi. Deinde quere ascensiones gradus
 planete in horizonte obliquo per tabulam regionis tue super quam addes. 60. gradus
 pro radiatione fertili vel. 90. pro. 4. vel. 120. pro trina: et quod puenit reduc ad
 gradus equales per tabulas tue regionis: et quod exiuerit serua: et vocetur radiatio
 regionis. Deinde vide differentiam inter radiationem circuli directi et radiatio-
 nem regionis: quam differentiam multiplica per distantiam gradus planete a medio
 celi et productum diuide per medietatem arcus diurni gradus planete. et pueniet
 pars proportionalis quam adde super radiationem circuli directi. si radiatio circu-
 li directi fuerit minor radiatione regionis et subtrahes ab ipsa si fuerit maior. et
 quod puenit erit locus radiorum. Medietatem autem arcus diurni gradus planete
 inuenies subtrahendo ascensiones gradus planete in circulo obliquo ab ascen-
 sionibus eius nadir et mediando illud. Posset etiam alio modo inueniri pars propor-
 tionalis distantie duarum rationum. scilicet quod acciperes sextam partem distantie
 stantie planete a medio celi. Sed hic modus est magis tedious quam primus: quia
 oportet secundum hunc modum diuidere distantiam gradus planete a meridie
 per partes horarum gradus planete ad hoc quod inueniantur horae distantie a meridie.
 Consulo primum modum. Exemplum in hoc pono quod gradus medij celi sit. 10. gra-
 dus leonis completus a saturno sit in sexto gradu virginis completo. Que-
 ram distantiam saturni a medio celi per ascensiones circuli directi. Et inuenio
 in distantia. 15. gradus. 2. minuta. seruabo itaque eam. Deinde subtraham ascen-
 siones gradus saturni in circulo obliquo ab ascensionibus gradus oppositi.
 Et remanent. 101. gradus. 20. minuta que est totus arcus diurnus saturni quem
 diuidam per medietatem. et uenit. 100. gradus. 40. minuta qui est medietas arcus di-
 urni saturni: seruabo itaque eam. Deinde queram ascensiones gradus saturni in
 circulo directo et inuenio. 2. 47. gradus. 48. minuta quibus addam. 60. gradus:
 qui volo radiationem fertilem sinistram. et puenient. 307. gradus. 48. minuta quos
 reducā ad gradus equales in circulo directo: et inuenio. 10. gradus. 14. minuta. 14. secunda
 scorpijs. et hec est radiatio circuli directi. Deinde queram ascensiones gradus
 saturni in circulo obliquo in regione cuius latitudo est. 48. gradus Et inuenio.

47. gradus. 11. minuta quibus addā. 60. gradus: et pueniūt. 107. gradus. 11. mi-
nuta. quos reducā ad gradus equales in circulo obliquo et inuenio. 19. gra-
dus. 52. minuta. 14. secunda libe. ¶ Et ideo q̄ radiatio circuli directi est maior
quam radiatio regionis subtrahā minozē de maiori iuenio in dīa. 20. gradus.
22. minuta quam reducā ad idē genus: et pueniunt. 122. 2. reducā et distantiaz
saturni a medio celi ad idem genus distantia fuit. 15. gradus. 22. minuta reducā
ad idem genus. s. 920. minuta multiplicabo dīam per distantia et pueniunt.
112684. secunda. Deinde reducā medietatē arcus diurni saturni ad idē ge-
nus. Medietas arcus diurni fuit. 100. gradus. 40. minuta. reducā ad idem ge-
nus. 6040. pueniunt: minuta per que diuidam numerū qui puenit ex multi-
plicatione. Et erunt tres gradus. 6. minuta. 32. s̄a quos subtrahā a radiatione
circuli directi: q̄ illa fuit maior et remanēt septē gradus. 7. minuta. 42. sc̄da sc̄oz
pionis. ibi sunt radij saturni sextiles sinistri in casu proposito. ¶ Si autē volue-
ris radiationem dextram vbi precepi addere. 60. gradus subtrahē. 60. et opera
beris sicut prius. Si vero gradus planete cuius radios vis projicere fuerit inter
gradum ascendentem et angulum terre vide longitudinē eius a gradu ascendente
quā scies hoc modo. Subtrahē ascensionē gradus ascendente in circulo obli-
quo ab ascensionib⁹ gradus planete in eodē circulo obliquo. Et hoc si volueris
radiationem sinistram et qd̄ remanserit erit distātia planete a gradu ascendente ser-
ua eē. Deinde quere medietatem arcus nocturni gradus planete quem scies hoc
mō: subtrahē ascensionē nadir gradus planete ab ascensionib⁹ gradus plane-
te: et remanēbit totus arcus nocturnus quē media et sua medietatē. Nō itaq; ser-
uatis quere ascensionē gradus planete in circulo obliquo p tabulaz factā ad la-
titudinē tue regionis quib⁹ adde. 60. p radiationē sextili et ē. et qd̄ puenit reduc ad
gradus equales in circulo obliquo et vocetur radiatio circuli obliqui. Deinde
quere ascensionē gradus planete in circulo directo: quibus adde. 60. gradus
pro radiatione sextili et cetera: et q̄ puenierit reduc ad gradus equales in cir-
culo directo. et quod puenierit serua et vocetur radiatio circuli directi. Deinde vi-
de differentiam iter radiationē regionis et circuli directi subtrahendo minozem
a maiori. quā differentiam multiplica p distātiā planete a gradu ascendente.
Et productum diuide per medietatem arcus nocturni gradus planete et erit p̄-
pportionalis quā adde cū radiatione regionis si fuerit minor radiationē circuli
directi: vel subtrahē a radiatione regionis si illa fuerit maior radiationē circuli di-
recti. Et qd̄ post additionē vel subtractionem puenit loc⁹ erit radiatio. Exem-
plum in hoc pono q̄ gradus ascendēs sit. 18. scorpiōis. et Jupiter sit i. 10. sagitta-
rij quā ascensionē grad⁹ ascendente in orizonte. 48. gradus. et iuenio. 245. gra-
dus. 55. minuta. Deinde quere ascensionē gradus Jouis in eodē orizonte
obliquo. et inuenio. 275 gradus. 27. minuta. subtrahā ascensionē gradus ascen-
dente ab ascensionibus gradus Jouis: et remanent. 29. gradus. 31. minuta que
est distātia Jouis ab ascendente. Deinde subtrahi ascensionē gradus oppo-
siti Jouis ab ascensionibus gradus iouis: et residuū mediani. et inueni. 117. gra-
9. minuta que est medietas arcus nocturni gradus iouis. Deinde addidi ascen-
sionibus iouis. 60. gradus et puenierunt. 335. gradus. 27. minuta quos reduxi
ad gradus equales in circulo obliquo: et inueni. 17. gradus. 45. minuta aqua
rij. Et hec est radiatio regionis: seruam itaq; eam. Deinde quere ascensionē
gradus iouis in circulo directo: et inueni. 338. gradus. 21. minuta quibus addi-

di. 60. gradus: et puenerunt. 398. gradus. 21. minuta. subtraxivnam reuolutionē:
 scilicet. 360. gradus et remanserunt. 38. gradus. 21. minuta quos reduxi ad gra-
 dus equales in circulo directo et inueni. 50. gradus. 57. minuta aquarum: et hec est
 radiatio circuli directi. Deinde subtraxi minorem radiationem de maiori et in-
 ueni in differentia. 6. gradus. 48. minuta quam differentiam multiplicavi per
 distantiam iouis ab ascendente: et diuisi per medietatem arcus nocturni et inue-
 ni in parte proportionali. i. gradum. 4. 2. minuta. 47. secunda. quam subtraxi a
 radiatione regionis: quia illa fuit maior. Et remanserunt post subtractionem. 11.
 gradus. 2. minuta. 13. secunda aquarum: et ibi est locus radiorum iouis. Si autem
 velles projicere radios versus dextrum. tunc deberes videre distantiam gradus
 planete ab angulo terre per ascensiones circuli directi quam inuenies subtrahē-
 do ascensiones gradus planete in circulo directo ab ascensionibus anguli terre
 in circulo directo. Et tunc partem proportionalem duarum radiationum debe-
 res addere radiationi circuli directi si illa esset minor radiationem regionis: vel
 subtrahere si esset maior. In nullo alio differt opus nisi quod ubi precepti addere
 ascensionibus. 60. gradus. 22. debes subtrahere. 60. 22. ¶ Si autem gradus plane-
 te cuius radios vis projicere: fuerit inter gradum occidentis et gradum. 10. do-
 mus operaberis cum gradu opposito planete recte per eandem viam: sicut iam
 dixi inter ascendens et angulum terre. quando enim gradus planete est inter gra-
 dum occidentis et medium celi eius oppositus gradus est inter ascendens et an-
 gulum terre. Et tantum distat gradus oppositus planete ab ascendente quantum
 gradus planete a gradu occidentis. ideo eadem est operatio: nec plus nec minus.
 Sed postquam compleueris operationem locus radiorum est locus oppositus illi-
 us loci quem inuenisti sicut tibi exemplificavi: quando planeta est in gradu oc-
 cidentis. Si autem contingat sicut sepe contingit quod gradus planete sit ante angu-
 lum: et locus ubi cadunt radij sui sit ultra angulum: verbi gratia: sicut locus pla-
 nete sit inter medium celi et ascendens. et radij cadunt ultra ascendens. s. inter ascē-
 dens et angulum terre. Iste casus quasi frequenter contingit in radiatione trina:
 et multoties in quarta: et aliquando in sextili. Modus est iste si locus planete
 cuius radios vis projicere sit inter medium celi et ascendens et radij sui debeant
 cadere ultra ascendens: vide distantiam planete a medio celi per modum prius
 dictum: et vide medietatem arcus diurni gradus planete per modum prius
 dictum: et serua utrumque. s. distantiam et medietatem arcus diurni. Deinde que-
 ras ascensiones gradus planete in circulo directo. Quere etiam ascensiones gra-
 dus ascendens in eodem circulo directo. Deinde subtrahere ascensiones gradus
 planete ab ascensionibus gradus ascendens. Et quod remanserit serua: et vo-
 cetur pars radiationis circuli directi. Deinde quere ascensiones gradus plane-
 te in circulo obliquo. et quere ascensiones gradus ascendens in circulo obliquo:
 et subtrahere ascensiones planete ab ascensionibus gradus ascendens: et quod
 remanserit serua et vocetur pars radiationis regionis. Deinde subtrahere partes
 radiationis minorem a maiori et remanet differentia quam multiplica per distan-
 tiam planete a medio celi et productum diuide per medietatem arcus diurni gra-
 dus planete et pueniet pars proportionalis quam adde parti radiationis circuli directi si
 fuerit minor parte radiationis regionis vel subtrahere si fuerit maior: et quod puenit
 erit pars radiationis equata: que pars si fuerit minor. 60. gradibus radij sextiles
 cadunt ultra angulum ascendens si fuerit maior cadunt ante angulum. Et si hec

po fuerit minor, 90. gradibus radij quarti cadit vltra angulos, si maior cadit
 ante angulum. Et si hec pars fuerit minor, 120. gradi, sicut est quasi frequēter ca
 dunt radij trini vltra angulum si fuerit maior, 120. cadunt ante angulū. Si igit
 cadant radij vltra angulum subtrahē ptem radiationes equatāz a 60. gra. pro
 radiatione sextili vel a. 90. pro radiatione quarta. vel a. 110. pro radiatione tri
 na: et quod remanserit adde super ascensiones gradus ascendētis i circulo obli
 quo et quod prouenerit reduc ad gradus equales in circulo obliquo et gradus
 signi qui exierit erit locus radiozum. Si scieris istam operationem scies dirige
 re planeta existentem in vna quadra ad locum existentem in illa quadra. Hūc
 modum non vidi expositum nec positum aliquo libro. Et planius pateat qđ
 dixi ponam in hoc exemplum. Ppono qđ gradus medij celi sit. 20. gra. cancri et
 saturnus sit in quarto gradu virginis: et gradus ascendens in orizonte obliquo
 in regione cuius latitudo est. 40. gradus sit. 7. gradus. 59. minuta libe. Quēsi
 ut ascensiones gradus medij celi in circulo directo et inueni. 190. gra. 53. minuta.
 Deinde quēsi ascensiones gradus saturni in circulo recto et inueni. 245. gra
 dus. 55. minuta. Subtraxi ascensiones medij celi ab ascensionibus gra. saturni
 et remanserunt. 55. gradus. 2. minuta: que est distantia saturni a medio celi. De
 inde subtraxi ascensiones gradus saturni in circulo obliquo ab ascensionibus
 gradus oppositi in eodem circulo obliquo et remanserunt. 203. gra. 3. minuta.
 et hic fuit arcus diurnus gradus saturni quem mediant inueni. 101. gradus.
 31. minuta. 30. scđa que est medietas arcus diurni gradus saturni. Subtraxi
 ascensiones gradus saturni in circulo directo que fuerunt. 245. gra. 55. minuta
 ab ascensionibus gradus ascendētis in eodem circulo directo que fuerunt. 277.
 gra. 19. minuta et remanserunt. 31. gra. 24. minuta. que fuit pars radiationis
 circuli directi. Deinde subtraxi ascensiones gradus saturni in circulo obliquo
 qđ fuerunt. 144. gra. 277. minuta. ab ascensionibus. gra. ascendētis in eodē
 circulo obliquo que fuerunt. 190. gra. 53. minuta: et remanserunt. 46. gra. 26. mi
 nuta que fuerunt pars radiationis regionis siue circuli obliqui. vidi quod pars
 radiationis circuli obliqui fuit maior parte radiationis circuli directi. Sub
 traxi ergo minorem de maiori et remanserunt. 15. gradus. 2. minuta que fuit dif
 ferentia duarum partium quam multiplicavi per distantiam saturni a medio
 celi et diuisi per medietatem arcus diurni. gra. saturni. et exierunt. 8. gra. 8. mi
 nuta. 59. sa et hec fuit pars proportionalis differentie quam addidi supra partes
 radiationis circuli directi et prouenerunt. 39. gra. 32. minuta. 59. scđa. Isti sunt
 gradus ascensionum qui fuerunt in figura a saturno vsq; ad gradum ascenden
 tem: et quia fuerunt pauciores qđ. 60. scđi qđ radij sextiles saturni in hac figura
 ceciderunt vltra gradum ascendētem. Subtraxi ergo hos gra. a. 60. pro radia
 tione sextili. et remanserunt. 20. gradus. 27. minuta. 1. sibi quos addidi super
 ascēntes gra. ascendētis in circulo obliquo qui fuerunt. 190. gra. 53. minuta: et
 prouenerunt. 211. gradus. 20. minuta quos reduxi ad gradus equales in circulo
 obliquo et inueni. 22. gra. 54. minuta. 52. secunda libe. ibi fuerunt radij sextiles
 saturni in proposito exemplo sibi hunc modum debet fieri in alijs angulis. Et
 hec de radiationibus sufficient.

Habent etiam quinq; planete in vno
 quoq; signo terminos. Istius auctor determinauit de tribus dignitatibus

essentialibus planetarum. In ista parte aucto: determinat de quarta dignitate essentiali quam habent planete in signis. Et diuiditur in duas partes: quoniam in prima parte ponit terminos planetarum. In secunda parte soluit quaedam controuersiam que est inter aliquos de triplicitatibus et terminis. Secunda pars incipit ibi. Quidam preponuntur. Prima pars diuidi potest in duas partes: ita quod primo incipit tractare de terminis planetarum simpliciter. Secundo ponit tabulam de ipsis terminis. Secunda incipit ibi: et per diuersitate eorundem. Dicit primo quod quicquid planete. scilicet Saturnus: Iupiter: Mars: Venus: et Mercurius: habent terminos dispositos per diuersos gradus. Et primus terminus est Jouis a principio arietis usque ad finem sexti gradus eiusdem. Et a principio septimi gradus eiusdem arietis usque ad finem 12. est terminus Venere. Et a principio 13. gradus usque ad finem 20. est terminus Mercurij. Et a principio 21. usque ad finem 25. est terminus Martis. Et a principio 26. usque ad finem Arietis est terminus Saturni. Postea dicit. et quicquid gradus sunt diuersi: ita quod non vadunt equaliter nec secundum ordinem planetarum graue esset eos tenere in memoria: ideo posuit eos eo in tabula secundum quod videtur in littera.

Quidam preponunt triplicitates terminis. Hic soluit
quendam controuersiam que est inter sapientes de triplicitatibus et terminis. Et dicit quidam preferunt triplicitates terminis. Et quidam preferunt terminos triplicitatibus. Soluit istam controuersiam et dicit quod omni triplicitatis sunt fortiores quantum ad nutritionem puerorum: quia in natiuitatibus significat nutritionem et ab eis accipitur significatio: utrum puer sit vitalis aut non. Unde autem terminorum sunt fortiores in directione: quia dum dirigitur gradus ascendens alicuius natiuitatis dirigit ad terminos fortunarum et infortunarum. et dominus termini illius vocatur diuisor vel dispositus quod dum durat directio in illo termino: et si fuerit ibi aliquis planeta vel radius eius erit particeps. De hoc diffusius dicit in sequentibus domino precedente. Et Notandum est hic de terminis quod discordia fuit inter sapientes antiquos de terminis. Et fuerunt tres opiniones famose de terminis. quarum vna fuit indorum. alia egyptiorum. tertia caldeorum. Ptolemeus i. 218. propositione prime parte quod tripartiti magis approbat terminos egyptiorum et dicit se inuenisse unum librum de terminis antiquum qui per vetustate erat pro maiori parte factus. Et ille concordabat cum terminis egyptiorum. et in illo libro summa graduum terminorum cuiuslibet planete erat tantus quantum numerus annorum suorum maiorum quos dant in natiuitatibus. Verbi gratia: anni maiores facti sunt. 57. anni. Jouis. 79. Martis. 66. Venere. 82. Mercurij. 76. et omnes isti collecti faciunt. 360. Si volueris hoc experiri computa gradus omnium terminorum alicuius planete: verbi gratia: Jouis. et inuenies numerum annorum suorum scilicet licet. 79. et sic de alijs. Haly in commento. 206. propositionis prime parte quod tripartiti dicit. Illi de egypto fuerunt sapientes magici qui fuerunt ab antiquo tempore. nam isti fuerunt stulti et exercij magni in scientijs et sapientijs omnibus de quibus homo se iuuare potest. Et scimus hoc per chronicas sapientum antiquorum secundum quod loquebantur de ipsis et per ea que de suis operibus remanserunt a multis milibus annorum usque ad hodiernam diem. Tamen ego dico illud quod ego vidi de vna experientia que inueni in loco qui dicitur est oculus solis: quia in modico tempore miracula magna vidi hec sunt verba Haly. de experientia autem tacet. In centiloquio in commento illius propositionis vultus huius seculi. dicit vnam experientiam de sigillo scorpionis facta in lapide secundum quod potest ibi videri: et quod voluerit videre ibidem videat

Facies autem signorum. Hic determinat de gnta dignitate et vltima essentia q̄ hnt planete in signis q̄ vocatur facies. Et pot̄ diuidi in tres partes: qm̄ in prima parte ponit diuisionem et ordinationem facierum. In h̄a parte docet inuenire facies per numeros. In tertia parte ponit de eis tabulas. Secunda pars incipit. Cum habueris gradus in aliquo signo. Tercia est in fine vbi ponit tabulam. Dicit q̄ quodlibet signum diuiditur in tres partes equales q̄ vocantur tres facies et quæbet facies est ex. 10. gradibus: Et incipiunt iste facies a principio arietis et p̄cedit h̄z ordinē signoz et planetaz. Ita q̄ prima facies est maris. s. primi. 10. gradus. h̄a facies arietis. s. 10. gradus sequētes sūt solis q̄ succedit marti in ordine sphaerarū. tertia est veneris que succedit soli. Et prima facies tauri est mercurij que succedit veneri. Secūda lune que succedit mercurio. Tercia saturni. Et h̄ma geminorū Jouis. et sic h̄m hunc ordinem vsq; ad finē signorū. Postea docet inuenire p̄ numeros cuius planete sit aliqua facies. Et dicit cu; habueris gradū alicuius signi et volueris scire cuius planete facies sit in illo gradu cōputa numerū signorum a principio arietis vsq; ad principiū signi propositi: et multiplica illum numerū per tres: et cum numero producto adde facies completas signi propositi: verbi gr̄a: si transuerint. 10. gradus cōpleti adde vnitatem. Si. 20. completi adde duo. Deinde a toto numero subtrahē. 7. quot̄ es poteris: et quod remanserit computa a Marte secundum ordinem planetarum. et vbi numerus finitus fuerit sequens planeta est dñs faciei quesite: verbi gratia: pono quod habeam. 15. gradus leonis volo scire cuius facies sit. 15. gradus leonis scio q̄ a principio arietis sunt. 4. signa completa. multiplicabo ergo. 4. per. 3. et erunt. 12. Et scio q̄ de leone transiuit vna facies completa. ideo addam vnum et erunt. 13. facies complete a principio arietis. subtraham inde septem et remanent. 6. da bo primam vnitatem marti. secundam soli. tertiam veneri. quartam mercurio. quintam lune. sextam saturno. Er̄it ergo facies sequens que non fuit completa. Jouis. Postea ponit tabulam cuius opus facile est. Queres enim nomen illius signi cuius dominum faciei queris et inuenies in directio quis sit dominus primæ faciei et quis secunde et quis tertie.

Quia auxiliante deo. Postq̄ auctor determinauit de dignitatibus planetaz in signis. In ista parte determinat de fortitudinibus quas hnt in istis dignitatibus. Et pot̄ diuidi in duas partes: qm̄ in prima parte ostēdit quot fortitudines hēat planeta in qualibet dignitate. In h̄a parte comparat istas dignitates ad res sensibiles. secūda est ibi. vnde qd̄a de hac re. Prima pars pot̄ diuidi in duas. qm̄ primo continuat se ad dicenda. s̄o prosequitur ibi: nam dñs domus. Dicit quia adiuuante deo cōpleuit de dignitatibus planetaz in signis: modo vult ostendere quot fortitudines hēat quelibet in ipsis dignitatibus. Postea dicit q̄ dñs domus h̄z quinq; fortitudines. dñs exaltationis h̄z quattuor. dñs triplicitatis hēi tres. dñs terminum duas dñs faciei vnam. Postea replicat illam controuersia de terminis. Et ponit cōparationē in dignitatibus planetarū dicens q̄ quidam de dignitatibus planetarū fecerunt talē cōparationē q̄ planeta existens in sua domo est filius vtro existenti in domo atq; dñatōe sua. Et planeta in exaltatione sua est filius viro in regno atq; gloria sua et patet in littera. Ceterum ista littera pot̄ notari si aliquis planeta patiat magnū infortunij in domo vel ex

altatione sua hoc est multum detestabile: sicut multū eēt detestabile si rex vinceret
tur in proprio regno suo z in fortiori loco regni sui. Ideo qñ luminaria celsi pstant
in proprijs domibus vel exaltationibus suis hoc est malum signum.

Sequuntur has figure signozū. Prius auctor dicit: rminauit de dignitatibus planetarū in signis z de fortitudinibus
quas habent in istis dignitatibus. In ista parte determinat de figuris siue for-
mis ipsorū signozū hoc est ostēdit nobis que signa hñt formas humanas. z que
hñt formas aliorum animalū z manet indiuisa. Dicit quod quedaz signa dicū-
tur rationalia. s. illa quozum imagines sunt figurate ad unages hominum.
Et illa sunt gemini virgo aquarius libra z medietas prima sagittarij. z ista di-
cuntur habentia pulchras voces. Et virtus eozum est maior cum fuerint in ori-
ente. Et quedam ex signis dicuntur habentia balas scilicet gemini virgo z pi-
scis. Quedam ex eis dicuntur quadrupedia. s. sagittarius leo aries taurus z ca-
pircornus. Et eozum quedam sunt domestica. s. illa que sunt figurata secundū fi-
guras animalium domesticozum. Et hec sunt aries taurus z capircornus. Et
eozum virtus magis apparet cum fuerint in meridie. Virtus autem vgrinis
capircorni z aquarij magis apparet cum fuerint in septentrione. Et quedam
ex signis videntur vitiosa z turpia z tortuosa scilicet aries taurus cancer scorpi-
us z piscis. z virtus eozum magis apparet in occidente. Quedam vtro sunt ste-
rilia scilicet gemini leo virgo. Et quedam dicuntur habentia paucos filios scilicet
aries taurus libra sagittarius capircornus z aquarius. Et quedam ex his si-
gnis sunt multum luxuriosa. s. aries z taurus leo z capircornus. Et quedam di-
cuntur multum filiozum scilicet cancer scorpius z piscis. Et quedam ex signis
dicuntur habentia dimidiam vocem: illa scilicet que habent vocem anima-
lium balantium rugientium z mugientium. vt aries taurus leo capircornus z
ultima pars sagittarij. Quedam ex signis dicuntur carentia omnino voce sci-
licet illa que figurantur secundum imagines animalium carentium voce: vt
cancer scorpio z piscis. Haly abenragel breuiter expedit se de formis signozum
dicens. Signozum alia sunt in forma hominum. Alia in forma bestiarum. Alia
in forma bestinglorum. Alia in forma reptibilium. Que sunt in forma huma-
na sunt gemini libra aquarius virgo. In forma bestiarum aries taurus capir-
cornus z sagittarius. In forma bestinglorum. i. animalium rapatum leo. In
forma reptilium cancer scorpio z piscis.

Quod vnus quodqz signozum habet
proprium significationem. Prius auctor determinauit de figuris si-
gnozum. In ista parte ostēdit nobis quid habent signa ex membris homi-
num: z ex regionibus z ex planetis. Et potest diuidi in duas partes: quoniam
in prima parte facit quod dictum est. In secunda determinat de doloribus pla-
netarum in signis. Secunda incipit ibi. Et si quidem planete significauerint do-
lorem. Prima potest diuidi in. 12. partes secundum q. 12. sunt signa. Clarū
est quod dicit in littera excepto q. nomina regionū nō sunt nobis nota. Et nota
dum est hic q. Ptolemeus diuidit totam terram habitabilem in quattuor par-
tes. Et secundum diuisionem Ptolomci imaginari potest vna linea transiens

ab oriente occidente per medium habitationis ita quod ista linea diuidat partem meridionalem a septentrionali. Et dicit IlDaly z ista linea distat ab equinoctiali per. 36. gradus. z secundū hanc diuisionem distat ab ultima habitatione in septentrione per. 30. gradus vel circa: ita quod tota latitudo continet. 66 gradus. Et tanta est distantia equinoctialis vsq; ad circulum arcicum: immo est. 66 gradus. 26. minuta: z. 30. secunda. Ideo dicit IlDaly vel circa. Et dicit quod in fine istius linee versus occidentem est passagium herculis. Et hoc est vnde transitur in hispaniaz z est mare ibi strictum quod existens in vno litore potest videre existentem in alio. Et sunt ibi tres insule quarū vnā vident transeuntes in hispaniā p terrā occidentis. Et stat in ea idolū tenens in manu clauis ad demonstrandum qd̄ vitra locum illū non sit habitatio. Et in qualibet duarum altarū insularū stat idolū h̄m eundē modū. Et in parte orientali in fine linee p̄dicte stant idola eodem modo tenentia clauis z demonstrantia quod non sit vitra illum locum habitatio versus orientem. Dicit IlDaly qd̄ Hercules posuit ista idola in signum qd̄ ipse acquisierat totum mundum. Longitudo linee p̄dicte secundū qd̄ dicit IlDaly est. 180. gradū. His visis secundū smiaz Ptolemei imaginē ista linea diuidi p̄ medium ita quod remaneant. 90. gradus versus orientē: z alij. 90. versus occidentē. Et imaginetur transire vna linea per polos mundi per mediū diuisionis linee supra dicte. ita videlicet qd̄ transeat per medium terre habitabilis secundū latitudinem. Prima autē linea dicebatur transire per medium terre habitabilis secundū longitudinē. Datet itaq; qd̄ due linee supra dicte que diuidunt totam terrā habitabilem in quatuor partes coniungunt in loco intersectionis linearum qui est punctus in medio terre habitabilis. Hac diuisione intellecta facile est videre sententia. Ptolemei in partitione signorū z terrarum. Dicit itaq; Ptolemeus qd̄ hec tria signa aries leo z sagittarius que faciunt primā triplicitatem p̄tinet ad quartā partē terre habitabilis que est inter septentrionē z occidentē z illā quartā gubernat Iupiter eo qd̄ est septentrionalis: z mars h̄z participationē cū eo: qz p̄tinet ad partem occidentalem. Et tria signa triplicitatis secunde. s. taurus v̄rgo capricornus pertinent ad partē que est inter meridiē z orientē z gubernat ipsam venus: qz est meridionalis z h̄z participationē cū ea saturnus: qm̄ ad partē orientālē p̄tinet. Et tria signa triplicitatis tertie. s. gemini libra z aquarius p̄tinent ad partes que est inter orientē z septentrionem: z gubernat ipsam saturnus eo qd̄ p̄tinet ad orientē z h̄z participationē cū eo Iupiter eo qd̄ p̄tinet ad septentrionem. Et tria signa triplicitatis quarte. s. cancer scorpio z piscis pertinent ad partem que est inter meridiem z occidentē. z gubernat ipsam mars: qz p̄tinet ad occidentē. z habet participationē cū eo venus. Ex p̄dictis poterit quilibet coniecture ad quod signum pertineat quilibet terra. Sciet enim per longitudinem z latitudinem regionis de qua quarta sit. Verbi gratia: omnis terra cuius latitudo est maior. 36. gradibus. z longitudo eius ab occidente minus. 90. gradibus fuerit est de quarta septentrionali occidentali z sic de alijs suo modo. Cognita igitur quarta i qua est terra tua scis quod vnum signum ex tribus signis triplicitatis illius quarte respicit illam terram z poteris scire quod ex illis tribus respiciat eam per mores z consuetudines hominum habitantiū in ea. Verbi gr̄a: scis qd̄ terra spanozus est in parte septentrionali occidentali scio quod aries leo z sagittarius dominatur sup ipsam. Et si velim scire supra qz p̄tē eius dñatur quodlibet istorū signorū respicio ad mores z conditiones hominū cū quibz signis magnis concordat. Costat

autē q̄ romani sunt famosiores z nobiliores istius quarte: z ideo cōuenit vt at-
tribuat̄ eis signū nobilius inter hec tria. z hoc est les domus solis. Constat etiā
q̄ almani sunt homines iracundi z furiosi de natura martis: z ideo conuenit vt
attribuat̄ eis aries domus martis. Constat etiā q̄ hispani sunt boni milites
exercitij magni in armis: ideo conuenit vt attribuat̄ eis sagittarius qd̄ est signū
militariū z bellorum. Et hęc partitionē ponit Ptolemeus in littera in scda par-
te quadripartiti. **D**icit enim sic z prouincie cū ariete cōcordantes sunt terra bri-
tannie z terra de salacia. Credo q̄ deberet dici de scalauia z germania. Et q̄ con-
cordant cū leone sunt: ualia: gallia: apulia: z cecilia. Et Haly dicit ibi: q̄ hi sunt
termini rome. Et q̄ cōcordant cū sagittario sunt terre de turcia calciata z hispa-
nia. De partitione alioꝝ signoz̄ cum alijs terris pap̄ curo. Quia nec noia eap̄ nec
p̄ditiones hoiꝝ sunt mihi nota nec faceret mihi aliquā vilitatē hoc scire. **S**i
q̄s at cognoscat eas z voluerit in eis morari applicet sibi modū dēi in tribus si-
gnis p̄dictis. Dicit abrahā auenezre q̄ primū clyma est capricorni z aq̄rj: z gu-
bernator eius est saturnus. Scdm̄ clyma est sagittarij z piscis z gubernator ei⁹
est Iupiter. Tertij clyma est scorpij z arietis z gubernator eius ē Mars. Quar-
tum est leonis z gubernator eius est sol. Quintum clyma est thauri z libie z eius
gubernator est venus. Sextum est geminoꝝ z v̄ginis z eius gubernator mercu-
rius. Septimū est cancri z gubernat illud luna. **A**brahā auenezre ponit condi-
tiones nascentiū sub quolibz̄ signo z ē s̄ua ista. Qui natus fuerit sub prima
facie arietis erit rufus z sim⁹: v̄ter ei⁹ erit pu⁹ z strictus carne extenuat⁹: h̄bitq̄
sup̄a pedē sinistruū signū z in cubito manus sinistre: z amici eius erunt plures z
ipse odiet malū. Qui v̄o natus fuerit sub s̄a facie ierit ei nigredo pulchritudini fa-
ciet coniuncta: corpus eius tēperatū p̄ceps in irā aio occultans voluntatē mala:
estq̄ altū cordis: inimici eius plures erūt. Qui natus fuerit sub tertia facie eius erit
rufus color ei⁹ z croceus ē erit solitarius. Qui natus fuerit sub s̄ima facie thau-
ri erit breuis stature: sui oculi magni: labia spissa: z h̄b̄t signū in collo: z ē cord:
festin⁹: amici ei⁹ plures: z manerib⁹ dilitiaz delectabit ipse. Natus autē sub facie
eius s̄a: h̄bit facie rotūda: ventrē latū: oculos pulchros: z cō aia volūtaria resq̄
cito p̄pendet: z circa spatulas pilosus existet. z h̄bit signū in labris. Et q̄ natus
fuerit sub tertia facie pulchri coloris existet pulchreꝝ faciei: z habebit signum in
oculo sinistro: virq̄ laboriosus erit. nec in mulierib⁹ fortunatus existet. Qui autē
natus fuerit sub sine hui⁹ signi erit carens testiculis nāliter z sine vel hermafro-
ditus. Qui natus fuerit sub prima facie geminoꝝ erit pulchri corporis z decentis
z oculoꝝ z piloz̄: h̄bit signū in capite vel in oculis. Cuius eius acutus minime
iracundus eritq̄ laborator: z cū mulieribus minime fortunatus existet. Et q̄ natus
fuerit sub secūda facie erit breuis stature z niger z super eius cubitū signū nigre-
dinis: eiusq̄ v̄ba pulchra z dulcia. Natus sub tertia facie nimis habebit oculos
p̄rnos: eritq̄ vir suspicatos z leuis: z loquet̄ v̄ba irrationabilia: eritq̄ mendax.
Qui natus fuerit sub prima facie cancri erit corpore z pilis decens: sup̄cilia eius
erunt stricta: naresq̄ longe z spatule late: z habebit signū in cubito dextro: aut
eius brachio: z anima eius bona amici eius plures: eritq̄ sciens z ingeniosus.
Qui natus fuerit sub secūda facie: erit color eius rubens breuisq̄ stature: carens
barba: z habebit signum in oculis. Qui sub tertia facie natus fuerit erit crassus
breuisq̄ stature: et hab. b̄i: multitudinē piloz̄um in supercilijs. Qui natus fuerit
sub prima facie leonis erit pulcher corpore: et facie: et color vultus eius erit rube-

nis albo commixtus : oculi eius commixti pectus rectum : z crura sua patentur
 morbum in parte superiori. z erit cognitus in'er gentes : z simplex immixtusq;
 consortio regum. Qui natus fuerit sub secunda facie erit pulchre: pectus eius erit
 latum: testiculi z crura grantia: eritq; honozatus inter familiam eius ac alti cor-
 dis. Natus autem sub tertia facie erit aliquantulum brevis stature eritq; color
 eius albus rosco permixtus: eius vox vehemens amans mulieres: z habebit ple-
 nitudinem amicorum z morbos plures sustinebit. Qui natus fuerit sub prima
 facie virginis erit decentis stature: erit corpus eius erectum z pulchrum : z erit
 sciens z acutus: eius capilli scripti: z erit diligens iustitiam: eius vox vehemens:
 sterilis existet: anima eius bona: facies pulchra: eritq; scriba z bene doctus. Qui
 autem natus fuerit sub secunda facie erit pulchre apparentie: oculi eius parvi: na-
 sus eius pulcher: eritq; disciplinabilis z simplex preuoluntarius corde diliger
 laudari. Natus sub tertia facie erit pulcher aspectu perceptibilis discipline: veri
 sensus ac simplex z sapiens. Qui natus fuerit sub prima facie Libre: erit pul-
 chre facie: z in eius capite vulnera ierunt: erit laborator z simplex ac disciplinabi-
 lis. Natus sub secunda facie erit pulchri vultus z inerit ei impedimentu in ocu-
 lis: estq; corde preuoluntarius. Natus sub tertia facie erit pulcher z erit cognitus
 z honozatus inter gentes ipsius. Et qui fuerit natus sub sine signi huius erit nul-
 lius sermo aut virtusq;. Qui fuerit natus sub prima facie scorpionis paruz pul-
 cher existet: z habebit signum in capite: z pectus eius erit latum Et habebit si-
 gnū in pede sinistro vel in manu dextera estq; hō castigationis bonaq; discretioe
 plenus ac in loquela festinus. Natus sub secunda facie caput eius erit magnū:
 existetq; modice pulchre figure: z habebit signum in genu z dorso: z erit homo
 discipline verba sua multiplicans. Qui natus fuerit sub tertia facie erit brevis
 stature oculis eius cōtorū appetens comedere amās mulieres. Qui autē natus
 fuerit sub sine huius signi aut erit nullius aut vtriusq; sexus. Qui natus fuerit
 sub prima facie sagittarij erit pulcher speciei: decorus aspectu recte stature: dili-
 gens bonum: regibus ac magnatibus se cōmiscēs. Natus sub secunda facie cor-
 pus habebit pdecena facies. in eius crocea supercilia cōpressa z hēbit signū in pe-
 ctore. Natus sub tertia facie erit longus: pulcher facie: oculi eius vt murilegi: pe-
 ctus latum: z habebit signū in sinistro crure. Qui sub prima facie capricorni na-
 tus fuerit corpus suum condecens: pectus latū. z hēbit signū nigrum in cubito
 erit astutus disciplinabilis simplex z puoluntarius. Natus sub secunda erit pul-
 cher: hēbit nares longas: oculi eius pulchri: volūtas eius mala z iracundus: est
 hō scientie. Natus sub tertia facie erit pulcher corpore: eius tñ facies cirrina: z in
 eius brachio sinistro erit nota vel in ipsius genu: festinus in iraz. despiciens ma-
 lum vel pugnans pro malo: diligens mulieres: hō discipline diligensq; sodales.
 Qui autē natus fuerit in sine huius signi erit filius adulterinus z oino huic idest
 signo minime in mulierz naturatibus valere. Qui autē natus fuerit sub prima
 facie aquarij erit corpore z facie formosus: z habebit in pectore aut pede sinistro
 signum: eritq; hō disciplinabilis z sodales diligens. Natus sub secunda facie
 erit longus: facies eius erit rubea: z signum habebit in dorso z sub eius cubito
 eritque omnibus diebus suis in dolore. Natus sub tertia facie corpore pulcher
 statura breuis: facie rosens: z habebit signū sub cubitis: z erit mulieruz amator.
 Et qui sub sine huius signi natus fuerit diuersificatus erit in eius figura atq; in
 omnibus suis operibus. Qui autem sub prima facie piscis origine traxerit: cor

pus eius erit albus: et facies similiter: pectus eius latum: barba pulchra: frons
 preclara: oculi eius magis nigri q̄ albi. Et forte aliquod membrum sibi defi-
 ciet. Diliget dormire: eritq; gulosus et ebriosus. et habebit signum sub cubito vel
 in pede. Illatus vero sub secunda facie erit brevis stature: decorus aspectus:
 barba nigra: pilosus: et erit ambulans in duritia cum filijs hominum. Ma-
 tus sub tertia facie piscium: erit aspectus preclarus: oculi eius pulchri: eritq;
 morbosus.

Quod si quidez planete. Prius auctor ostendit quali-
 ter signa respiciunt membra
 humani corporis. In ista parte ostendit nobis qualiter planete respiciunt
 membra corporis humani in ipsis signis. Et potest hic pars dividi in .12. par-
 tes secundum .12. signa ubi partes incipiunt patet. Prima pars dividi potest
 in duas: quoniam primo proponit. Secundo prosequitur ibi: in ariete. Dicit
 primo qd si aliquis planeta significaverit aliquam infirmitatem sive debilita-
 tem in corpore humano habebit in quolibet signo membrum proprium in quo
 erit illa infirmitas. Et quia ita est convenit tractare de doloribus planetarum
 in signis. Et incipit ab ariete procedendo secundum successionem signorum et
 planetarum. Quod dicit auctor planum est in littera. Ad evidentiam vnius p-
 tis pono unum exemplum. Pono qd in aliqua nativitate saturnus significaverit
 nato debilitatem alicuius membri et sit saturnus in ariete. Dico qd illa debilitas
 vel infirmitas erit in pectore. Et si saturnus sit in tauro erit illa infirmitas i ve-
 tre et sic intelligas de ceteris signis. Pono et qd mars in nativitate intelligas de
 revolutione annorum nativitatis significaverit vulnerationem et sit mars in ariete
 erit vultus in capite. Si in tauro erit vulnus in collo. et sic de ceteris signis et pla-
 netis intelligas. Ptolemeus vult qd membra in quibus cadunt morbi et impedime-
 ta accipiunt a figura celi in hora nativitatis vel revolutionis. Dicit enim in .74.
 propositione centesimoquingentesimo fuerit mars in ascendente alicuius nativitatis erit ci-
 catrix in facie vel capite nati. Dicit enim Haly qd caput est ascendens et hinc hoc
 collum est secunde domus. brachia tertie domus et sic secundum ordinem domorum secundum
 quod dictum fuit de signis. De hac materia diffusius loquitur domino concedente
 in capitulo sexte domus.

Sunt quoque in vno quoque signo.

In ista parte auctor determinat de quibusdam specialibus proprietati-
 bus planetarum que sunt in diversis gradibus circuli signorum et sunt sex. sunt
 enim ibi quidam gradus masculini et quidam feminini. Et sunt ibi quidam gra-
 dus lucidi et quidam tenebrosi. Etiam sunt ibi quidam gradus qui dicuntur pi-
 teti. Et sunt ibi quidam gradus qui dicuntur azemena. Et sunt ibi quidam gradus
 qui dicuntur augmentantes fortunam. Et sunt ibi quidam gradus qui dicuntur
 consortes. Et secundum hoc ista pars potest dividi in sex partes: quoniam in prima
 parte enumerat gradus masculinos et femininos. In secunda parte enumerat
 gradus lucidos et tenebrosos et fumosos. In tertia parte enumerat gradus qui
 dicuntur pitei. In quarta parte enumerat gradus qui dicuntur azemena. In
 quinta parte enumerat gradus qui dicuntur augmentantes fortunam et gradus

sublimitatis. In sexta parte enumerat gradus qui dicuntur consortes. **¶** Prima pars incipit in principio. Secunda incipit ibi: et in vno quoque horum signorum. Tertia incipit ibi: et in signis sunt gradus. Quarta ibi: et sunt in signis quidam gradus. Quinta ibi: et in circulo. Sexta ibi: et omnes duos gradus. **¶** Prima pars potest diuidi in duas partes: quoniam in prima parte incipit enumerare gradus masculinos et femininos litteraliter. In secunda parte ponit tabulam de eis. Quod dicit patet in littera. **¶** Postea dicit quod sunt quidam gradus in circulo qui dicuntur lucidi et quidam tenebrosi: et quidam fumosi et quidam qui vocantur vacui. Et incipit primo eos enumerare. Et deinde ponit de eis tabulam et patet post ea dicit quod sunt in circulo quidam gradus qui dicuntur putei. et enumerat illos omnes in littera. et quidam libri habent tabulam de eis faciam. Deinde dicit quod in signis sunt quidam gradus qui dicuntur azemena. Et dicit quod azemena est quedam debilitatio corporis ut est cecitas vel surditas vel aliquid talium vel amissio membri. **¶** Juxta quod notandum quod dicit **¶** Haly **¶** Zilberagel in primo capitulo domus ferte libri sui de natiuitatibus. Quando pars azemena fuerit in partitione ascendentis et luna iuncta cum ea vel dominus ascendens significat quod azemena erit in illo membro nati quod cadit in partitione illius signi. **¶** Notandum est etiam quod si sol in natiuitate alicuius fuerit in gradu azemena erit debilitatio in oculo de iero si luna erit in sinistro. **¶** Postea dicit quod sunt quidam gradus in circulo qui dicuntur augmentantes fortunam et enumerat eos in littera. Juxta quam partem notandum est quod **¶** Haly dicit in commento. 229. propositionis significat quod gradus exaltationis solis et planetarum fortunarum sicut. 19. arietis. 3. thauri. 15. cancri. 27. piscium. Similiter sunt illi in quibus adiunguntur termini fortunarum. Et sicut. 13. sagittarij: et piscium. et sunt etiam gradus terminorum fortunarum. Et gradus in quibus sunt stelle fixe de natura fortunarum. Et contrario in quibus sunt stelle de natura infortunarum. Et postea dicit quod omnes duos gradus qui sunt eiusdem longitudinis a capitibus signorum mobilium sunt eiusdem fortunae diuisis. Et dicuntur consortes sicut. 20. gradus capricorni. et. 10. gradus sagittarij. **¶** Isti enim duo gradus equaliter distant a capite capricorni. et. 20. librae. et. 10. virginis equaliter distant a capite librae. Et. 20. cancri. et. 10. geminorum equaliter distant a principio cancri. et. 20. gradus arietis. et. 10. piscium equaliter distant a principio arietis. **¶** Ptolemaeus dicit. 229. propositione prime partis. Astrologi ceteri multum locuti fuerunt de gradibus et diuiserunt eos in gradus lucentes lubricos et fumosos. Et sunt ex eis azemena: et sunt ex eis putei. Et locuti fuerunt de alijs multis sicut inuenies per multos libros astronomie. Et si hoc inuenierint experientia bonum est quod operis per hoc. Et forsitan si eis accidit quod aliquis planeta vel stella fuit in gradu vel eius radius et fecit fortunam acciderunt quod gradus hoc fecerit. Et si quidem ita est conuenit ut te mutes de vno gradu in alium. Et hanc finem imponamus noster rationi. Videtur per istam litteram quod Ptolemaeus non multum approbat gradus augmentantes fortunam etc. Dicit enim si ita est conuenit ut te mutes de vno gradu in alium. gradus enim dicitur lucidi vel tenebrosi propter stellas fixas ibi exites. Et vult **¶** Haly **¶** sicut quod preallegatum fuit quod gradus dicuntur augmentantes fortunam in quibus sunt stelle de natura fortunarum. **¶** Constat autem quod stelle fixe mutant loca sua respectu zodiaci nonne sphaere. Ex illa littera Ptolemaei potest trahi quod iudicia debent fieri sicut nonam sphaeram et non sicut

octauam. Et quo enim vult q̄ istos gradus oportet mutare: consequens est q̄ gradus sc̄dm quos debent fieri iudicia nō mutantur. Albu mazar in introducto-
rio suo ponit istos gradus. s. masculinos & femininos lucidos & tenebrosos &c.
Et dicit ibi si planeta in natiuitate v̄l interrogatōe masculini fuerit in gradu ma-
sculino vel in natiuitate feminine vel interrogatōe in gradu feminino erit cy-
tus significatio fortior. De gradibus lucidis tenebrosis & fumosis dicit si ce-
ciderit planeta in gradu lucido: erit eius significatio fortior in significatōe ho-
norum & significat pulchritudinem. Et si ceciderit in gradu tenebrosos signifi-
cat duritiam & tarditatem & horribilem rem & tenebrosam & malaz. Et cum ceci-
derit in gradu fusco: vel ymbroso vel fumoso: vel in gradu vacuo significat
modicum horribile. Et si ceciderit planeta in gradu patet abibit eius pulchri-
tudo & aspectus & debilitatur in significatōe sua. Fortune namq; cum ceci-
derint in eos debilitant in significatōe eaz. Mali vero cum ceciderint in eos de-
bilitatur significatio eorum. Et fortassis significabit fortunaz accidentalē ppter
debilitatem eorum super malum. De gradibus augmentantibus fortunā dicit
antiqui putauerunt q̄ in circulo erunt gradus augentes fortunam. Et dixerunt
q̄ planete cum non fuerint in locis significātibz fortunā nati & fuerit luna vel
pars fortune in his gradibus aut fuerint ipsi gradus ascendētis augent for-
tunam nati. Et si planete significauerint sibi casum. Isti gradus movent cum
in sublimationem per aliquam quantitatem quodā motu. De gradibus subli-
mitatis dicit. Quidam dixerunt: q̄ cum ascendens fuerit aliquis inorū graduum:
aut fuerit sol in natiuitate diurna: aut luna in nocturna in quibusdam eorum
& fuerit in loco optimo in figura. Et cum hoc significauerint planete radices
natiuitatis fortunam perducet natum ad sublimitatem & sedem nobilitatis & do-
minabitur terris & ciuitatibus: & possidebit diuitias multas.

Quia auxiliante deo. Idem auctor determi-
navit d̄ esse circuli signo-
rum essentiali. Illic determinat de esse accidentalī ipsius. Et diuiditur in
duas partes: quā p̄mo continuat dicta descendis. Secundo prosequitur ibi: naz
circulus signorum. Et illa diuiditur in duas partes: quoniam p̄mo determi-
nat de diuisione accidentalī circuli signorum. Secundo determinat de propie-
tatibus & significatōibus consequentibus ipsam diuisionem: & incipit ibi:
quarta autem pars que est ab ascendente. Et illa diuiditur in duas partes: quo-
niam p̄mo ponit proprietates & significatōes quartarum. Secundo ponit
significatōes singularum domorum: & illa incipit ibi: & vna queq; domorum.
Primo dicit post q̄ compluit esse essentialē circuli signorū. nūc vult tractare de
esse accidentalī ipsius. Postea dicit q̄ circulus figuratur qualibet hora tali figu-
ra que diuiditur in quatuor partes quas diuidit circulus horizonte & circulus me-
ridianus. Et quelibet istarū quartaz diuiditur in tres ptes equales s̄m diuisio-
nē signi ascendētis in circulo directo. Et hoc mō diuisiō totus circulus i. 12. p-
tes que vocantur turres vel domus: cuius expositio est in canonibus tabula-
tum. Intelligendi sunt duo circuli magni transeuntes per polos mundi: quorū
vnu est circulus meridianus. & alter circulus transiens per punctum zodiaci q̄
est in contactu orizontis orientalis: & per punctum oppositum scilicet qui est in
contactu orizontis occidentalis intersecans circulum meridianum super polos
mundi. Isti duo circuli diuidunt totum celū in quatuor partes q̄ quādoq; ier-

se sunt equales quandoq; inequales: vt plurimum tamen sunt inequales. Si enim principium Arctis vel principium libe fuerit in ascendente. Iste parte sunt equales. In omnibus autem alijs dispositionibus sunt inequales. Postea intelligatur portio circuli equinoctialis intercepta inter circulum meridianum et circulum transeuntem per initium ascendens diuidi in tres partes equales. Si militer alia portio circuli equinoctialis que est ab ascendente vsq; ad inferiorem partem circuli meridiani. scilicet ad angulum terre intelligatur diuidi in tres partes equales. Deinde imaginentur circuli magni transeuntes per diuisiones predictas et per polos mundi. tunc portio zodiaci intercepta inter quoslibet duos circulos proximos est vna domus. Hec est positio Ptolemei. Ista tenetur cõter. Est etiam alia imaginatio de domibus quam tenet Abiahã auenezre. Et imaginatur transire circulos per diuisiones equinoctialis: et per interfectionem circuli meridiani et orizzontis in parte septentrionis. Ista via communiter nõ tenetur: ideo non curo eam multum explanare. Inuenire autem principia. 12. domorum per astrolabium non est difficile: immo leue. cuius doctrinam hic interponere esset longum et superfluum cum in canonibus astrolabij fuerit posita sufficienter. Qui autem voluerit domos equare per tabulas in canonibus tabularum primi mobilis: et doctrinam completam inueniet. Deinde dicit auctor principij huius diuisionis est ascendens cuius initium est in puncto hemispherij ex parte orientis. Deinde sequitur secunda domus: deinde tertia: et sic vsq; ad duodecimas.

Quarta autem pars.

Hic auctor ponit proprietates et significaciones circuli signorum consequentes diuisionem eius accidentalem. Et dicit q; quarta pars circuli que est ab ascendente vsq; ad medium celi scilicet. 12. domus. 11. et 10. dicit quarta orientalis masculina adueniens. Et significat initium vite et vocatur puerilis sanguinea. Et alia quarta est a medio celi vsq; ad gradum occidentis scilicet. 9. 8. et 7. domus dicitur meridiana feminina recedens a nobis: et significat mediam etatem que vocatur perfectio inuentutis: et vocatur estimalis et colerica. Tertia quarta que est a gradu occidentis vsq; ad angulum terre scilicet. 6. 5. et 4. domus est occidentalis masculina accedens ad nos: et significat finem vite: et vocatur autumnalis melancholica. et est medio eris etatis. Quarta pars que est ab angulo terre vsq; ad ascendens scilicet tertia secunda et prima domus est septentrionalis feminina recedens a nobis: et significat quod accidit homini post mortem eius quantum ad memoriam hominum scilicet vtrum dicatur de ipso bonum vel malum. Et hec pars vocatur senilis flegmatica defectiua et hyemalis. Et est recte comparatio quam auctor ponit hic sicut illa quam posuit in diuisione essentiali circuli: excepto quod addit hic q; significant initium et medium et finem vite: et quid accidat homini post mortem eius. Postea dicit q; tota illa medietas que est a medio celi cundo per ascendens vsq; ad quartam domum vocatur medietas ascendens. Et alia medietas que est a quarta domo cundo per gradum occidentis vsq; ad medium celi vocatur ascendens. Et tota medietas que est super terram vocatur dextra: et illa que est sub terra vocatur sinistra. Deinde dicit q; prima domus et 4. et 7. et 10. vocatur anguli. Et 2. 5. 8. 11. vocatur succedentes angulis. 3. autem. 6. 9. et 12. vocatur cadentes ab angulis. Deinde addit quoddam notabile. dicit cum planeta fuerit in angulo vel in succedente dicitur proficere. et si fuerit in cadentibus dicitur deficere.

¶ Vnaqueq; istarum domorum.

¶ Hic auctor ponit significaciones pprias cuiuslibet. 12. domorum. Et tota ista pars potest dividi in quatuor: quonia in prima parte ponit significaciones. 12. domorum quantum ad esse hominum. In secunda parte ponit significaciones domorum quantum ad colores. In tertia parte ponit quasdam regulas que possunt dici amphiomni. In quarta parte docet eligere significatores. Prima incipit in principio. Secunda incipit ibi: significant: 2. 12. domus colores. Tertia ibi: et dicitur in significatione domorum. Quarta ibi: et cum volueris scire planetam dominatorem rei. Prima pars potest dividi in duodecim partes secundum quod ponit significaciones. 12. domorum: et ubi incipiat patebit. Primo dicit quod vnaqueq; domus significat aliquid de esse hominum. Nam prima domus que incipit ab horizonte orientali que vocatur ascendens significat corpora hominum et vitam in vita omnium operum in interrogationibus et locutionibus et rumoribus et ceteris talibus. Et significat cogitationem querentis scilicet quod querens hanc in animo et significat principium vite. Et dominus triplicitatis prime domus: primus significat vitam et naturam nati seu interrogantis: et eius delectationes atque voluntates quod diligat vel quid odio habeat: et quid boni vel mali accidat ei in initio vite. Et secundus dominus triplicitatis huius domus significat vitam et corpus et virtutes siue fortitudinem nati et medium vite. Tertius dominus triplicitatis significat idem quod socii et significat per se finem vite. Et ista littera potest colligi quod si primus dominus triplicitatis huius domus fuerit fortior alijs duobus erit prima pars vite melior: et sic de alijs duobus intelligas. ¶ Circa istam domum quedam sunt notanda. Notandum est primo de intentione querentis quod dicit Ptolemeus in. 94. p. positione centiloquii. Locus fortioris significatoris in ascendente est id quod est in animo interrogantis. Sed cum volueris scire intentionem querentis: vide quis planetarum habeat plures fortitudines in ascendente in illa hora quam venit ad te animo interrogandi: et vide in qua domo est. 12. domibus sit ille planeta: et dicas secundum significationem illius domus in qua fuerit. Verbi gratia. Dico quod ascendens sit leo: et sol habeat plures fortitudines in gradu ascendente: et pono quod sol sit in. 2. domo dico quod intentio sua est petere de substantia sua vel de lucro: vel de aliquo consimili. Et si sol fuisset in terra domo dixissem quod vellet petere aliquid de esse fratris vel fratrum et sic de alijs domibus suo modo. Et si venies ad te tenuerit aliquam rem in manu sua vel alio modo eam occultauerit: et si volueris scire substantiam et naturam illius rei aspice planetam fortiozem in ascendente si aspexerit ascendens erit illa res de substantia signi ascendentis. Si non aspexerit ascendens erit de substantia signi in quo est planeta. Si fuerit signum terreum: erit de natura terre vel aliqua res que nascitur de terra. Si fuerit signum aquaticum: erit aliqua res de natura: vel que nascitur in aqua. Si fuerit aerium: erit aliquid res de natura aeris. Si fuerit signum igneum erit aliquid res que operatur per ignem. Et si volueris scire colorem rei aspice dominum hore et secundum colorem illius iudica. De coloribus planetarum dices postea ubi loquar de naturis planetarum domino concedere: Et si volueris scire utrum res si noua vel antiqua aspice luna: si fuerit super terram erit noua si fuerit sub terra erit antiqua. Et si volueris scire utrum sit longa vel breuis: aspice dominum terminum gradus anguli terre que si fuerit in auge sui circuli erit res longa. Si fuerit in opposito angulo erit breuis. Si in longitudinibus medijs mediocris inter longum et breue. Nec est inia Ptolemei in

90. ppōne centiloquij. Cū aspexerit significator ascēdēs zc. Dicit **Idaly** **Abenra**
gel si aliq̄s q̄serit a te de vita sua vtrū sit longa vel breuis: aspice dñm ascēdētis
 z lunā. Si fuerit salui ab infortunis significat lōgā vitā. Et si fuerint cōbusti vel
 infortunati significat p̄s. Et Notādū est circa nutritionē. s. vtrum puer sit vital
 vel nō. Dicit **Idaly** **Abérage** qñ dñi triplicitatis luminaris tēpous vult dicere
 dñi triplicitatis signi in quo est sol si fuerit natiuitas diurna vel signi lune in na
 tiuitate nocturna fuerint in ascendente: vel in. 10. domo. vel. 11. vel. 5. est significa
 tio bone ac leuis nutritionis. Et si fuerint in septima. significant malam nutritio
 nem: z anxīā atq; laboriosam. Qñ gradus ascēdēs z luminare t̄pis dānati fue
 rint: significat qd non nutritur nisi dñi triplicitatis fuerint salui z firmi i angul.
 Qñ luna fuerit infortunata in ascendente. nutritionē nō significat. Qñ luna fue
 rit in. 4. domo iuncta corporaliter cū infortūa aut de q̄rta vel oppositiōe aspicit
 infortunā significat qd nō nutrit z mater eius est in piculo: aut forisā mouet. Di
 cit **Abrahā** **Aueneyre**. Si dñs ascendens fuerit cōbustus natus nō viuet spactū
 8. dierum. Notata fuit mihi natiuitas vnus pueri cuius ascendens erat virgo
 z **Mercurius** fuit in piscib⁹ in detrimēto suo retrogradus z cōbust⁹. z ego credi
 di huic dicto z dixi qd puer non viueret per octo dies z mortuus fuit in sexta die.
 Dicit **Idaly** **Abérage**. cōiunctio planetaz humanitatē nō significat. Cūl dice
 re coniunctio pluriū planetaz in ascendente nō s̄gt nutritionē. Et ponit ibi vnū
 exemplum notabile. Dicit vocauit me rex nostre ciuitatis: z vna ex mulierib⁹ pe
 perat filium z fuit ascendens libra. 8. gradus terminus. **Mercurij**: z fuerat i eo
Iupiter **Venus** **Mars** z **Mercurius** z conuenit ibi vna societas astrologorum
 z quilibet eorum suā opinionē dixit: z ego tacui. Rex dixit mihi qd habes qd nō
 loqueris. Cui respondi date mihi terminum triū dierū: quia si filius vester iran
 fuerit tertium diem erit de ipso miraculum magnum. Et quando natus cōpletas
 habuit. 24. horas posuit se ad loquendum: z le cuius fuit z fecit signum cum
 manu z rex multum expansebat inde. Et dixit possibile esse qd diceret aliquam
 prophetiam: vel aliquod miraculum. Et rex igit ad natum. z nos cum eo ad au
 diendum quid diceret. Et infans dixit: ego sum natus infortunatus z natus suz
 ad indicandum amissionē regni z destructionem gentis almanam. Hinc statim
 cecidit natus z mortuus est. De his qui moriuntur ante q̄s recipiunt cibum di
 cit **ptolemēus** in quadripartito generaliter dico qd qñ aliquid luminare fuerit
 in aliquo angulorum z fuerit similiter aliqua infortuna participationē habēs
 cum eo in longitudine que sit cum eo gradu per gradum: vel ipsum aspiciens in
 figura duorum alterum equalium. Nec habuerit cum eo fortuna participationē
 de figura. Et dispositio luminarium loci inuentus fuerit in locis planetarum in
 fortunarum natus ille non recipiet cibum z morietur hora qua nascitur. Dicit
abrahā cum fuerit cauda draconis in ascēdente natiuitatis natus ille erit cecus
 z s̄m distantiam eius a gradu ascendētis erunt anni. Verbi gra: si fuerit in. 10.
 gradu ab ascēdēte cecabit in. 10. anno. Electiois huius domus sunt inceptioē re
 rī. sicut incipere edificare vel aliqd cōsile. Dicit **hyspalēsis** in electionibus p̄me
 domus. Si scieris natiuitatē alicuius caueas in electione sua ne ponas signūz
 in ascendente in quo fuit infortuna in sua natiuitate. Si autē ignoraueris nati
 uitatē elige scdām nām rei pro qua sit electio. verbi gra: si sit electio pro incipien
 do scribere aliquem librum fornicet **mercurius**. Si pro enndo ad bellū fornicet
maro. Si pro edificando ponat signum fixū in ascendente. Dicit idē **hyspalēsis**

volens horam sanguinis minuendi eligere fac ut sit luna in trino vel sextili aspe-
ctu martis: et caue ne sit coniuncta cum eo corporaliter vel in quarto vel in opposi-
to eius. ¶ Et fac ut sit luna in signo humoris minuendi.

Secunda domus. Hic auctor ponit significaciones se-
cunde domus. Et dicit quod secunda do-
mus significat substantiam et victus et auxiliares et ministros et signifi-
cat finem iuuentutis. Et Anduzgā dixit vide quis ex tribus dominis triplicatus
domus substantie sit fortior in se idest in loco in quo est in figura et hinc facies si-
gnificatorem substantie. Qui si fuerit in decima domo habet substantiam a rege.
Et si fuerit in domo fidacie. i. in undecima erit melius. Alia. littera habet si fuerit
in domo fidei erit magis. Credo quod prima littera sit vera. Domus enim fiducie
est domus substantie regis. Et primus dominus triplicatus dat substantiam in
principio vite: qui si fuerit fortunatus erit natus dives in principio vite. secun-
dus dat substantiam in medio vite: qui si fuerit fortunatus erit natus dives in me-
dio vite. tertius dat substantiam in fine vite. qui si fuerit fortunatus natus erit di-
ves in fine vite. Et similiter intellige de infortunijs eorum idest si aliquis eorum fue-
rit infortunatus amittet natus substantiam in illa parte vite que ei attribuit. Dicit
hyspalensis in canonibus huius domus considera utrum dominus sede domus sit in
ascendente vel dat vim suam domino ascendenti et non sit in domo lapsa si sic
habebit lucrum sine labore. Et si e contra fuerit sit e converso. Et si Jupiter fuerit
in natali angularis vel sit in suo honore vel habeat vim in ascendente vel confi-
deret partem fortune: vel sit dominus domus solite in natali dici: vel dominus domus lu-
ne in natali noctis vel sit dominus hore non deest natocensus in vita sua: quia hic
idest Jupiter est dominus substantie. Si vero dominus ascendenti aspiciat dominum sub-
stantie vel suam domum vel partem fortune aspectu inimicie destruet substan-
tiam manu sua propria. Si dominus ascendenti fuerit in secunda domo infor-
tunatus dabit proprio velle substantiam suam. Si vero si ibi planeta infortuna-
tus qui non sit dominus ascendenti capietur ab ipso vi sine furto. Si capricornus sit
ascendens natus erit cupidus et auarus: quia dominus ascendenti et dominus secun-
de sunt idem scilicet saturnus. Dicit Ptolemeus in canonibus huius domus
res pertinentes ad lucra substantie quomodo erunt conuenit nobis perquirere
a parte fortune solummodo quam scimus semper per id quod est inter solem et
lunam et projicitur ab ascendente in nascentibus de die et in nascentibus de nocte.
Iuxta quod notandum est quod pars fortune secundum Ptolemeum projicitur
hoc modo. subtrahatur verus locus solis a vero loco lune et quod remanserit
computatur a gradu ascendenti et ubi numerus finitur ibi est partes fortune hoc
modo iubet Ptolemeus semper facere siue fuerit in die siue in nocte. De hoc proli-
xius dicitur deo concedente in expositione quinte differentie. ibi enim habet locum.
Postea dicit Ptolemeus iudicium huius est istius maneriet. Volo dicere acce-
de planetas gubernatores signi. Dicit ibi Daly quod regula per quam scimus nati-
uitas est accipere planetas gubernantes locum partis fortune et proponere illum
qui habuerit ibi plures dignitates. Deinde dicit Ptolemeus et quando governa-
tores partis fortune fortes et potentes fuerint. erit natus magnarum diuitiarum
maxime si duo luminaria testificabuntur ibi testimonio concordato: id est aspe-
ctu trino vel sextili. Ptolemeus scias quod Saturnus significat quod diuitie nati
erunt ex parte mulierum: aut pro labore terre: aut per maria. Et Jupiter significat

quod diuitie erunt pro senescalia vel pro donis bonorum & religiosorum. Et si Mars significat quod diuitie erunt producendo milites: aut gubernando homines armorum. Et Venus significat quod diuitie erunt pro donis amicorum & mulierum. Et Mercurius significat quod diuitie erunt pro scientiis & mercimonijs. Dicit Ilaly abenragel debemus in hoc primitus inspicere ad stellas fixas que sunt prime in secunda magnitudinis. Et si aliquam earum inuenerimus in gradu ascendente: vel in gradu decime domus. aut in gradu septime. aut in gradu quarte: aut in gradu solis si natiuitas fuerit diurna. vel in gradu lune si natiuitas fuerit nocturna. Et melior horum locorum omnium est gra. ascendens. deinde gra. 10. domus: deinde gradus septime: deinde quarte. Et si de predictis stellis fueris in duobus locis vel in tribus: aut pluribus si natus fuerit cum hoc de progeie regis erit rex altus. Et si de progeie regali non fuerit: habebit potentiam & mandatum simile potentie & mandato regis. & perueniet ad magnam nobilitatem & altum dominium: & precipiet ciuitatibus villis & genti. Et scias quod stelle fixe. scilicet primi honoris eleuant hominem ad altum gradum: & magnam dignitatem & permittant de infimo ad supremum. Hoc idem dicit ptolemeus in. 29. propositione centilquij stelle fixe dant dona modum excedentia: sed multo offensiuunt in malum. Dicit Ilaly in commento eiusdem propositionis cum he stelle sole presuerint: idest sine testimonio fortunatum planctatum erit mors illorum mors pessima. Dicit Ilaly abenragel quando pars fortune fuerit cadens. & in malo loco vel fuerit sub radijs solis: aut in radijs infortune & dominus eius in loco peregrinor: idest in loco in quo nullam habet dignitatem & dominus secunde domus non aspexerit ascendens: natus erit laboriosus & pauper & angustia & miseria vita vinct. Non est bonus sol neq; mars neq; saturnus in secunda domo in aliqua natiuitate nec inde natus bonum habebit. qm sol destruet planctas: & auferet eis lumen: & mars est significator impedimentorum laborum & defectus substantie. Saturnus significat paupertatem & indigentiam & peius hoc toto est si dominus domus substantie fuerit combustus cu dñatione partis fortune. Dicit abrahā auengre: si volueris scire quis nascentium fuerit pauper vel diues aspice dñm secunde domus qui si fuerit fortunatus erit diues: si combustus vel retrogradus vel in casu suo erit pauper sicut dictum est in natiuitatibus: ita intellige de questionibus. De electionibus que fiunt in hac domo dicit hypalensis si volueris emere aliquam rem causa lucrandi aspice vt sit luna in aspectu trino vel sextili: & causas ne sit sub luce solis: & melius est vt dominus ascendens det vum planete exstenti in decima vel undecima domo: ita quod recipiens non sit retrogradus. Si Jupiter sit in ascendente quarta decima vel undecima vel secunda domo bonum est. Aspice etiam vt sit pars fortune in bono loco & melius est vt dominas partis eam aspiciat vel Luna vel sol.

Tertia domus. Hic ponit significaciones tertie domus: & dicit quod tertia domus significat fratres & sorores propinquos & cognatos & dilectos: & significat fidem ac religionem mandata & legationes mutationes: & itinera breuia. Et significat esse vite ante mortem. Et dicit Anduzgam dominus triplicitatis huius tertie domus primus significat fratres maiores. Secundus mediocres. Tertius minores. & eorum status & dignitas indicatur secundum status istorum dominorum. Dicit Ilaly abenragel quando sol fuerit dominus tertie domus ab ascendens

re et combuserit dominum secunde domus aut partem substantie significat quod
 natus perdet substantiam occasione fratrum: et soluet pro eis impositiones amul-
 siones et damna multa. Quando dominus tertie domus et pars fratrum vel Ju-
 piter fuerint in signis communibus vel signis multorum filiorum et fortune aspe-
 xerint eos aspectu amicitie: et cum receptione: significat quod natus ille primoge-
 nitus est a fratribus suis: et quod habebit fratres potentes et bonos. Si domi-
 nus domus fratrum fuerit combustus aut pars fratrum fuerit combusta vel si
 sol fuerit in domo fratrum. aut in opposito Jovis: he sunt significationes pau-
 corum fratrum et quod destruentur et expergentur. Quando dominus domus
 fratrum infortunatus fuerit super terram: significat quod damnum et occasio p-
 ueniet in fratribus qui fuerint ante eum. Et si habuerit istud infortunium coe-
 stente sub terra malum: et damnum istud perueniet ad fratres qui erunt post eum.
 Et hoc modo dices in bono et fortuna quando fortunatus fuerit in locis bonis
 et fortibus. si dominus domus fratrum fuerit in ascendente: significat natum esse
 primogenitum: vel erit solus sine hoc quod unquam fratres habebit vel sorores
 vel quando inter ascendens et medium celi non fuerit aliquis planeta significat
 similiter quod natus est primogenitus. Et si aliqui fratres nascentur post eum
 perdentur. Et si forte aliquis ex eis remanserit semper: tunc erit maior et melior.
 Quando in aliqua revolutione annorum: natus fuerit dominus tertie domus in
 decima ab ascendente natiuitatis aliquis fratrum eius mouetur in illo anno. Si
 muliter si dominus tertie radice natiuitatis fuerit in decima domo reuolutio-
 nis: hoc est ideo quia decima domus ab ascendente est octaua a domo tertia. Si
 aliquis quesuerit a te de statu fratris sui aspice signum tertium ab ascendente que
 est domus fratrum et dominum sue triplicatus et dominum illius domus et que
 ex fortunis vel infortunis aspicit ipsum et in quo loco est: quia si inuenieris do-
 minum tertie domus in sexta domo vel applicantem domino sexte domus: aut
 dominum sexte in tertia. dicas quod frater eius est infirmus. Et si ipsum inue-
 neris in quinta vel. II. dicas quod frater eius non est in loco suo: quia iuit extra
 locum suum. Et si inuenieris dominum tertie domus infortunatum: aut in. 12.
 dicas quod frater eius est in anxietate aut in infirmitate. Et si inuenieris dominum
 tertie cum Marte ambos coniunctos et combustionem intrantes sub radijs so-
 lis. dicas quod non euadet ab infirmitate. Et si ambo combusti fuerint iudica
 modis omnibus mortem. Et hoc modo inspicias si interrogatus fueris in rebus
 pertinentibus ad alias domus ut de patre vel filio vel uxore etc. Dicit hyppalen-
 sis volens incipere proximum iter fac ut planeta fortuna aspiciat domum tertiam
 vel eius dominum: ita quod non sit ibi malus vel eius quartus aspectus vel op-
 positus. Si est luna in tertia domo bonum est Cancer Leo et capricornus mali
 sunt pro breui itinere. Luna in ascendente vel in quarta domo in omni electione
 malum. Cauendum est ne Luna sit in via combusta que est a. 19. gradu libe vsq;
 ad tertium Scorpionis. Cauendum est etiam ne sit luna pro caput vel caudam
 draconis infra. 12. gradus.

Quarta domus. Hic ponit significationes quarte do-
 mus. Et dicit quod quarta domus signifi-
 cat patres et hereditates et fines rerum: et significat thesauros et omnes
 res occultas et absconditas: et significat sine vitæ. Et dicit andrugga dominus triplicatus

quarte domus primus significat patres. secundus significat ciuitates et terras.
 tertius significat finem rerum et carceres. Dicit Italy Abenragel. Aspice statum
 patris a dominis triplicitatis quarte domus. Si dñs triplicitatis q̄rte domus.
 primus fuerit in domo vel in exaltatione sua: aut in suo haim receptus a sole vel
 boue et fuerit in alto loco medij celi vel in quinta domo significat bonum sta-
 tum patris nobilitatem altitudinem. et diuitias posse et longam vitam et bonas
 fortunam. et hoc si signum in quo fuit hic planeta fuerit masculinum: tamen si
 signum ipsius fuerit femininū significat matrem ea que diximus: et maxime si pla-
 neta fuerit femininus. Quid sit haim exponetur postea deo concedente. Et secū-
 dus dominus triplicitatis quarte domus fuerit fortunatus pater habebit ter-
 ras et populabit eas et laborabit in eis: et habebit ex hac parte bonam vtilitatem
 aut lucrum. Et si fuerint hi planete in esse diuerso seu contrario contrarium iudi-
 ca. Et si dñs triplicitatis quarte domus tertius fuerit fortis et fortunatus: vt p̄ci-
 piunt: pater erit homo q̄ extrahet thesauros et vineas incidet: et aptabit lapides
 preciosos. Et si fuerit in diuerso statu ab eo quod diximus erit incisor: lapidum
 vel laborabit in materijs malis et fetentibus. Si sol in natiuitatibus diurnis vel
 saturnus in nocturnis. Et pars patris similiter aspexerint ascendens vel eius
 dominum de quarto vel oppositione significat q̄ pater nati filium abhorre-
 bit et odiet eum et procrabit vt interficiatur. Et si luna et pars matris aspe-
 rint ascendens vel eius dominum ab horribilitas illa et malignitas in filio erit
 a matre. Dicit hermes quarta domus est fouca plantarum quoniam est in sū-
 do circuli celi et infirmitate: et est in trino aspectu. 12. domus. que est domus tene-
 brarum laborum anxietatum et carcerum: et est gaudium infortune maioris: et est
 in sextili aspectu sexte domus. que est domus tenebrosa infirmitatis et damni et
 gaudium infortune minoris. Quando aliquis planeta fuerit in quarta domo
 et in suo casu est sicut homo in solitudine suffocatus donec exeat inde. Dicit Ita-
 ly abenragel quando pars fortune fuerit infortunata. in signo masculino iudi-
 ca quod pater prius morietur quam mater. Si in signo feminino mater prius
 morietur quam pater. Pars patris. accipitur de die a sole in saturnum et de no-
 cte e contra et projicitur ab ascendente. Pars matris accipitur in die a venere in
 lunam et de nocte e contrario et projicitur ab ascendente. Si dominus partis pa-
 tris fuerit super terram et dominus partis matris sub terra iudica q̄ mater pri-
 us morietur quam pater. Et si contrarium fuerit contrarium iudica. Dicit Italy
 Abenragel dixit alhez. filius alhezib. Quadam die cum esset cum abola-
 ben et fuit cum eo meracho venit ad me quidam senex et dedit mihi chartam
 vnam in qua scripta erat vnus natiuitatis figura. et dixit mihi quod aspicerem
 in eadem figura. et ego quesui ab eo cuius erat illa figura seu natiuitas. qui re-
 spondit quod erat cuiusdam filij sui et dum inspicerem et cogitarem in ea abola-
 ben accepit eam de manu mea et aliquantulum aspexit in ea et dixit. Minimum
 q̄ in hac natiuitate videmus est q̄ natus iste ortus est de adulterio quia non est
 filius illius qui dicit q̄ filius eius est. Ego dixi vnde habes hoc et respondit se-
 nex iste dicit quod hec natiuitas est filij sui et pater nati cuius est hec natiui-
 tas iam sunt quattuor anni q̄ decessit et obiit eodem anno quo natus ortus fu-
 it. Et ego quesui vnde habebat hoc: et ipse dixit: ego asperi ad gradum patris
 et inueni eum in opposito matris et non erat inter eos plus vno gradu. Et inue-
 ni partem patris in vndecima domo ab ascendente que est octava et quarta et erat

inter partem z saturnum vnus gradus propter quod iudicauit qd pater huius na-
ti anno quo natus fuit ortus decessit. z hic senex dicit quod est filius eius: vnde
natus adulterinus est: z tunc senex dixit ego non sum pater huius nati, sed est fi-
lius filij mei: z filius meus pater eius decessit eodem anno natiuitatis istius: sicut
hic homo bonus dixit.

Quinta domus. **H**ic ponit auctor significationes quin-
te domus. Dicit qd hec domus signi-
ficat filios tam masculos qz feminas. Et significat dilectiones z legatos
sive nuncios z dona. Et qz futurum sit post mortem ex laude vel vituperatioe. Et
dicit andrugam quod dominus triplicitatis domus filiorum patris significat
filios z vitam eorum. Secundus designat dilectionis. Tertius significat legatos
sive nuncios. Dicit ptolomeus in rationibus huius domus conuenit vt inspicia-
mus ad planetas existentes in loco zenithi capitulum nostrorum: z ad locum qui
sequitur illum: z est locus fortune: z ad locum participem cum illis in figura.
Dicit ilDaly in commento: locus qui est zenithi capitum nostrorum est. 10. domus
z locus qui sequitur est. 11. domus que est domus fortune. Et regula qua scie-
mus esse filiorum est accepta a planetis existentibus in his locis: aut existentibus
in locis participantibus cum eisdem sicut est ascendens: z. 7. domus quia vtraqz
earum participat cum. 10. z. 11. Et si non inuenimus in his locis planetam in-
spiciemus: si quos inuenimus in. 4. domo. vel in. 5. z accipiemus inde signifi-
cationem. Dicit ptolomeus z luna: viderem: z Iouem iudicabimus in dando
filios. Solem martem z saturnum in auferendo z dabimus mercurium paruci-
patorem cum quocunqz eor: qui se cu participet figura. Dicit ilDaly in commento.
Si fuerit in locis predictis aliquis ex planetis fortune significat qd habebit fili-
os. Si aliquis ex infortunis nullum habebit filius: z si habuerit erunt debiles z
pauci. Et si mercurius participationem habuerit cum fortuna erit fortuna: si
cum infortunis erit ifortuna. Dicit ptolomeus z est ppositio. 14. 4. quarte par-
tis res particulares filiorum poteris scire per considerationem quando bene inspe-
ris in quolibet eorum ad planetam dantem filios: ita quod cu ponas loco ascen-
dentis: z dicas cetera particularia filiorum generaliter sicut per natiuitatem. Dicit
ilDaly in commento. Quod autem vult ptolomeus in hoc loco narrare est id qd
accidit in natiuitate mea. Insuper z inueni Iouem in decima domo z in. 28. gra-
du capricorni aspicientem se cum luna z saturno. z significabat hoc qd haberem
filios: z quod morerentur: quia saturnus erat cum Ioue in. 10. domo. z qz Iupi-
ter erat in signo feminino: z luna similiter significat quod essent plures vno: z qz
essent plures semine. Et quia Iupiter erat orientalis: significabat qd haberem ma-
sculum: z sic habui tres filios. vnum masculum z duas feminas: z omnes obie-
runt: erat autem gradus ascendens natiuitatis masculi circa gradum saturni in
mea natiuitate: z propter hoc mortuus est cito. Et erat gradus ascendens vnus fe-
mine in piscibus in sextili. Iouis in mea natiuitate z in trino lune mee natiuita-
tis: z erat sol hylech in signo capricorni. Et erat gradus ascendens alterius femine
in capricorno. z hoc est mirabile: ppter qd sciri potest qd natiuitates semp iter se co-
cordat vna cu illa. Dicit hyspalensis volens horam generati filium eligere ma-
sculum: fit Iupiter in quouis angulo vel fit soli orientalis sitqz dominus hora
masculus: z melius est vt signum ascendens sit masculinum: z etiam eius domi-
nus: z si luna sit fortunata a Ioue erit melius. Pro femina accipe signa feminina

z planetas femininos z sit Jupiter occidentale. Dicit Naly abenragel qñ in quinta domo fuerit aliqua fortuna z dñs quinq; de mus liber ab infortunij z aspectu medij celi natus multos hebū filios z vituū ac ibunt ad bonū. Et si fuerit contrarium contrariū significat. Aspice in oibus natiuitatibus si inuentis luminaria in orientata non habentia vium aspectū: fortunē natus habebis paucos filios. ¶ In sciendo tempus in quo habentur filij aspice ad planetam qui habuerit: plures dignitates in domo filiorū, si cū inuentis in parte orientali hebū filios in iuuentute tua, si cū inuentis medio celi hebū eos in medio etatis tue. Et si in septima hebū eos in principio senectutis. Et in quarta hebū eos circa finem vite sue. Sicut qñ annus puenit ad signū in quo fuerit Jupiter vel venus in radice nauuatis hebū filiū in illo anno. Dicit Naly abenragel si in erro gatus fuerit pro muliere si est pgnans aut nō aspice si dñm ascendens z lunā ambo inuentis in domo filiorū: aut si inuentis dñm domus filioꝝ in ascendente liberū ab infortunio: dicas qd mulier illa sit pgnans, z si dñs acciderit aut dñs domus filioꝝ deciderit vnam planetā existenti in angulo. Et sicut si dñs accidentis receptus fuerit z recipiens ipsū receptus, dicas quod est pgnans. Et si dominus accidentis deciderit vnam planetā cadenti ab angulo: significat quod non est pgnans.

Sexta domus. Sic ponit significaciones. 6. domus. Dicit
 z significat sine vite z qd iuuū ū sit ante senectutē. Dixit anduzgam qd
 pum: dñs triplicatus huius dom⁹ significat infirmitates z cōualecēas siue
 deterioraciones infirmitatum. Ecdē signū vernaculos z seruos. ¶ Nota dñam in
 ter vocationē z seruū. vernaculus enim idē est qd famulus z vocatur seruus con
 ducticius. seru⁹ est qui est cōditionis seruile. Unde dixit quidā versificator. Est
 prob⁹ hic verba cui nō est cara taberna. teri⁹ dñs implicatus sexte domus signū
 qd bonū vel malū eueniat sibi ex seruis z eoz vilitate: atq; opa. Et cū hoc est si
 gnificator bestiarū z pecoz z oīū quadrupediū q̄ nō equitant z signū multitudi
 nē vel paucitatē z fortunā eoz z quantitū manebūt in manu ei⁹ z qñ recedens
 a suis manib⁹ signū ēi carceris z retentionis. Dicit Ptolemaeus in. 60. pp̄ e centi
 loquij. Siboharam sane z certe sunt hore in qb⁹ declarant mutationes morboꝝ
 ad bonū vel ad malū velociter sm loca lune in angulis qdrati conclusi a circulo
 directo. Alterationes vō q̄ pcedūt has z indicant sunt vera loca lūe in angulis
 almutemō. Que āt pcedūt has sūt localē in angulis hñb⁹. 6. latera. Et hoc
 post q̄ pcedit esse egritudis sm cōlūatē z nō acciderit aliqd extrinsec⁹ qd con
 turbet infirmitatē. cū igit inuenim⁹ hī fortunā tā de fixis q̄ de erraticis significabit
 alterationē piperā: Si vero infortunā alterationem adueriam nisi iterū egritudi
 dini ipsa infortunā contraria z in tuo haim. Luna vero in his angulis signū mor
 bos auctos z sol prolixos. Et siromnis planeta sm proprie conuocit dñes.
 ¶ Naly in commento eiusdem dicit qd Ptolemaeus dicitur nos cām dicit dētē mī
 nabilū z quid sint z qñ dētē mīnēt de bono vel de malo z alterationes sm oz
 dinem. Utilitas vero in hoc maior est medicis q̄ astrologis. z hoc ideo quia
 multi philosophi puenit sup determinationes dicere qd sunt alterationes z plura
 inter nām egrī z morbi acuti in q̄ta die z septima die z. 14. die z. 21. z q̄ augen
 tur sm hoc accepta solo auditu z doctrina sine scientia: z non ratiōnant in hoc
 nisi per illud qd p̄terijt de experimentis ipis. Sed Ptolemaeus dixit cām eius

z patefecit unde fiat. z eā s̄m p̄tolemaum est qz nā deuicta est a morbo in initio eius z prohibet eam ne procedant eius opera s̄m equalitatem nec repugnat illa morbo in hora qua vincitur: sed expectat vt sit luna in contrario loco illi in quo fuit in principio morbi: qz tunc non erit vis humorum qui mouētur in eo sicut fuit in principio morbi tunc enim incitat vt repugnet illi sicut non agit prudēs actor cū accusato insipiente cū voluerit illi repugnare nisi cuius eius virtus debilitata fuerit z in illo loco in quo cariat auxiliatoribus. Et exercit illam. s. naturā in quarto signo a signo in quo incepit egritudo z luna existēte in illo qz ab omni signo quartum contrarium est nature eius: z similiter septimum: qz hec loca: scilicet quartus aspectus z oppositus significant inimicitias z contrarietates. Et tempus quod est inter initium morbi z introitū lune in gradu quadrati in quo fuit in initio morbi per ascensionem signorum in circulo directo z proiectionem radiorum sunt septem dies z eodem modo quod est inter lunam in initio morbi z ipsam in oppositione sunt. 14. dies: z quod est inter initium morbi z quartum aspectum secundum qui est contrarius initio morbi sunt viginti vnus dies. z secundū hunc modum procedit modus aliorū dierum. Et erunt hec puncta anguli quadrati quem includit linea circuli directi: z illis punctis alia puncta sunt indicatū: est vt perueniat luna ad punctum qui abscondit vnumquēq; arcum cui subtenditur latus de lateribus quadrati per medium. Et in his arcibus sunt latera figure habentis octo angulos. Et omnia hec puncta contraria sunt punctis in quibus incepit morbus per naturam. Itaque obseruet astrologus quid fuerit in his punctis itaq; de stellis fixis quas de erraticis siue fuerit fortune siue infortune. Et si fortune fuerint indicet quod significant victoriam nature super colera. infortune vero significant quod colere separabunt naturam nisi fuerit infortunata contraria morbo z fortis in suo hāz. non enim fortunabit lunam cum fuerit in suo hāz. sed remouebit morbum per hoc quod est illi contraria: z per hoc quod infortunata est contraria morbo vt si fuerit frigida z morbus calidus: z si fuerit calida z morbus frigidus z cum his similibus in specie diuersitatum. Et dicit quod esse solis in morbis prolixis sit sicut esse lune in morbis acutis quoniam maius tempus erit orbis lune z in prolixis orbis solis. Innuū etiam nobis ptolemus subtile quid: cum diceret omnis stella secundū quod est illi de morbis. Docuit quippe nos quod quicquid immoderatum est in nobis z fuerit in morbis quos in consuetudine non habemus dicitur pro morbo. Et dixit iustum est hoc nisi accidat aliquid extrinsecus quod disturbet ordinem determinationis: z locuti sunt de re que destruit determinationem hi qui exposuerunt librum amphorismorum ypotra: z ideo non necesse est nobis recitare in hoc libro. Tota intentio ptolemaei z haly stat in hoc quod causa quare septem dies. z. 14. z. 21. sunt dies critici est quia luna in septima die vt frequenter venit ad quartum aspectum loci in quo fuerit in principio morbi: z vt frequenter luna decimoquarto die venit ad locum oppositum z in. 21. die vt frequenter venit ad secundum quartum aspectum. Ideo dicit haly cum voluerit astrologus indicare de die critica debet obseruare tempus quo luna veniet ad quartum aspectum loci in quo fuit in principio morbi: z si tunc coniungatur cum planetis benivolis. vel aspiciat ipsos aspectu laudabili: vel si coniungatur vel aspiciat stellas fixas que sunt de natura fortunarum significat qd crisis erit ad bonum. Et si coniungatur vel aspiciat infortunatas significat contrarium nisi infortune fuerint contrarie materie morbi: z cum

hoc fuerit in fortuna in suo haim: quia tunc potest significare bonum: sed hoc est per accidens. Verbi gratia: si egritudo sit flegmatica et luna aspiciat martem significat bonum. Et quando luna peruenit ad bonum locum cui subtrahitur latus octogoni in equatore erit dies indicativa. Latus octogoni sunt. 45. gradus et est medietas aspectus quarti. et licet non sit aspectus habet tamen maiorem convenientiam cum aspectu quam alia loca: et ideo quando luna in quarto aspectu debet coniungi fortunis cum in medietate illius loci peruenit iam natura sentit suum mentum et incipit insurgere contra materiam morbi digerendo ipsam: et ideo tunc apparent signa digestionis in urina. et aliquando fit crisis in quarta die scilicet quando luna inuenit ibi planetam fortunam: et tunc signa digestionis debent precedere in tempore quo luna peruenit ad locum cui subtrahitur latus. 16. angulorum et hec est medietas octogoni. Sufficiant hec de causis dierum creticorum. Dicit Ptolemeus in. 70. propositione centiloquii cum fuerit luna in oppositione solis mixta stellis nebulosis significat morbos inseparabiles in oculis. Et similiter si fuerit occidentalis luna et in angulo et fuerint viri que mali occidentales ascendentes post lunam et sol in angulo et virique mali ascendentes ante solem et illi oppositi. scilicet unus alteri perdet natus virumque oculum. ¶ Dicit Haly in commento eiusdem. maius impedimentum in duobus luminaribus est cum fuerint duo mali idest saturnus et mars ascendentes ante solem et post lunam: et unus eorum in oppositione alterius. et sol significat oculum dextrum. luna vero sinistrum. Et in euabile est quin neuis amittit vtriusque oculum cum fuerit significator in eius natiuitate hoc modo. Stelle vero nebulose sunt he achoraze: caput geminorum: et locus in quo cadit aqua quas fundit aquarius gutte leonis et alie que non lucent. Dicit Haly Ebenragel in rationibus huius domus primum loqui volumus in hoc capitulo in occasionibus et accidentibus que accidunt in spiritu et sunt infirmitates spiritus. Postmodum loquemur in his que accidunt in corpore et sunt infirmitates corporis. Postea dicit dico quod demoniaci sunt illi qui non habent in natiuitatibus suis. Mercurium cum luna in aliquo aspectu: nullo eorum aspiciente ascendens: et fortior in natiuitate sua si diurna fuerit quam si saturnus: et si nocturna Mars: et quis eorum fuerit fit in angulis et hec est natiuitas demonum. Quando sol damnatus fuerit ab infirmitate vel a domino domus infirmitatis et fuerit super terram in natiuitate diurna vel luna in tali damnatione sub terra in natiuitate nocturna accidet nato cecatio in oculo dextero. Et si hoc infortunium solis fuerit sub terra in natiuitate nocturna vel super terram lune in natiuitate diurna istud damnum et cecatio erit in oculo sinistro. Quando sol et luna fuerint ambo in sexta domo infortunati natus sine aliqua dubitatione cecabitur. Quando Mercurius fuerit iunctus cum saturno vel in eius aspectu quarto vel opposito: aut fuerit cadens ab angulo in loco vili et infortunato: aut combustus fuerit vel retrogradus: aut peregrinus in signo muto natus ex quacunque harum significationum erit lingua damnatus vel mutus. Quando Mercurius fuerit dominus sexte domus: vel in opposito ne saturni natus surdus erit. Mars et fortior significatio mutatis est quando dominus ascendens et dominus exaltationis sue: et dominus triplicitatis eius: et mercurius et luna sint omnes in signis mutis. Quando sol fuerit infortunatus vel damnatus sub terra significat damnationem stomachi. Et quando luna fuerit damnata sub terra significat damnationem pulmonis. Et si Mars fuerit hoc modo: signifi-

cat damnationem epatis. Et si Saturnus hoc modo fuerit: significat damnationem ipsius. Et si Mercurius hoc modo fuerit: fellis damnationem significat. Dicit Ptolemaeus in 39 propositione centulogii detestabilis in significatio ne egrotantis est ut sit significator interrogationis ingrediens sub radijs vel sit pars fortune infortunata. Dicit Haly Abenragel in questionibus huius domus: si querere a te pro aliquo infirmo utrum sanabitur aut non: aspice lunam et solem et almutem ascendentes: et si fuerint liberi ab infortunatis et non habuerint aspectum cum domino domus mortis: dic qd euadet ab illa infirmitate. Et si duo eorum fuerint sicut diximus similiter euadet. Et si luna et almutem ascendentes: et maxime si ipsa fuerit domina temporis: idest si questio fuerit nocturna habebunt aspectum cum domino domus mortis non poterit liberari a morte. Et qualibet vice qua aliquis significatorum applicuerit infortune fortificabitur infirmitas quousq; seperetur ab eo. Tempus mortis erit quando almutem ascendentes: aut luna se coniungerint cum domino domus mortis: aut cum infortuna que ipsam infortunauit: aut qd applicet ad quartum vel oppositum aspectum eius.

Septima domus. Hic ponit significaciones septime domus. Et dicit qd septima domus significat mulieres et nuptias et conditiones et oppositiones. Anduzgas dicit qd prima dñs triplicitatis septime domus significat mulieres. secundus significat contēones. tertio participaciones et cōmixtiones. Dicit Ptolemaeus in rōnibus huius domus conuenit ut aspiciamus in cōiugio virozū itatū lune hora natiuitatis viri ita qd primo aspiciam⁹ ad lunam si fuerit in duab⁹ quartis oriētā libus erit cōiugū viri in sua pueritia aut copulabitur euz puella postq̄ dies in trauerit. Et si fuerit in duab⁹ quartis occidentālib⁹ cōiugū erit tardū aut copulabit cū vetula. Et si luna fuerit sub radijs et participata fuerit cū saturno nūq̄ copulabitur. Et si applicuerit saturno copulabit euz muliere laboriosa et prana. Et si applicuerit Joui erit mulier abstinentie bone et boni ornamenti. Et si applicuerit marti erit audax et superba. Et si applicuerit veneri erit pulchra leta et bone receptionis: Et si applicuerit mercurio: erit bona intelligens et bonorum verborum. Et conuenit ut aspiciamus coniugium mulierum a statu solis hora sue natiuitatis ita qd si fuerit sol i duab⁹ q̄rtis orientālib⁹ cōiugū mulieris huius talem natiuitatem: erit in sua pueritia vel copulabitur puero postq̄ in dies processerit. Et si fuerit in duabus quartis occidentalibus: copulabitur tarde aut vetulo postq̄ in dies processerit. Et si sol fuerit participatus cum saturno erit in ruitus bone legis amator laboris. Et si habuerit participacionē euz Joue erit, ab genētie bone nobilis cordis. Si cum Marte erit fortis cordis sine illo amore. Si cum Venere erit lumpyus. Si euz mercurio erit profectuosus in suis factis et factor multarū rerū. Dicit Haly abenragel in qōnibus huius domus. Si quis a te querere pro coniugio si erit vel non aspice ascendens et eius dominū et lunam et planetam a quo separaf et da hos pro significatorib⁹ q̄rentis et septimā dominū et eius dñm et planetam cui applicuerit luna pro significatorib⁹ illius pro quo querit. et si querens fuerit masculus coniuge solem cū significatoz: us suis et fac eum participem in significatiōe. et si querens fuerit mulier da sibi venere: et fac eā participem in significatiōe. postmodū aspicias cuiusmodi applicacionē hēat dñs ascendens vel luna cum dño septime domus et cuiusmodi applicacionem

hēat planeta a quo separatur luna cum planeta cui applicat. vel venus cum sole. Unde si dominus ascendens vel luna applicuerit domino septime domus vel planeta a quo separatur luna planete cui applicat. vel fuerit dominus ascendens vel luna in septima domo significat ob querens hēbit rē questā tū cū petitionibus et precib⁹ multis. Et si applicatio fuerit de q̄rto vel oppositio significat q̄ res ista erit tū cū tarditate et labore et pena. Et si dñs septime domus applicuerit dño ascendens vel plāeta cui applicat luna plāete a quo ipsa separaf vel fuerit dñs septime in ascendente res illa leuiter fiet et cum magna voluntate mulieris et iuc partis. maxime si applicatio illa fuerit de tertio sextili. Et si non inuenieris aliquam applicationem iter significatores significat q̄ res nō erit. Si aliquis querat a te si nocte illa cōplebit voluntate suam cū muliere vel nō aspice si inuenieris in qōne venerē aspicientem ascendens. dic q̄ questio sua complebitur illa nocte. Et si questio fuerit si habuerit rem cum muliere illa nocte preterita vel non iudica hoc eodem mō nec plus nec minus. Si queratur a te pro aliqua muliere si est virgo vel non aspice ascendēs et dñm eius et lunā et si eos tunc neritis in signis fixis. dic q̄ est virgo salua ab omni labe lipida. Et si fuerit in signis communibus vel mobilibus. dic q̄ est mulier et hēt vel habuit maritum. Et si questio fuerit pro puella que dicit se virginem: dic q̄ est corrupta. et q̄ habuit aliquis rem cum ea. Si querat a te pro aliqua muliere quot maritos hēbit aspice a domino decime vsq̄ ad gradū martis. et q̄ planetas inuenieris iter eos tot maritos habebit. Et si mars fuerit in septima domo aspicias a marie. vsq̄ ad Jonem hoc eodem modo et iudica secundum id et certificabis cum deo.

Octava domus. *¶* Dic ponit significaciones octaue dom⁹. Et dicit q̄ octava domus est domus mortis et umoris et significat hereditates mortuorum quas heredes debent possidere post mortem. et significat finem annorum vite post senectutem. Dicit Andragam primus dominus triplicitatis huius domus significat umorem. Secundus significat precepta et res antiquas. Tertius significat hereditas mortuorum: dicit Ptolemeus conuenit vt inspicias ad statum gradus interficiētis quis planetarum sit ibi vel aspiciat ipsum: et secundum naturam illius erit iudicium de morte: ita q̄ si saturnus fuerit dominus mortis accidet propter infirmitates longas. propter pissimū icilicet et reumata et propter defectum nature et c. talia. Et si Iupiter fuerit dominus mortis erit mors propter apostemata guttule et pulmonis et c. huiusmodi. Et si fuerit mars erit mors propter febres continuas et acutas. Et si fuerit venus accides mors propter infirmitatem stomachi et epatis. et cordis et per fluxum sanguinis et apostemata euntia per corpus et fistulas et si fuerit mercurius erit mors propter epilepsiam et propter stultitiam et amissionem sensus. Et daly dicit in commento decimo octauo ppositiōis quarte partis. Ptolemeus diuise nobis mortem in duas maneries. vna est proueniens ex infirmitatibus. Alia est proueniens a re in qua non habet phycus quid videre: sicut cui montur gladio: lancea: casu: igne et morsu bestie ferie vel aque submersione et alijs multis occasionebus. Et quando planete gubernatores salui fuerint ab infortunio et in suis mer dignitatibus et potentes et quando super eos nullus planeta contrarius eleuatur: tunc accidet mors propter infirmitates. Alia autem mors accidet quando planete fuerint infortunati vel debiles vel in dignitatibus alienis eis contrarijs aut planete contrarij eleuati

fuerint super eos. **C**onarrare autem omnes maneries quibus contingit mors es-
set hic nimis longum & qui voluerit hoc inueniet in quarta parte quadriparti-
ti Ptolomei. Dicit Ptolomeus in. 74. propositione centiloquij. Cū fuerit mars
corporaliter iunctus capiti algol & non aspexerit luna ascendentem nec fuerit for-
tuna in. 8. domo & dominus anauba luminarum oppositus fuerit maris vel in
eius aspectu quarto nati caput truncabitur. Quod si luminare fuerit in medio
celi suspendetur. Et si fuerint mali aspicientes a geminis & pisce abscidentur ei
manus & pedes. Dicit Haly in commento quando fortuna fuerit in domo octa-
ua prohibet malam mortem. Audiuī siquidem a quodam qui erat cuz filio Haly
valde animoso in mari qui cum vellet ingredi mare nimis tumultuosum ven-
tis vndas agitantibus ipsum increpasset dixit. non timeo mihi mortem in ma-
ri. Jupiter enim fuit in natiuitate mea in domo mortis & orientalis qui pro-
hibet mihi malam mortem. & vidi inquit in lecto illum mori. Accidit etiam mi-
hi vt quidam serpentes ostenderet mihi natiuitatem filij domini sui inueni so-
lem in medio celi: & ipse erat dominus anauba & iuech & martem in quarto aspe-
ctu eius & saturnum in angulo terre eius ascendens piscis: vnde exterritus distu-
li dare iudicium dicens oportet vt antequam iudicem compieantur dies nutri-
tionis. Cum autem de puero valde sollicitarem circa inuestigationem motuū vel
morum suorum nihil intellexi vnde sibi timerem truncationem manuum et pe-
dem et infurcationem cum esset mansuetus et verecundus. Cūque peruenisset
ad. 30. anno ingressi sunt quidam domum eius fugentes eo qd accusati erant de
dolo super eum qui preerat vrbi et deprehensi fuerant in domo illa et ipse cum
eis amisit manus et pedes et infurcatus est. et ego iudicium absque manibus et
pedibus infurcatum. Dicit Ptolomeus in. 59. propositione centiloqui cum in-
terrogatus fueris de ab ente non iudices de eo mortem donec remoueas obiecta
tem ab eo. nec vulneratum donec tollas sanguis munitionem. nec substantias ac-
quisitam donec pecuniam sibi commissam remoueas est enim in his hominibus
idem iudiciū. Dicit Haly in cōmento ibidem. qui tractat de iudicijs iudicat per
formas que sunt prope veritatem id. non inuenit infortitudine iudiciorū pitio in-
ter sopitū et mortuum: et inter vulneratum et mingtum nec inter illum cui cōmis-
sa est pecunia: et illū qui acquisiuit illam. Audiuī siquidem a patre meo cui deus
parcat qd cum ipse fuisset cum his qui se absconderunt a facie imperatoris. cum
abraham filio alimothedi qd quotidie visitabat eum occulte alipsten filius ha-
brahe astrologus: qui precepit vt afferret concam eneam magnam qua plenā in
qua ponens scabellū cōsultauit ei vt desuper sederet in maior parte diei. et hoc ideo
precepit vt faceret errare astrologos iperatores in esse abscondito: et cum iperatores
quereret ab astrologis suis vbi ille esset dixerunt qd esset in medio maris. Dicit ha-
ly abenragel quando mars fuerit in octaua domo damnificans dominum octa-
ue domus mors nati erit ex ferro. Et si saturnus fuerit in octaua domo damnifi-
cans dominū octaue domus mors nati erit propter carcerē & penas. Quando lu-
na fuerit in octaua domo cum cauda draconis significat. qd in 9. nati est propter
secessum vel medicinam laxatiuam. Quando mercurius fuerit in octaua domo
cū cauda significat qd mors nati erit propter mala opera aut propter toxicum aut
facta nigromantie. Cū grauis occidentis & eius dñs ambo damnati fuerit nato
significant malam mortem. Cū sol fuerit damnatus in natiuitate diurna vel lu-
na in nocturna significant illud idē. Cū significantores dñati fuerint super terras

manifestam mortem significant z patenter. Et quando damnati fuerint sub terra mors erit abscondita z occulta. Quando aliqua infortunarum fuerint in octava domo vel iuncta domino octava domus significat fortem z malam mortem. Et si aliqua fortunarum fuerit in octava domo vel iuncta domino octava domus significat bonam z pulchram mortem. Et si iupiter vel venus fuerit in hac domo fortis z libera radijs infortunarum natus erit fortunatus z laudatus z vivet annis. 73. z forte plus.

Nona domus. Hic ponit significatiões none domus. Dicit qd nona domus significat peregrinationes z longa itinera z significat epistolas z legatos z rumores atq; somnia. Dicit Anduzgam qd primus dominus triplicitatis huius domus significat peregrinationes z omne quod ei accidit in peregrinationibus. secundus significat fidem ac religionem. tertius significat sapientiã z somnia. Dicit Haly abenragel in rationibus huius domus aspice in itineribus nati premitus a domo triplicitatis domus itineris: quoniam quando dominus triplicitatis domus itineris primus fuerit in bono statu z fortis fortunatus z receptus significat qd natus ibi per itinera z movebit se de vno loco ad alium z erit fortunatus in itineribus suis. Et si fuerit in diverso statu ab eo quod diximus habebit impedimẽta z gravamina in itineribus z motibus suis z erit vilipensus i eis z extrahetur z expelletur de terra z loco suo: nec in suis itineribus aliquam utilitatem vel lucrum habebit. Et si dominus triplicitatis domus itineris secundus fuerit in bono statu fortunatus z receptus natus erit bone legis religiosus z custos legis. Et si fuerit in diverso statu erit male legis nominabitur malus. z de malis operibus z incredulus. Et si oñs triplicitatis tertius fuerit in bono statu natus erit veridicorum somniorum: z quicquid videbit in somnijs veridicam erit: nec mentietur. Dicit idem haly scias qd mercurius habet posse ac significationem propriam in causa legis z legalitatis separatum ab alijs planetis. Et scias qd quãdo fuerit in domo saturni vel in aspectu eius natus erit profundarum cogitationum firmus in credulitate: laudat res alterius mundi magis qd istius: z credit eas ac multum cogitat in illis z amat eas: z tenet qd res illius mundi sint meliores qd istius. abhorret ludos ioculationes z solatia: humilis z patiens laboris ac indigentia maxime si fortune cadentes fuerint non aspicientes ascendens. Et si mercurius fuerit in domo Jovis vel in eius aspectu natus erit boni nominis bone legis z legalitatis z legis in qua fuerit observator. Et si fuerit i domo martis: vel in eis aspectu: z fuerit idem aspectus de quarto vel oppositione natus erit homicidia iracundia male factor male legis z vilipendet legem suam.

Decima domus. Hic ponit significatiões decime domus. Dicit qd decima domus e domus regni z sublimationis z exaltationis memorie z vocem i perando z magisteriorum atq; matrum. Et significat dimidium annorũ vite. Dicit anduzga dominus triplicitatis decime. Primus significat opus nati z exaltatione sua et sedis sublimationem. Secundus significat vocẽ imperij z audaciã in imperãdo. tertius significat stabilitatem atq; durabilitatẽ eius. i. quantũ durabit in dominatione sua. Dicit ptolemus in. 15. ppositione centiloquij. Ascendẽtia inimicorũ regni ab eius dẽ ascendẽte cadẽtia sunt z ascendẽtia dñationũ in illo angulo eius. Ascendẽtia vero ministrantũ succedẽtia angulus. Civitãtũ autẽ ascendẽtia in earũ

edificationibus iudicant omnia que in eis occidunt. Que vero ascendencia sunt
 in regum ordinationibus quarundam civitatum pronunciant omnia que sub
 eorum regno fient. & ascendens apparitionis alicuius secte in illis scilicet civita-
 tibus demonstrat quicquid sub illa secta futurum est in ipsis civitatibus. Dicit
 ibi Haly in commento qd signa cadentia sunt quorum nullus est angulus vel
 post angulum & sunt quatuor: scilicet duodecimum tertium sextum & nonum
 ab ascendente. Et dicit qd novum est omni astrologo qd cum fuerit ascendens na-
 tivitatis: aut aliquis angulus eius ascendens aut aliquis angulorum inceptio-
 nis regni fuerit: & natiuitatis alicuius cui regnum congruat perficitur ei regnum
 in illo regno: eritq; ei in illo honor & non in alio. Quippe reges antiqui omni-
 um nascentium in regnis suis natiuitates observabant: & cuiuscumq; ascendens
 deprehendebant dominum inimicorum regni vel sextum vel tertium vel nonum
 interficiebant ipsum puerum quia regnum ipsius esset contra regnum eorum.
 Et paucis interpositis dicit qd ascendens alicuius civitatis est signum: cuius as-
 censione incipit quis collocare primum lapidem in illa. Ascendens secie est as-
 cendens signum in tempore quo illa secta incipit prevalere super aliam sectam
 & susceperunt eam immorantes: & illud significat quantum durabit: & quicquid
 acciderit in illa quamdiu duraverit. Dicit Haly abenragel qd signum medij ce-
 li fuerit ex signis igneis maxime si fuerit leo vel aries: & sol in eo: & pars regis
 fuerit ibi in aspectu fortunarum natus sine vlla dubitatione rex erit.

Undecima domus. Hic ponit significationes vnde
 cine domus. Dicit qd undecima
 domus est domus fortune & fiducie atq; laudis: & amicorum & ministro-
 rum & auxiliatorum. & significat postrema medietatem medie vite. Dixit Anduz
 gam qd dominus triplicitatis domus fiducie primum significat fiduciam. Secū-
 dus significat amicos. Tertius significat vtilitates seu profectus eorum. Dicit
 Ptolemaeus in. 39. propositione centiloquij: esse malum vnde decime domus &
 eius dominus in intronisatione regum significat quid acciderit in consiliatoribus
 suis & eius substantia de malo. & eodem modo erit malum esse secunde signifi-
 cans: qd modicum adipiscetur. populus cum illo rege. Dicit Haly in commen-
 to. Astrologi conveniunt super hoc qd domus decima in omni ordinatione
 regum est locus eius: & vnde decima auxiliatorum eius & eius substantie & ascen-
 dens est populi: & secunda substantie populi: & ideo impedit vnde decima consi-
 liatores: & secunda substantiam populi. Dicit Haly abenragel in rationibus
 huius domus. Aspicit a dominum triplicitatis huius domus primum: si inue-
 nitis eum receptum fortunatum & fortem iudica qd natus habebit amicos mul-
 tos lucra vtilitatem & bonum pro eis. Et si fuerit infortunatus & danatus natus
 erit solitarius ab hominibus non hñs. amicitiam cum aliquo & retrahet & elon-
 gabit se ab illis qui procurant amorem & societatem ipsius. Et si dominus tri-
 plicitatis ipsius domus secundus fuerit fortis fortunatus & receptus erit for-
 tunatus honoratus & dives abundans i bono statu & bone vite. Et si fuerit ab hoc
 statu diversus erit laboriosus: & indigens ac paupertatis & miserie manifeste.
 Et si dominus triplicitatis ipsius domus tertius fuerit fortunatus fortis ac in
 bono statu natus habebit filios remansuros post eum in bono statu & divi-
 tije & fortuna sua. Et si fuerit infortunatus debilis & cadens ac in malo statu na-
 tus non habebit filium qui post eum remaneat nec heredem sue generationis

ma q̄ esse possit in amicor̄ causa est: vt dñs ascēdētis sit receptus a domino: vnde decime domus eodem domino. vnde decime domus existerē fortuna 2 in bono statu: qm̄ qm̄ sic fuerit habebit amorem 2 quentētiā cum socijs 2 amicis.

Dodecima domus. ^{hic pōit significatiōes. 12. domus. Et dicit q. 12. do-}
 mus significat inimicos 2 labores tristitiā atq; inuidias 2 inuerratio-
 nes 2 ignia atq; bestias que equatur̄ significat finē vite: 2 quid p̄tinget mulie-
 ribus in ipregnatiōe. Dicit Anduz gā q̄ primus dñs triplicitatis huius domus
 sigt inimicos. scds sigt labores. tertius bestias magnas: 2 iponit finē dicitis dices
 hoc est q̄ sigt. 12. domus. Dicit Haly Abēragel in iudicijs huius domus. Et si
 ce primus ad dñs triplicitatis huius domus p̄mū: 2 si iueneris eū fortunatus
 fortē 2 alij iudica q̄ inimici nati appodiabūt eo super eū 2 de se faciet q̄cqd vo-
 luerit. Et si fuerit cadēs dānatus 2 cobustus 2 peregrinus natus appodiabit se
 super inimicos suos: 2 ip̄ sup̄cedent 2 accidet eis malū qd̄ credebāt facere nato.
 Et dñs triplicitatis s̄a huius domus fuerit fortunatus natus habebit modicas
 tristitias 2 anxietates. Et si fuerit in diuerso statu: erit multo 2 in p̄cariā 2 tristi-
 ctas 2 accidet ei labores 2 impedimēta 2 dāna magna in eo qd̄ h̄z 2 in corpore
 suo. Et si dñs triplicitatis huius domus tertius fuerit fortunatus natus erit oya-
 lecticus 2 eloquente bone 2 felix in rōnibus 2 causis suis: 2 cōtra quēlibet aduer-
 samē sibi prosperabitur. Et si fuerit in diuerso statu erit debilis ratiōis ac loque-
 le impedit: nō habebit ius de aduersarijs 2 suis malefactoribus.

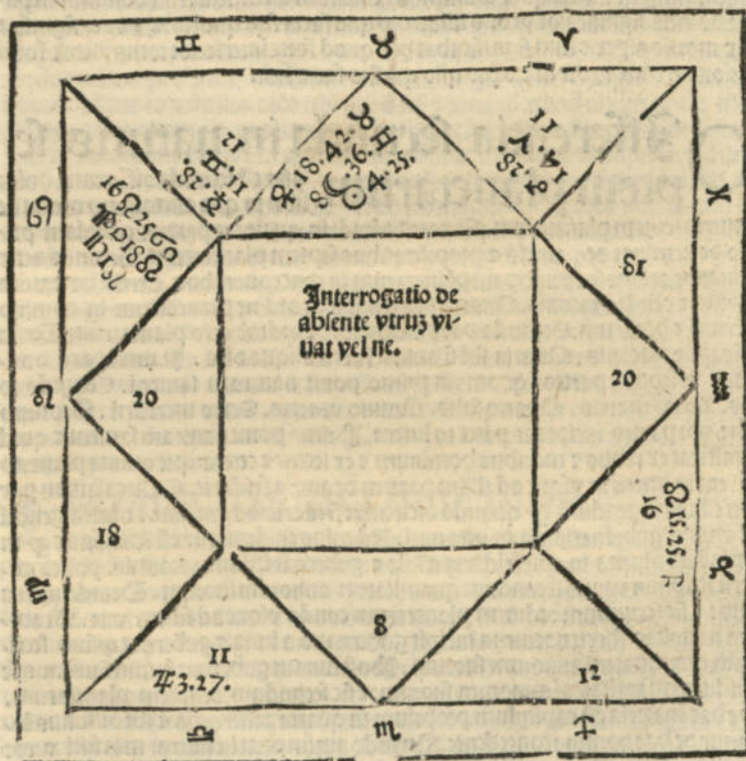
Significant 2 duodecim domus
 colores. ^{hic ponit significatiōes. 12. domoy: qm̄ ad colores. Et dicit q̄}
 prima domus 2. 7. sunt albe. 2. 12. virides: 2. 3. et. 11. sunt croce. 2. 4. et. 10. sunt
 rubee. 5. et. 9. sunt hñtes colorē mellis. 6. et. 8. sunt nigre. Postea dicit q̄ qlibet pla-
 netay h̄z in aliq̄ istay domoy quādā p̄tate accitale que vocat gaudiā. Mercuri-
 us enim gaudet in ascēdēte. luna gaudet in. 3. domo. Venus in. 5. Mars in. 6. Sol
 in. 9. Iupiter in. 11. Saturnus in. 12. Deinde dicit qd̄ anguli significāt fortunū-
 nē et p̄fectionē. Ascēdēs vero ab angulis significāt debilitatē et detrimētum exce-
 pto q̄. 9. domus. et. 3. significāt rem apertā: et deteciam eū fama: et hoc iō q̄ sunt
 gaudia luminariū sicut iam dicebat qd̄ sol gaudet in. 9. et luna in. 3. Et. 12. do-
 mus. et. 6. significāt oculationē et vilitatē rex. postea dicit qd̄ anguli. s. prima do-
 mus. et. 10. et. 7. et. 4. et dñi ipsorum anguloy significāt magnitudinē honoris et
 fortune: et elōgationē a casu et ifortunio. Et p̄sentia dñoy anguloy in cadētibz
 ab angulis significāt ifortunū et dedecus et casum. Et. 11. domus q̄ succedit de-
 cime: et eius dñs significāt fortunā mediā. i. significāt fortunā mediā p̄ dōatiōes
 quātam. 10. Et. 5. domus que succedit quarte significāt fortunā mediā p̄ dōatiōes
 et causas filiorum. Et secunda domus et eius dominus significāt fortunā medi-
 am ex cā sube ministror̄ et auxiliator̄. Et. 8. domus et eius dñs significāt fortunā
 mediā ex sūba que hereditat a mortuis et a rebus occultis. Postea pōit signifi-
 cationes dñoy angulorum cum fuerint p̄tes in ipsis angulis. Et dicit q̄ p̄sēntia
 dñi ascēdētis in ascēdēte significāt eius fortunā per semetipsum et per pro-
 priam acquisitionē. Et si fuerit in. 7. sigt acquisitionē per cōuētiōes et vxores. Et
 si fuerit in. 10. significāt acquisitionē per magisteria. Et si fuerit in quarta signifi-
 cat acquisitionē per hereditates: et ex cā patrum: et per p̄ductionē aquay et popu-

lattonē terrarū z ex rebus antiquis z radicilibus: alia lra h̄zera dicalibus. *Pre-*
sentia v̄o dñi decime in. 10. domo s̄gt fortunā p regē z regnū magnū z p magi-
steria alta. Et si fuerit i. 7. s̄gt regnū p victoriā p̄tionū z p cās vxorū. Et si fuerit
in. 4. s̄gt regnū p cās ministrorū regis z p cultū terrarū z p edificatiōes ciuitatū
z diuisiōes fluminū z p custodiās ciuitatū z ex reb⁹ antiqs. Et si fuerit i ascēdēte
s̄gt regnū p igeniā z ppingtātē regis ex reb⁹ vulgi. Dñtia dñi. 7. domus i. 7. do-
mo s̄gt fortunā p negociatiōes z p p̄uētiōes z cōmēdatiōes. i. depōnes z p mu-
lieres z p satores. Et si fuerit in. 4. s̄gt fortunā p p̄uētiōes z negociatiōes z p cās
p̄m z ereditatū z cultū terre. Et si fuerit in ascēdēte s̄gt fortunā p p̄uētiōes z ne-
gociatiōes z p cās medicie z astronomie z p opa sp̄alia atq; igeniā z cetera filia.
Et si fuerit p̄ns in. 10. s̄gt fortunā p p̄uētiōes z negociatiōes et vxores et p cās re-
gnū. Dñtia v̄o dñi. 4. domus in. 4. domo s̄gt fortunā ex fructu et p cās p̄z atq;
p res antiqs. Et si fuerit p̄ns in ascēdēte s̄gt fortunā ex cultu terre z fructu p p̄fū-
ditatē p̄lij z igeniā: z si fuerit p̄ns in. 10. domo s̄gt p̄fectū ex cultu terre z fructu
p cās regū z magisteriorū. Et si fuerit p̄ns in. 7. domo s̄gt fortunā ex cultu terre
z fructu et ex pte mulierū et p cās vxorū et satorū et p negociatiōes. Deinde dicit
hec q̄ diximus significāt dñi anguloz qñ fuerint p̄ntes in ip̄is angulis. Et sicut
dcm̄ est de angulis: ita itelligas de alijs domibus suo mō s̄m nām. s. cuiuslibz do-
m̄s: et dicit qđ iō iroduxit dños anguloz: vt sint exēplar in alijs domibus.

¶ **Q** **T** **C** **U** **M** volueris scire planetā dñatorē. Illic auctor docet eligere si
 gnificatorē. et pōt diuidi in duas ptes: qm̄ in prima pte
 facit qđ dcm̄ ē. In scda pte pōit exēplū ibi. Verbi grā. Snia auctoris ē ista
 qđ in cognoscēdo significatorē rei debemus aspiciere ad duo. primo debem⁹ aspi-
 cere ad domū in q̄ est nā illius rei cuius q̄rimus significatorē. Scdo debemus
 aspiciere ad planetā qđ de sui nā s̄gt illā rē. vbi grā. Si qđ fiat p̄ s̄ba debem⁹ aspi-
 cere ad scdaz domū q̄ est domus sube: et cū hoc debemus aspiciere ad Jovē qui
 s̄gt de pp̄ia nā s̄baz. Et si qđ fiat de muliere debemus aspiciere ad. 7. domū q̄
 est domus mulierū. et cū hoc debemus aspiciere ad venerē qđ de pp̄ia nā s̄ḡtrix m̄-
 liaz: et sic de alijs s̄m pp̄ias nās domoz et planetaz. Et in itelligēdū qđ plane-
 tā quē eligimus ex pte domus debemus tenere p̄ siḡiore p̄ncipali. Et planetā q̄ s̄gt
 nām rei debemus facere p̄ticipē in siḡiōe. Est q̄ snia l̄re: cū volueris scire planetā
 dñatorē siue siḡiorē rei aspice qđ planetaz h̄at plures fortitudines in domo rei
 q̄site ex fortitudinibus dcm̄ in. c. de fortitudinibus et dignitatibus ip̄oz. Et ille
 qđ abūdat in numero fortitudinū ille est dñator: siue significator. Et est itelligēdū
 qđ in interrogatiōibus ascendens siue prima domus semper attribuif querenti
 et planeta abundās in numero fortitudinum in domo illius rei de qua fit que-
 sitio est significator rei que site. Auctor ponit exemplum in littera. Et dicit si inter-
 rogatus fueris de substantia. et volueris scire quis planetarum: sit dominator
 siue significator eius et fuerit scda dom⁹ q̄ est dom⁹ substantie. 5. grad⁹ arietis. qz
 arietis est dom⁹ martis h̄z ibi mars qñ qz fortitudines. Et est exaltatio solis. et iō
 sol h̄z q̄tuor fortitudines rōne illi⁹. Et est etiā solis triplicitas et rōne illi⁹ h̄z ibi
 tres fortitudines: et est termin⁹ ionis: et rōne illi⁹ h̄t ibi duas fortitudines: et faci-
 es martis. et rōne illius h̄z ibi vnā fortitudinē. Sol igitur h̄z ibi. 7. fortitudines. et
 mars fer. et Júpiter duas: patet ergo qđ sol h̄z ibi plures fortitudines. Et talis pla-
 neta. scilicet habens plures fortitudines vocatur almutā id est vincens. ergo sol

In tali figura esset significator substantie et eodem modo faciendum est de alijs.

Questio de potestatibus. quoz planetarum accidentalibus. Ista pars continuatur sic. Prius au-
 tor determinavit de dignitatibus planetarum essentialibus. Iste deter-
 minat de dignitatibus ipsorum accidentalibus; et expedit se brevissime dicens; qd
 est vna dignitas accidentalis planetarum que vocatur haim et est hec vt planeta
 diurnus sit in die super terrā et in nocte sub terra. Et planeta nocturnus sit in no-
 cte super terram et in die sub terra. Et etiā si sit planeta masculinus. qd fit in signo
 masculino. et feminin⁹ in signo feminino; tūc dī planeta esse in suo haim in sua
 similitudine: et erit tunc fortitudo sua sicut fortitudo viri in loco sui pfectus et lucrū
 atq; fortune. Et si cōpleta est expō p:ime dīe alfabeticij introductorij ad magiste-
 rium iudiciorū astroz. C Quidam hō interrogavit de quodā abiente virū cēt mor-
 tuus vel vivus et suū ascendens qōntis. 20. gradus leonis et incidit talis figura.

Asperit in hac questione et vedit ascendens et eius dominum et lunam absentem pro quo facta fuit questio. Asperit et inueni dominum ascendens in medio celi: propter quod videbatur prima facie quod viveret in prosperitate: sed quia inueni saturnum in angulo orientis prope angulum infra duos gradus dubitavi de vita illius specialiter: quia ibidem infortunavit partem fortune. Deinde asperit ad domum mortis et inueni venerem fortiozem ibidem id est in domo mortis plura habere testimonia quia exaltationem et triplicitatem. asperit ad locum eius in figura equaliter se haberet ad ascendens et ad dominum ascendens et ad lunam et inueni eam aspicientem ascendens aspectu quarto et saturnum ibidem existentes eodem aspectu propter quod magis dubitavi de vita. Deinde asperit ad lunam et inueni eam oppressam sub radijs solis hoc fuit unum signum mortis. Inueni etiam lunam separatam a venere euntem ad conjunctionem domini ascendens et transiit naturam domini domus mortis ad dominum ascendens. Hoc fuit certius signum mortis. Ex his collegi quod homo ille pro quo facta fuit questio esset mortuus: inuentumque est ita. Et quia Saturnus existens in ascendente fuit dominus septime domus significator vxoris illius pro quo facta fuit questio: et venus significatrix mortis asperit eum significabat hoc quod forte interfectus commiserat fornicationem cum vxore illius pro quo questio facta fuit.

Differencia secunda in naturis septem planetarum.

Ista est secunda differentia huius libri in qua auctor determinat de naturis septem planetarum. Et potest diuidi in quattuor partes: quoniam primo determinat de naturis et proprietatibus septem planetarum. Secundo determinat de ordine seu principatu planetarum in conceptionibus. Tertio de natura capitis et caude draconis. Quarto determinat de ordine planetarum in domino dierum et horarum. Secunda pars incipit ibi de ordine vero planetarum. Tertia ibi caput draconis. Quarta ibi si autem fuerit aliqua dies. Quinta pars diuiditur in septem partes: quoniam primo ponit naturam saturni. Secundo iouis. Tertio martis. Quarto solis. Quinto veneris. Sexto mercurii. Septimo lune. ubi partes incipiunt patet in littera. Primo ponit naturam saturni et quid significat ex rebus et moribus hominum et ex sectis et cetera. que omnia plane apparent in littera in vsque ad illam partem de annis fridarie. Circa quam partem est intelligendum quod quando dicit anni fridarie saturni sunt. id est intelligendum est annus gubernationis in vita nati. Ad cuius evidentiam est sciendam quod in natiuitate diurna incipit fridaria a sole et gubernat ipsum. 10. annis. postea gubernat ipsum venus secundum quantitatem annorum suorum. Deinde mercurius: et sic secundum ordinem planetarum eundo vsque ad finem vite. Si autem natiuitas fuerit nocturna incipit gubernatio a luna et gubernat ipsum secundum quantitatem annorum suorum. Post lunam gubernat ipsum saturnus secundum quantitatem annorum suorum: et sic secundum ordinem planetarum. De hac materia est capitulum proprium in quarta differentia et ibi diffusius loquitur de hac domino concedente. Quando autem dicit in littera: maximi vero: intelligendum est de annis quos dant planete in duratione rerum scilicet in sectis et in alijs magnis rebus. Quando autem dicit maiores et medij et minores

res intelligendum est de annis quos dant planete in natiuitatibus hominum ad
 viuendum: & sicut dico de saturno ita de alijs planetis intelligas. Dicit Ptolome
 us in. 82. propositione prime partis manus ac fortius opus saturni est infrigida
 re & deficcare modicum propter fortitudinem frigoris: & videtur hoc esse pro eo
 quod est elongatus multum a calore solis & humidis fumositatibus terre. Illic
 Elhumazar redarguit Ptolomeum & ponam deo dante rationes suas in fine
 huius partis de naturis planetarum. Dicit haly in commento propositionis p-
 allegate quod Ptolomeus vult dicere qd saturnus facit hoc opus eo qd opus su
 um est multum elongatum ab opere solis quod est opus caloris: & a luna cuius
 opus est attrahere humores: quia quando insperit comparationem saturni cum
 sole & luna inueniet quod ambobus erat contrarius. & propter hoc dixit quod
 conuenit vt frigidus sit & siccus. Et Ptolomeus in eius glossa hanc comparatio
 nem in eo quod sequitur. Dicit Ptolomeus scire quidem virtutem huius plane
 te & aliorum erit propter rectificationem figurarum in respectu solis & lune: quo
 niam earum aliquas videmus mutantes aerem vna manerie mutationis & ea
 rum aliquas alia manerie in diuersis ordinationibus mutationis augendi & mi
 nuendi. Dicit haly in commento. Si memoriaz habes de eo qd tibi diximus quo
 modo probare possumus stellarum erit virtutes: glosa non indiges in hoc. Et si
 huius oblitus es ausculta. dico tibi quod sol & luna eo quod eorum opera ma
 gis apparent quam opera aliarum stellarum. & sunt nobis magis manifesta: &
 opera reliquarum stellarum abscondita videntur: conuenit vt inspicias ad stel
 las habentes communitatem cum duobus luminaribus per figuras. id est per
 aspectus si augent in suis operibus vel ab eis minuunt: & sic tibi inspicendo ad
 omnes: donec certitudinem scias omnium non semel sed pluries. Et si inuenieris
 quod semper sequantur vnam maneriam operandi scies pro certo cuius mode
 virtutem habent. Dicit haly abenragel de natura saturni. Saturnus est planeta
 senex magnus fessus vilipensus anxietatum tristitiarum longarum infirmita
 tum. natura eius est frigida & sicca & assimilatur melancolic que gubernatur de
 omnibus humoribus. & nullus de ea. Quando fuerit almutem alicuius natiui
 tatis: & ipse in cancro natus erit turpissimi vultus & mirabilis creatura in for
 ma & visione sua: ita quod expanescent & mirabuntur quot quot videbunt eum
 & audient loqui de ipso. Dicit alfraganus quod corpus saturni est. 91. vicibus
 tantum quantum terra.

Iupiter fortuna masculus. Illic ponit naturā
 Jouis et planum
 est quod dicit in littera. Jouis autem virtutis opus est complexionis tem
 perate & locus sui motus est medianus inter frigiditatem saturni & calorem mar
 tis & propter hoc conuenit vt calefaciat & humectat. Dicit haly in commeto. mul
 ti crediderunt cum audierunt hoc verbum Ptolomei quod opera stellarum se
 cundum eius opinionem sequerentur loca sphaerarum secundum qd vna existit
 supra aliam sicut creditur hiza auenquinton & alkindus & alij qui cum talibus
 rationibus nos impediunt. Ego vero dico qd si opera stellarum sunt s'm nau
 ram quomodo possunt sciri propositiones quadruplices: qm radices harum am
 barum scientiarum diuerse sunt vna. i. ab alia. Amplius si omnia corpora celestia
 non sunt alicuius complexionis: calide: humide: frigide: neq; sicce sicut probauit

Aristoteles quomodo potest Iouis complexio temperari eo quod sphaera sua
 existat inter illam martis et saturni. Nam si bene ad dictum inspereris Ptolemei
 inuenies non esse prout ipsi crediderunt. Et postquam docuit nos viam qua scirent
 virtutes stellarum. ponit hoc vice alia in hoc loco dicens quod quoniam probauerimus
 modum operis quod operatur in aere nos circumdante inuenimus quod est medianus
 inter magnam frigiditatem quam facit saturnus. et magnam calorem quem facit mars.
 et hoc affirmat id quod dixit quod calefacit et humectat. dicit haly abenragel Iupi
 ter est planeta equalitatis: cōtatis: bonitatis: melioramenti: intellectus: sensus. et
 pietatis: quia temperatus est qualis et fortuna per aspectum et corporalem functio-
 nem significat bonitatem meliorationem legem simplicitatem et castitatem dir-
 git et non damnat: populat et non destruit. abhorret saturnum et eius naturas.
 Quoniam deus incepit creare mundum erat in domo ascendente lucet in arietis thauro et ge-
 mini: et minuitur lux sua in cancro. leone et virgine. obscuratur in libra scorpione
 et sagitario: et minuitur eius obscuratio in capricorno aquario et piscibus. dicit
 alfraganus quod corpus iouis est. 95. tantum quantum terra.

Mars masculinus. Hic ponit naturam martis et patet
 in littera. dicit ptholomeus mars p-
 prie deficiat et per vim nature sue comburit eo quod igneum habet colorem
 et quia circa solem est. et quoniam sphaera in qua sol consistit posita est sub eo. dicit
 haly in commento. Ptholomeus vult dicere quod opus virtutis martis. i. qui expe-
 rimur inuenimus siccitatis magne. sed id quod dixit quod virtus martis comburit
 eo quod igneum habet colorem. dico quod stelle sunt substantie simplicis et non
 compositae ex naturis diversorum elementorum: apparitio sui coloris est recta eo
 quod ibi non est aliquid quod mutet colorem conuenientem eidem substantie.
 Ptholomeus autem docet nos per hoc dictum: regulam qua scimus virtutem stel-
 larum quam per nos intelligere non possumus et pessimum eam intelligere per
 colorem. In hoc enim dicto adest dubium quod nos soluere oportet. Nam mul-
 ti credunt quod color non ostendat virtutem rei et hoc est veritas in terrenis propter
 comissionem elementorum que in eis est. tamen in celestibus non est ita: quia co-
 rum substantia non est villo modo composita ex aliquo elemento. Et propter hoc
 redijt Ptholomeus ad probandum hanc virtutem alio modo dicens. et quia exi-
 sit circa solem: et quia sphaera in qua est sol posita est sub eo vult dicere quod ac-
 cidit: vt sit veritas res ista quia virtus martis comburit eo quod existit circa solem:
 et quia sol est sub eo et commiscetur virtus sua cum illa solis sic calidus multum
 et siccus: ita quod sine temperamento comburit. dicit haly abenragel mars est plane-
 ta calidus et siccus igneus: destructor: iratus victoriosus: diligens occidere et inter-
 fecciones. rixas litigia cito irascitur ira fortis: totum corpus suum exponit in rebus suis
 agendis: prelia facit et destruit populationes. Exaltatio sua est in domo saturni:
 scilicet in capricorno qui significat clamores impedimenta et gentem stultam et
 guerrationes. Conuenit saturnus marti in infortunio: et resistit ei in frigiditate et
 tenebrositate. et inclinatur soli amore sui et defenditur auxilio eius. quoniam sol
 exaltatur in domo sua et gubernat eum de calore et siccitate quam recipit ab eodem:
 proprietates et natura sua conuenit et appropinquat proprietati et nature solis. me-
 dius est et obliuiosus modici intellectus et diminutus sensu nec considerat rerum
 fines per eum et per ascensum et per descensum eius in circulo suo crescit et decre-

scit estatis calor & hyemis frigiditas omni anno. Dicit alfragantus qd mare cō
tinet quantitatem terre semel & dimidium & octauam partem eius.

Sol per aspectum fortuna. ^{hic ponit natu}
ra glosa non indiget. Dicit p̄tolomeus cognita res est quod opus sub
stantie solis est calefacere & dare aliquantulum siccitatis, & hec opera magis pro
prie sentiuntur & leuius scita sunt omnibus alijs propter magnitudinem solis &
propter manifestam mutationem quam per tempora anni facit & quanto magis
accedit ad nostra capita tanto magis calefacit. Dicit haly abenragel scito qd sol est
lumen & candela celi gubernator mundi factor temporum; per eum fiunt plane
te orientales et occidentales; et per eum fiunt apparentes et occulte; et per eū mo
uetur omnis res se mouens; per eum nascitur omnis res nascens; crescit omne
solum, & maturatur omnis fructus. Ipse est spiritus celi magnus cum eo uiuifi
cantur signa; & quodlibet signum quando est in eo habet maiorem potestatem super alia
signa, quoniam ipsum uiuificat & illuminat & dat ei fortitudinem & calorem et ap
plicat calorem et fortitudinem et virtutem illius signi terre; quia natura et facta
sua apparent in omnibus rebus et in cunctis animatis et in animatis existentibus
in terra. Et qñ erit de signo in quo est remanet illud signum in similitudine
corpore defuncti. Est planeta magni dominij potentie nobilitatis altitudinis et
magnitudinis. est fortuna per aspectum et infortuna per conjunctionem corpora
lem. Aides enim qñ aliquis planeta coniungitur sibi; cōburit et vincit eum et ex
tinguit lumen et lucem suam. Locus suus in celo est quartus. scilicet medius. 7.
planetarum; sicut rex sapiens qui per sensum manu tenet regnum suū et per confide
rationem ponit sedē suā in medio regni sui ut per oīa latera attingat. Dedit mar
ti militiam suā et quod esse dux militie sue, quia celum solis est sub celo martis et
conuenit natura et calor suus cum natura et calore illius. Dedit ioui sua iudicia
p̄ temperiam honestatem saluationem et sue cōplexionis salutē; et qz non est in
eo qualitas mala nec peccandi natura. Dedit regnum saturno qz omnes plane
te sua lumina mittunt ad eum, et suas considerationes. Dedit ueneri collectionem
reddituum et vendendi redditus et emendi, qz celum eius applicat suo et sunt vi
cini. Dedit mercurio scribaniam; qz status eius est sicut status scriptoris regis; q
vadit qñ ille vadit et sedet quando ille sedet. Dicit lune algazilicium; quia est si
milis algazilo regis qui facit sua mandata et desert ea quocūq; precipit. Dicit al
fragantus auctoritate p̄tolomei quod corpus solis continet corpus terre centies
sexagesies sexies et alt quantulum plus.

Quēus fortuna femina nocturna. ^{hic}
nit naturam ueneris, et patet in littera quod dicit. Dicit p̄tolomeus ve
nus ipsamet opera Iouis facit propter temperamentum sue complexionis ex
cepto quod est Iouis in re vna contraria, quia calefacit, parū eo quod existit cir
ca solem et humectat secundum lunam propter magnam lucem quam habet
hic planeta eo quod attrahit ad se famositatem que eleuatur ab h̄m̄oribus ter
re. Dicit haly in commento vult dicere quod eius calor est multum minor illo
iouis; et propter humiditatem qz facit dicimus qd est quodammodo frigida et
plus humida. Quod autē dicit eo qd existit circa solem, dixit eo qd virtus sua vō

luitur cum illa solis. Et id quod dicit humectat sicut luna; vult dicere qd ventus facit humiditatem circa eam qd facit luna. Et id quod dicit pp magnam lucē vult dicere qd modicus calor facit humores currere. Dicit haly abenragel venus ē fortuna frigida et humida nocturna hylaris gaudiosa apparentie bone limpida forma: diligit inculationes cantationes comestiones potationes et viua: est mansuetata et pauci motus est mulierum significatrix et iacendi cum eis amoris amicitie et societatis. recipit mare per naturā fornicationis et limpidamenti abhorret ipsius pp contrarietatem nature sue. que est caliditas et siccitas. Separat se ab eo et malum et infortunam suam repellit a se ipsa pp mansuetudinem bona verba solatium bonum. et mansuetam loquelam. Concordat cum saturno in frigiditate et cōuenientia quam habet cum eo in libra: quia est domus vnus et exaltatio alterius. Et discordat cum eo in moribus tristitij et doloribus suis et eo quod saturnus est vnus modici cum mulieribus. Status veneris cum statu solis est similis status mulieris versus virum. Dicit alfraganus qd corpus veneris est vna pars. 37. partibus terre.

Mercurius commixtus. Hic ponit naturam mercurij et patet in littera. Dicit ptolemaeus siccitas vero et humiditas mercurij est per vnū equale: quoniam aliquando desiccatur et effugatur humores eo qd nunq̄ elongatur molius a calore solis etiam nullo tempore et aliquando humectatur eo qd positus est super sphaeram lune que est circa terram magis quam omnes alie iphaere et mutatur ad hos duos status et facit ventos propter serotinas mutationes eius circum quos solem. Dicit haly in commento. Vult dicere qd opus mercurij non est vna res sola: quoniam aliquando desiccatur et aliquando humectatur. cum autem desiccatur ē quando soli applicatur: et est tunc opus suum in calefaciendo et siccando circa istud solis. Humectare autem suum est propter vim suam que commiscetur cum illa lune que posita est sub eo et qd est opus suum sicut opus lune. Et ptolemaeus quando comparationem facit de opere mercurij cum illo solis inuenit qd aliquando faciebat opus tale quale sol. Et quando per comparationem facit cum opere lune: inuenit qd aliquando faciebat opus tale quale luna. Et expertus fuit hoc multoties et inuenit qd semper alterum duorum operum faciebat. et sciuit pro certo qd opus suum est iecundum opus aliarum stellarum cum quibus inuoluitur. et opus proprium in se non habet. Dicit haly abenragel. Mercurius est planeta masculus et siccus forme et nature conuertibilis: masculus cum masculis: feminus cum feminis: fortuna cum fortunis: infortuna cum infortunis: bene rationalis: bene loquens: ausus in loquendo: pulchre apparentie: composite persone: diligere libros et computationes. placent ei magisteria: res bene facte rationes verificari libri ac scientie: agilis est in motu et proprietatis ardentis: alacer et mobilis in omnibus rebus suis: et est vnus trium planetarum significantium pluuia et p̄ eum et per mutationem suam de signo in signum: et per eum eius status. ac retrogradationem et directionem ipsius et per oppositiones et coniunctiones suas sciuntur motus ventorum et eius fortitudines scilicet si erunt fortes vel debiles in omnibus illius anni: quoniam quoniam erit de vno signo et intrat aliud: vel quoniam est stationarius aut retrogradus significat v̄tos fortes h̄gitudines et pluuia et i acre accidentia d̄ nubi

bus turbationes & his similia. Similiter qñ est in oppositione lune existente luna in aliquo signorum aequoꝝ vel aereozum significat qđ prediximus. In reuolutione annoꝝ mundi habet magnā & veridicam significationem super tenentes officia reguꝝ. Alfraganus dicit qđ quantitas corporis mercurij est vna pars de. 321 milibus partibus corporis terre.

Luna fortuna femina nocturna. ^{hic pōit}
naturam lune. sententia littere patet. Dicit ptolemaus maior virtus luna est humectare: pro eo qđ est multum circa terram & propter fumositatem frigidā que per eam eleuatur. & propter hoc ad statum talem mutantur corpora manifesta mutatione: quia facit mutari & putrescere corpora vt plurimum: & habet etiam cum sole participationem modicam in calore pro eo qđ recipit lumen ab eo. Albumazar redarguit. ptolemaum in causa naturam planetarum & sunt verba sua ista: quoniam plures reges grece fuerunt sapientes post alexandrum filium philippi: vocabaturq; vnusquisq; eozum ptolemaus: fueruntq; numero decem & vna mulier: erantq; regnantes in egypto: & fuerunt anni regni eozum. 275. fuerunt vniuersi sapientes ex quibus fuit ptolemaus vnus qui edidit librum almagesti super causam motus circuli & quicquid in eo est ex planetis. Et quidam eozum edidit librum de iudicijs astrozum referens eum ad ptolemaum auctorem libri almagesti. Diciturq; qđ ille qui edidit librum iudiciorum ipse edidit librum almagesti: nesciturq; veritas huius rei: sed ille qui ex eis edidit librum iudiciorum narrauit in libro suo naturas planetarum & eozum causas. Incipitq; dicere qđ sol calefacit in suauitate ac moza & qđ opus eius sit in hoc euidentius & fortius opere ceterozum planetarum propter magnitudinem eius & quanto magis eleuatur ad zenith caput nostroruꝝ augetur nobis calor. Et putauit qđ natura lune sit humida propter proximitatem circuli eius a terra & propter receptionē vaporuꝝ quia ad eā eleuatur ex ea. Et putauit qđ natura saturni sit frigida & sicca propter longitudinem circuli eius a calore solis & longitudinem eius ab humiditate vaporuꝝ terre. Et putauit qđ mars natura esset calida & sicca eo qđ color eius similis est igni: & qđ est prope solem. & quia est sub eo erigiturq; calor eius ad euz & calefacit eum. Et putauit qđ iupiter sit equalis complexionis: eo qđ sit eius circulus inter circulos saturni & martis. Et propter hanc causam est natura eius calida humida equalis & temperata. Et putauit qđ veneris natura sit calida humida equalis. calor autem eius ex propinquitate circuli eius a sole. Humiditas vero ex vapore humido qui contingit eam ex terra. Putauitq; qđ natura mercurij sit in quibusdam horis sicca & in quibusdam humida. Siccitas eius propter appropinquitatem eius a sole & qđ nō elongat ab eo elongatione maxima. Humiditas vero eius pp̄ proximitate circuli eius circulo lune. Hoc est qđ putauit. Ptolemaus in naturis planetarum: & hoc est ratio qua vnus est super hoc. Sed nos dicemus nunc qđ sit in eius dictis pungeudus idest reprehensione dignus. nam qđ putauit ex sole & calefactione rerum ab eo in suauitate & moza hoc inuenitur ex suo opere quod autem dixit qđ natura lune sit humida pp̄ proximitatem circuli eius a terra & receptione vaporuꝝ qui eriguntur ex terra ad eam hoc repellitur a sapientibus eo qđ spacium quod est inter faciem terre & propinquozem loci in quo est luna sit. 128044. miliariorum fere ea mensura qua sit vñ miliarium. 3000.

cubitorum. Et hoc patet in libro in quo narrantur longitudines corporum superiorum ab invicem. Et non plus eleuantur vapores a superficie terre sicut quod narrantur. Ptolomeus quod 16. stadia sicut quod stadium quadringentorum cubitorum est: nam 16. stadia faciunt duo miliaria et decimam ac tredecimam unius miliaris fere tota longitudo vero lune quam magis prope est superficie terre ut diximus. 128044. miliariorum fere. unde ergo vel quomodo applicatur: pro terra ad lunam quousque eorum patet vel minus: et naturam eius. Per modum consimilem reprobatur ipsum in naturis aliorum planetarum: sed pertransio causa breuitatis. In huius commento propositiōi preallegate de natura lune respondet ad rationes Albumazaris. Dicit enim habere exponens verba ptolemei primo. Postquam docuit nos ptolemeus quod virtutes stellarum corporum sequuntur magnitudinem et corpus lune paruum est sicut in almagesti narrantur et eius opus sequitur opus solis parte vna. Dicit hic quod est hoc pro eo quod multum est prope terram et peruenit ad nos eius virtus antequam mutetur et pro hoc apparet eius opus magis quam opus aliarum stellarum. Et videmus visibiliter quod attrahit humores terre et corporum eam sequentium et pro eo quod habet lucem a sole operatur in terrenis calorem modicum accidentalē cum quo facit putrefecere et mutari humores existentes in corporibus sicut ostensum est in physica et in natura. Et manifestum est quod lux facit calorem: et potest hoc probari per specula que comburunt et similia. et quia luna lucem habet a sole conuenit ut habeat modicum calorem quem facit sicut per accidens. Et hoc est id quod vult dicere ptolemeus. Et quia hoc non intellexit Albumazar credidit quod erraret in dicto suo dicens: quomodo potest fumositas humida ad lunam ascendere cum fumositas ascendere nequeat ultra. 16. stadia et luna satis longius est. Ego vero rursus de dictis talibus qualia sunt hec: et dixi qualiter non intellexit hoc: quia ptolemeus noluit dicere quod fumositas humida ascendat usque ad lunam: sed dixit quod ascensio fumositatis humide que est versus lunam docet nos quod attrahit humores terre et aliorum corporum eam sequentium sicut adamas trahit ferrum. Alfraganus dicit auctoritate ptolemei quod magnitudo corporis lune est vna pars de 39. partibus terre: et dicit quod maius corpus omnium corporum vniuersi est sol et post solem. 15. maxime sunt stelle: dicit enim quod vnaqueque earum tenet corpus terre centis septies. Tertius in magnitudine est Iupiter: quartus saturnus. post saturnum sunt stelle fixe secundum ordinem quarum quilibet continet terram nonagesies. post ipsas sunt stelle tertii ordinis quarum vnaqueque continet terram septuagesies et bis. post ipsas sunt stelle quarti ordinis quarum quilibet continet terram. 54. post ipsas sunt stelle quinti ordinis quarum quilibet continet terram. 37. post ipsas sunt stelle sexti ordinis et minorum stellarum. in modo minor omnium que videntur: quartum probatio est possibilis continet terram. 18. Alfraganus corpus post ipsas est mars. post martem terra: post terram venus: post venerem luna: et ultimo mercurius. patet igitur secundum alfraganum quod maius omnium corporum est sol et minus mercurius exceptis generabilibus et corruptibilibus. De longitudine istorum corporum a terra dicit alfraganus quod proprius longitudo lune a terra est. 33. tantum quantum dimidium diametri terre et 20. pars eius: eritque hoc. 10412. miliaria. Et est longitudo longior lune que est proprius longitudo mercurij sexagesies: quater tantum quantum dimidium diametri terre. et 6. pars eius quod est. 208542. miliariorum. et longitudo longior mercurij que est proprius veneris est centum sexagesies septies tantum quantum dimidium

diometri terre quod est. 342750. miliariorum. Et longitudo veneris longior que est propior longitudo solis est millesies et centies et vigesies tñ quantum dimidium diametri terre quod est. 3620000. miliariorum. Et longitudo solis longior que est propior longitudo martis est. 1220. tantum quantum semidiameter terre quod est. 363000. miliariorum. Et longitudo maris longior que est longitudo iouis propior est. 8876. tantum quantum semidiameter terre quod est. 28847000. miliariorum. Et longitudo iouis longior que est propior longitudo saturni est. 14405. tantum quantum semidiameter terre quod est. 46816250. miliariorum. Et longitudo saturni longior que est equalis longitudini stellarum fixarū et est quantitas dimidij diametri circuli signorū est. 20110. tantum quantum semidiameter terre quod est. 6337500. miliariorum. Et cum duplicatum fuerit hoc provenit et quantitas totius diametri circuli signorū id est octave sphaere que est. 130715000 miliariorum. Et cum multiplicatum fuerit hoc per. 3. et septimam vnius provenit quantitas circumferentie circuli signorū vel cuiusq; alterius circuli maioris descripti in octava sphaera que est. 410818570. miliariorum: cuiusq; mensura vni mensurā gradus circuli maioris. 1141160. miliaria.

Ordine vero planetarum. hic ponit ordinem planetarum in conceptionibus puerorum scilicet ordinem ingubernando scilicet quādiu est in utero matris. Dicit quod saturnus gubernat ipsum ab hora conceptionis vsq; ad finem vnius mensis. In secundo mense gubernat ipsum iupiter. In tertio mars. In quarto sol. In quinto venus. In sexto mercurius. In septimo luna: et propter hoc ut dicitur puer in septimo mense petit exitum: quia opera omnium planetarum sunt in eo completa: et qui tunc nascuntur possunt vivere propter eandem causam. Deinde reuertitur gubernatio ad saturnum et gubernat ipsum in octavo mense. et tunc qui nascuntur non vivunt propter malitiam saturni. Deinde gubernat ipsum iupiter in nono mense: et tunc communiter nascuntur et vivunt propter bonitatem iouis. Deinde ponit ordinem planetarū in regimine corporis post natiuitatem quantum ad processum in etatibus: et dicit quod luna incipit natum regere ab ingressu eius in mundum et regit ipsum quattuor annis qui sunt anni nutritionis. Deinde mercurius regit ipsum decem annis. Deinde venus octo. Deinde sol novem. Deinde mars. 15. post hoc iupiter. 12. Deinde saturnus vsq; ad finem vite.

Caput draconis. hic ponit naturam capitis et caudae draconis et patet.

Si autem fuerit aliqua dies. hic ponit ordinem planetarum quantum ad diem dierū et horarū. Dicit quod aliqua dies sit alicuius planete. prima hora illius diei secundū quod prima hora incipit ab ortu solis est illius met et secunda hora est planete qui succedit in ordine celorum descendendo. et tertia tertij planete in ordine et sic per ordinem vsq; ad finem. 12. horarū diei artificialis. Et ille planeta cuius est. 13. hora ille est dominus illius noctie: cuius est. 25. hoc scilicet prima hora diei sequentis illius est dies sequens. et auctor ponit exemplum in littera. ideo non est necesse ut ponam. et sic completa est expositio. secunde differentie huius libri.

Quia annuente deo. *Ista est tertia differentia huius libri i qua auctor determinat de esse planetarum in semetipsis & de esse eorum adinuicem scilicet vnus ad alterum. Et diuiditur in duas partes: quoniam in prima determinat de esse eorum in semetipſi. In ſecunda parte de esse eorum adinuicem. ſecunda eſt ibi. De esse autem ipſorum adinuicem. Et illa diuiditur in duas: quoniam primo determinat de esse quinq; planetarum reſpectu luminarium. Secunda de esse eorum inter ſe. ſecunda ibi: esse autem. Primo determinat de esse eorum in ſe ipſis. Et eſt ſententia littere talis planete aliquando dicuntur aſcendentes & aliquando descendentes. & aliquando dicuntur aucti lumine & magnitudine: & aliquando diminuti lumine & magnitudine. Et quando dicuntur aucti numero & quandoque diminuti numero. Et quandoq; dicuntur aucti motu & quandoque diminuti in motu. Et omnes planete preter ſolem dicuntur quandoque ſeptentrionales & quandoq; meridionales: Et dicuntur aſcendentes & descendentes in ſeptentrione & meridie. Iſta ſunt que accidunt planetis in ſemetipſis. Et iſta exponit auctor per ord. nem in littera dicens q; planeta quandoq; aſcendit in circulo ſuo eccentrico: q; ſit in ſuperiori parte eccentrici ſui non diſtans ab auge per. 90. gradus ante vel retro. & tunc lumen eius apparet minus & etiam apparet minor in quantitate & eius curſus eſt. tunc tardus quantum ad motum centri epicycli. & dicuntur tunc fortiores. Quando autem eſt aliqua longitudinum mediarum eccentrici ſui. ſcilicet diſtans ab auge per. 90. gradus precise. tunc eſt equalis in lumine & magnitudine & curſu ideſt non dicitur magnus neque paruus in lumine vel magnitudine & motus centri epicycli eſt equalis cum medio motu ipſius. Cum vero fuerit extra hec loca ſcilicet diſtans ab auge plus. 90. gradibus ante vel retro. tunc deſcendit & apparet maior lumine & magnitudine & mouetur centrum epicycli. tunc velocius quam medius motus ipſius. Et cum fuerit argumentum planete equatum minus. 180. gradibus ſcilicet quando additur equatio argumenti ſuper mediu motum. tunc dicitur auctus numero. Et ſi argumentum equatum fuerit plus. 180. gradibus ſcilicet quando equatio argumenti ſubtrahitur a medio motu. tunc dicitur numero diminutus. Sed in luna quando additur equatio dicitur aucta numero. quando ſubtrahitur dicitur diminuta numero. Et quando aliquotium planetarum aliorum mouetur velocius medio motu ſuo vocatur auctus motu: & quando vadit minus medio motu ſuo vocatur motu diminutus. Eodẽ modo intelligitur de ſole & luna. Et quando mouetur tantum quantum medius motus ſuus. tunc dicitur motu equalis. Et quando venus vel mercurius mouetur velocius quam ſol dicitur auctus motu quando tardius dicitur motu diminutus. Et quando aliquis planetarum. 6. tranſiuerit. noſtram interfectionis deſerens ſui cum eclipſtica qui noſtus vocatur genzahar eſt ſeptentrionalis. Et eſt ſeptentrionalis aſcendens ideſt augens latitudinem quouſq; elongatus fuerit ab interfectione per. 90. gradus. Et cum elongatus fuerit plus. 90. gradibus ab interfectione eſt ſeptentrionalis descendens ideſt minuens latitudinem quouſq; elongatus fuerit ab interfectione per. 180. gradus. & tunc eſt interfectione oppoſita prime & nullam habet latitudinem ideſt eſt in eclipſtica: & cum tranſiuerit illam ſi eius latitudo meridiana & eſt meridionalis descendens quouſq; elongatus fuerit ab interfectione prima per. 270. gradus. Et cum tranſiuerit hunc numerum &*

meridionalis ascendens quousque reuertitur ad interfectionem primam ubi latitudo eius erit nulla. Hec est sententia littere de esse planetarum semetipsis.

De esse autem ipsorum adinuicem tractemus. Deus determinauit de esse planetarum in seipsis. Hic determinat de esse eorum adinuicem. et primo de esse quinque planetarum respectu luminarium: Et diuiditur in quattuor partes secundum quattuor esse que habent planete erga solem et lunam. Primum est visio faciei ad faciem. Secundum est securitas. Tertium est combustio. Quartum est orientalis et occidentalis. Primum ergo determinat de visione faciei ad faciem. Secundo de securitate. Tertio de combustione. Quarto de orientali et occidentali. Prima pars est in principio. Secunda incipit ibi: et ex hoc ductoria. Tertia ibi: et omnia planeta. Quarta ibi: et ex quo altiores. Sententia prime partis est. Quando aliquis planeta fuerit occidentalis a sole scilicet quod oriatur post solis ortum et fuerit inter ipsum et solem tot signa quot sunt inter domum illius planete et leonem qui est domus solis talis planeta dicitur esse in visione solis facie ad faciem: Verbi gratia: capricornus est domus saturni et est sextum signum a domo solis: scilicet leone. cum igitur fuerit saturnus in sexto signo a sole computando numerum signorum a sole versus saturnum secundum ordinem signorum. Aliter enim non esset occidentalis si non computaretur hoc modo. tunc dicitur ipsum videre facie ad faciem. Et signum sagittarii est quintum a leone. cum igitur Iupiter fuerit in quinto signo a sole incipiendo a sole versus iouem secundum ordinem signorum dicitur videre ipsum facie ad faciem. et sic de alijs. Et quando aliquis planeta fuerit orientalis a luna et fuerit inter ipsum et lunam secundum ordinem signorum tot signa quot sunt inter domum ipsius planete et domum lune: scilicet cancerum. tunc dicitur esse in eius visione facie ad faciem. Verbi gratia: cancer est signum sextum ab alia domo saturni: scilicet ab a quarion: ideoque cum fuerit luna a saturno in sexto signo est inter eos visio facie ad faciem. Et etiam cancer est signum quintum a domo iouis: scilicet a pisicibus. ideoque cum fuerit luna in quinto signo a ioue secundum ordinem signorum est inter eos visio facie ad faciem: et sic de alijs suo modo poteris exemplificare.

Hoc ductoria planete. Hic determinat de secundo esse quinto planetarum erga luminaria: scilicet de ductoria: quod idem est quod securitas. Et est sententia talis quando aliquis planeta est in suo habitum et in aliquo angulorum ascendens: scilicet in ascendente vel in .10. vel .7. vel .4. domo et aliquod luminarium sit in aliquo angulorum ab ipso planeta. ita quod sit planeta in die orientalis a sole et in nocte occidentalis a luna hoc est ut sit in die in .10. signo. a sole. tunc enim est in angulo a sole et orientalis. vel in nocte in quarto signo a luna. tunc enim est in angulo a luna et occidentalis. tunc dicitur esse in sua ductoria. Angulus autem oppositionis non habet hic locum. Ratio est quia planeta existens in opposito solis vel lune nec est orientalis nec occidentalis. postea dicit quod omnia planeta a tempore quo absconditur sub radijs solis usque ad tempus quo incipit apparere dicitur combustus. Et incipit comburi quando incipit intrare radios: et cum venerit prope solem infra .12. gradus vocatur oppellus: et cum fuerit cum sole

in eodem gradu & fuerit inter eos minus semidiametro solis & cum hoc latitudo planete fuerit minor semidiametro solis dicitur vtinus vel incorporatus soli. Et cum transuerit hanc vnionem dicitur esse in conualescentia donec sit liberatus a radijs solis.

¶ Quo apparent altiores tres. Hic de terminat
de orientaliute & occidentalitate planetarum. Dicit qd tres planete superiores quando exeunt de sub radijs solis & incipiunt apparere de mane ante ortum solis quousq; veniant ad oppositum solis. hoc est qd sint propinquiores circulo ouzonis orientalis quam occidentalis quando sol est in linea medie noctis. tunc vocantur orientales & dextri. Vocantur orientales eo qd oriuntur ante solem: & vocantur dextri eo qd sunt in dextra parte celi a sole. Mars enim occidentalis est de extra & orientalis sinistra. Donatur enim qd homo vertat faciem suam versus meridiem patet qd oriens est sibi a sinistris & occidens a dextris. Et quando aliquis trium superiorum planetarum transuerit oppositionem solis dicitur occidentalis sinistre. dicitur occidentalis non qd sit in parte occidentali celi a sole: immo huius contrarium est verum. Sed dicitur occidentalis pro tanto. quia occidit post solem. Et dicitur sinister quia est in parte orientali celi a sole que est sinistra secundum qd dictum est. Venus vero & mercurius quilibet eorum infra tempus quo circuit epicyclum suum coniungitur soli bis vna vice per directionem scilicet in superiori parte epicycli. Alia vice per retrogradationem scilicet in inferiori parte epicycli. igitur aliquis eorum separatur a coniunctione solis in medio retrogradationis. scilicet in inferiori parte epicycli recedit a sole versus partem occidentalem celi. Et quando elongatus fuerit a sole tamen qd potest videri videtur de mane ante ortum solis. ideo tunc vocantur orientales dextre donec comburatur a sole id est donec iungatur soli in superiori parte epicycli per directionem. Et cum separatus fuerit a sole per directionem videtur de vespere post occasum solis. id tunc vocatur occidentalis sinistre donec iterum comburatur. Et est oria inter venerem & mercurium & tres superiores venus enim & mercurius quousq; in recessu eorum a sole siue in exitu de sub radijs sunt orientales & quousq; in exitu eorum de sub radijs sunt occidentales. Planete autem superiores semper cum exeunt de sub radijs solis sunt orientales. Et dicitur augmentari in fortitudine donec sint elongati a sole per. 30. gradus. & a 30. vsq; ad 60 dicitur fortes. Et postq; elongati fuerint a sole ultra. 60. gradus dicitur orientales euntes ad debilitatem vsq; ad principium retrogradationis. Et a principio retrogradationis vsq; ad oppositionem solis dicuntur orientales retrogradi. Et ab oppositione vsq; ad directionem dicitur occidentales retrogradi. Et a directione vsq; ad. 30. gra. post directionem dicuntur occidentales fortes. Et a 30. gradu post directionem quousq; veniant ad. 30. gradu. ppe solem dicuntur occidentales euntes ad debilitatem. Et postea dicitur occidentales debiles quousq; comburantur. Venus vero & mercurius quando separantur a sole per retrogradationem sunt orientales & vocantur debiles quousq; veniant ad directionem: & a directione donec sint elongati a sole tantum quantum solent elongari in principio retrogradationis dicitur orientales fortes. Deinde sunt debiles orientales & quousq; opprimantur sub radijs solis: & postea dicuntur vniti cum sole: deinde combusti euntes ad apparitionem: & ab apparitione eorum vsq; ad elongationem eorum a supe-

rius parte epicycli per. 60. gradu sunt occidentales fortes: z ab hoc loco vsq; ad retrogradationem sunt occidentales euites ad debilitatem: z postea vsq; continuationem sunt occidentales debiles. Si vero non intelligitur littera hoc modo esse falsa cum non sit possibile eos elongari a sole vsq; ad. 60. gra. in zodiaco. Postea dicit quando aliquis planeta erit, de sub radijs solis z nulli coniungitur cor por: vel aspectu est in suo lumine proprio.

Quæse illorum erga se inuicem. Terminauit
 De his que accidunt planetis in seipso: z his que accidunt quinque planetis erga luminaria. Hic determinat de his que accidunt. 7. planetis ad se inuicem. Et possunt diuidi in tres partes quot sunt modi accidentium que accidunt planetis ad inuicem. Et possunt reduci ad. 16. modos secundum sententiam littere que sunt isti coniunctio: vacuatio: cursus: scralitas: translatio luminis: redditus luminis: prohibitio: pulsatio nature: receptio: redditus nature: refrenatio siue strarictas: frustratio: abictio luminis: veneratio: destructio: obfessio: dilectio z odium. Ista exponit auctor in littera per ordinem vsq; ad finem istius differentie. Snia pumeparis est talis. Coniunctio est cum fuerint duo planete in duobus signis que se aspiciunt aliquo aspectu: et ille q fuerit lentior inter eos. i. velocior in motu transuerit de suo signo pauciores gradus q; ponderosus. i. tardior in motu de suo signo. ita q; dista ista sit. 6. gra. vel infra: z tunc dicitur q; lentior vadit ad coniunctionem ponderosioris: verbi gratia: pono q; sol sit in ariete z transuerit de ipso ariete. 6. gra. z mars sit in Leone z transuerit de ipso. 12. gra. ista duo signa aspiciunt se aspectu trino. Et sol qui est velocior in motu q; mars transiit pauciores gradus de ariete q; mars de leone: z sunt in dista. 6. gra. In proposito exemplo sol vadit ad coniunctionem martis de aspectu trino. Et si sol esset in. 12. gra. arietis: z mars in. 12. gradu. leonis: tunc esset coniunctio complexa. Et sol esset ultra duodecim gradum arietis marte existent in. 12. Leone: tunc esset inter eos separatio. Et hec vocatur coniunctio longitudinis. Coniunctio autem latitudinis est cum fuerint duo planete in vno signo coniuncti corporaliter z fuerint equalis latitudinis ab eclipctica ita quod latitudo vnius sit ascendens in septentrione z alterius descendens in septentrione vel vnius ascendens in meridie z alterius descendens in meridie. Vel si fuerit coniunctio ex aliquo aspectu z altitudo vnius fuerit septentrionalis ascendens: alterius meridiana ascendens. Verbi gratia: pono. quod luna coniungatur saturno in aliquo signo: z in aliquo gradu z minuto illius ita quod saturnus sit iuxta genzahar suam vadens ad septentrionem in altitudine: z sit eius latitudo. 3. minutorum: z luna appropinquet ad caudam draconis veniens a septentrione in vna latitudine: ita quod eius latitudo similiter sit. 3. minutorum: hec est coniunctio verissima quantum ad longitudinem z latitudinem. Et in hoc casu luna eclipsaret saturnum nisi diuersitas aspectus lune esset tanta quod impediret. Licet auctor dicat quando latitudo vnius debeat esse ascendens z alterius descendens: tamen videtur mihi quod in coniunctione corporaliter in omni casu quo contingere poterit quod latitudines amborum sint equalis ad eandem partem. Volo dicere quod ambe latitudines sint septentrionales vel ambe meridionales erit coniunctio latitudinum veridica: z in aspectu opposito: nisi latitudines fuerint equalis in diuersis partibus ita quod vna sit meridionalis z alia septentrionalis erit aspectus veridicus quantum ad latitudines.

Quod cum seperatur vnus planeta ab alio. Dicitur ponit vacationem cursus. Dicitur quoniam aliquis planeta fuerit coniunctus alteri corpore vel aspectu: et post separationem ab illo non coniungitur alii cuiuslibet corpore vel aspectu quando fuerit in illo signo. tunc dicitur esse vacuus cursus. Verbi gratia: pono quod luna iungatur ioui corporaliter in sagittario: et post separationem eius a ioue non fit aliquis planeta in sagittario cui possit coniungi: nec radius alicuius quem possit aspicere in hoc casu luna est vacua cursu donec creat de sagittario et iungatur alicui corpore vel aspectu.

Quod si fuerit planeta in aliquo signo. Dicitur quando aliquis planeta fuerit in aliquo signo ubi nullus alter planeta fit nec radius alicuius ille planeta quando fuerit in signo illo sic se habente dicitur esse ferialis: siue siluestris in similitudine hominis non habentis societatem cum aliquo.

Et cum fuerit separatus. Dicitur quando planeta velocius motus separauerit se a planeta tardioris motus et in separando se ab eo iungatur alteri. tunc transfert naturam primi ad secundum. Verbi gratia: pono quod luna separetur a coniunctione corporalis iouis: et antequam compleatur separatio coniungatur saturno aliquo aspectu: vel corporaliter luna transfert. tunc naturam iouis ad saturnum. Sit etiam alio modo translatio scilicet quando planeta leuis coniungitur ponderosior se: et ille ponderosior alteri adhuc ponderosiori se tunc medius transfert naturam leuis ad ponderosiorum. verbi gratia: pono quod luna aspiciat iouem aliquo aspectu et iupiter aspiciat saturnum. Iupiter in hoc casu transfert naturam lune ad saturnum.

Si autem non coniungitur. Dicitur quod quando duo planete fuerint hoc modo dispositi quod vnus eorum non iungitur alteri. sed ambo iunguntur alicui tertio. tunc si ille tertius aspiciat aliquem locum ex locis circuli proficit lumen illoz duoz ad illum locum. Et si aliquis planeta fuerit in loco radioz suoz reddit illi lumen illoz duoz. Verbi gratia: pono quod sol sit in capricorno et venus in piscibus: ita quod non aspiciant se. Deinde pono quod mars sit in cancro aspiciens solem de opposito et venerem de tertio in hoc casu mars recipit lumen solis et veneris: et reddit lumina ipsoz ad loca circuli in quibus sunt radij martis: et hoc vocatur redditus luminis. Sit etiam alio modo redditus luminis quando duo planete non aspiciant se: sed tertius transfert lumen vnius ad alterum ita quod separetur ab vno et iungatur alteri: et tunc idem est quod translatio.

Sequitur prohibitio. Dicitur quando tres planete fuerint in vno signo sed in diuersis gradibus et ille qui fuerit tardior motu transierit plures gradus illius signi quam aliquis aliorum duorum. tunc medius eorum prohibet coniunctionem leuioribus cum ponderoso. verbi gratia: pono quod saturnus sit in 12. gradu virginis: pono quod mars sit in quinto gradu eiusdem virginis. in hoc casu mars petit coniunctionem saturni. Sed pono quod luna sit in 8. gradu eiusdem virginis in hoc

casu non esset iudicandum qd mars coniungeretur saturno: quia luna est in medio & prohibet eius coniunctionem. Sit etiam prohibitio alio modo: ita qd duo planetae sint in vno signo & leuior iungitur ponderosiori & alter planeta aspiciat eundem ponderosum & aspectus eius sit ita prope sicut coniunctio corporalis alterius: tunc ille qui corporaliter iungitur prohibet aspicientem ne aspiciat. Et si in hoc casu vnus illorum fuerit propinquior: q̄ alter ille qui fuerit propinquior obtinet & dicitur iungi ponderosior. Verbi gratia: pono quod saturnus sit in .2. gradu virginis: & mars in .8. gradu eiusdem. Et pono quod iupiter projiciat radios suos ad octauum gradum virginis in hoc casu mars prohibet aspectum iouis. Sed si iupiter projiceret radios suos ad nonum gradum esset iudicandum quod iupiter aspiceret saturnum, & cum hoc prohiberet coniunctionem martis. Et si iupiter projiceret radios suos ad .7. gradum esset iudicandum qd mars iungeretur saturno & cum hoc prohiberet aspectum iouis.

Et si iungitur planeta domino illius

signi. Dicitur quando aliquis planeta iungitur per aspectum domino illius signi in quo fuerit vel domino exaltationis vel triplicitatis vel termini vel faciei dicitur mittere naturam domini illius dignitatis ad ipsum cuius fuerit dignitas: verbi gratia: pono qd sol sit in capricorno aspiciens saturnum ex̄ntem in virgine in hoc casu sol est in domo saturni & mittit naturam ipsius saturni saturno. Et si leuior planeta fuerit in aliquo loco vbi h̄ dignitatem aliquam: verbi gratia: quod sit domus sua vel exaltatio etc. & aspiciat aliquem planetam ponderosior se & qui nullam habeat dignitatem in loco eius dicitur leuis mittere suam fortitudinem ponderosior: verbi gratia: pono qd luna sit in ihauro. s. in exaltatione sua & aspiciat saturnum ex̄ntem in virgine de trino. in hoc casu luna naturam suam sive virtutem mittit ipsi saturno: licet saturnus nullam habeat dignitatem in loco lune. Sed si saturnus habeat dignitatem in loco lune: verbi gratia: pono qd luna sit in .24. gradu tauri in exaltatione sua & in termino & facie saturni & aspiciat saturnum mittit saturno naturam propriam & naturam saturni ratione termini & faciei sue.

Et quando fuerint aliqua dignitatum

suarum. Dicitur planeta leuior aspiciat ponderosior se & leuior habet dignitatem in loco in quo est & ille quem aspiciat etiam habet ibidem aliquam dignitatem: tunc leuis mittit ponderoso vtraque naturam. s. suam propriam & illius quem aspiciat & hec missio vocatur receptio: verbi gratia: pono qd sol sit in ariete in exaltatione sua & in domo martis & aspiciat martem aliquo aspectu in hoc casu sol mittit marti naturam suam propriam & cum hoc naturam martis ratione domus sue. & mars recipit solem a domo sua. Et si contingat qd inferior sit in dignitate superioris. & contra superior in dignitate inferioris illa est melior receptio quam esse potest: verbi gratia: sit sol in ariete in domo martis & mars in Leone in domo solis & sol aspiciat martem aspectu tertio talis receptio integra & perfecta.

Hinc sequitur redditus. Dicitur quando inferior planeta aspiciat superioris: & ille quem aspiciat est combustus sub radijs: vel retrogradus. in hoc casu superior reddit inferiori virtutem quam sibi misit: qd debilitatem suam non potest retinere eam. Et si in ta-

Et si casu uterque fuerint in angulo vel in succedenti. tunc redditus fit cum proficuo. Et si inferior fuerit in angulo et superior non ita in quod superior recipiat inferioris talis redditus etiam fit cum proficuo. Et si inferior fuerit cadens ab angulo et superior in angulo fit redditus cum proficuo. Et si ambo fuerint cadentes redditus fit cum detrimento. verbi gratia: pono quod luna sit in thauro et aspiciat mercurio existente in capricorno combustum in hoc casu luna mittit mercurio naturam suam. Sed quod mercurius est combustus non potest retinere naturam sibi misam: ideo reddit lumen illud quod recipit ab ea et si in hoc casu ambo fuerint in angulis redditus est proficuus. etc.

Beinde sequitur almenem. Dicit quando planeta inferior vult coniungi superiori: sed antequam compleat coniunctionem inferiori fit retrogradus hoc vocat refrenatio. verbi gratia. pono quod saturnus sit in .12. gradu virginis: et venus in principio virginis vadens ad coniunctionem saturni. Sed cum puenerit venus ad .8. gradum vel nonum. s. antequam contingat saturnum incipit retrocedere. in tali casu refrenatur venus ne coniungatur saturno: et idem intellige de aspectu si iret ad aspectum: sed antequam aspectus compleretur inciperet retrocedere.

Hanc sequitur alchoradi. i. contrarietas. Dicit quod contrarietas est quando tres planete fuerint in vno signo quorum vnus sit ponderosus: et alij duo leues: et vnus duorum leuissimum transierit ponderosum et alter pateat coniunctionem ponderosi. sed antequam coniungatur ponderoso: ille qui transierit ponderosum fit retrogradus: et coniungitur ponderoso per retrogradationem: et obuiat alteri leui: tunc retrogradus destruit coniunctionem illius cui obuiat cum ponderoso. Verbi gratia: pono quod sit saturnus in .8. gradu virginis: et mars sit in .12. gradu eiusdem et iupiter sit in principio virginis petens coniunctionem saturni: sed antequam coniungatur sibi: mars incipiat retrogradari et coniungi saturno per retrogradationem et obuiat ioui in hoc casu mars destruit coniunctionem iouis cum saturno.

Sequitur alphas. id est frustratio. Dicit quod frustratio est quando planeta leuis petit coniunctionem ponderosi. sed antequam compleatur coniunctio ponderosus intrat aliud signum et sint radij alicuius alterius planete in principio illius signi. tunc quando leuis volens coniungi ponderoso intrat illud signum coniungitur radijs illius planete ibi aspicientis: et sic annullatur coniunctio prima: verbi gratia. pono quod saturnus sit in .29. gradu leonis et mars sit in .24. gradu eiusdem petens coniunctionem saturni. Sed antequam iungatur mars saturno: saturnus intrat virginem: et pono quod iupiter aspiciat primum gradum virginis. in hoc casu mars exiens de leone coniungitur radijs iouis: et sic annullatur coniunctio martis et saturni.

Hanc quoque sequitur abscessio luminis. Dicit quod abscessio luminis est quando aliquis planeta leuis petit coniunctionem ponderosi. et in secundo signo a signo ponderosi fit alter planeta. sed antequam leuis iungatur ponderoso. ille qui est in secundo signo fit retrogradus et iungitur ponderoso. in tali casu retrogradus abscondit lumen ponderosi a planeta qui volebat ei iungi. Et est quasi

idem quod contrarietas sed differt in hoc q̄ in contrarietate planeta retrograd⁹ non solum iungitur ponderoso sed etiam iungitur leui qui volebat iungi ponderoso per obuiationem ⁊ potest exemplificari sicut ibi fuit dictum. Sit etiam alio modo obicisio luminis. s. quando planeta leuis petit coniunctionem ponderosi ⁊ ille ponderosus petit coniunctionem alterius ponderosioris ⁊ iungitur ei ante q̄ leuis iungatur primo ponderoso. verbi gratia. pono qd̄ mars petat cōiunctio nem iouis ⁊ iupiter patet coniunctionem saturni ⁊ anteq̄ mars iungatur ioui iupiter iungatur saturno: in tali casu saturnus abscondit lumen iouis a marte.

Sunt quoque his planetis. Dicit q̄ planete in quibusdam locis cōfortantur ⁊ in quibusdam debilitantur ⁊ in quibusdam locis sunt fortune ⁊ in quibusdam inferiore. Sunt fortune in aspectu sextili vel tertio bonorum ⁊ vt infortunie sint cadentes ab eis iuxta q̄ intelligendum est q̄ quando aliquis planeta est in eodē sino cum alio vel in quarto vel in septimo vel decimo ab ipso dicit esse in angulo ab illo. Et si fuerit in secundo signo ab ipso vel in quinto vel in octauo vel in 11. dicitur esse ab ipso in succedenti. Et si fuerit ab ipso in tertio signo vel in 6. vel in 9. vel 12. dicitur esse in cadenti ab ipso. Sunt etiam fortune quando separatur ab vna fortuna ⁊ iunguntur alteri aut quod sint inter radios duarum fortunaz ⁊ hoc vocatur veneratio a quibusdam. Sunt etiam fortune quando sunt vni⁹ sole in eodem gradu aut quod sint in eius aspectu tertio vel sextili vel in aspectu tertio vel sextili lune: ⁊ etiam vt sint aucti numero ⁊ lumine. ⁊ quod sint in aliqua dignitatū suarū vel in suo haim. Et planete sunt fortiores quando ascendunt in circulo augis ⁊ quando sunt septentrionales vel ascendunt in septentrione. Similiter fortificantur quando sunt in statione secunda vntes ad directionem. Si militer quando exeunt de sub radijs solis ⁊ quando sunt in angulis vel in succedentibus. Et tres superiores fortificantur quando sunt orientales. Et si aspiciunt solem aspectu sextili augmentatur eorum fortitudo. Similiter quando fuerint in quartis masculinis vel in signis masculinis. Fortitudo solis etiam augmentatur pp̄ casum ab exaltatione licet libra sit signum masculinum ⁊ etiā in quadra masculina. Et tres inferiores planete. s. existens sub sole significantur quādo sunt occidentales a sole. ⁊ in quartis ⁊ in signis feminis. Et luna fortificatur cum fuerit in nocte super terrā: ⁊ in die sub terra. ⁊ cum fuerint in signo ⁊ in loco feminino ⁊ cum fuerit in exaltatione solis. s. in ariete.

Ex infortunio vero planetarum. Dicit qd̄ planete fiunt infortunie: id est infortunantur quando sunt in aspectibus malozum. ⁊ quando coniunguntur malis per corpus vel per aspectum ita quod inter eos et corpus mali vel sint eos et radios mali sit minus termino vnius planete. Et infortunantur quando sunt in terminis malozum aut in domibus maloz. Verbi gratia. iupiter vel venus infortunatur in terminis saturni et martis et in domibus eorum. Et infortunantur q̄ infortune eleuant super ipsos. ita quod sint infortune in 10. vel 11. signo ab ipse. Iuxta qd̄ intelligendū est quod planeta existēs in 10. signo ab alio dicitur eleuari super ipsum. sicut existens in 10. domo eleuatur super ascēdētem: et si istud fiat sine r. c. p. lione est peius. Verbi gratia. pono quod iupiter sit

In principio sagittarij & saturnus in principio virginis: In hoc casu saturnus ele-
 uatur super iouem. Cirgo enim est decimum signum a sagittario. Infortunan-
 tur etiam quando sunt in coniunctione solis: vel in opposito solis: vel in aspectu
 eius quarto. Etiam infortunantur quando sunt in capibus suorum genahar
 idest in intersectionibus deferentium eorum cum ecliptica siue in capite vel cau-
 da draconis eorum: vel prope hec loca per. 12. gradus vel infra maxime si in his
 locis luna fuerit impedita ab eis: vel sol scilicet vt luna: vel sol iungatur eis in
 his locis vel aspiciat eos aspectu inimico. Ratio autem quare infortunant in his
 locis est quia possunt ibi eclipsari. Infortunant etiam quando distant a sole per
 quatuor gradus ante vel retro. Et quando fuerint inter corpora vel radios duo-
 rum malorum: ita quod separentur ab vno malo corpore vel aspectu & iungant
 alteri malo: aut fuerit malus: vel radij eius in signo quod est ante eum & alter ma-
 lus vel radij eius in signo quod est post eum. tunc enim dicitur obsessus. Verbi
 gratia: pono quod iupiter sit in virgine & in. 11. gradu: & mars vel radij maris sint
 in. 10. gradu eiusdem & saturnus vel mars sint in. 12. gradu eiusdem in hoc casu
 iupiter diceretur obsessus a duobus infortunis. Eodem modo dicitur de signis quod
 sunt obsisa quando vnus malus est in eius principio & alter in eius fine. Sed quoniam
 sol vel fortuna aspiciat planetam vel signum obsessum aspectu sextili: vel tertio: ita
 quod sit aspectus ad. 7. gradus prope vel infra: tunc per talem aspectum soluitur
 obsessio. Infortunantur etiam quando sunt retrogradi vel combusti aut cades-
 tes ab angulis. Et debilitantur quando sunt tardi cursus quod vadant minime
 medio motu eorum. Et quoniam sunt in statione prima euntes ad retrogradationem:
 aut quod sint in gradibus tenebrosis: aut planete masculini in signis vel gradibus
 femininis: & in die sub terra & in nocte super terram: aut feminini in signis ma-
 sculinis & in gradibus masculinis & in die super terram & in nocte sub terra. Hoc
 enim est contrarium huius idest similitudini eorum. Et debilitantur siue infortu-
 nantur quando sunt in locis oppositis dignitatum suarum: aut quod sint in latitu-
 dine meridiana ab ecliptica maxime si fuerint descendentes in eadem latitudine:
 aut sint in via combusta. s. a medietate libre vsque ad medium scorpionis: aut sint
 iuncti planete retrogrado: aut cadenti: aut quod non sint recepti. Et tres superio-
 res. s. saturnus iupiter & mars debilitantur cum fuerint occidentales a sole: aut
 in quartis femininis: & sol debilitatur in signis & in quartis femininis: nisi fuerit
 in nona domo: quoniam in illa gaudet. Tres inferiores. s. venus mercurius & luna debi-
 litantur in signis & in quartis masculinis. Et dicitur de planetis quod sunt quod
 dam eorum seinuicem diligentes. Dicit quod quidam planete diligunt seinuicem
 & quidam habent se odio: & patet in littera: & sic completa est expositio tertie dif-
 ferentie alchabicij introductorij ad iudicium.

Differencia quarta in expositione nominum astrologicorum.

Completa in
 bus differen-
 tijs huius libri in quibus auctor determinauit de esse circuli signorum essentiali
 & accidentali in prima differentia. & de naturis septem planetarum in secunda dif-
 ferentia: & de his que accidunt septem planetis in semetipsis: & adinuicem s. in ter-
 tia differentia. Sequitur quarta differentia in qua exponit nomina quibus vi-

tur magistri iudiciorum & docet ea applicare ad opus. Et potest tota illa differen-
 tia diuidi in .16. partes s̄m .16. capitula que ponit in ea. In primo capitulo loquitur
 de coniunctionibus magnis connumerando eas. In secundo capitulo docet in-
 uestigare gradum ascendente alicuius natiuitatis. In tertio capitulo docet elige-
 re locum vite in natiuitatibus. In quarto capitulo docet eligere datore annoꝝ vi-
 te in natiuitatibus. In .5. docet eligere planetā dñatorē natiuitatis q̄ preest nato
 post hylech & alcohodes. in .6. tractat de profectu annoꝝ natiuitatis & mundi.
 in .7. cap. docet dirigere significatore quelibet ad quelibet locū circuli. In .8. docet
 dirigere gradum ascendente in natiuitatibus. in .9. docet inuenire duodenarias
 planetarum & domorum. in .10. docet inuenire nouenarias. In .11. docet inuenire
 decanū. in .12. docet inuenire dñm orbis siue horz. in .13. docet inuenire annos fri-
 gidarie in natiuitatibus. in .14. docet cognoscere quis planetarum eleuatur super
 alterum. in .15. docet inuenire qñ sit apertio portarū. in .16. loquitur de horz for-
 tunatis & infortunatis: vbi partes incipiant patebit in processu. In primo ergo. ca-
 pi. loquitur generaliter de magnis coniunctionibus & dicit q̄ coniunctiones ma-
 gne sunt res significantes distructiones siue mutationes que fiunt in hoc seculo
 & sunt .6. in numero. ¶ Prima maior oibus p̄iunctioibus est coniunctio iouis
 & saturni in principio arietis & hoc fit in .960. annis semel. ¶ Secda coniunctio est
 mutatio p̄iunctiois iouis & saturni de vna triplicitate ad aliā & hoc fit in .240.
 annis semel. Et qñ venit p̄iunctio eoz ad aliq̄ triplicitatē anteq̄ creat illā duo
 decies coniunguntur. Verbi gratia: coniunctio iouis & saturni nunc est in triplici-
 tate aerea & incipit in signo geminoꝝ anno dñi .1325. ab illo tpe in .20. annis. I. au-
 no. dñi. 1345. cōiungent in aquario & ab illo in .20. annis contingentur in libra
 & postea in geminis: & ita s̄m hunc ordinē donec in his tribus signis duodecies
 coniungantur & si multiplicaueris .20. per .12. inueniens .240. annos post quos
 coniunctio mutabit se & intrabit triplicitatem aquaticā & stabit ibi similiter per
 240. annos & sic de alijs triplicitatibus intelligas: & intelligas q̄ sicut dicit q̄ cō-
 iunctio maxima reuertitur in .960. annis ad principium arietis. i. ad triplicitatē
 igneā: ita coniunctio intrans principij alicuius alterius triplicitatione non reuertit-
 ur ad principij eiusdē nisi post .960. annos stabit igitur vt supra dictū est in qua
 libet triplicitate. 240. annis triplicitates sunt quattuor: multiplica igitur .240. p̄
 quattuor: & inuenies .960. annos. Tertia coniunctio est martis & saturni in cancro
 in quibuslibet .30. annis. Quarta coniunctio est iouis & saturni quocunq̄ signo
 fuerit: & hoc fit in .20. annis semel. Quinta coniunctio est introitus magni lumi-
 narijs in primū minutum equinoxij vernalis. i. arietes. Sexta coniunctio est so-
 lis & lune & eoz oppositio. Et qñ dicitur ascendens coniunctionis magne intelli-
 gitur de ascendente. s̄ introitus solis in arietē in illo anno in quo v̄z fieri illa cōiū-
 ctio. Verbi gr̄a. p̄iunctio iouis & saturni fuit in geminis anno dñi .1315. Et ascen-
 dens introitus solis in arietē in illo anno fuit taurus. 20. gradus: taurus ergo est
 ascendens illius coniunctionis. Iste coniunctiones que dicte sunt vocantur con-
 iunctiones magne. Et multe sunt coniunctiones in planetis quarū numerus ē .120.
 s̄m ptolomeū in .50. propositione centiloqui. Dicit enim ibi. non obliuiscaris eē
 120. coniunctiones que fiunt in stellis erraticis. In illis enim est maior scia eoz
 que fiunt in hoc mundo suscipienti incrementum & decrementum. In daly ibi in cō-
 mento numerat eas: dicit quod quedā sunt coniunctiones binarię & quedā trina-
 b

rie quedam quaternarie quedam quinarie quedam senarie quedam septenarie.
 Binaria autem coniunctio est quando duo planete tantum continguntur: et hoc
 potest. 21. modis variari Ternaria coniunctio est quando continguntur tres pla-
 nete et hoc potest variari triginta quinque modis. Quaternaria coniunctio est qua-
 do continguntur quattuor planete: et hoc potest variari similiter. 35. modis. Quina-
 ria coniunctio est quando continguntur quinque planete: et hoc potest variari. 21.
 modis. Senaria coniunctio est quando continguntur sex planete: et hoc potest va-
 riarum. 7. modis. Septenaria non est nisi vna scilicet coniunctio omnium septem pla-
 netarum. Et si computaueris seu addideris hos numeros predictos ad inuicem in-
 uenies. 120. Qui volunt singulas numerare inuenient eas numeratas in commu-
 ni propositiois prelegate.

Quod ex hoc animodar quod est. In 15° capi.

Titulo auctor docet inuestigare gradum ascendentes alicuius natiuitatis sup-
 posito quod sciatur signum ascendens et ignoretur gradus: et hoc docet secundum
 sententiam ptolemei non secundum propriam intentionem. Dicit enim ptolemeus
 in. 34. propositioe centiloquij Almuasteli super locum coniunctionis vel pre-
 uentionis est in consimili gradu anguli ex angulis omnis natiuitatis humane quae
 fuerit in illa coniunctione vel preventioe. Et omnis gradus qui non est similis gra-
 du almutem super locum coniunctionis vel preventiois non est angulus alicuius
 natiuitatis humane. Sententia littere talis est cum volueris inuenire gradum
 ascendentem natiuitatis alicuius considera coniunctionem solis et lune que pre-
 cessit natiuitate vel oppositioe si precessit oppositio. Si precessit coniunctio na-
 tiuitas dicitur coniunctionalis: si precessit oppositio siue preventio quod idem est
 natiuitas vocatur preventionalis. Si natiuitas fuerit coniunctionalis: considera
 gradum in quo coniunguntur luminaria. scilicet gradum 30. daici in quo fuit co-
 iunctio precedens illam natiuitatem. et vide quis planetarum sit fortior in gradu
 per multitudinem testimoniorum ille enim est almutem super locum coniunctio-
 nis. Equa ergo etiam ad horam natiuitatis quo equatio constituitur ascendens ad ho-
 ram natiuitatis secundum estimationem. ita tamen quod sis certus de signo ascen-
 dente. Si enim deficeret in signo haec regula non valeret tibi. Il Dabito igitur signo
 ascendente hora natiuitatis: considera vtrum locus planete quem equasti tali di-
 spositione stanti sit propinquior gradui ascendentis vel gradui decime domus et
 cui eorum fuerit propinquior haec hunc angulum facies similem gradui planete
 hoc est: pone tot gradus signi existentis in angulo quot gradus pertransiit pla-
 neta de sinu in quo est. Et vt euidentius pateat sententia littere. pono in hoc exem-
 plum. Et pono quod in hora natiuitatis alicuius ascendens fuit libra sed nescio
 quis gradus eius: et pono quod natiuitas fuit coniunctionalis et coniunctio prece-
 dens eam fuit in. 6. gradu aquarii video quod saturnus est fortior in illo gradu: er-
 go equabo saturnum ad horam natiuitatis et ponatur quod inuenias cum in. 20. gra-
 du virgini video quod saturnus in hoc casu est propinquior ascendenti quam me-
 dio celi secundum ascendens estimatum facta ergo angulum ascendentis ad simi-
 litudinem gradus saturni. hoc est pone. 20. gradum libere in ascendente et si fuisset p-
 pinquior medio celi fecissem angulum medijs celi. 20. gra. signi ibidem existens. Si au-

tem natiuitas preuentionalis fuerit operaberis per gradum oppositionis sicut nunc tibi dixi de gradu coniunctionis idest considerabis planetam habentem plus res fortitudines in gradu oppositionis. Sed dubium est de gradu preuentionis cum in preuentione siue oppositione sol sit in vno gradu et luna in opposito quod ergo gradum accipiemus pro gradu preuentionis vtrum gradum solis vel gradum lune. Dicit auctor secundum intentionem ptolemei quod gradum illius luminaris accipere debemus quod fuerit super terram. Sed adhuc restat dubium. ponatur quod vnum luminare sit in ortu reliquum in occasu et sic neutrum erit super terram nec sub terra. Dicit auctor quod quidam sapiens dixerunt quod debemus operari per gradum illius luminaris quod fuerit in orientem. Deinde dicit auctor quod ptolemeus dixit si plures planete conuenirent in domino loci coniunctionis vel preuentionis; scilicet quod duo planete vel tres in loco illo haberent equales fortitudines videlicet quod vnus haberet ibi tot fortitudines quot alter: tunc debemus accipere illum qui fuerit in suo haim: et si quilibet eorum fuerit in suo haim: tunc debemus accipere illum qui citius deberet mutari ad melius esse idest illum qui citius intrabit signum in quo habet plures fortitudines quaz in illo signo in quo est. Et si fuerit orientales a sole eligas eum qui fuerit et soli propinquior: dummodo non sit combustus. ¶ Juxta istam partem notandum est quod alter est modus inuestigandi gradum ascendens natiuitatis et ille modus accipitur a sententia ptolemei in .1. propositione centiloquij vbi dicit. Locus lune in natiuitate est ipse gradus ascendens de circolo in hora casus spermatis in matricem et locus lune hora casus spermatis est gradus ascendens hora natiuitatis. Est etiam intelligendum ad euidenciam dicendorum quod more infantum in vteris matrum non sunt equales secundum quod dicit Haly in commento propositionis iam allegate. Ad ore autem sunt distincte in .3. scilicet maiorem moram et in mediam et in minorem. minor autem mora continet 258. dies. Media mora continet 273. maior mora continet 288. dies. Et differentia inter maiorem et minorem sunt 30. dies. Istud est intelligendum de his que nascuntur secundum cursum naturalem. De abortiua autem et de his qui nascuntur in septimo mense hec regula non tenet. Quantitas autem more infantis in vtero accipitur a loco lune in figura hora natiuitatis. Si enim in hora natiuitatis luna fuerit in principio septime domus super terram: scilicet supra orizontem occidentalem: tunc infans fuit in vtero matris per moram minorem: scilicet per. 258. dies. Et si luna fuerit in hora natiuitatis in gradu ascendente: tunc infans stetit in vtero per moram mediam. scilicet per. 273. dies. Et si luna fuerit hora natiuitatis in gradu qui est ante gradum occidentis: tunc infans stetit in vtero per moram maiorem. scilicet. 288. dies. ¶ Est nota quod cum luna in natiuitate est in parte occidentali prope orizontem si astronomus credidit eam esse super terram quando est sub terra vel e contra errabit in hora conceptionis per. 30. dies. Si vero luna fuerit super terram elongata ab occidente idest inter iouens et occidens mora in vtero est maior: minor mora et minor media. Dico quod est maior minor mora secundum quantitatem elongationis lune ab occidente. Et si luna fuerit sub terra elongata ab ascendente mora in vtero est maior media et minor maior et est maior media secundum quantitatem elongationis ab ascendente. Et secundum hanc viam volueris gradum ascendens natiuitatis alicuius inuestigare constituere ascendens ad horam natiuitatis secundum estimationem pro-

pinguiorem quantum poteris veritati & equa lunam ad illam horam: & vide in
 quo loco ceciderit in figura: q̄ si ceciderit in principio septime domus subtrahere
 ab hora natiuitatis. 258. dies. Et remanebit hora conceptionis. Si vero ceciderit
 inter septimam domum & ascendens. i. super terrā vide per quot gradus sit elō
 gata a gradu occidētis & pro quibuslibet. i. 1. gradibus accipe vnum diem & pro
 quolibet gradu q̄ fuerit vltra. 12. accipe duas horas quos dies & horas adde su
 per moxam minorem. i. super. 258. dies. Et totum subtrahere ab hora natiuitatis &
 remanebit tempus conceptionis. Si vero ceciderit in ascendente subtrahere ab ho
 ra natiuitatis. 273. dies & remanebit tempus cōceptionis. Si vero ceciderit inter
 ascendens & septimā. i. sub terra considera q̄tum sit elongata a gradu ascenden
 te & pro quibuslibet. 12. gradibus accipe vnum diem & pro quolibet gradu residuo
 duas horas & numerū dierum & horarum prouenientem adde super moxam me
 diam & totum subtrahere ab hora natiuitatis. Si vero luna ceciderit in fine sexte do
 mus subtrahere ab hora natiuitatis moxam maiorem & remanet hora cōceptionis.
 Hora igitur conceptionis nota equa lunam ad illam horam & gradus in quo in
 uenta fuerit fuit ascendens in hora natiuitatis. Licet hec via sit vera secundum in
 tentionem fere omnium sapientum. Videtur tamen mihi & certus sum q̄ non suffi
 ciat ad inuestigandum gradum in casu vbi non habeo gradum ascendentem nisi
 si per estimationem. Supponit enim q̄ sciam elongationem lune a gradu occidē
 tis vel ab ascendente: & si ignorem gradum ascendentem & per consequens gra
 dum occidentis quō potero scire distantiam lune ab aliquo illoꝝ nescio. Adposito
 enim q̄ estimatio mea deficiat per. 12. gradus distantia lune ab occidente vel ab
 ascendente etiam deficiet per. 12. gradus & pro illis deberet accipi vna dies & sic d̄
 fuerit hora conceptionis in vna die & defectus vltimus: scilicet in gradu ascenden
 tis erit quantum luna mouetur vna die.

Quod ex hoc hylech. In hoc capitulo auctor docet elige
 re hylech. i. significatorem vite in na
 tuitatibus. Sna littere est ista. In eligendo significatorem vite debemus
 incipere a sole si natiuitas fuerit in die & si inuenerimus ipsum ante gradum ascē
 dentem per. 5. gradus vel infra id est si inuenerimus ipsum solem. in. 5. gradibus
 qui ascenderunt super orizontem: scilicet in fine. 12. domus aut si inuenerimus ip
 sum in. 10. domo vel. 11. domo accipiemus solem pro hylech siue fuerit in signis
 masculinis siue in signis femininis. Si vero non fuerit in his signis debemus in
 cipere: si fuerit in. 7. vel. 8. vel. 9. domo in signis masculinis adhuc accipiemus ip
 sum pro hylech. Si vero his tribus locis iam dicis: scilicet in septimo domo
 vel octauo vel nono esset in signis femininis non esset aptus ad hoc q̄ esset hylech.
 Si igitur sol non fuerit aptus hylech aspiciemus ad lunam si eam inuenerimus
 in ascendente vel in. 2. vel in. 3. domo aut in. 7. vel. 8. domo ipsa erit hylech siue fue
 rit in signo masculino siue feminino. Si vero non fuerit in his locis aspiciemus
 si inuenerimus eam ante gradum signi ascendentes per quinque gradus vel in
 fra: aut in. 10. domo aut. 4. aut in. 5. in signo feminino adhuc ipsa erit hylech. Si
 autem in his locis esset in signis masculinis non esset apta hylech. Si vero nati
 uitas fuerit in nocte debemus incipere primo a luna. Si inuenerimus eam ante
 gradum occidentem per quinque gradus vel infra id est in illis quinque gradibus
 qui sunt sub terra ex parte occidentis aut in aliquo. aliorum locorum predicto

rum predictoꝝ s̄m modū dictū ipsa erit hylech. Et si ipsa non fuerit apta aspiciemus ad solem qui si fuerit ante gradum septime domus per .5. gradus vel infra: scilicet sub terra aut fuerit in .4. vel .5. domo erit aptus hylech sine signa sint masculina sive feminina. Et si fuerit in ascendente verū .2. domo in signo masculino non erit aptus hylech in feminino vero non. Si vero luminaria non fuerint apta ut sint hylech aspiciemus vtrum coniunctio precessit natiuitatem vel oppositio: q̄ si precessit coniunctio aspiciemus gradum coniunctionis: scilicet illum gradū in quo luminaria fuerint coniuncta ante natiuitatem. et si inuenerimus ipsum gradum in aliquo quattuor angulorum vel in aliquo succedentium accipiemus ipsum pro hylech. Et si non inuenerimus ipsam in aliquo angulorum neq; succedentium. Debemus aspiciere ad gradum partis fortune qui si fuerit in aliquo angulorum vel succedentium debemus ipsum accipere pro hylech. Si vero non fuerit in aliquo horum locorum debemus vltimo accipere gradum ascendentem natiuitatis. Si autem oppositio precessit natiuitatem debemus aspiciere ad gradū oppositionis sicut dictum est de gradu coniunctionis et postea ad partem fortune et vltimo ad gradum ascendentem natiuitatis: nec oportet in gradu coniunctionis vel preuentionis vel partis fortune aspiciere vtrum signa sint masculina vel feminina. Et sic patet q̄ sol potest esse hylech in die et nocte super terram et sub terra in .11. locis. potest enim esse super terram hylech in sex locis et sub terra in .5. Et luna similiter potest esse hylech in .11. locis. potest enim sub terra esse hylech in sex locis et super terram in .5. Si autem luna in aliquo predictorum locorum fuerit combusta sub radijs solis non erit apta hylech. Et cum fuerint domus equate secundum doctrinam traditam in canonibus astrolabij et tabularum primi mobilis omnis planeta qui fuerit ante ascendens vel ante principium alicuius alterius domus per quinque gradus vel infra erit fortitudo eius valida in domo q̄ succedit. Et omnis locus ex locis predictis non potest esse hylech nisi aspiciat eum aliquis planeta habens dignitatem in loco illo: scilicet q̄ sit dominus domus vel dominus exaltationis aut triplicitatis aut termini aut faciei. Tota sententia littere potest reduci ad pauca verba. Quinq; sunt loca a quibus recipitur hylech id est significator vite que sunt hec: sol: luna: gradus coniunctionis vel preuentionis: pars fortune gradus ascendens natiuitatis. Si natiuitas fuerit in die incipiendū est a sole. Et si non fuerit in locis aptis secundum q̄ predictum est recipienda est luna. Et si non fuerit apta recipiendus est gradus coniunctionis vel preuentionis qui si non fuerit aptus recipiendus est pars fortune. Et si non fuerit apta recipiendus est gradus ascendens natiuitatis. Dicit piolomeus q̄ hylech nunq̄ debeat accipi ab aliquo loco existente sub terra. dicit enim et conuenit ut non operetur in re tam nobili sicut ista per id totum quod est sub terra sed semper per id quod ascendit et apparet super terram. Nec conuenit non operari per signum quod ascendens non aspiciat nec per signum quod ascendit ante ascendens quod dicitur domus laboris id est domus .12. quia est cadens ab angulo et plus etiam: quoniam fumositates que eleuantur ab humoribus terre turbant virtutem eius que venit ab ea ad terram cum spissitudine ac lubricitate sua: et damnant eam propter quod apparent colores et magnitudines stellarum existentium in hac domo alterius manerit q̄ sint per naturam eorum. Haly abenragel dicitur apertes in hoc sunt plurimum discordati: tamen id in quo maior pars eorum cō-

eordat est q̄ incipiunt primitus in natiuitatibus diurnis a sole & incipiunt si est in aliquo angulorum vel succedenti & in signo masculino & in quarta masculina & aspererit aliquam dignitatum suarum erit ipse hylech; & si ita non fuerit nec aspererit aliquam dignitatum suarum non erit ipse aptus pro hylech; & perquiras tunc hylech; a luna & si eam inueneris in angulo vel in succedenti & in signo feminino & in quarta feminina & aspererit aliquam dignitatum suarum accipe eam pro hylech; alioquin non erit apta; tunc aspice natiuitatem si fuerit coniunctionalis accipe hylech; a gradu ascendente; & si dominus aliquis habens ibi aliquam dignitatem aspererit gradum illum accipies eum pro hylech;. Et si ascendens nō fuerit aptum perquiras hylech; a parte fortune. Et si pars fortune non fuerit apta perquiras hylech; a loco conuentionis vel oppositionis precedentis natiuitatem. Et si non fuerint apti natiuitas non habebit hylech;. Et oportebit te necessario reuerti ad dirigendum per athazir loca hylech; ad loca fortunarum & ad radios eorum & ibi inuenies locum suum. Et si natiuitas fuerit nocturna perquiras primitus hylech; a luna sicut incepisti perquirere de die a sole. Et si eam inueneris in angulo vel in succedenti in signo feminino & in quarta feminina & aspererit aliquam dignitatum suarum ipsa erit hylech;. Alioquin perquiras hylech; a sole & si eum inueneris in angulo vel in succedenti in signo masculino; & in quarta masculina & aspererit eum habens dignitatem ibidem accipias eum pro hylech; alioquin non erit aptus. Et tunc si natiuitas fuerit preuentionalis perquiras hylech; a parte fortune sicut perquisuisti a luna & sole. Et si pars fortune non fuerit apta perquiras hylech; a gradu ascendente. Et si aliquis eorum non fuerit aptus pro hylech; perquiras hylech; a gradu coniunctionis vel preuentionis precedentis natiuitatem. Et si fuerit in angulo vel in succedenti; & fuerit aptus ab aliquo habente ibi aliquam ex quinque dignitatibus accipe eum pro hylech;. Et quando sol fuerit hylech; & non habuerit alcochoden perquiras hylech; a gradu lune & si ille id est gradus lune fuerit hylech; & non habuerit alcochode perquiras hylech; a gradu ascendente si natiuitas fuerit coniunctionalis. & si gradus ille fuerit hylech; & non habuerit alcochoden perquiras hylech; a parte fortune. Tamen si natiuitas fuerit preuentionalis incipe primitus a parte fortune; & si fuerit hylech; & non habuerit alcochoden aliquis horum perquiras hylech; a gradu coniunctionis vel oppositionis antecedentis natiuitatis; & si nullus eorum habuerit alcochoden; quoniam natus non habuit hylech; nec alcochoden est significatio vite hac durabilitatis modice. Et scias q̄ in hylech; qui perquiritur ab ascendente & a parte fortune & a gradu coniunctionis vel preuentionis non aspiciunt masculinitas nec femininitas signorum neque quartarum. Et dicit maior pars sapientum q̄ luna in tertio domo apta est ut sit hylech; quia gaudet in ea & dicunt similiter q̄ soli in nona domo conuenit esse hylech; quia gaudet ibidem.

Quod ex hoc alcochoden. In hoc capitulo docet auctor eligere alcochoden qui est dator annorum vite. Sententia littere est talis cum uolueris scire quis planetarum est dator annorum vite debemus aspicere quis planetarum habeat plures dignitates sive fortitudines in loco hylech;. Uerbi gratia; si sol fuerit hylech; debemus respicere planetam fortiozem in loco solis. Et si lu-

na fuerit hylech debemus respicere fortiozem in loco lune: & sic de alijs locis intelligendum est. Et si talis planeta aspexerit locum hylech a quocunq; aspectu debemus ipsum accipere pro alcohoden. Si vero non aspexerit debemus respicere alium post illum. scilicet planetam qui habet in loco hylech aliquas fortitudines: sed non tot sicut primus dominus gradus. Terbi gratia: si vnus habeat in loco hylech sex fortitudines & alius habeat ibi. 5. vel 4. fortitudines si primus non aspexerit locum hylech nō poterit esse alcohoden: tunc si secundus aspexerit locum hylech debemus ipsum accipere pro alcohoden: & si ille etiam non aspexerit debemus aspiciere iterum ad alium habentem pauciores dignitates & sic debemus procedere: donec inueniamus aliquē aspicientem locum hylech qui habeat aliquam dignitatem in loco hylech: & si nullam planetam inuenimus aspicientem locum hylech qui habeat ibi. dignitatem vel dignitates ille locus non potuit esse hylech: ideo in hoc casu oportet querere aliud hylech secundum modum prius dictum. Terbi gratia. si nauitas fuerit diurna & sol fuerit in loco apto ad hoc qd sit hylech: tamen nullus habet dignitatem in loco solis aspiciens ipsum sol non poterit esse hylech: quia non habet alcohoden: ideo oportet tunc perquirere hylech a luna: & si ipsa fuerit in loco apto hylech & nullus habens in loco eius dignitatem sit aspiciens eum oportet perquirere hylech a parte fortitue vel a gradu coniunctionis vel peruentiois vel gradu ascendente secundum ordinem predictum. Et videbatur quibusdam esse incipiendum a domino domus ita videlicet qd si dominus domus loci hylech aspexerit hylech aspiciendum eum pro alcohoden & non aspexerit aliquem alium. Si autem dominus domus non aspexerit aspiciendum ad dominum exaltationis qui si aspexerit ponebant illum alcohoden. Et si ille non aspexerit aspiciendum dominum triplicitatis. deinde ad dominum termini: deinde & ultimo ad dominum facti. Porrothus aspexit primo dominum termini & preposuit eum domino domus: sed hoc non videtur veritati consonum. Et quidam dixerunt si duo vel tres vel plures planetæ cōueniant dignitatibus qd habeant equales fortitudines essentielles in loco hylech & omnes aspexerint illum locum accipiendus est ille qui propinquus aspicit: & si in hoc etiam conueniant quod raro contingit accipiendus est ille qui fuerit in esse laudabilis a sole. ita qd sit coniunctus cum sole in vno gradu & non sit elongatus ab ipso per. 16. minuta. Vel accipiendus est ille qui fuerit propinquior angulo aut ille qui fuerit in initio ortus matutini: scilicet qui incipit apparere in mane ante ortum solis aut ille qui fuerit in statione sua secunda & iens ad directionem aut qui fuerit in alio esse laudabilis a sole scilicet qd sit orientalis: si fuerit aliquis trium superiorum aut occidentalis si fuerit aliquis trium inferiorum. Si vero contingat qd sol fuerit hylech & fuerit in leone vel in ariete scilicet in domo vel exaltatione sua erit ipse hylech & alcohodē. Et si luna fuerit hylech & fuerit in cancro vel in tauro erit ipsa hylech & alcohoden & non oportet considerare aliquē alium. proloemus dicit qd ille est alcohodē qui habet plures fortitudines in loco hylech siue aspiciat siue non aspiciat ipsum locum: sed nullus sapientum concordat cum eo. ideo tutius videt mihi tenere viam sapientū. De annis vero quos dat alcohoden licet auctor nihil dicat: volo tñ sim iniam haly abenragel pauca & veritatis magis consona narrare. Dicit haly abenragel maior pars sapientum huius scientie dicunt qd qñ alcohoden fuerit in angulis dat annos suos maiores: & qñ in succedenti.

bus dat annos suos medios. & quando incidantibus dat annos suos minores
nec dat melioramentum alicui succedentium super alium & est error. Dicit Idaly
abenragel. scias qd de secretis coopertis & signalibus celatis huius scientie est qua
do alcohoden fuerit in gradu decime domus dat annos suos maiores. Et quan
do fuerit in gradu vndecime domus dat annos suos medios. Et quando
remouetur ab vno istorum duorum locorum & vadit ad alium aspice quot gra
dus sunt ab vno ad alium & diuide per eos annos qui sunt inter annos maio
res & annos medios. Verbi gratia: pono qd gradus. 10. domus sit tertius gradus
piscium: & pono qd venus sit alcohoden & sit in. 13. gradu piscium: est ergo elon
gata a puncto. 10. domus per. 10. gradus. & pono qd a principio. 10. domus vsqz
ad principiu. 11. sunt. 30. gradus. Scio qd si esset in principio. 10. domus daret an
nos maiores qui sunt. 82. Et si esset in principio. 11. domus daret annos suos me
dios qui sunt. 45. nunc autem in neutro horum duorum punctorum est. subtraha
ergo. 45. annos: scilicet medios ab annis maioribus scilicet. 82: & remanet. 37. an
ni quos multiplicabo per distantiam veneris a principio decime domus & proue
nient. 370. & diuidam per. 30. scilicet per longitudinem inter decimam domum &
vndecimam & eribunt. 12. anni & remanent post diuisionem. 10. que multiplica
bo per. 12. & diuidam per. 30. & eribunt quattuor menses: subtraham ergo. 12. an
nos & quattuor menses ab annis maioribus veneris & remanebunt. 69. anni. &
8. menses: & erunt anni quos dat venus in tali casu. Itud exemplum poteris ap
plicare ad alios angulos & domos. Dicit Idaly abenragel quando alcohoden
fuerit combustus & ipse iens ad solem. ita qd non appareat perdit totum datum
suum. quia quando est in hoc statu non dat nisi dies vel horas vel res que nome
non habent. & terminus combustionis est iste. Post qz saturnus fuerit occiden
tis a sole & sol fuerit ad eum & fuerint inter eos. 15. gradus donec remauerit & ouie
talis fuerit & fuerint inter eos decem gradus completi. Et si iupiter illud idem mars
tamen post qz inter eum & solem in occidente fuerint. 15. gradus quousqz sit orien
talis. & inter eos sinonem gradus. Mercurius tamen facit facia sua & dat dona
sua completa quando fuerit directus: dummodo non sit appropinquatus soli
ad minus de septem gradibus & a septem gradibus vsqz ad. 5. dat non tamen co
plete. Sed a principio septem graduum donec transeat solem per quinque gradus
pdit suuz datum totum. & a quinque gradibus vsqz ad complementum septez gra
duum dat modicum: verum post qz transiit. 7. gradus dat suum datum comple
tum. & hoc idem facit venus excepto qd quando apparet visibiliter ad minus ho
rum quinque graduum dat tunc datum suum completum. Luna tamen quando
applicat soli cundo ad eum & fuerint inter eos. 15. gradus debilitatur eius factuz
& dat modicam rem: scilicet dies vel quod huic assimilatur. Et quando applicue
rit soli ad. 12. gradus perdit totum eius datum donec transuerit gradum solis
per. 10. gradus & tunc dat modicum datum dies: scilicet vel quod ei assimilatur
quousqz transuerit solem per. 12. gradus. & tunc dabit totum eius datum com
pletum. Casus autem planete qui est contrarius exaltationi aufert medium dati.
& terminus huius casus & ita sol cum fuerit in quinto gradu libe quousqz tran
seat. 25. gradus eiusdem est in casu suo. residuum signi iudicabitur sicut detrimen
tum. Saturnus est in suo casu a principio duodecim gradus arietis donec tran
seat. 26. gradum eiusdem: & residuum signi pro detrimento iudicabitur. Iupiter

est in suo casu a quarto gradu capricorni vsq; ad cōplementum. 20. graduū. 7 re-
 fiduum signi indicabitur sicut detrimentum mare est in suo casu a principio. 19.
 gradus cancri vsq; ad finē ipsius cancri. 7 in principio ipsius signi indicatur sicut
 detrimento. Et venus est in suo casu postq̄ transit terminū. Jouis vsq; ad. 21.
 graduū virginis. Istud de venere qd̄ dicit non pōt stare nisi intelligas scdm̄ termi-
 nos piolomei. s̄m̄ enim terminos illos. 14. gradus virginis est finis termini io-
 nis. Secundū vero terminos positos in alchabicio. non est ita. ibi enim terminus
 ionis finitur in. 21. gradu virginis. Uel igitur littera haly est cecrupta vel nō po-
 test dictū s̄m̄ intelligi nisi s̄m̄ terminos piolomei. Et mercurius est in suo casu a
 principio. 8. gradus piscium vsq; ad cōplementū. 19. graduū ipsius: 7 in residuo
 eiusdē signi. iudicat tanq̄ si esset in detrimento suo. Retrogradatio trium sup̄ior
 planetarū a principio sue retrogradatiōis vsq; ad oppositiōnē solis. i. vsq; ad me-
 dium retrogradatiōis aufert medietatem dati 7 alia medietas remanet. 7 quan-
 do transiit oppositiōnem solis aspice quot gradus 7 minuta ibi retrogradan-
 do ab oppositiōne solis 7 quot fuerint a spice quam partem proportionale habēt
 ad oēs gradus quos hēt retrogradari ab oppositiōne vsq; ad directionem 7 tan-
 tum addas medietati dati 7 dirigas gradus illos recte cum sis minutie tali mo-
 di q̄ quando planeta fuerit in principio directionis sue dabit recte suū datum com-
 plētū. p̄pono in hoc exēplū: pono q̄ mars fuerit alcohoden 7 fuerit datum suū
 totū. 60. anni secundū proportionem prius factā inter angulū succedentē 7 pona-
 tur q̄ sit ipse retrogradus inter medium retrogradatiōis amisit ergo in medio
 retrogradatiōis sue 7 ante mediū retrogradatiōis medietatē horū annoꝝ remā-
 serunt. 30. anni: 7 pono q̄ inierit vltra medium retrogradatiōis sue. i. oppositi-
 onem solis retrogradando per duos gradus: 7 pono q̄ ab oppositiōne vsq; ad dire-
 ctionem debeat ire retrogradando per. 10. gradus multiplicabo igitur duos gra-
 dus p̄ medietatē dati qd̄ amisit. s. per. 30. annos 7 proueniet. 60. que. 60. diuidā
 per. 10. 7 eribunt. 6. anni quos annos addā medietati dati. s. 30. annis 7 pueniet.
 36. anni. hoc esset datū maris in casu p̄posito. Tñ venus 7 mercurius postq̄ q̄
 libet eorū incipi retrogradari p̄dit medietatem dati eius qd̄ dat qñ est directus. 7
 postmodū a spice quot gradus 7 minuta sibi remanent vsq; ad occultatiōnē suā
 recte q̄to plus poteris: q̄ venus forte apparebit existendo inter eā 7 solem minus
 5. gradibus: Et qñ fuerit apprensus dabit in medium datū nisi apparuit existendo
 inter eā 7 solē minus. 5. gradibus. q̄ tunc nō prodest illi apparitio illa in hoc sta-
 tu. It̄ ostendū dirigas illos gradus 7 minuta postq̄ retrogradari incipit quous-
 q̄ occultauerit se subtiliter 7 recte 7 diuidas per hoc medium dati qd̄ remansit in
 modo predicto: q̄ quando occultatur totū per se eius datum sicut predictum us q̄
 nihil remanet. Et pōt exemplificari ad similitudinē exempli dati in retrograda-
 tiōne trium superiorum. Dicit haly q̄ iupiter 7 venus quando coniuncti fuerint
 corporaliter vel quando aspiciunt alcohoden de tertio vel sextillū addunt numerū
 annorum quos dedit alcohoden secundum numerum annorum suorum suorum nume-
 rozum annos vel menses vel dies vel horas iuxta virtutes vel debilitates eorum
 7 tamen ambe infortune saturnus 7 mars quando iunguntur corporaliter cum
 alcohoden vel ipsum aspiciunt de opposito vel quarto inuauent ei numerum an-
 norum suorum minorum. Sed quando mercurius fuerit cum fortunis addent
 bus alcohoden addit ipse similiter numerum annoꝝ suoz minorū: 7 quando sue

rit cum infortunis minuendis alchooden minuit etiam partem suam et quando mars et saturnus aspexerint de tertio a signis breuium ascensionum aut de sextili longarum ascensionum minuunt. Et dico quod sol in quarta et oppositioe minuit numerum annorum suorum minorum: et addit de tertio et sextili. Multi ex astrologis antiquis et modernis dicunt quod luna fortunata addit de tertio vel sextili et omnes sapientes huius scientie consentunt quod quando natus non habuerit hylech et habuerit aliquam duarum fortunarum in ascendente vel medio celi possibile est quod uiuet secundum quantuam annorum minorum illius fortune que vitam significauit nisi gradus ascendens et luna fuerint infortunati vel fuerit eadem fortuna domina domus mortis: quia tunc significat modicam durabilitatem et vitam.

Almutes vero qui preest natiuitati.

Ille dicit auctor docet eligere almutes. i. planetam dominatorem in figura a quo accipitur esse nati post hylech et alchooden. Sententia littere est ista planeta habens maius dominium siue plures fortitudines in .5. locis predictis a quibus accipitur hylech que sunt locus solis locus lune locus coniunctionis vel preuentio nis pars fortune gradus ascendens ille planeta est almutes. i. vincens. Et si aliquis habuerit dignitates in secunda vel tertia vel pluribus locis ex locis predictis ille est almutes. Clerici gratia: pono quod unus planeta sit dominus ascendens et dominus termini eiusdem ascendens: et cum hoc dominus faciei eius des. talis planeta haberet in ascendente. 8. fortitudines et pono quod aliter planeta sit dominus ex altationis ascendens et dominus domus loci solis et dominus triplicitatis partis fortune: talis planeta esset dignior almutes quam prius: quia habet plures fortitudines in locis predictis. Et ut abbrevietur sermo colligende sunt fortitudines cuiuslibet in .5. locis predictis: et ille eorum qui abundauerit in numero fortitudinem ille erit almutes.

Ex hoc profectio in annis nati

uitatum atque mun. In hoc capitulo docet opus profectiois. id est mutatio nis annorum de vno signo ad aliud: et hoc dupliciter. Primo in annis natiuitatum. Secundo in annis magnarum coniunctionum. Opus in annis natiuitatum est facile et est sententia littere talis. cum uolueris scire ad quod signum applicat annus natiuitatis alicuius: uide quod anni perfecti transferunt nato et incipies a gradu ascendente natiuitatis: et dabis cuiuslibet anno unum signum et ubi finitus fuerit numerus ibi erit signum profectiois ab ascendente. Clerici gratia: ascendens alicuius natiuitatis fuit. 10. gradus arietis in fine primi anni venit profectio ad. 10. gradum tauri. In fine secundi anni ad. 10. gradum geminorum. et sic secundum hunc ordinem dando cuiuslibet anno signum unum usque ad complementum. 12. annorum: tunc enim scilicet in fine. 12. annorum reuertitur ad locum radices. Si autem multi anni transferunt nato subtrahit a toto numero annorum perfectorum qui transferunt nato. 12. quotiens poteris. i. diuide per. 12. et numerus qui remanet infra. 12. proficet ab ascendente natiuitatis secundum modum prius dictum. Clerici gratia: ascendens cuiusdam natiuitatis fuit. 13. gradus uirginis et transferit nato. 31. anni solares completi subtrahat a. 31. annis. 12. bis et remanet. 8. anni completi: dabo ergo. 1. annum uirginis. scilicet libere.

tertium scorpionis. quartum sagittario. quintum capricorno. sextum aquario. septimum piscibus. octauum arietem: veniet ergo profectio ad signum quod succedit immediate. scilicet ad taurum ad consimilem gradum gradus radices. scilicet ad. 13. eiusdem. Sicut dixi de gradu ascendente ita faciendum est de gradu solis. & gradu lune: & gradu partis fortune: & ubi applicuerit annus dominus illius signi est dispositio illius anni. Et ab illo accipiuntur facta de quibus natus se intro- mittere illo anno & fortuna & infortunia que accident sibi illo anno. Auctor ponit exempla in littera: ideo non est necesse multum insistere exemplis. Deinde dicit auctor cum profectio anni peruenit ad aliquem gradum alicuius signi & fuerit aliquis planeta vel radij alicuius planete post ipsum grad. in eodem signo vel in eadem domo in figura & volueris scire quando pertinet profectio ad ipsum planetam vel radios eius: vide quot gradus & minuta sint inter grad. ad quem peruenit annus & ipsum planetam vel radios eius & multiplica illos per. 12. & sextam vnus. hoc est dicere dabis cuilibet gradui. 12. dies & sextam partem vnus & proueniet tibi dies qui sunt a principio illius anni vsq; ad tempus in quo profectio peruenit ad planetam vel eius radios. Ratio autem quare cuilibet gradui dantur. 12. dies. & 6. vnus est. quia hoc modo in fine anni compleitur vnus signus. Si enim multiplicaueris. 30. gradus per. 12. & sextam vnus proueniet. 365. dies qui sunt dies vnus anni. Dicit ptolemeus in propositione. 236. quarte partis quadripartiti sui. & sciemus dispositionem facti annorum accipiendum numerum annorum natiuitatis: & projiciemus eos a quolibet locorum hylegiorum secundum ordinationem signorum vnusq; signo annum & accipiemus dispositorem signo in quo applicat numerus graduum. Idem habet in commento dicit quod in hoc dicto vult narrare ptolemeus quod quodlibet signum dispositum in anno vno. & sic tibi signi reuolutio in quo est significator quilibetlibet. 12. annis vna vice vsq; ad finem vite & hoc sciunt in omnes astrologi.

Profectio autem ex annis mundi.

Illic docet opus profectiois in annis mundi. Sententia littere est talis. Cū volueris scire applicationem annorum alicuius seculi vide quot transierint anni solares completi a principio illius anni in quo fuit magna coniunctio que significauit illam seculam: & diuide illum numerum annorum per. 12. & numerum qui remanserit intra. 12. projicte ab ascendente illius anni in quo fuit coniunctio & ubi applicuerit numerus ibi est signum profectiois. Auctor ponit exemplum in littera de secula sarracenorum. i. machometi: & dicit qd inter annū coniunctionis que significauit legē illā & annū apparitionis machometi. s. in quo incepit predicare fuerunt. 61. anni. Alia littera h3. 52. anni. Ego credo qd debent esse. 52. anni: & 57. dies alioquin non concordabit cū illo qd dicit postea & ascendens anni in quo fuit illa coniunctio fuit signū geminorum & prouenit ille annus in quo incepit predicare ad signū virginis: scilicet ad signū illius planete qui fuit die signi ascendente anni coniunctionis. Si enim subtrahantur a 51. 12. quotiens poterit remanent. 39. datur ergo signo geminorum primus. secundus cancro. tertius leoni. & sic annus in completis qui fuit positus in numero peruenit ad signum virginis. Non est nobis magna cura quot anni fuerunt ab anno illius coniunctionis vsq; ad presens an-

nua arabum. Sufficiat enim nobis scire qd annus illi in quo inciperat anni arabu
puenit ad virginē: ga anni arabu sunt nobis noti ex tabulis extractionis earuz z
poterimus incipere a ygine fm qd dicit auctor in lra. Et qz tpe auctor ipsi opera
bantur i pub⁹ suis per annos pliaz: iō applicat dcm suū ad ānos pfarz z dicit cū
volueris hre noticiam huius rei. i. scire ad qd signuz applicat annus ex āno con
iunctionis que significauit sectā sarracenoꝝ vide quot anni pfaruz transferunt z
verte illos in dies p tabulā extractionis earū deseruientem annis pliaz. aut quod
multiplicentur anni per. 365. tot enīz dies continet annus pficus quia anni pfici
non hnt qrtam diei z numero dierū q prouenerit tibi adde. 362. 4. dies. tot enī di
es fuerunt a principio annorum arabum vsqz ad principiu annoz pfarz. z qd
collectum fuerit diuide per. 395. z quartā vnius: z pueniet anni solares: si qd resū
dunz fuerit erunt dies anni imperfecti. Et potes etiam numerum dierum reduce
re ad annos solares per tabulas extractionis earū deseruientes annis solaribus.
Tota intentio auctoris stat in hoc quod sciamus quot anni solares pficti tran
sierunt ab initio annorum arabuz vsqz ad tempus cōsiderationis z damus cullī
bet anno vnum signum fm modū prius dictū. z incipiemus a virgine: z ego po
nam exemplum applicando ad computationes nostras fm annos dñi nri iesu
christi. Cum volueris scire ad qd signum applicat annus cōiunctionis que signi
ficauit legem sarracenoꝝ. subtrahē ab annis xpi 621. annos: z. 6. menses. z. 14.
dies tot enim anni fuerunt a principio annorum christi vsqz ad principium lan
noꝝ arabum z numerum annorum perfectorum qui remanserit diuide p. 12.
z ilud qd remanent pice a virgine dādo cullibet anno signum vniū fm modū
prius dictum z remanēt annus imperfectus sequens annos perfectos quos diui
sisti manet in virgine. Verbi gratia: anni xpi sunt mō. 1330. completi. z. 22. dies
ab illis subtraham. 6. 1. annos. 6. menses. 14. dies remanent. 708. anni solares
perfecti. 6. menses. z. 8. dies. Illius sunt anni qui transferunt a principio annoz
arabum vsqz modo quos annos perfectos diuidaz per. 12. z totus numerus sur
gita qd non remanet aliquis annus perfectus. Dico ergo qd profectio anni con
iunctionis magne que significauit sectam sarracenoꝝ modo est in virgine fm sen
tentiam auctoris. Sicut exemplificatū est de secta sarracenoꝝ ita pōt fieri in alijs
sectis si debeant dici secte si sciatur cōiunctio significans illam sectā z ascendens
anni cōiunctōis. Sed de hac materia non expedi multum loqui. est enim res q
non pcorat cū fide nostra: sed si qd delectat in his z voluerit reducere mutatio
nes que sunt in legibus ad motus superiorz corporū legat libros de magnis con
iunctionibus z ibi inueniet. Deinde dicit si volueris profectōnē a signo cōiunctō
nis que significauit predictā sectā pice annos predictos a scorpiōe: qz cōiunctio
illa fm cum fuit in scorpiōe. Si vero volueris pfectōnē ab ascendēte regni vi
de quot anni solares transferunt a principio illius regni. Ipse exemplificat de vno
regno sed nescio de quo regno loqz z non curo qz sine exēplo suo pōt intelligi lra.
Sicut autē dī de ascendente regni ita dīz itelligi de ascendēte fundatiōis altius ci
uitatis vel castri vel ēt cuiuscunqz edificij. ita qd accipiant anni solares pficti q trā
sierūt a principio fundatiōis illius z piciant ab ascendēte principiū fundatiōis
sz modū aī dictū. Deinde dicit si volueris pfectōnē ab ascendēte mutatiōis pū
ciōis. Iouis z saturni de triplicitate aquatica ad triplicitatē ignea subtrahē ab
annis pfarū. 176. annos pficos z conuertillos qui remanēt in annos solares z

proiice a leone vult dicere quod coniunctio iouis & saturni in principio annorum perfarum fuit in triplicitate equatica & post principium annorum perfarum per quos ipsi computabant per. 176. annos mutauit se coniunctio ad triplicitate igneam. ideo iubet subtrahere ab annis perfarum. 176. annos & remanent anni qui transferunt ab anno mutationis. coniunctionis ad triplicitate igneam & iubet eos annos qui remanent vertere in annos solares quia perfi non habent bixestum: & anni solares habent: profectio autem fit secundum annos solares: & iubet proiicere a leone: quia secundum ipsum leo fuit ascendens in anno mutationis coniunctionis ad triplicitatem igneam. ex quo videtur quod auctor iste fuit & composuit hunc librum in tempore quo coniunctio fuit in triplicitate ignea. nunc autem hec coniunctio est in triplicitate aerea. ideo ponam exempluz de triplicitate in qua nos sumus. Cum volueris scire projectionem ab anno mutationis coniunctionis iouis & saturni ad triplicitatem aera subtrahere ab annis christi. 1324. annos. 2. 71. dies. 2. 20. horas tantum enim tempus transiit a principio annorum christi vsq; ad principium annorum mutationis coniunctionis ad triplicitatem in qua nos sumus: & residuum proiice a. 13. gradu tauri. ille enim fuit ascendens anni supra dicti: & ubi perduxerit te numerus ibi erit profectio anni. Verbi gratia: anni christi sunt numero. 1330. completi: 2. 22. dies ab illis subtraham. 1334. annos & 17. dies. & remanent. 5. anni perfecti & 316. dies anni imperfecti: dabo primum annum tauro incipiendo a. 13. gradu eius secundum signo geminorum incipiendo a. 13. a gra. eius tertium cancro. quartum leoni incipiendo a. 13. gradu eius. quintum virginis incipiendo. a. 13. gradu eius. venit ergo profectio. 6. anni mundum perfecti ad libram ad. 13. gradum. Et si volueris gradum in quo est profectio diei ultimi ex diebus qui transferunt de anno imperfecto multiplica numerum dierum anni perfecti per. 30. & productum diuide per. 365. & numerus quotiens erit gradus. Si autem aliquid remanserit post diuisionem multiplica illud per. 60. & diuide per idem quod prius & numerus quotiens erit minuta. Verbi gratia. in proposito exemplo remanserunt de anno imperfecto. 316. dies quos multiplicabo per. 30. & prouenient. 9480. quem numerum diuidam per. 365. & exhibunt. 25. gradus & remanent post diuisionem. 355. que multiplicabo per. 60. & prouenient. 21300. & diuidam per. 365. & exhibunt. 58. minuta addam ergo super. 13. gradum libe. 15. gradus & 58. minuta & proueniet numerus vsq; ad. 8. gradus & 58. minuta scorpionis ibi ergo nunc est profectio ab ascendente anni mutationis coniunctionis ad triplicitatem aeraam.

Quod ex hoc directio. In hoc capitulo auctor docet dirigere significatorem quemlibet ad quemlibet locum circuli. Intelligendum est primo quod directio siue dirigere significatorem ad quemlibet locum circuli nihil aliud est quam inuenire gradus equinoctialis qui reuoluntur a loco significatoris vsque ad locum ad quem debet dirigi. Si locus significatoris fuerit in medio celi vel in angulo terre tunc dirigere est inuenire gradus equinoctialis qui reuoluntur a loco significatoris vsque ad locum quem debet dirigi in orizonte recto. Si autem fuerit in ascendente vel in occidente tunc est inuenire illos gradus in orizonte obliquo. Si autem non fuerit in aliquo horum locorum. tunc accipiuntur ascensiones mix-

sim: scilicet miscendo ascensiones circuli directi cum ascensionibus & regionis: proportionaliter tamen secundum distantiam loci significatoris ab angulis: & gradus directionis quandoque significant annos quandoque dies quandoque alia tempora. In natiuitatibus quilibet gradus significat annum. In reuolutionibus annorum mundi & natiuitatum quilibet gradus significat diem. Et quidam volunt quod in reuolutionibus annorum. 59. minuta & 8. secunda scilicet motus solis in vno die, significant vnum diem. In coniunctionibus solis & lune & in oppositionibus secundum quosdam quilibet. 13. gradus. 10. minuta scilicet quantum luna mouetur in die per medium cursum significant diem. Cum ergo volueris significatorem aliquem dirigere ad quemcumque locum circuli si significator ille fuerit in gradu medij celi vel in angulo terre subtrahere ascensiones circuli directi gradus significatoris ab ascensionibus circuli directi loci ad quem vis dirigere & remanent gradus directionis. Si vero significator fuerit in ascendente aut occidente subtrahere ascensiones circuli obliqui gradus significatoris ab ascensionibus circuli obliqui ad quem vis eum dirigere & remanent gradus directionis. Exemplum quando est in medio celi. Pono quod luna sit in medio celi in. 5. gradu aquarij & pono quod radij oppositi saturni sint in. 6. gradu piscium. Ponoque quod vellim dirigere lunam ad radios oppositos saturni. Quæsiui igitur ascensiones gradus lune in circulo directo & inueni. 37. gradus. 23. minuta. Quæsiui etiam ascensiones sexti gradus piscium vbi sunt radij oppositi saturni in eodem circulo directo & inueni. 67. gradus. 48. minuta. Deinde subtraxi ascensiones lune ab ascensionibus radiorum saturni & remanserunt. 30. gradus. 25. minuta. Illi essent gradus directionis in hoc casu. Exemplum quando est in ascendente. Pono quod luna sit in eodem. 5. gradu aquarij & radij saturni in. 6. piscium. Quæsiui ascensiones gradus lune in circulo obliquo in regione cuius latitudo est. 48. graduum. & inueni. 330. gradus. 22. minuta. Quæsiui etiam ascensiones sexti gradus piscium & inueni. 348. gradus. 31. minuta. subtraxi ascensiones lune ab ascensionibus gradus radiorum saturni & remanserunt. 18. gradus. 9. minuta illi essent gradus directionis in hoc casu. hoc eodem modo dirigitur gradus ascendens ad quemlibet locum circuli. Si vero significator dirigendus fuerit sexta hec loca tunc si fuerit inter medium celi & ascendens vide distantiam eius a medio celi subtrahendo ascensiones gradus medij circuli in circulo directo ab ascensionibus gradus significatoris quam distantiam serua. Deinde scias medietatem arcus diurni gradus significatoris per modum dictum in capitulo de radiationibus & serua eam. Deinde subtrahere ascensiones circuli directi gradus significatoris ab ascensionibus circuli directi loci ad quem vis eum dirigere & quod remanserit erit significator circuli directi serua eum. Deinde subtrahere ascensiones gradus significatoris in circulo obliquo ab ascensionibus loci ad quem vis eum dirigere in eodem circulo obliquo & quod remanserit est significator regionis. Deinde subtrahere significatores minorem de maiori & differentiam multiplica per distantiam ab angulo medij celi & productum diuide per medietatem arcus diurni & proueniet pars proportionalis quam adde super significatorem circuli directi si fuerit minor significatore regionis: vel subtrahere si fuerit maior & quod prouenerit erit gradus directionis. Si autem velles dirigere contra successionem signorum sicut diriguntur partes & planete retrogradæ. procedendo ab ascendente versus medij celi: tunc coebes ac

capere distantiam significatoris ab ascendente per ascensiones regionis: & debes
 addere partem proportionalem differentie duorum significatorum super significatorem
 regionis: si ille erit minor significatore circuli directi aut subtrahere ab eo si esset ma-
 ior. in alio non differt opus. Si autem significator dirigendus fuerit inter ascen-
 dens & angulum terre: vide distantiam gradus significatoris ab ascendente sub-
 trahendo ascensiones gradus ascendens regionis ab ascensionibus gradus si-
 gnificatoris regionis & serua distantiam. Deinde scias medietatem arcus nocturni
 gradus significatoris per modum dictum in ope radiationum quam et serua. Deinde sub-
 trahere ascensiones gradus significatoris in circulo obliquo ab ascensionibus loci
 ad quem vis cum dirigere in eodem circulo obliquo & quod remanserit est significator
 regionis quem serua. Deinde subtrahere ascensiones gradus significatoris circuli di-
 recti ab ascensionibus circuli directi loci ad quem vis cum dirigere & quod remanserit
 erit significator circuli directi. Deinde subtrahere minorem de maiori & remanebit dif-
 ferentia duorum significatorum: quam multiplica per distantiam gradus significatoris ab
 ascendente & productum diuide per medietatem arcus nocturni gradus significato-
 ris & proueniet pars proportionalis quam adde significatori regionis si fuerit minor
 significatore circuli directi: vel subtrahere a significatore regionis si fuerit maior: si
 significator circuli directi: & post additionem: vel subtractionem prouenient sunt gra-
 dus directionis. Si vero volueris dirigere contra successione signorum. scilicet proceden-
 do ab angulo terre versus ascendens: tunc debes accipere distantiam significatoris
 ab angulo terre per ascensiones circuli directi & multiplicare illam per differentiam duo-
 rum significatorum & diuidere per medietatem arcus diurni ut prius dictum est: & partem
 proportionalem debes addere ad significatorem circuli directi si fuerit minor signifi-
 cator regionis. Vel subtrahere si fuerit maior in alio non differt opus. Si autem si
 significator dirigendus fuerit inter angulum terre & gradum occidentis operari debes
 cum gradu opposito significatoris & cum gradu opposito loci ad quem vis cum diri-
 gere & per distantiam gradus oppositi significatoris a medio celi: & per medietatem arcus diur-
 ni gradus oppositi significatoris gradus enim oppositus significatoris tunc distat a linea
 meridiana quantum gradus significatoris ab angulo terre: & medietas arcus diurni
 gradus oppositi est tanta quanta est medietas arcus nocturni significatoris. & est tunc idem
 opus quod fuit inter medium celi & ascendens. Si vero significator dirigendus fuerit
 inter angulum occidentis & medium celi debes operari similiter per gradum oppositum si-
 gnificatoris & per distantiam eiusdem ab ascendente & per medietatem arcus nocturni eiusdem
 gradus oppositi & per gradum oppositum loci significatoris ad quem dirigendus est: & est
 eiusdem operatio sicut fit inter ascendens & angulum terre. Si vero contingat quod si
 significator dirigendus sit in una quadra & locus ad quem debet dirigi sit in alia
 quadra. Terbi gratia: significator sit inter medium celi & ascendens: & locus ad
 quem debet dirigi sit inter ascendens & angulum terre: tunc debes dirigere vsque ad
 angulum & postea dirigere angulum vsque ad locum ad quem debet dirigi & iun-
 gere has directiones in simul. Diriges autem significatorem prius dictum: ita quod
 accipias distantiam significatoris ab angulo qui est retro ipsum in ordine signo-
 rum sicut si fuerit inter angulum medium celi & ascendens accipies distantiam eius
 ab angulo medium celi. Et si fuerit inter ascendens & angulum terre accipies distan-
 tiam eius ab ascendente accipies etiam medietatem arcus diurni vel nocturni gra-
 dus significatoris vel eius oppositi per modum prius dictum: & angulum ad quem vis est

riger accipiens pro loco ad quem debet dirigi. & teneto ordinem prius dictum. Illam directione facta diriges angulum per modum prius dictum quando significator fuerit in aliquo angulorum usque ad locum ad quem debet dirigi significator. & addes viam directionem cum alia & provenient gradus directionis. Auctor in littera dicit quod debet accipi distantia significatoris ab angulo & illa debet dividi per partes horarum gradus significatoris & provenient hore distantie significatoris ab angulo & dicit quod debet accipi sexta pars differentie duorum significatorum quam sextam partem iubet multiplicare per horas distantie significatoris a meridie. & proveniens iubet addere ad significatorem circuli directi vel subtrahere per modum dictum. Sed modus quez posui est leuior & planior. In modo enim auctoris oportet accipere distantiam ab angulo per eundem modum quem ego posui & ultra hoc oportet querere partes horarum gradus significatoris: & postea dividere distantiam ab angulo per partes horarum gradus significatoris: & quod provenient tenere. Oportet etiam secundum modum suum querere significatorem circuli directi & significatorem regionis per eundem modum quem posui & etiam differentiam duorum significatorum: & ultra hoc oportet illam differentiam dividere per sex ad hoc que habeatur sex pars eius. Cum in multitudine operationum facilliter cadat error videtur mihi modus quem posui certior.

Exemplum quando significatos est inter medium celi & ascendens & locus ad quem debet dirigi in eadem quadra scilicet inter medium celi & ascendens. **W**ono quod luna sit hylech & sit in quinto gradu aquarii & pono quod radij oppositi saturni & idem esset de corpore. sint in sexto gradu piscium: & pono quod angulus medij celi sit. 20. gradus capricorni. Ad dirigendum lunam ad radios saturni quesivi primo ascendens gradus medij celi in circulo directo & inveni. 21. gradus. & 39. minuta subtraxi ascensiones gradus medij celi ab ascensionibus gradus lune: & remansit distantia lune a medio celi. 15. gradus. 4.4. minuta. Deinde quesivi ascensiones gradus lune in circulo obliquo & inveni. 330. gradus. 22. minuta quesivi etiam ascensiones gradus oppositi loci lune. 104. gradus & 30. minuta a quibus subtraxi ascensiones gradus lune: sed quia non potui subtrahere eo quod ascensiones gradus lune erant maiores ascensionibus gradus oppositi addidi ascensionibus gradus oppositi lune. 360. gradus & proveniunt. 464. gradus. 30. minuta: deinde subtraxi & remanserunt. 134. gradus. 8. minuta & hoc fuit totus arcus diurnus gradus lune quem mediani & fuit medietas. 67. gradus & quatuor. minuta. Servavi itaque distantiam lune a medio celi & medietatem arcus diurni lune. Deinde subtraxi ascensiones gradus lune in circulo directo que fuerint. 37. gradus. 13. minuta ab ascensionibus gradus radioz saturni in eodem circulo que fuerunt. 67. gradu. 48. minuta & remanserunt. 31. gradus. 25. minuta: & hoc fuit significator circuli directi servavi itaque eum. Deinde subtraxi ascensiones gradu lune in circulo obliquo qui fuerunt. 330. gradus. 22. minuta ab ascensionibus radioz saturni in eodem circulo obliquo qui fuerunt. 348. gradus. 31. minuta & remansit significator regionis qui fuit. 18. gradus. 9. minuta. Deinde subtraxi significatorem regionis a significatore circuli directi & remansit differentia duorum significatorum que fuit. 12. gradus. 16. minuta. Deinde multiplicavi istam differentiam per distantiam lune a medio celi & divisi per medietatem arcus diurni gradus lune & provenit pars proportio.

nalis que fuit. 2. gradus. 15. minuta. 38. scda qua parte pportionallem etiam sub-
 traxi a significatore circuli directi: quia fuit maior significator: regionis et reman-
 serunt gra. directionis qui fuerunt. 27. gradus. 32. minuta. 21. secundo. accipi p
 quolibet gradu vnum annum et pro quibuslibet minutis. 5. residuis vnum men-
 sem. et pro quolibet minuto. 6. dies: et pro quolibet secundo. 6. minuta dierum cum
 completum fuerit hoc tempus a tempore natiuitatis: cuius figura fuerit hoc mo-
 disposita morietur natus. Quando vero significator est inter ascendens et angulū
 terre operaberis cum distantia ab ascendente et cum medietate et arcus nocturni:
 et non differt in alio. Cum volueris dirigere contra successiōem signorum si si-
 gnificator fuerit inter mediū celi et ascendens operaberis cum distantia ab ascen-
 dente et cum medietate arcus diurni. Si significator fuerit inter angulum terre
 et gradum occidentis operaberis cum opposito gradus significatoris et gradu
 opposito loci ad quem vis dirigere: et tunc est opus tuum inter mediū celi et ascē-
 dens. Et si significator fuerit inter gradum occidentis et medium celi operaberis
 similiter cum gradibus oppositis: et tunc est opus tuum inter ascendens et angu-
 lum terre. Nota tamen qd secundum modum dicam diriguntur significato-
 res quando non habent latitudinem. Quando autem significatores habent la-
 titudinem difficilius est modus: et propter hoc factum fuit instrumentum ad di-
 rigendum planetas habentes latitudinem et illud instrumentum vocatur dire-
 ctorium. Videtur compositori seu inuentori illius instrumenti qd significator
 habens latitudinem non possit dirigi per tabulas ascensionum: vel non sine ma-
 gna difficultate. Ego autem dico qd instrumentum suum non est sufficiens: nisi
 sit maxime quantitatis: ita qd possit recipere minuta: tale autem vix potest fieri.
 In directionibus enim vix plurimum accipitur pro quolibet gradus vnus an-
 nus. modo si in directionibus instrumentum non sit diuisus nisi per gradus vix
 intuentur in eo certitudi vsq; ad annum: et hoc si instrumentum sit bene factus:
 ita qd non sit error indiuidendo: hoc autem non sufficit. Et ego dico tibi qd signi-
 ficator habens latitudinem potest dirigi ad locum habentem latitudinem per ta-
 bulas ascensionum: et non vidi modum expositum in aliquo libro. Modus au-
 tem est iste cum volueris dirigere significatorem habentem latitudinem ab ecli-
 ptica ad corpus alicuius planete etiam habentis latitudinem vel ad radios ali-
 cuius habentis latitudinem: quere primo: gradum cum quo significator medi-
 at celum s̄m doctrinam canonum primi mobilis. Deinde quere gradum cum
 quo mediat celum locus ad quem vis dirigere s̄m eandem doctrinam: et accipies
 gradum cum quo significator mediat celum pro loco significatoris: et per hunc
 scies distantiam significatoris a medio celi vel ab ascendente per modum prius
 dictum: nec plus nec minus: et accipies locum cum quo mediat celum locus ad
 quem debet dirigi pro loco ad quem debet dirigi: et cum istis duobus queres si-
 gnificatorem circuli directi per modum prius dictum. Deinde quere gradum cū
 quo oritur significator regione sua s̄m doctrinam canonum primi mobilis: que-
 re etiam gradum cum quo oritur locus ad quem debes dirigi s̄m eodem cano-
 nes. Deinde cum gradu cum quo oritur significator queres medietatem arcus
 diurni vel nocturni per modum prius dictum: et queres significatorem regionis
 cum istis duobus gradibus. scilicet cum gradu cum quo oritur significator et cū gra-
 du cum quo oritur locus ad quem debet dirigi in alio nō differt optus. Dico tibi
 etiam et breuiter oportet quere gradū in quo significator mediat celum et gradus

cum quo mediat celum locus ad quem debet dirigi cum primis duobus oportet
 querere significatorem circuli directi: cum alijs duobus oportet querere signifi-
 catozem regionis. Cum gradu cui quo significator mediat celum opz q̄rere distan-
 tia a medio celi si fuerit inter mediū celi z ascēdēs: cū gradu cui quo oritur signifi-
 cator opz q̄rere medietatē arcus diurni vel nocturni. Si autē significator fuerit in-
 ter ascendens z angulū terre opz querere distantia significatoris ab abscendente
 cum gradu cum quo oritur significator z cū eodem medietatem arcus nocturni
 in omnibus alijs est idem opus cum opere prius dicto. Est etiam vnus alius ca-
 sus qui potest contingere in directionibus qn significator z locus ad que debent
 dirigi habent latitudinem: aut vnus eorum habet latitudinem. Potest enim cō-
 tingere qz significator dirigendus z locus ad quem debet dirigi simul veniant
 ad lineam meridianam: ua qz ambo mediant celum cum eodem gradu: licet nō
 sint in eodem gradu in ecliptica. Si aliquis istorum casuum eueniat: tunc opera-
 beris eodem modo quo dicam. Si significator z locus ad quem debet dirigi
 veniant cum eodem gradu ad medium celi: quia non sunt aliquę ascensionēs in
 circulo directo inter eos ponēs pro significatore circuli directi. o. Postea queres
 significatorem regionis accipiendo ascensionēs in circulo obliquo a loco cui quo
 oritur significator vsqz ad locum cum quo oritur locus ad quem debet dirigi: z
 totum illud. scilicet significatorem regionis multiplicabis per distantiam signifi-
 catoris ab angulo z productum diuides per medietatem arcus diurni vel no-
 cturni. z proueniet pars proportionalis quam tenebis pro gradibus directionis.
 Si autem significator dirigendus: z locus ad quem debet dirigi orientur cū vno
 z eodem gradu ponēs pro significatore regionis. o. z significatorem circuli dire-
 cti multiplica per distantiam significatoris ab angulo: z diuide per medietatem
 arcus diurni vel nocturni: z proueniet pars proportionalis quam tenebis pro
 gradibus directionis. p̄ponere de omnibus exempla esset nimis longum. s; in-
 tendo domino concedente in fine istius expositionis ponere equationem vnus
 natiuitatis: in qua patebit modus inuestigandi ascendentem eligendi hylech z
 alcohoden: z ponam ibi aliquas projectiones radiorum z aliquas directiones:
 sufficiant hec de opere directionum. Dicit auctor in littera cognitis annis dire-
 ctionis si volueris scire locum istius directionis in zodiaco adde annos directio-
 nis super ascensionēs circuli directi gradus significatoris si significator fuerit in
 medio celi vel in angulo terre z reduces ad gradus equales in circulo directo: z
 vbi perduxerit numerus in circulo signorum: ibi est locus directionis: z dicitur
 locus diuisionis z dominus termini illius loci dicitur diuisor. Si significator fue-
 rit in ascendente adde annos directionis super ascensionēs regionis gradus si-
 gnificatoris z reduce ad gradus equales in circulo obliquo: z vbi perduxerit nu-
 merus in circulo signorum ibi est locus diuisionis: z dominus termini illius loci
 est diuisor. Et istud est idem opus cum opere de projectionibus radiorum: z
 quando feceris directionem z feceris istud opus inuenies in fine eundem locum
 ad quem direxisti: nisi significator haberet latitudinem.

Quod ex hoc algebutar in natiuitati-
 bus. In hoc capitulo auctor docet dirigere gradū ascendente in natiuitati-
 bus. Sententia litterę est talis. Considera in cuius planete termino sit gradus

ascendens & considera finem illius termini. Deinde quere ascensioes gradus ascendens in circulo obliquo per tabulam tue regionis & serua eas: quere etiam ascensioes finis illius termini per eandem tabulam a quibus subtrahere ascensioes gradus ascendens & gradu qui remanserint sunt gradus directionis. accipe pro quolibet gradu annum vnum, & pro quibuslibet quinq; minutis vnum menses: & pro quolibet minuto. 6. dies & pro quolibet secundo duas horas. et. 24. minuta horæ: et planeta qui est dominus termini est dispositor annorum siue diuisor. postea considera finem termini: immediate sequentis: et subtrahere ascensioes finis termini precedentis ab ascensionibus finis termini illius: et remanebunt gradus directionis accipe sicut primus pro quolibet gradus. annum vnum et cetera. et dominus illius termini est dispositor siue diuisor et isto modo facies ad fines cuiuslibet signi secundum ordinem signorum vsq; ad finem vite. Et si fuerit in aliquo termino aliquis planeta vel radij alicuius planete illa planeta erit particeps in diuisione. Exemplum in hoc pono qd ascendens alicuius natiuitatis fuit quartus gradus virginis completus ad dirigendum gradum istum considera primo in cuius planete termino est iste gradus. & patet primo qd in termino mercurij & durat terminus vsq; ad finem septem gradus virginis. quesitui ascensioes gradus ascendens in orizonte obliquo in regione cuius latitudo est. 48. gradus & inueni. 144. gradus. 27. minuta. quesitui etiam ascensioes finis termini. scilicet finis septem gradus virginis & inueni. 148. gradus. 33. minuta. subtraxi ascensioes gradus ascendens ab ascensionibus finis termini & remanet. 4. gradus. 6. minuta. dedi cuiuslibet gradui annum & quibuslibet. 5. minutis vnum mensem & cuiuslibet minuto. 6. dies: & fuerit quatuor anni idest mensis. 26. dies. & mercurius dominus termini fuit dispositor istorum annorum. Deinde consideravi terminum immediate sequentem qui est veneris et durat vsq; ad finem. 17. gradus virginis quesitui ascensioes finis termini illius scilicet veneris et inueni. 162. gradus. 15. minuta a quibus subtraxi ascensioes finis termini precedentis mercurij: et remanserunt. 13. gradus. 44. minuta. qui fecerunt. 13. annos. 8. menses. 12. dies. et venus disposuit hos annos. in fine istius termini fuit etas nati. 7. anni. 9. menses. 18. dies. Deinde sequitur terminus Jouis qui durat vsq; ad. 21. gradum virginis completum. quesitui ascensioes eius et inueni. 167. gradus. 93. minuta a quibus subtraxi ascensioes finis termini precedentis: et remanserunt quinq; gradus. 28. minuta que fuerunt quinq; annos. quinq; menses. 18. dies: et Jupiter fuit dispositor istorum annorum. Factaq; est etas nati in fine istorum annorum. 23. anni tres menses. sex dies. Deinde sequitur terminus martis et faciendo est vt prius: & secundum istum ordinem est directio continuanda vsq; ad finem vite: et quotiens directio peruenit ad corpus vel radios infortune venit nato infirmitas vel impedimentum in corpore suo secundum naturam illius infortune nisi fortune aspererint ipsum locum. tunc enim minuent malum.

¶ **De hoc duodenaria planetarum & domorum.** In hoc capitulo auctor docet inuenire dominus duodenarie. Intelligentium est ad euidentiam istius capituli qd quodlibet signum intelligitur diuidi in duodecim partes: & quelibet pars est de duobus gradibus & 30. minutis. Ilispalensis ponit hoc capitulum: & duo capitula sequentia inter dignitates planetarum: & dominus prime duodenarie est dominus illius signi. Dominus

secunde duodenarie est planeta succedens descendendo ⁊ sic secundum ordinem. Verbi gratia: dominus prime duodenarie arietis est mars. secunde sol. tertie venus. quarte mercurius. quinte luna. septe saturnus. septime Jupiter. octave iterum mars: ⁊ sic secundum ordinem. Sententia auctoris est talis. Cum volueris scire duodenarias planetarum vel domoz vide quantam transiit planeta de signo in quo est aut de domo in qua est ⁊ numerum illorum. graduum multiplica per duodecimi: ⁊ super numerum productum adde numerum graduum quos multiplicasti. ⁊ quod collectum fuerit projice ab initio signi in quo est planeta dando vnicuiq; signo. 30. ⁊ vbi finitus fuerit numerus ibi erit duodenaria.

Et ex hoc anaubarach. Hic docet inuenire dominum nouenarie. Sententia enim est talis. Cum volueris scire nouenariam siue dominum nouenarie alicuius planete: vide quod gradus pertransiit planeta de signo in quo est vel de domino in qua est. ⁊ diuide totum illud signum in .9. diuisiones. ⁊ erit quilibet diuisio ex tribus gradibus. 20. minutis. Deinde vide in qua parte illius diuisionis sit planeta ⁊ dabis primam diuisionem domino signi mobilis eiusdem triplicitatis. ⁊ secundam diuisionem domino signi sequentis: ⁊ sic eundo secundum ordinem signorum quousq; venias ad illam nouenariam in qua est planeta cuius queris dominum nouenarie. Verbi gratia: pono quod sol in .14. gradu a quarij. ad sciendum dominum nouenarie gradus solis dedi primo tres gradus aquarij ⁊ .20. minuta domino signi mobilis eiusdem triplicitatis est autem aquarius de triplicitate aerea. Signum mobile illius triplicitatis est libra: dominus eius est venus. est ergo venus domina prime nouenarie aquarij. scilicet primoz trium graduum: ⁊ 20. minorum. Deinde dedi secundam nouenariam mari domino signi sequentis. scilicet scorpionis ⁊ completi: tunc fuerunt a principio aquarij. sex gradus. 40. minuta. Deinde tertiam nouenariam dedi Joui. scilicet domino sagittarij qui succedit scorpionis ⁊ completi fuerunt: tunc a principio aquarij. 10. gradus. Dedi quartam nouenariam saturno domino capricorni qui succedit sagittario: ⁊ completi fuerunt a principio signi. 13. gra. ⁊ .20. minuta. Dedi quintam nouenariam saturno domino aquarij: ⁊ completi fuerunt. 16. gradus ⁊ .40. minuta. Dedi sextam nouenariam loqui domino piscium ⁊ completi fuerunt a principio signi aquarij. 20. gradus. Dedi septimam nouenariam mari domino arietis: ⁊ completi fuerunt a principio signi 23 gradus: ⁊ .20. minuta. Dedi octauam nouenariam veneri domino thauri. illa ergo est diuisio nouenarie solis in casu proposito: ⁊ completi fuerunt: tunc gradus. 26. ⁊ minuta. 40. aquarij. Quando ergo inuenies in libris iudiciorum de domino anaubarach luminarium si fuerit in die intelligitur de domino nouenarie solis. si in nocte de domino nouenarie gradus lunc. Alia que aucto: dicit patet legendo litteram.

Et ex hoc adoringen. Hic docet inuenire decanum. Sententia eius est talis. Diuide signum ascendens in tres partes: ⁊ quilibet diuisio erit ex decem gradibus. Dabisq; primam diuisionem domino ascendens. secundam domino secundi signi: ⁊ tertiam domino tertij signi. Aut dicere qd prima diuisio est domini eiusdem signi quod ascendit. Et secunda diuisio est domini signi sequentis eiusdem triplicitatis.

tertia diuisio est domini tertij signi illius triplicitatis. ita q̄ tres decani sunt domi-
ni trium signorum vnus triplicitatis. Auctor ponit exemplum tale in littera. Po-
sito q̄ prima facies arietis sit ascendens eius decanus est mars. Si secunda fa-
cies est ascendens eius decanus est sol dominus leonis secundi signi eiusdem
triplicitatis: & si tertia facies sit ascendens eius decanus est iupiter dominus sa-
gittarij quod est tertium signum illius triplicitatis. Et si prima facies leonis sit
ascendens eius decanus est sol dominus eiusdem signi. Secunda facies sit ascen-
dens eius decanus est iupiter dominus signi quod succedit leoni in eadem tripli-
citate. Si tertia facies sit ascendens eius decanus est mars dominus tertij signi a
leone in eadem triplicitate: scilicet arietis. & secundum hunc modum intellige de
alijs triplicitatibus.

¶ Ex hoc dominus orbis. In hoc capitulo ponit ordinem i
domino horarum in natiuitatibus. Sententia littere est talis. Aspice in q̄
hora natus egreditur vicum & dominum illius hore: da primo anno natiuitatis
& per illum significatur esse nati in eodem anno quantum ad sanitates vel infir-
mitates corporis nati sicut per dominum ascendens. Et dabis dominum hore
sequentis secundo anno. & per euz significatur esse substantie in eodẽ anno sicut per
dominum domus substantie. Dabis dominum tertie hore tertio anno ab ho-
ra natiuitatis. & per eum significatur esse fratrum in illo anno sicut per do-
minum tertie domus. & isto modo facies de alijs dominis horarum eundẽ
cundum ordinem horarum & domorum vsq; ad finem vite. & planum est in lite-
ra quod dicit. Exemplum in hoc ponat q̄ quidam natus fuit in die solis hora quar-
ta: que hora quarta est hora lune. erit luna domina primi anni. & ab ea accipitur
esse corporis. Hora sequens est saturni. erit ergo saturnus dñs secundi anni. & ab
eo accipitur esse substantie in illo anno. & sic per ordinẽ.

¶ Et ex hoc dispositio darie. In hoc capitulo auctor docet ordinare annos fri-
darie & gubernationis planetarũ in natiuitatibus. Sicut littere talis est si natiuitas
fuerit in die incipit fridarie a sole & gubernat ipsum natum sol s̄m quantitate
annorum sue fridarie qui sunt decem. Post solem gubernat ipsum venus s̄z q̄nti-
tate annorũ fridarie eius qui sunt octo. Post venerẽ gubernat mercurius p. 13. an-
nos. deinde luna p. nouẽ annos. deinde saturnus per. 11. deinde iupiter p. 11. an-
nos. deinde mars per. 7. annos. deinde caput draconis per tres annos. deinde
cauda draconis per duos annos. deinde reuertitur dispositio ad solẽ & vadit per
ordinẽ planetarum sicut prius: numerus autẽ oĩũ annorũ est. 73. & qui transit hęc
numeros annorũ reuertitur ad disponẽ primã s̄m q̄ possibile est. si autẽ natiuitas
est in nocte incipit fridarie a luna & disposuit luna annos suos. deinde saturnus
deinde iupiter. deinde mars. deinde sol. deinde venus: postea mercurius. deinde re-
uertitur ad lunam & vadit s̄m ordinem planetarũ sicut prius. Et quando aliquis
planeta disponit annos sue fridarie disponit ipse septimam partem illorum an-
norum solis. In secunda autem septima participat ei planeta frequens qui ei suc-
cedit. In tertia autem participat ei planeta tertius. In quarta quartus. Et in quin-
ta quintus & sic vsque ad septem septimas & septem planetas. Verbi gratia: po-
mo q̄ natus fuit quis in die: incipit ergo fridarie a sole & gubernat ipsum sol s̄m

quantitatem annorum fridarie sue : qui sunt decem anni. & gubernauit ipse sol
 solus septimam partem istorum decem annorum. scilicet per unum annum sola
 rem. 2. 156. dies. & 12. horas. Ille est enim septima pars decem annorum. In se-
 cunda septima parte horum decem annorum habuit venus participationem eius
 sole in fridarie dispositione per unum annum 2. 156. dies. & 12. horas. & transferunt
 tunc nato duo anni. 3. 13. dies completi. deinde habuit participationem cum sole
 in dispositione fridarie mercurius per unum annum. 2. 156. dies. & 12. horas. & in
 fine huius diuisionis transferunt nato quattuor anni solares. 104. dies. 6. hore
 deinde habuit participationem cum sole luna per eadem septimam. 10. annorum.
 & in fine huius diuisionis transferunt nato quingenti anni. 260. dies. 18. hore. deinde
 habuit participationem cum sole saturnus per septimam partem. 10. annorum
 & in fine huius diuisionis transferunt nato septem anni. 52. dies completi. deinde
 habuit participationem cum sole iupiter in dispositione fridarie per eandem se-
 ptimam. & in fine huius diuisionis transferunt nato. 8. anni solares. 208. dies. 17.
 hore: deinde habuit participationem cum sole in dispositione fridarie mars in vl-
 tima septima parte decem annorum. & in fine huius diuisionis transferunt nato
 10. anni completi. secundum hunc modum est faciendum in fridarijs omnium
 planetarum. Caput autem draconis & caudam quilibet eorum disponit per se an-
 nos fridarie sue siue participationem planetarum. In narrare autem euentus contin-
 gentes nato in qualibet harum diuisionum esset nimis longum. In haly autem aben-
 ragel in suo libro magno complete posuit omnes diuisiones & iudicia cuiuslibet
 diuisionis. ideo qui volunt hec iudicia legant librum illum.

Q Ex hoc almanar. In hoc capitulo docet quomodo
 planetarum sit eleuatus su-
 per alterum. Intentio sua est quod planeta qui fuit altior in circulo suo bre-
 ui. scilicet in epicyclo dicitur eleuatus super alterum eleuatione de qua hic loqui-
 tur. & hoc est quod dicit ptolemeus in. 63. propositione centiloqui. Dicit enim
 oportet aspicere in conjunctione. Saturni & iouis in eodem minuto ad eleuatio-
 nem unius super alterum: & iudicia cum fortitudine nature eius in hoc mundo.
 Et similiter fac in 21. conjunctionibus residuis. haly ibidem dicit in commento
 eleuatio planete super planetam est ut sit remotio eius ab auge sui circuli bre-
 uis. & ille dicitur eleuatus super alterum. Auctor autem in littera iubet aspicere
 medium locum planete & verum locum planete. & si verus locus planete fue-
 rit minor medio motu planeta est descendens a superiori parte epicycli versus in-
 feriozem partem. Si vero verus locus planete maior medio motu fuerit plane-
 ta est ascendens ab inferiori parte epicycli versus superiozem partem: & ut breui-
 ter dicatur: si argumentum equatum planete fuerit minus (ex signis communibus
 est descendens. & si plus est ascendens: deinde iubet auctior subtrahere medium mo-
 tum planete de vero motu eiusdem si medius motus fuerit minor vero: vel con-
 tra: si fuerit maior: ita videlicet: quod minor subtrahatur a maiori: & residuum iubet
 multiplicare per septem: & numerum prouenientem iubet diuidere per. 22. & nu-
 merum quotientem iubet tenere pro eleuatione quando ascendit vel pro depres-
 sione quando descendit. De venere & mercurio iubet despiciere differentiam in-
 ter locum cuiuslibet eorum & locum solis: & iubet facere sicut in alijs. Ado-
 dus dicitur secundum sententiam ptolemei videtur mihi melior & certior: dicitur

de dicit auctor qd fortior significatio planetarum est cum vntis eorum fuerit eleuatus super alterum in coniunctione. In oppositione autem et in quarto aspectu erit significatio minus apparens. et si vnus planeta fuerit ascendens et alter descendens. ille qui fuerit ascendens vadit supra descendente. et si vtrq; fuerit ascendens ille vadit super alium: qui fuerit maioris ascensionis. et si vtrq; fuerit descendens: ille vadit super alium: qui fuerit minoris descensionis. Dicitur etiam alio modo planeta eleuari super planetam quantum ad altitudinem: quia septentrionalis vadit super meridianum. Et si fuerit ambo septentrionales ille qui fuerit plus septentrionalis vadit super illum qui fuerit minus septentrionalis. Si vero fuerit ambo meridionales ille qui fuerit minoris latitudinis vadit super illum qui fuerit maioris latitudinis. Si fuerit planetarum in eclipica carens latitudine: tunc planeta septentrionalis vadit super eum et ipse carens latitudine vadit super meridianum.

Quod ex hoc apertio portarum. Dicitur apertio portarum dicitur quando inferior iungitur superiori: et cum hoc fuerit eorum domus opposita. Verbi gratia: quando luna coniungitur cum saturno vel cum aspidem: tunc est apertio portarum. Similiter quando sol coniungitur saturno: domus enim solis et lune sunt opposita domibus saturni. Similiter fit apertio portarum quando mercurius coniungitur Joui: quia ambe domus vtriusq; sunt opposita. Similiter quando iungitur venus marti fit apertio portarum: quia eorum domus sunt opposita. Dicitur hyspalensis qd venus significat humiditatem. Mercurius significat ventos. saturnus nebulas et frigus. mars vetos a dextro. i. a meridie et calo: em iupiter temperiem et ventos a sinistro. i. a septentrione. Dicitur idem hyspalensis quado luna separatur a coniunctione alicuius planete vel ab eius aspectu et coniungitur alteri planete et sunt illorum planetarum domus opposita. hoc est apertio magnarum valuarum: in qua necesse est venire ventos vel pluias: vt est ex natura illorum planetarum. verbi gratia: luna quado separata a venere coniungitur marti: aut separata a mercurio coniungitur Joui: aut separata a sole coniungitur saturno. hoc est apertio magnarum valuarum.

Et ex hoc albutem. Hic loquitur de horis fortunatis et fortunatis: dicit qd indi iuenerat. 12. horas post conjunctionem solis et lune et dant eas soli: et diuidunt eas in tres partes: et indicat super prima quatuor horas s; iudicium primi dni triplicitatis loci solis. et indicat super quatuor secundas s; iudicium scdi dni triplicitatis loci solis. et super quatuor ultimas s; iudicium tertii dni triplicitatis loci solis hora conjunctionis. Postea dat veneri. 12. horas sequentes et diuidit eas simul in tres partes: et indicat super qualibet quatuor s; iudicium dnoz triplicitatis loci veneris hora conjunctionis. Postea faciunt similiter cum mercurio et luna et cum ceteris planetis s; iudicium planetarum: donec reuertatur orbis ad solem post. 84. horas. et tunc recipiunt a sole s; iudicium eundem ordine. et hoc continuat vsq; ad conjunctionem secundam. Et quidam dicunt qd post conjunctionem sunt. 12. hore que vocantur combuste in quibus non est bonum incipere aliquod opus. et post has 12. combustas sunt. 72. hore incombuste in quibus utilis est inceptio operum: et post has. 72. incombustas iterum sunt duodecim combuste. et iterum post illas. 72. incombuste. et post eas. 12. combuste. et sic vsq;

ad conjunctionem sequentem. Et ut breuiter dicatur omnes. 12. hore que dantur soli secundum ordinem planetarum sunt combuste. 2. 71. que sunt aliorum planetarum sunt incombuste. Deinde dicit auctor et diuidit has. 12. horas combustas in tres diuisiones et quelibet diuisio erit ex quattuor hore. Et dicunt quidam quod incepit bellum in quattuor primis hore combustis timenda est perditio anime sue. Auctor non intelligit perditionem anime post vitam istam: ita quod post separationem anime a corpore rapiant eam a diaboli et deducant ad inferos. Sed intelligit anime perditionem idest amissionem vite presentis et hoc modo intelligitur in omnibus locis iudiciorum astronomie. De ista enim perditione pertinet ad eos loqui. De prima autem perditione pertinet theologis. Et qui incepit bellum in secundis quattuor hore timendum est detrimentum sui corporis. scilicet absque perditione vite: et qui incepit bellum in vitimis quattuor timenda est perditio omnium que possidet et timetur perditio illorum que pertinent ad ipsum: et sic completa et posito quartae differentie alchabichj introductorij ad magisterium iudiciorum astrozum.

Differentia quinta in commemo

Differentia quinta in commemo-
 ratione vniuersarij prius. Ista est quinta differentia istius libri in qua auctor docet per
 lectione prius et potest diuidi in duas partes: quoniam in prima parte ponit partes que ca-
 dunt in natiuitatibus. Et in secunda parte ponit partes que cadunt in reuolutio-
 nibus annorum mundi. Secunda pars incipit ibi: et quia auxiliante deo. Prima
 pars diuiditur in duas partes: quoniam in prima parte dat modum projectionis
 partium in generali et exemplificat de parte fortune. In secunda parte ponit in spe-
 ciali partes. 12. domorum. Secunda pars incipit ibi. incipiamus. itaque post par-
 tem fortune. Sententia prime partis est talis. Modus in projectionibus partium
 est quod accipiuntur gradus equales qui sunt inter vnum locum et alium: et numerus
 ille proijcitur ab ascendente vel alio loco. vel adduntur super gradus equales qui
 fuerunt inter ambo loca gradus qui sunt ab initio signi ascendente et productus
 computatur ab initio signi ascendente dando cuilibet signo. 30. gradus. et ubi fi-
 nitus fuerit numerus ibi est pars fortune. Verbi gratia: pono quod sit sol in fine sex-
 ti gradus piscium et luna sit in fine. 14. gradus geminorum et gradus ascenden-
 tis sit. 10. gradus arietis. subtraham verum locum solis a vero loco lune et rema-
 nent. 98. gradus super quos addam. 10. gradus qui sunt a principio arietis vsque
 ad gradum ascendente et proueniunt. 108. gradus incipiam proijcere ab initio
 arietis dando cuilibet signo. 30. gradus: et terminatur numerus iste in. 28. gradu
 cancri. ibi ergo est pars fortune in exemplo preposito.

Incipiamus itaque. In hac parte ponit projectionis
 partium secundum ordinem. 12.
 domorum ponendo in qualibet domo partes ad illam pertinentes. Et potest
 videri in tot partes quot sunt domus ubi partes incipiunt patet in littera. Pri-
 mo ponit partes prime domus et sunt sex. Prima est pars vite. Secunda est pars
 hylech. Tertia est pars futurorum siue pars diuinationis. Quarta est pars dile-
 ctionis et concordie. Quinta est pars stabilitatis et durationis. Sexta est pars ani-
 mositatis et audacie. Dicit in littera cum volueris scire partem vite accipe gradus
 qui sunt a Joue vsque ad saturnum in die et in nocte gradus qui sunt a saturno vsque

ad Iouem & proisce ab ascendente. Albumazar dicit in suo introductio magno qd hec pars significat vitam naturalem & esse corporis ac victus qd si fuerit boni esse significat prolixitatem vite & sanitatem corpori & gaudij anime. Si fuerit impedita significat paucitatem vite & multitudinem infirmitatum animiq; merorem ac tristitiam. Deinde dicit auctor: pars hylech accipitur a gradu conjunctionis que precessit natiuitatem: si natiuitas fuerit conjunctionalis. vel a gradu preuentionis. idest oppositionis: si natiuitas fuerit preuentionalis vsq; ad gradum lune & proijct ab ascendente natiuitatis: vbi finitus fuerit numerus ibi est pars hylech. Albumazar dicit qd hec pars dirigitur quemadmodum dirigitur hylech per gradus. & ducitur eius profectio per signa quemadmodum fit de hylech. cu; q; peruenit eius directio vel profectio ad malos significat impedimentum & periculum. Et erant multi sapientum astrologorum cum inuenirent hominem patientem pericula maxima in quibusdam temporibus. & non inuenirent in eodem tempore suum hylech peruenisse ad loca malorum. nec inuenirent idem impedimento patentem significationem in reuolutione eiusdem anni nesciebant causam. huius rei. Et ideo latebat eos hoc: quia non dirigebant hanc partem & si direxissent eam inuenissent hoc malum accidere in eodem tempore quo peruenisset hec pars ad loca quedam significantia ipsum periculum. Pars futurorum accipitur in die a luna vsq; ad solem: & in nocte e contra: & proijctur ab ascendente & proprietates istius partis sicut Albumazar est significare animam & corpus & esse eorum. & significat fidem & prophetiam & regionem & dei cultum & secreta & cogitationes atq; intentiones & res occultas & celatas: & omne quod absens est ex rebus per hunc modum applicabis iudicia in alijs & a quo loco in quem accipitur quelibet & a quo loco proijciatur patet in littera.

Secunda domus. Hic ponit partes secunde domus & sunt tres. Prima est pars substantie. Secunda est pars paupertatis & paruitatis ingenij. Tertia est pars beatitudinis triumphij & victorie. Albumazar dicit qd pars substantie significat profectum & victum ac cibum quibus sustentatur corpora que si fuerit in bono loco significat bonum esse in substantia cibo & victu. Et si fuerit impedita significat malum esse in his que diximus. Ceteras autem species fortune apparentes ex substantia scilicet que thesaurizatur & seruatur ac acquiritur significant ceteri significatores substantie & pars fortune.

Tertia domus. Hic ponit partes tertie domus & sunt due. Prima est pars fratrum. Secunda est pars beniuolentie fratrum. Dicit Albumazar quod pars fratrum & domus eius. idest dominus signi in quo ceciderit significant esse fratrum & concordiam eorum atq; dilectionem peregrinationemq; eorum & absentiam. Post hec aspice si hec pars & dominus eius ceciderunt in signis multorum filiorum multiplicabuntur fratres & si ceciderunt in signis paucorum filiorum erunt pauci. Et si volueris scire numerum eorum accipe numerum signorum que fuerint inter partem & dominum domus in qua ceciderit aut quot fuerint inter ipsum dominum & partem & pone vnicuiq; signo vnum. Et si fuerit inter eos signum eode duplica numerum eiusdem signi. Et si fuerit inter ipsam partem & dominum domus in qua ceciderit aliquis planeta accipere ei etiam vnum. Albumazar etiam

po nit partem vnam in hac domo que vocatur pars mortis fratrum: & dicit qd accipitur in die a sole in gradum medij celli & in nocte ecotra. & augentur de super gradus ascendens & projicitur ab ascendente. & quotienscunq; peruenit hec pars in directionem ad significatores fratrum & soroz dando vniciq; gradui vnus annum aut per projectionem dando cuilibet signo annum eueniet fratribus & iorizibus aliquid horribile. aut aliquis eorum morietur.

Quarta domus. Hic ponit partes quarte domus & sunt sex. Prima est pars patrum. Secunda est pars mortis patris. Tertia est pars annorum. Quarta est pars hereditatum & possessionum. Quinta est pars nobilitatis nati vtrum sit filius illius cui imponitur vel non. Sexta est pars finis rerum. Albumazar dicit quod pars patris significat esse patris & eius nobilitatis atq; generis. & si hec pars fuerit boni esse pater erit nobilis. Et si dominus domus huius partis fuerit boni esse pater erit fortunatus. Si vero fuerit mali esset erit laboriosus. A secunda parte huius domus que est pars mortis patris accipitur causa mortis: & quotienscunq; projectio anni peruenit ad hanc partem vel ad dominum eius significat periculus patri. & sim. liter cum peruenit aliquis eoz ad significatores patris.

Quinta domus. Hic ponit partes quinte domus & sunt septem. Prima est pars filiorum. Secunda est pars temporis in quod debent haberi filij. Tertia est pars propter quam scitur masculinitas vel femininitas. Quarta est pars per quam scitur de nato de quo fit interrogatio vtrum sit masculus vel femina. Quinta est pars ad quam cum peruenit iupiter est significatio filij. Sexta est pars dilectionis filiorum. Septima est pars scientie filiorum. Dicit Albumazar si pars filiorum ceciderit in signo multorum filiorum habebit multos filios. Si vero ceciderit in signo sterili no habebit aliquem filium. Si vero ceciderit in signo paucorum filiorum habebit paucos filios. Et si hec pars significauerit filios & fuerit fortunata filij viuunt: & si infortunata moriuntur.

Sexta domus. Hic ponit partes sexte domus & sunt due. Prima est pars azemena idest debilitatis in separabilis alicuius membri. Secunda est pars seruorum. Si pars azemena fuerit coniuncta cum fortunis erit natus sanus in membris suis. Si vero fuerit coniuncta in fortunis habebit morbos inseparabiles in membris. & loca in quibus erunt hec egritudines sciuntur a locis infortunarum significantium eas.

Septima domus. Hic ponit partes septime domus & sunt quatuor. Prima est pars desponsationis virorum. Secunda est pars desponsationis mulierum. & hec accipitur duobus modis. Tertia est delectationis & voluptatis. Quarta est pars nuptiarum. Quando pars desponsationis pertinet per directionem ad Jonem vel venereum est significatio desponsationis. Et ego inueni in vna nativitate tempus desponsationis quando dominus partis desponsationis peruenit ad ipsam partem per directionem dando cuilibet gradui annum vnum.

Octava domus. Hic ponit partes octave domus & sunt quatuor. Prima est pars mortis. Secunda

est pars planete qui interficit. Tertia est pars anni in quo veniet nato mors aut paupertas &c. Quarta est pars cōtentionis & litigationis. Dicit Albumazar si pars mortis fuerit impedita & dominus eius & non aspererint eos fortune interficietur natus morte turpissima. Si vero aspererint fortune erit cōtrario. Si luna sol aspererit partem planete interficiens & ipsa luna fuerit in signo membroꝝ abscissorum natus interficietur patiendo. Et si luna fuerit impedita abscidetur ei aliquid de membris. Quando pars anni in quo timetur nato mors dominus eius cum domino ascendens fuerint impediti erit natus multarum infirmitatum & afflictionis in corpore atq; substantia: & multotiens appropinquabit perditioni corporis & amissione substantie. & quotienscunq; profectio anni pervenerit ad hęc partem: aut pervenerit hęc pars per profectioem: aut directionem ad ascendens aut ad dominum eius inueniet natus pericula in corpore & in firmitatibus & inueniet angustiam & horribile in substantia. timebit quoq; mortem ex vixeris paribus.

Nonna domus. Hic ponit partes nonne domus & sunt due. Prima est pars peregrinationis. Secunda est pars itineris in aqua. Abistis accipiuntur peregrinationes nati & itinera per aquas. Albumazar dicit. Si pars iunctis in aqua ceciderit in signo aquatico faciet natus multa itinera per aquas: & si ibi fuerit fortunata habebit in iuis itineribus profectum ac lucrū: & si fuerit infornata significat cōtrariū.

Decima domus. Hic pōit partes decima domus & sunt. 5. Secūda est pars regis atq; regni. Tertia est pars principatū operis regni. Quarta est pars significans vtrū sit causa regni vel nō. Quinta est pars matrū.

Undecima domus. Hic ponit partes undecime domus & sūt due. Prima est pars amicorum secūda est pars significans profectum & effectum & amicitia am amicorum.

Dodecima domus. Hic ponit vnam solam partem in hac domo que est pars inimicorum. Et hęc sunt partes alie quibus vtuntur magistri iudiciorum. Hic ponit quasdam alias partes que non sunt in aliqua domorum & sunt sex. Prima est pars mendacij rumorū: secūda est pars rationis & profunda dationis sensus. Tertia est pars sapientie & discipline: Quarta est pars guerre & p̄liorum. Quinta est pars pacis. Sexta est pars aspiciendi in reuolutionis annorum: & omnes iste proficiuntur ab ascendente.

¶ Quia auxiliante deo. Hic auctor posuit partes que cadūt in reuolutionibus annoꝝ mūdi. Et potest diuidi in duas partes. quā primo ponit partes quibꝰ vtunt magistri iudiciorum in reuolutionibus in causis regnoꝝ. Secūdo ponit partes quibꝰ vtuntur magistri iudiciorum in p̄sciendo fortū rerū scda est ibi. Item sunt hic alie partes. Dicit qꝫ ex paribus que exercent in reuolutionibꝰ annoꝝ mūdi ad sciendū causas regni atq; iperij: & ista accipitur a marte in lunā: & p̄icitur ab ascendēte cōtentionis que significat mutationē regni: & accipit alio mō a gradu ascendētis

coniunctionis in gradum coniunctionis. intelligendo a gradu ascendente re-
lutionis anni in quo est coniunctio vsq; ad locum in quo planete coniunguntur.
z nisi hoc modo intelligatur impossibile est. Supponitur enim quod homo sciat
gradum ascendente in hora coniunctionis planetarum superiorum. Hoc autem
est impossibile secundum qd dicit Abraham Auenegre: dicit enim si possemus scire
diem in qua coniungi debeant: esset haec res magna. Fit etiam pars alio modo vi
delicet accipitur a gradu medij celi reuolutionis illius anni in quo fuit coniu-
ctio vsq; in solem z projicitur a gradu iouis. Secunda pars per quam scitur qua
tum debeat durare rex regno. Hic accipitur hora electionis regis a sole in .15. gra-
dum signi leonis. Et projicitur a ligna. accipitur etiam a luna in .15. gradum can-
cri z projicitur a sole. tertia pars est de tempore electionis regis. hic accipitur ho-
ra electionis regis in die a ioue in saturnum z in nocte e contra: z projicitur a b ascē-
dente reuolutionis anni in quo surrexit rex. Et si iupiter fuerit in signo cōmuni z
reuolutio fuerit diurna: z cum hoc fuerit iupiter cadens ab angulo: tunc accipitur
a saturno in iouem z adduntur de super. 30. gradus: z projicitur ab ascendente. Si
vero iupiter z saturnus fuerint sibi oppositi z ambo fuerint cadentes ab ascendē-
te accipitur medietas graduum qui sunt inter eos z projicitur ab ascendente. Et
si fuerit iupiter in exaltatione sua z fuerit reuolutio in nocte numeratur ab eo in
saturnum z projicitur ab ascendente. Deinde dicit auctor qd due sunt partes ma-
gime ex quibus extrahitur tempus electionis regis z eius durationis. Prima
earum est vt aspicias horam electionis regis z aspicias vbi prouenit profectio an-
ni a conuentione triplicitatis que significauit illam sectam in qua est illud regnū
secundum qd datur omnibus. 30. gradibus annus z omnibus duobus gradi-
bus cum dimidio mensis. z sic secundum istas proportionem vsq; ad horam ele-
ctionis. z cum scieris in quo gradu signi sit serua illum gradū: quia ab eo equa-
bis primam partem. Et cum volueris equare eam aptabis ascendens reuolutio-
nis anni in quo surrexit ipse electus. Postea respice saturnum z iouem z quis eo-
rum fuerit orientalis a sole accipe ab illo vsq; in gradum equationis partis pri-
me quam seruasti z projicte ab ascendente reuolutionis z quo peruenerit nume-
rus ipse est locus prime partis. Nota qd auctor dicit accipe a planeta orientali
a sole z saturno vel ioue: z non dicit quid sit faciendum quando ambo sunt orien-
tales. ego credo qd tunc debet accipi ab eo q soli fuerit propinquior. Item non di-
cit quid debeat fieri quando nullus eorum est orientalis vt breuiter dicam nescio
quid fieri debeat. quia non vidi istas duas partes per hunc modum positas in
aliquo alio libro. Secunda pars scitur hoc modo. Aspice coniunctione iouis z sa-
turni in qua surrexit rex vel cepit regnum ad quod signum z gradum perue-
nit profectio anni dando cuiuslibet anno. 30. gra. z cuiuslibet mensi. 2. gra. cum dimi-
dio vsq; ad diem in qua surrexit rex: z ipse est locus equationis partis secunde
serua eum. Post hoc accipe a saturno vel ioue quis eorum orientalis fuerit vsq;
ad locum partis secunde: z projicte ab ascendente reuolutionis anni z quo per-
uenerit numerus ipse est locus partis secunde. De sunt partes que significant for-
titudinem regis z eius durationem. Dicit haly abenragel aspicias in reuolutio-
nem annorum mundi pro inronizatione inronizati. Primo a saturno que est
prima pars. z a ioue que est secunda. z quot gradu. z quot minuta fuerint inter
eos z nota hoc. Postmodū pñdera i quo signo ē dñs medij celi z reduceas illos.

gra. ad ascensiones illius signi in quo fuerit et q̄ inde exierit erit id q̄ durat an-
ni vel menses aut dies. Et si fuerit in domibus vel in exaltationibus suis erit anni
et si fuerit peregrini in succedentibus erunt menses: alioquin erit dies. Similiter
q̄n sol applicuerit mari et mars fuerit cursu vacuus nō applicās saturno signifi-
cat q̄ milites mouebunt extra ipsum inronizati et venient sup ipsum recti. et pp
hoc accidenti et tristitie et anxietates et forte capiēt cū. Tñ si mars cū hoc applicue-
rit saturno ipsoꝝ nature coniunguntur et nullus mouebit cōtra eā.

Item sunt alie partes. Hic auctor ponit ptes q̄ exercent
in reuolutionibus annoꝝ mundi

quas scit que res erunt chare et que viles. Snia littere est talis. Cū uolueris scire
re utrū aliq̄ res erit chara vel vilis multū vel parū p̄sidera p̄te illius rei et vide in
cuius planete domo vel exaltatiōe vel termino siue triplicitate cadat ipsas pars
q̄ planeta si fuerit cōbustus vel retrogradus aut in aliquo loco maligno vilescit
res illa et erit p̄i p̄ci. Si vero fuerit in loco fortitudinis aut in angulo et maxime
et in medio celi grauabit res illa et erit maioris p̄ci: et si puenerit dñs domus illi
ad locū descensionis sue vilescit res illa. Vult dicere si planeta hñs plures fortitudi-
nes in loco p̄tis fuerit in aliqua dignitatū suarū et maxie in sua exaltatiōe. aut fue-
rit in aliquo anguloꝝ et maxime in medio celi res illa erit chara. et h̄z q̄ntitatē for-
titudinis planete in suis dignitatibus aut in angulis vel succedentibus erit q̄ntitas
charitatis. Si vō planeta ipse fuerit in casu a domo vel exaltatiōe sua vel fuerit in
domo cadere ab angulo vilescet res illa et erit p̄i p̄ci. Aspice s̄r aspectū fortuna-
rū et ifortunarū ad eā. s̄ p̄te et ad lunā et dñm eius q̄ sit et q̄r aspiciat illā p̄tem.
Si aut fortuna et luna aspiciat ipsam p̄te multiplicabit eadē res in p̄cio. et si aspe-
perint eā in fortune detrimentū patiet res illa et erit vilis et p̄i p̄ci. Ego dico tibi q̄
si planeta hñs plures fortitudines in loco p̄tis in reuolutione anni retrogradus
fuerit et cū hoc fuerit in aliqua dignitatū suarū vel in angulo significat q̄ res illa
erit chara: sed nō in principio anni q̄dñ dñs p̄tis est retrogradus. et q̄n ille plane-
ta incipiet dirigitur res illa incipiet esse chara. Eodē mō si planeta dñs p̄tis fuerit
in casu et fuerit directus siḡt vilitatē rei: s̄ illa vtilitas erit maxima q̄n planeta i-
cipiet esse retrogradus. Deinde ponit p̄ctiōes et incipit a p̄te tritici et dicit: q̄ ps
tritici accipit a sole in mari et p̄ctat ab ascēdēte: a quibus locis accipiant et a quibus
locis p̄ctant p̄s in l̄a. Et vt melius pateat modus ponā exemplū de p̄te tritici
in figura coniunctiōis p̄cedēns introitū solis in arietē et in figura reuolutionis anni
istius. s̄. 1. 33. dico q̄ parisius s̄m vilitatē tabularū alfonsij in hora p̄ctiōis solis
et lune p̄cedēns introitū solis in arietē erit ascēdēns primus gra. cācri. locus solis il-
la hora erit. s̄. signa alfonsi. 56. gra. 4. 1. minuta. 36. scda vertus locus martis fuit
vnū signū. 4. 4. gra. 17. minuta. 28. scda videbo q̄ntū est iter solē et martē subtra-
hēdo locū solis a loco martis et inuenio. i. signū. 4. 7. gradu. 34. minuta. 52. scda
quē numerū cōputabo ab ascendente et terminat numerus in libra 18. gra. 10. mi-
nuta. 6. scdo. Deinde videbo q̄s est ibi fortior et inuenio saturnū in illo loco fortio-
re: q̄ est exaltatiō sua noīe cuius h̄z ibi quatuor fortitudines. et est triplicitas sua rō-
ne cuius h̄z tres fortitudines. est et facies sua rōne cuius h̄z vnā fortitudinē: h̄z cr-
go saturnus in loco p̄tis tritici. 8. fortitudines. p̄post saturnū est venus q̄ est do-
mus sua et h̄z ibi. 5. fortitudines. et iupiter h̄z ibi terminū. Aspiciā statū cuiuslibet
istoz in figura et s̄m statū eoz videbo de forte tritici. Aspiciā primo ad saturnum
quē statū ipse h̄z in figura: et inuenio ipsum in angulo terre nō distāte ab angulo p̄

4. gra. signū hoc q̄ triticū d̄z esse charū: nō t̄i m̄ltū: q̄ angulus non est fortis for
 noz enī anguloz q̄z̄t̄i ad hoc est medīū celi: deinde ascēdens postea angulus terre
 z ultimo angulus occidētalīs: t̄i q̄ saturnus ē retrogradus z in loco suo pegrin⁹
 nulla h̄ns in loco suo dignitatē signū q̄ triticū in principio anni erit pui p̄ci. Et q̄n
 saturnus incipiet dirigi ascendet p̄ciū eius z erit magis charū. hec est significatio sa
 turni. Deinde aspiciā ad statū veneris z inuento eā in domo. 11. sua pp̄ria domo
 signū hoc silr q̄ triticū erit aliquatūlū charū. Prospiciā et eādē p̄tē in figura reuo
 lutionis anni eiusdē. Dico qd ascēdēs reuolutiōis s̄m tabulas p̄dictas erit. 4. gra.
 15. minuta. 16. scda lib̄e. Distātia iter solē z martē erit. i. signū. 45. gra. 3. minuta.
 59. scda. Cōputabo h̄nc numerū ab ascēdente: z terminat numerus in capricorno
 19. gra. 19. minuta. 75. scdo mars h̄z in loco istius p̄tis exaltationē z triplicitatem
 h̄z ergo ibi septē fortitudines saturnus h̄z ibi domū z faciē: h̄z ergo ibi sex fortitu
 dines mars est fortior in loco z ipse in angulo medij celi signū hoc q̄ triticū d̄z esse
 charū: s̄ q̄ mars ē in casu ab exaltatiōe sua nō erit charū d̄oc exuerit casus suū.

Laus deo.

¶ Finitur scriptum super Alchabitium ordinatum per
 Joannem de saxonā in villa parisiensi. Anno. 1331.

Correctum per artium z medicine doctorem
 magistrū Bartholomeū de altē z nusia.

Impressus Venetijs p̄ Adelphorem
 Sessa. Anno incarnationis d̄ni

15 12. Die. 21. Mensis
 Januarij.

Res.
 3794 V.